Euroopa Liidu

Teataja

L 295

62. aastakäik

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

14. november 2019

Sisukord

I *Seadusandlikud aktid*

MÄÄRUSED

★ **Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1896, 13. november 2019, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624** 1

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2019/1896,

13. november 2019,

mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1052/2013 ning (EL) 2016/1624

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 77 lõike 2 punkte b ja d ning artikli 79 lõike 2 punkti c,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust, ([1])

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust, ([2])

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([3])

ning arvestades järgmist:

(1) Liidu poliitika eesmärk välispiiri haldamise valdkonnas on arendada ja rakendada liikmesriigi ja liidu tasandil Euroopa integreeritud piirihaldust, mis on vajalik eeldus isikute vabaks liikumiseks liidus ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala oluline komponent. Euroopa integreeritud piirihaldus on keskse tähtsusega, et parandada rändehaldust. Eesmärgiks on hallata tõhusalt välispiiride ületamist ja tegeleda rändeprobleemide ja võimalike tulevaste ohtudega välispiiridel, aidates sellega võidelda piiriülese mõõtmega raskete kuritegude vastu ja tagada liidus kõrgel tasemel sisejulgeolek. Seejuures on oluline järgida täielikult põhiõigusi ja kaitsta isikute vaba liikumist liidus.

(2) Euroopa Liidu Liikmesriikide Välispiiril Tehtava Operatiivkoostöö Juhtimise Euroopa Agentuur asutati nõukogu määrusega (EÜ) nr 2007/2004 ([4]). Alates oma kohustuste täitmisele asumisest 1. mail 2005 on agentuur edukalt aidanud liikmesriikidel rakendada välispiiri halduse operatiivseid aspekte ühisoperatsioonide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, riskianalüüsi, teabevahetuse, kolmandate riikidega suhtlemise ning tagasisaadetavate tagasisaatmise kaudu.

([1]) ELT C 110, 22.3.2019, lk 62.
([2]) ELT C 168, 16.5.2019, lk 74.
([3]) Euroopa Parlamendi 17. aprilli 2019. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 8. novembri 2019. aasta otsus.
([4]) Nõukogu 26. oktoobri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 2007/2004 Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri asutamise kohta (ELT L 349, 25.11.2004, lk 1).

(3) Euroopa Liidu Liikmesriikide Välispiiril Tehtava Operatiivkoostöö Juhtimise Euroopa Agentuur nimetati ümber Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiks (edaspidi „amet“), mille kohta kasutatakse üldiselt nimetust Frontex, ning selle ülesandeid laiendati, jätkates täielikult kogu tegevust ja kõiki menetlusi. Ameti peamisteks ülesanneteks peaks olema kehtestada Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli rakendamise osana tehniline- ja tegevusstrateegia; valvata piirikontrolli tõhusa toimimise järele välispiiridel; teha riskianalüüsi ja hinnata haavatavust; tagada suurem tehniline ja operatiivabi liikmesriikidele ja kolmandatele riikidele ühisoperatsioonide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide kaudu; tagada meetmete praktiline elluviimine olukorras, mis nõuab kiiret tegutsemist välispiiridel; anda tehnilist ja operatiivabi merehädaliste otsingu- ja päästeoperatsioonides; ning korraldada, kooskõlastada ja läbi viia tagasisaatmisoperatsioone ja tagasisaatmisega seotud sekkumisi.

(4) Alates rändekriisi algusest 2015. aastal on komisjon käivitanud olulisi algatusi ja pakkunud välja mitmeid meetmeid eesmärgiga tugevdada välispiiride kaitset ja taastada Schengeni ala nõuetekohane toimimine. 2015. aasta detsembris esitati Euroopa Liidu Liikmesriikide Välispiiril Tehtava Operatiivkoostöö Juhtimise Euroopa Agentuuri volitusi oluliselt laiendav ettepanek, mida käsitlevad läbirääkimised toimusid kiiresti 2016. aastal. Selle tulemusena vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/1624 ([5]) jõustus 6. oktoobril 2016.

(5) Välispiiride kontrolli, tagasipöördumise, piiriülese kuritegevuse vastase võitluse ja varjupaiga valdkonna liidu raamistikku tuleks aga edasi arendada. Selleks ning praeguste ja tulevaste kavandatud operatiivmeetmete täiendavaks toetamiseks tuleks Euroopa piiri- ja rannikuvalvet reformida, andes ametile suuremad volitused ning eelkõige tagades vajaliku võime Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse (edaspidi „alaline korpus“) näol. Alaline korpus peaks järk-järgult, kuid kiiresti saavutama strateegilise eesmärgi, milleks on I lisas ette nähtud suutlikkus 10 000 operatiivtöötaja näol, kellel on asjakohasel juhul täitevvolitused toetada liikmesriike tõhusalt kohapeal nende jõupingutustes kaitsta välispiire, võidelda piiriülese kuritegevuse vastu ning oluliselt kiirendada ebaseaduslike rändajate tulemuslikku ja püsivat tagasisaatmist. Selline suutlikkus 10 000 operatiivtöötaja näol kujutab endast suurimat nõutavat suutlikkust, et tulemuslikult täita praegused ning tulevased operatiivvajadused seoses piiri- ja tagasisaatmisoperatsioonidega liidus ja kolmandates riikides, sealhulgas tagada kiirreageerimisvõime tulevaste kriiside puhuks.

(6) Komisjon peaks vaatama üle alalise korpuse koguarvu ja koosseisu, sealhulgas iga liikmesriigi panuse, nagu ka alalise korpuse koolituse, asjatundlikkuse ja professionaalsuse. 2024. aasta märtsiks peaks komisjon vajaduse korral esitama asjakohased ettepanekud I, II, III ja IV lisa muutmiseks. Kui komisjon ettepanekut ei esita, peaks ta seda põhjendama.

(7) Käesoleva määruse rakendamine, eelkõige alalise korpuse loomine, sealhulgas pärast alalise korpuse ülevaatamist komisjoni poolt, peaks toimuma mitmeaastase finantsraamistiku kohaselt.

(8) Euroopa Ülemkogu kutsus oma 28. juuni 2018. aasta järeldustes üles veelgi tugevdama ameti toetavat rolli, sealhulgas koostöös kolmandate riikidega, eraldades selleks rohkem vahendeid ja laiendades volitusi, eesmärgiga tagada välispiiride tõhus kontroll ja oluliselt kiirendada ebaseaduslike rändajate tulemuslikku tagasisaatmist.

(9) On vaja tõhusalt jälgida välispiiride ületamist, tegeleda rändeprobleemidega ja võimalike tulevaste ohtudega välispiiridel, tagada kõrgel tasemel sisejulgeolek liidus, kaitsta Schengeni ala toimimist ning järgida üldist solidaarsuse põhimõtet. Nende tegevuste ja eesmärkidega peaks kaasnema rände ennetav haldamine, sealhulgas vajalikud meetmed kolmandates riikides. Selleks tuleb konsolideerida Euroopa piiri- ja rannikuvalve tegevust ning veelgi laiendada ameti volitusi.

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. septembri 2016. aasta määrus (EL) 2016/1624, mis käsitleb Euroopa piiri- ja rannikuvalvet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/399 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 863/2007, nõukogu määrus (EÜ) nr 2007/2004 ning nõukogu otsus 2005/267/EÜ (ELT L 251, 16.9.2016, lk 1).

(10) Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamisel tuleks tagada sidusus teiste poliitikavaldkondade eesmärkidega.

(11) Euroopa integreeritud piirihaldus, mis põhineb neljatasandilisel riiki sissepääsu kontrolli mudelil, hõlmab meetmeid kolmandates riikides, näiteks ühine viisapoliitika, naabruses asuvate kolmandate riikidega võetavaid meetmeid, piirikontrolli meetmeid välispiiridel, riskianalüüsi ning meetmeid Schengeni ala piires ja tagasisaatmist.

(12) Euroopa integreeritud piirihaldust tuleks rakendada nii, et selle eest vastutavad ühiselt amet ning piirihalduse eest vastutavad riiklikud asutused, sealhulgas rannikuvalveasutused, kui nad teostavad merepiiril patrull- ja vaatlustegevust ja täidavad muid piirikontrolliülesandeid, ning tagasisaatmise eest vastutavad riiklikud asutused. Ehkki liikmesriikidele jääb esmavastutus oma välispiiride haldamise eest enda ja kõikide liikmesriikide huvides ning nad vastutavad tagasisaatmisotsuste tegemise eest, peaks amet toetama välispiiride haldamise ja tagasisaatmisega seotud liidu meetmete kohaldamist seeläbi, et ta tugevdab, hindab ja kooskõlastab neid meetmeid rakendavate liikmesriikide tegevust. Ameti tegevus peaks täiendama liikmesriikide tegevust.

(13) Selleks et tagada Euroopa integreeritud piirihalduse tõhus rakendamine ja parandada liidu tagasisaatmispoliitika tõhusust, tuleks luua Euroopa piiri- ja rannikuvalve. Euroopa piiri- ja rannikuvalvele tuleks tagada vajalikud rahalised vahendid, inimressursid ja varustus. Euroopa piiri- ja rannikuvalve peaks koosnema ametist ning piirihalduse eest vastutavatest riiklikest asutustest, sealhulgas rannikuvalveasutustest, kui nad täidavad piirikontrolli ülesandeid, ning tagasisaatmise eest vastutavatest riiklikest asutustest. Euroopa piiri- ja rannikuvalve tugineb teabe, võimete ja süsteemide ühisele kasutamisele liikmesriikide tasandil ning ameti reageerimisele liidu tasandil.

(14) Euroopa integreeritud piirihaldus ei muuda komisjoni ega liikmesriikide vastavat pädevust tolli valdkonnas, eelkõige seoses kontrollide, riskijuhtimise ja teabevahetusega.

(15) Välispiiri kontrolli ja tagasisaatmist käsitleva poliitika ja õiguse väljatöötamine, sealhulgas Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegia väljatöötamine, jääb liidu institutsioonide ülesandeks. Tuleks tagada tihe kooskõlastamine ameti ning kõnealuste institutsioonide vahel.

(16) Euroopa integreeritud piirihalduse tõhus rakendamine Euroopa piiri- ja rannikuvalve poolt peaks olema tagatud mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli kaudu. Mitmeaastases raamistikus tuleks sätestada integreeritud, ühtne ja pidev protsess strateegiliste suuniste andmiseks kõigile asjaomastele liidu ja liikmesriigi tasandi piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonna osapooltele, et nad saaksid Euroopa integreeritud piirihaldust sidusalt rakendada. See peaks hõlmama ka kogu Euroopa piiri- ja rannikuvalve asjaomast suhtlust komisjoni ning muude liidu institutsioonide, organite ja asutustega ning koostööd teiste asjaomaste partneritega, sealhulgas, kui see on kohane, kolmandate riikide ja kolmandate isikutega.

(17) Euroopa integreeritud piirihaldus eeldab liikmesriikide ja ameti vahelist piiri- ja tagasisaatmisoperatsioonide integreeritud planeerimist, et valmistuda reageerimiseks probleemidele välispiiridel, koostada hädaolukorra lahendamise plaane ning kooskõlastada võimete pikaajalist arendamist nii värbamise kui ka koolituse osas ning varustuse hankimise ja arendamise osas.

(18) Amet peaks töötama välja tehnilised standardid käesolevas määruses ette nähtud teabevahetuseks. Lisaks tuleks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/399 ([6]) tulemuslikuks rakendamiseks töötada välja välispiiridel toimuva patrull- ja vaatlustegevuse ühised miinimumstandardid. Amet peaks saama ühiste miinimumstandardite arendamisele kaasa aidata, võttes seejuures arvesse liikmesriikide ja komisjoni vastavat pädevust. Ühised miinimumstandardid tuleks välja töötada arvestades piiride tüüpi, ameti poolt igale välispiirilõigule omistatud mõjutaset ja muid tegureid, nagu geograafiline eripära. Ühiste miinimumstandardite väljatöötamisel tuleks võtta arvesse võimalikke liikmesriikide õigusest tulenevaid piiranguid.

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieeskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

(19) Infosüsteemide tehnilised standardid ja tarkvararakendused tuleks kooskõlastada nende standarditega, mida Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (eu-LISA) kasutab muude vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala IT-süsteemide puhul.

(20) Käesoleva määruse rakendamine ei mõjuta liidu ja liikmesriikide vahelist pädevuse jaotust ega liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsioonist, rahvusvahelisest konventsioonist inimelude ohutusest merel, rahvusvahelisest mereotsingute ja -pääste konventsioonist, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise konventsioonist, seda täiendavast rändajate salaja üle maa-, õhu- või merepiiri toimetamist tõkestavast protokollist, 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonist ja selle 1967. aasta protokollist, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist, ÜRO kodakondsuseta isikute seisundi konventsioonist ja muudest asjaomastest rahvusvahelistest õigusaktidest.

(21) Käesoleva määruse rakendamine ei mõjuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 656/2014 ([7]). Mereoperatsioonid peaksid toimuma nii, et igal juhul oleks tagatud kinni peetud või päästetud isikute, kõnealuses mereoperatsioonis osalevate üksuste ja kolmandate isikute ohutus.

(22) Amet peaks järgima oma tegevuses subsidiaarsuse põhimõtet ning tema tegevus ei tohiks mõjutada liikmesriikide nende kohustuste täitmist, mis on seotud avaliku korra säilitamise ja sisejulgeoleku tagamisega.

(23) Amet peaks täitma oma ülesandeid nii, et sellega ei piirata liikmesriikide kaitsealast pädevust.

(24) Ameti lisaülesannete ja -pädevusega peaksid kaasnema tugevamad põhiõiguste kaitsemeetmed ja suurem aruandekohustus ning vastutus eelkõige seoses koosseisuliste töötajate täitevvolituste teostamisega.

(25) Amet tugineb liikmesriikide koostööle, et suuta oma ülesandeid tõhusalt täita. Seoses sellega on ameti ja liikmesriikide jaoks oluline tegutseda heas usus ning vahetada õigeaegselt täpset teavet. Ükski liikmesriik ei tohiks olla kohustatud andma teavet, mille avalikustamist ta peab oma oluliste julgeolekuhuvide vastaseks.

(26) Samuti peaksid liikmesriigid enda ja teiste liikmesriikide huvides esitama ameti tegevuse jaoks vajalikke andmeid, sealhulgas olukorrateadlikkuse, riskianalüüsi, haavatavuse hindamise ja integreeritud planeerimise eesmärgil. Ka peaksid nad tagama, et andmed on täpsed, ajakohastatud ning saadud ja sisestatud õiguspäraselt. Kui kõnealused andmed sisaldavad isikuandmeid, tuleks täiel määral kohaldada liidu andmekaitse õigust.

(27) Käesoleva määruse kohaselt loodud andmeedastusvõrk peaks põhinema Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1052/2013 ([8]) raamistikus välja töötatud EUROSURi andmeedastusvõrgul ja selle asendama. Käesoleva määruse kohaselt loodud andmeedastusvõrku tuleks kasutada kogu turvaliseks teabevahetuseks Euroopa piiri- ja rannikuvalves. Andmeedastusvõrgu teabekindluse parandamiseks liikmesriikide vahel ja ametiga tuleks akrediteerimise taset suurendada kuni salastatuse tasemeni CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL.

(28) EUROSUR on vajalik selleks, et Euroopa piiri- ja rannikuvalve saaks pakkuda raamistikku liikmesriikide riiklike asutuste vaheliseks teabevahetuseks ja operatiivkoostööks ning nende teabevahetuseks ja operatiivkoostööks ametiga. EUROSUR tagab riiklikele asutustele ja ametile taristu ning vahendid, mida on vaja, et parandada nende olukorrateadlikkust ja reageerimisvõimet välispiiridel ebaseadusliku sisserände ning piiriülese kuritegevuse avastamiseks, tõkestamiseks ja nende vastu võitlemiseks ning seeläbi rändajate elude päästmisele kaasa aitamiseks ja nende kaitsmise tagamiseks.

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 656/2014, millega kehtestatakse eeskirjad Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri koordineeritava operatiivkoostöö raames toimuva patrull- ja vaatlustegevuse jaoks välistel merepiiridel (ELT L 189, 27.6.2014, lk 93).

([8]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1052/2013, millega luuakse Euroopa piiride valvamise süsteem (EUROSUR) (ELT L 295, 6.11.2013, lk 11).

(29) Liikmesriigid peaksid määrama riiklikud koordinatsioonikeskused, et tõhustada omavahelist ning liikmesriikide ja ameti vahelist teabevahetust ning koostööd patrull- ja vaatlustegevuses ning kontrollide tegemisel piiril. EUROSURi nõuetekohaseks toimimiseks on vaja, et kõik liikmesriikide õiguse alusel välispiiridel toimuva patrull- ja vaatlustegevuse eest vastutavad riiklikud asutused teeksid riiklike koordinatsioonikeskuste kaudu koostööd.

(30) Riikliku koordinatsioonikeskuse roll, mis seisneb kõigi liikmesriigi tasandil välispiiride kontrolli eest vastutavate asutuste teabevahetuse koordineerimises ja teabevahetuses, ei piira riigisisest pädevust piirikontrolli kavandamisel ja rakendamisel.

(31) Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriikidel teha riiklikud koordinatsioonikeskused vastutavaks ka Euroopa integreeritud piirihalduse muude komponentidega seotud teabevahetuse ja koostöö koordineerimise eest.

(32) Liikmesriikide ja ameti vahel vahetatud teabe kvaliteet ja sellise teabevahetuse õigeaegsus on Euroopa integreeritud piirihalduse nõuetekohase toimimise eeltingimused. EUROSURi edule toetudes tuleks sama kvaliteet tagada standardimise, teabevahetuse võrkude ja süsteemide automatiseerimise ning edastatud andmete ja teabe infokindluse ning kvaliteedikontrolli kaudu.

(33) Amet peaks toetama EUROSURi väljatöötamist ja toimimist, sealhulgas süsteemide koostalitlusvõimet, eelkõige EUROSURi loomise, haldamise ja koordineerimise teel.

(34) EUROSUR peaks andma ammendava olukorrapildi mitte üksnes välispiiridel, vaid ka Schengeni alal ning piirieelsel alal. See peaks hõlmama maismaa-, mere- ja õhupiiridel toimuvat patrull- ja vaatlustegevust ning kontrolle piiril. Olukorrateadlikkuse tagamine Schengeni alal ei tohiks kaasa tuua ameti operatiivtegevust liikmesriikide sisepiiridel.

(35) Õhupiiridel toimuv patrull- ja vaatlustegevus peaks olema piirihalduse osa, kuna nii kommerts- kui ka eralende ning kaugjuhitavaid õhusõidukisüsteeme kasutatakse sisserändega ja piiriülese kuritegevusega seotud ebaseaduslikuks tegevuseks. Õhupiiridel toimuva patrull- ja vaatlustegevuse eesmärk on avastada ja jälgida selliseid kahtlasi lende, mis ületavad või kavatsevad ületada välispiire, ja analüüsida sellega seotud riske, et käivitada liidu ja liikmesriikide pädevate asutuste reageerimisvõime. Selleks tuleks edendada liidu tasandil koostööd ameti, Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu haldaja ja Euroopa Liidu Lennundusohutusameti vahel. Kui see on kohane, peaks liikmesriikidel olema võimalik saada teavet kahtlaste välislendude kohta ja sellele vastavalt reageerida. Amet peaks jälgima ja toetama nimetatud valdkonnas teadusuuringuid ja innovatsiooni.

(36) EUROSURi teated omavolilise teisese rändega seotud juhtumitest aitavad ametil riskianalüüsi ja olukorrateadlikkuse eesmärgil jälgida liitu suunduvaid ja liidusiseseid rändevooge. Rakendusakt, milles kehtestatakse olukorrapiltide infokihtide üksikasjad ja spetsiifiliste olukorrapiltide koostamise reeglid, peaks täpsemalt kindlaks määrama, millist tüüpi aruandlus aitab seda eesmärki parimal viisil saavutada.

(37) Ameti poolt osutatavate EUROSURi ühendteenuste aluseks peaks olema seirevahendite ühine kasutamine ja asutustevaheline koostöö liidu tasandil, sealhulgas Copernicuse julgeolekuteenuse osutamine. EUROSURi ühendteenused peaksid pakkuma liikmesriikidele ja ametile Euroopa integreeritud piirihaldusega seotud, lisaväärtust loovaid teabeteenuseid. EUROSURi ühendteenuseid tuleks laiendada, et toetada kontrolle piiril, õhupiiridel toimuvat patrull- ja vaatlustegevust ning rändevoogude jälgimist.

(38) Meresõiduks kõlbmatute väikeste paatide kasutamine on oluliselt suurendanud lõunapoolsel merepiiril uppunud rändajate arvu. EUROSUR peaks märkimisväärselt parandama ameti ja liikmesriikide operatiiv- ja tehnilist suutlikkust selliste väikeste paatide avastamisel ning parandama liikmesriikide reageerimisvõimet, muu hulgas otsingu- ja päästeoperatsioonidel, aidates nii vähendada hukkunud rändajate arvu.

(39) Käesolevas määruses nenditakse, et rändeteid kasutavad ka rahvusvahelist kaitset vajavad isikud.

(40) Amet peaks koostama üldise ja oludele kohandatud riskianalüüsi, mis põhineb ühisel integreeritud riskianalüüsi mudelil, mida kasutavad amet ise ja liikmesriigid. Amet peaks muu hulgas liikmesriikide esitatud teabe põhjal andma asjakohast teavet, mis hõlmab kõiki Euroopa integreeritud piirihalduse asjakohaseid aspekte, eelkõige piirikontrolli, tagasisaatmist, kolmandate riikide kodanike omavolilise teisese rände suundumusi, ulatust ja rändeteid liidus, piiriülese kuritegevuse, sealhulgas ebaseaduslikule piiriületusele kaasaaitamise, inimkaubanduse, terrorismi ja hübriidohtude tõkestamist ning olukorda asjaomastes kolmandates riikides, et võimaldada võtta asjakohaseid meetmeid või tegeleda tuvastatud ohtude ja riskidega eesmärgiga parandada välispiiride integreeritud haldamist.

(41) Arvestades ameti tegevust välispiiridel, peaks ta aitama tõkestada ja avastada piiriülest kuritegevust, nagu rändajate ebaseaduslik üle piiri toimetamine, inimkaubandus ja terrorism, kui amet on saanud oma tegevuse kaudu vastavat teavet ja kui tema sekkumine on asjakohane. Amet peaks kooskõlastama oma tegevust Europoliga, mis on asutus, kelle ülesanne on toetada ja tugevdada liikmesriikide meetmeid ja koostööd kahte või enamat liikmesriiki mõjutava raske kuritegevuse tõkestamisel ja selle vastu võitlemisel. Piiriülest mõõdet iseloomustavad kuriteod, mis on otseselt seotud välispiiride ebaseadusliku ületamisega, sealhulgas inimkaubandusega või rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamisega. Kooskõlas nõukogu direktiiviga 2002/90/EÜ ([9]) on liikmesriikidel võimalik otsustada mitte määrata karistusi, kui tegevuse eesmärk on anda rändajatele humanitaarabi.

(42) Jagatud vastutusest juhindudes peaks ameti ülesanne olema korrapäraselt jälgida välispiiride haldamist, sealhulgas põhiõiguste järgimist ameti piirihalduse ja tagasisaatmisega seotud tegevuses. Amet peaks tagama nõuetekohase ja tõhusa jälgimise mitte üksnes olukorrateadlikkuse ja riskianalüüsi kaudu, vaid ka oma töötajate hulka kuuluvate ekspertide kohalviibimisega liikmesriikides. Amet peaks seega saama suunata kontaktametnikke liikmesriikidesse teatavaks ajaks, mille jooksul annab kontaktametnik tegevdirektorile aru. Kontaktametnike aruanne peaks moodustama osa haavatavuse hindamisest.

(43) Amet peaks läbi viima objektiivsetel kriteeriumidel põhineva haavatavuse hindamise, et hinnata liikmesriikide suutlikkust ja valmisolekut tulla toime survega nende välispiiridele ning panustada alalisse korpusse ja tehnilise seadmete reservi. Haavatavuse hindamine peaks hõlmama liikmesriikide seadmeid, taristut, töötajaid, eelarvet ja rahalisi ressursse, samuti nende hädaolukorra lahendamise plaane välispiiridel tekkida võivate kriiside lahendamiseks. Liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et kõrvaldada haavatavuse hindamise käigus kindlaks tehtud puudujäägid. Tegevdirektor peaks otsustama, milliseid meetmeid tuleb võtta, ning soovitama neid asjaomasele liikmesriigile. Tegevdirektor peaks samuti kehtestama tähtaja, mille jooksul need meetmed tuleb võtta, ning tähelepanelikult jälgima nende õigeaegset rakendamist. Kui kehtestatud tähtaja jooksul vajalikke meetmeid ei võeta, tuleks küsimus edastada haldusnõukogule edasise otsuse tegemiseks.

(44) Kui ametile ei esitata õigeaegselt haavatavuse hindamiseks vajalikku täpset teavet, peaks ametil olema võimalik seda asjaolu haavatavuse hindamisel arvesse võtta, kui andmete esitamata jätmiseks ei esitata mõjuvaid põhjuseid.

(45) Haavatavuse hindamine ja nõukogu määrusega (EL) nr 1053/2013 ([10]) kehtestatud Schengeni hindamismehhanism on kaks teineteist täiendavat mehhanismi, millega tagatakse liidu kvaliteedikontroll Schengeni ala nõuetekohase toimimise üle ning nii liidu kui liikmesriigi tasandil pidev valmisolek reageerida probleemidele välispiiridel. Kuigi Schengeni hindamismehhanism on esmane meetod liidu õiguse rakendamise ja täitmise hindamiseks liikmesriikides, tuleks haavatavuse hindamise ja Schengeni hindamismehhanismi vahelist sünergiat Schengeni ala toimimisest parema olukorrapildi saamiseks maksimeerida, vältides võimalikult suures ulatuses liikmesriikide jõupingutuste dubleerimist ning tagades välispiiride haldamist toetavate liidu asjaomaste finantsvahendite kasutamise parema koordineerimise. Selleks tuleks ameti ja komisjoni vahel luua mõlema mehhanismi järelmeid käsitlev korrapärane teabevahetus.

([9]) Nõukogu 28. novembri 2002. aasta direktiiv 2002/90/EÜ, millega määratletakse kaasaaitamine ebaseaduslikule piiriületamisele, läbisõidule ja elamisele (EÜT L 328, 5.12.2002, lk 17).

([10]) Nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis*' kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee (ELT L 295, 6.11.2013, lk 27).

(46) Arvestades, et liikmesriigid määravad kindlaks piirilõike, millele amet määrab mõjutaseme, ning liikmesriikide ja ameti reageerimisvõime peaks vastama nendele mõjutasemetele, tuleks kehtestada neljas, kriitiline mõjutase, mis määratakse piirilõigule ajutiselt, kui Schengeni ala on ohus ja amet peaks sekkuma.

(47) Kui ebaseadusliku sisserände suurenemise tõttu omistatakse merepiirilõigule kõrge või kriitiline mõjutase, peaksid asjaomased liikmesriigid võtma seda suurenemist arvesse otsingu- ja päästeoperatsioonide kavandamisel ja läbiviimisel, kuna selline olukord võib suurendada merehätta sattunud isikute abistamise palvete arvu.

(48) Amet peaks korraldama asjakohast tehnilist ja operatiivabi liikmesriikidele, et suurendada nende suutlikkust täita oma kohustusi seoses välispiiride kontrolliga ning tulla toime ebaseaduslike sisserändajate arvu suurenemisest või piiriülesest kuritegevusest tuleneva survega välispiiridel. Selline abi ei tohiks piirata asjaomaste riiklike asutuste pädevust algatada kriminaaluurimisi. Seoses sellega peaks amet kas omal algatusel ja asjaomase liikmesriigi nõusolekul või selle liikmesriigi taotlusel korraldama ja koordineerima ühe või mitme liikmesriigi jaoks ühisoperatsioone, suunama alalisest korpusest kohapeale piirihaldusrühmi, rändehalduse tugirühmi või tagasisaatmisrühmi (edaspidi koos „rühmad“) ning andma vajalikke tehnilisi seadmeid.

(49) Juhtudel, mil välispiiridel esineb spetsiifiline ja ebaproportsionaalne surve, peaks amet kas omal algatusel ja asjaomase liikmesriigi nõusolekul või liikmesriigi taotlusel korraldama ja kooskõlastama piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni ning suunama kohapeale nii alalise korpuse rühmasid kui ka tehnilisi seadmeid, sealhulgas kiirreageerimisreservist. Kiirreageerimisreservis peaks olema piiratud kogus seadmeid, mida on vaja võimalikeks piirivalve kiirreageerimisoperatsioonideks. Piirivalve kiirreageerimisoperatsioonid peaksid piiratud ajaks tagama toe olukordades, kus on vaja viivitamata reageerida ning kus selline sekkumine tagaks tõhusa reageerimise. Et selline sekkumine oleks tõhus, peaksid liikmesriigid tagama asjaomaste rühmade loomiseks töötajad, kelle nad lähetavad ametisse, suunavad ametisse lühiajaliselt ning suunavad kiirreageerimisreservi, ning andma vajalikud tehnilised seadmed. Kui liikmesriigi tehniliste seadmetega kohapeale suunatud rühm on pärit kõnealusest liikmesriigist, tuleks seda rühma võtta arvesse kõnealuse liikmesriigi panuses alalisse korpusse. Amet ja asjaomane liikmesriik peaksid kokku leppima operatsiooniplaanis.

(50) Kui mõni liikmesriik seisab oma välispiiride mõnel alal silmitsi spetsiifilise ja ebaproportsionaalse rändesurvega, mida iseloomustab suur segarändevoogude sissevool, peaksid liikmesriigid saama tugineda suuremale tehnilisele- ja operatiivtoele. Sellist tuge peaksid pakkuma esmase vastuvõtu piirkondades rändehalduse tugirühmad. Need rühmad peaksid koosnema alalisest korpusest kohapeale suunatud operatiivtöötajatest ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO), Europoli ning kui see on kohane, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja muude liidu asutuste poolt kohapeale suunatud liikmesriikide ekspertidest või nende organite ja asutuste ekspertidest. Komisjon peaks tagama liikmesriikide poolt esitatud vajaduste hinnangu koordineerimise. Amet peaks aitama komisjonil eri asutuste tegevust kohapeal koordineerida. Komisjon peaks koostöös vastuvõtva liikmesriigi ja asjaomaste liidu asutustega kehtestama esmase vastuvõtu piirkonnas tehtava koostöö korra. Komisjon peaks tagama asjaomaste liidu asutuste koostöö nende volituste piires ning vastutama rändehalduse tugirühmade tegevuse koordineerimise eest.

(51) Liikmesriigid peaksid tagama, et asutustel, kes tõenäoliselt võivad saada rahvusvahelise kaitse taotlusi, näiteks politseil, piirivalvel, sisserändeasutustel ja kinnipidamisasutuste töötajatel, on asjakohane teave. Liikmesriigid peaksid samuti tagama, et selliste asutuste töötajad saavad oma tööülesannetele ja kohustustele vastavat vajalikul tasemel koolitust, juhiseid taotlejate teavitamiseks, kuhu ja kuidas saab rahvusvahelise kaitse taotlusi esitada, ning juhiseid selle kohta, kuidas suunata haavatavas olukorras isikud sobiva suunamismehhanismi juurde.

(52) Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 28. juuni 2018. aasta järeldustes taas rännet käsitleva tervikliku lähenemisviisi olulisust ja leidis, et ränne on väljakutse mitte ainult ühele liikmesriigile, vaid ka kogu Euroopale. Sellega seoses rõhutati, et liidu jaoks on oluline pakkuda rändevoogude nõuetekohase haldamise tagamiseks täielikku toetust.

(53) Amet ja EASO peaksid rändeprobleemide, mida iseloomustab suur segarändevoogude sissevool, tulemuslikuks lahendamiseks tegema tihedat koostööd, eelkõige välispiiridel. Amet ja EASO peaksid eelkõige koordineerima oma tegevust ja toetama liikmesriike, et hõlbustada rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse läbiviimist ning tagasisaatmismenetluse läbiviimist nende kolmandate riikide kodanike suhtes, kelle rahvusvahelise kaitse taotlused tagasi lükatakse. Amet ja EASO peaksid tegema koostööd ka muus ühises operatiivtegevuses, nagu ühine riskianalüüs, statistiliste andmete kogumine, koolitus ja liikmesriikide toetamine hädaolukorra lahendamise plaanide koostamisel.

(54) Rannikuvalve ülesandeid täitvad riiklikud asutused vastutavad mitmesuguste ülesannete eest, mis võivad hõlmata meresõiduohutust, turvalisust, otsingu- ja päästetegevust, piirikontrolli, kalanduskontrolli, tollikontrolli, üldist õiguskaitset ning keskkonnakaitset. Amet, Euroopa Kalanduskontrolli Amet (EFCA) ning Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA) peaksid seetõttu tugevdama nii omavahelist kui ka rannikuvalve ülesandeid täitvate riiklike asutustega tehtavat koostööd, et suurendada teadlikkust olukorrast merel ning toetada sidusat ja kulutõhusat tegevust. Merenduse valdkonnas tegutsejate koostoime peaks olema kooskõlas Euroopa integreeritud piirihalduse ja merendusjulgeoleku strateegiatega.

(55) Esmase vastuvõtu piirkondades peaksid liikmesriigid tegema koostööd asjaomaste liidu asutustega, kes peaksid tegutsema komisjoni koordineerimisel oma volituste piires. Komisjon peaks koostöös asjaomaste liidu asutustega tagama, et esmase vastuvõtu piirkondades toimuv tegevus on kooskõlas liidu asjaomase õigusega ja põhiõigustega.

(56) Kui see on põhjendatud haavatavuse hindamise või riskianalüüsi tulemusega või kui ühele või mitmele piirilõigule on ajutiselt omistatud kriitiline mõjutase, peaks ameti tegevdirektor soovitama asjaomasel liikmesriigil algatada ja läbi viia ühisoperatsioone või piirivalve kiirreageerimisoperatsioone.

(57) Kui välispiiri kontroll on muutunud niivõrd ebatõhusaks, et see võib seada ohtu Schengeni ala toimimise, sest liikmesriik ei võta vajalikke meetmeid kooskõlas haavatavuse hinnanguga või ei ole välispiiridel esineva spetsiifilise ja ebaproportsionaalse surve tõttu taotlenud ametilt piisavat toetust või ei kasuta seda toetust, tuleks liidu tasandil tagada ühtne, kiire ja tõhus reageerimine. Kõnealuste riskide maandamise eesmärgil ning liidu tasandil parema koordineerimise tagamiseks peaks komisjon tegema nõukogule ettepaneku võtta vastu otsus, millega määratakse kindlaks meetmed, mida amet peab rakendama, ning millega nõutakse, et asjaomane liikmesriik teeks nende meetmete rakendamisel ametiga koostööd. Rakendamisvolitused sellise otsuse vastuvõtmiseks tuleks anda nõukogule, sest meetmed, mille kohta tuleb otsus teha, võivad olla poliitiliselt tundlikud, riivates riigi täitevvõimu ja täitmise tagamise volitusi. Amet peaks seejärel kindlaks määrama meetmed, mida on vaja nõukogu otsuses osutatud meetmete praktiliseks elluviimiseks. Amet peaks koos asjaomase liikmesriigiga koostama operatsiooniplaani. Asjaomane liikmesriik peaks hõlbustama nõukogu otsuse ja operatsiooniplaani rakendamist, täites muu hulgas käesolevas määruses sätestatud kohustusi. Kui liikmesriik 30 päeva jooksul kõnealust nõukogu otsust ei täida ja ametiga selles otsuses sisalduvate meetmete rakendamisel koostööd ei tee, peaks komisjonil olema õigus algatada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/399 artiklis 29 sätestatud erimenetlus, et lahendada erandolukord, mis seab ohtu sisepiirikontrollita ala üldise toimimise.

(58) Alaline korpus peaks koosnema neljast operatiivtöötajate kategooriast: koosseisulised töötajad, liikmesriikide poolt ameti juurde pikaajaliselt lähetatud töötajad, liikmesriikide poolt lühiajaliselt kohapeale suunatud töötajad ja töötajad, kes kuuluvad piirivalve kiirreageerimisoperatsioonideks ette nähtud kiirreageerimisreservi. Operatiivtöötajad peaksid olema piirivalveametnikud, tagasisaatmise saatemeeskonna liikmed, tagasisaatmisspetsialistid või muud asjaomased töötajad. Alalist korpust tuleks kohapeale suunata rühmade raames. Alalise korpuse kohapeale suunatavate operatiivtöötajate tegelik arv peaks sõltuma operatiivvajadustest.

(59) Rühmaliikmetena kohapeale suunatud operatiivtöötajatel peaksid olema kõik vajalikud volitused piirikontrolli ja tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmiseks, sealhulgas selliste ülesannete täitmiseks, mille jaoks on vaja täitevvolitusi, mis on sätestatud asjaomases liikmesriigi õiguses või kooskõlas käesoleva määrusega. Kui koosseisulised töötajad teostavad täitevvolitusi, peaks amet vastutama võimaliku kahju eest.

(60) Liikmesriigid peaksid II lisa alusel andma oma panuse alalisse korpusesse pikaajaliste lähetuste puhul ja III lisa alusel lühiajaliste kohapeale suunamiste puhul. Iga liikmesriigi panus tuleks määrata kindlaks 2016. aastal määruse (EL) 2016/1624 läbirääkimiste käigus kokku lepitud kiirreageerimisreservi jaotuspõhimõtte alusel, mis on sätestatud nimetatud määruse I lisas. Seda jaotuspõhimõtet tuleks kohandada proportsionaalselt alalise korpuse suurusega. Kõnealused panused tuleks proportsionaalselt kindlaks määrata ka Schengeni lepinguga ühinenud riikide jaoks.

(61) Haldusnõukogu otsuses kindlaks määratava töötajate arvu ja profiilide valimisel peaks tegevdirektor järgima võrdse kohtlemise ja proportsionaalsuse põhimõtteid, eelkõige seoses liikmesriikide võimekusega.

(62) Alalisest korpusest lühiajalise kohapeale suunamise ning Sisejulgeolekufondi erimeetmete raames või muudest sihtotstarbelistest liidu vahenditest kaasrahastatud tehniliste seadmete kättesaadavaks tegemise täpne ajakava tuleks iga liikmesriigi ja ameti vahel kokku leppida iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste käigus, võttes arvesse suutlikkust ja proportsionaalsust. Tegevdirektor peaks liikmesriikidelt alalisse korpusse panuse taotlemisel üldreeglina kohaldama proportsionaalsuse ja liikmesriikide võrdse kohtlemise põhimõtteid, et vältida olukorda, mis olulisel määral mõjutaks riiklike ülesannete täitmist ühes liikmesriigis, taotledes kõnealuselt liikmesriigilt iga-aastase panuse suunamist kohapeale ühe kindla neljakuulise perioodi jooksul. Sellised kokkulepped peaksid hõlmama liikmesriikide võimalust täita oma kohustusi seoses suunamisperioodidega mittejärjestikusteks ajavahemikeks. Seoses lühiajalise suunamisega alalisse korpusesse peaks liikmesriikidel olema võimalik täita oma kohustused lühiajaliseks suunamiseks kohapeale ka kumulatiivselt, suunates kohapeale rohkem töötajaid lühemateks ajavahemikeks või üksikuid töötajaid kauemaks kui neli kuud, kooskõlas iga-aastastel kahepoolsetel läbirääkimistel kokku lepitud kavaga.

(63) Ilma et see piiraks mereoperatsioonide operatiivplaani õigeaegset lõpuleviimist, peaks amet võimalikult kiiresti andma osalevatele liikmesriikidele konkreetset teavet asjaomase kohtualluvuse ja kohaldatava õiguse kohta, eelkõige seoses laevade ja õhusõidukite juhtide eelisõiguste, jõu kasutamise tingimuste ning piiravate või vabaduskaotuslike meetmete rakendamisega.

(64) Inimressursi pikaajalist arengut, et tagada liikmesriikide panused alalisse korpusesse, tuleks toetada rahalise toetuse süsteemi abil. Selleks on kohane lubada ametil toetada liikmesriike ilma projektikonkursita, kuludega sidumata maksete vormis, kui on täidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL, Euratom) 2018/1046 ([11]) sätestatud tingimused. Et anda liikmesriikidele vajalik paindlikkus alalisse korpusesse kohustusliku panuse andmise nõude täitmisel, peaks rahaline toetus võimaldama liikmesriikidel värvata ja koolitada täiendavaid töötajaid. Rahalise toetuse süsteemi puhul tuleks arvesse võtta värbamiseks ja koolitamiseks vajaminevat aega, mistõttu see peaks põhinema reeglil N+2. Sihtotstarbeline rahastamissüsteem peaks leidma õige tasakaalu õigusnormide rikkumise ja pettuse riski ning kontrollimise kulude vahel. Käesolevas määruses sätestatakse peamised tingimused, mis võimaldavad rahalist toetust ehk piisava arvu piirivalveametnike või muude spetsialistide värbamist ja koolitust, et see vastaks ameti juurde pikaajaliselt lähetatud ametnike arvule või ametnike tulemuslikule suunamisele kohapeale ameti operatiivtegevuse käigus vähemalt neljakuulise järjestikuse või mittejärjestikuse ajavahemiku jooksul või proportsionaalselt lühemate kui neljakuuliste järjestikuste või mittejärjestikuste lähetuste puhul. Kuna asjakohased ja võrreldavad andmed liikmesriikide tegelike kulude kohta puuduvad, oleks kulupõhise rahastamiskava väljatöötamine liiga keeruline ning see ei lahendaks vajadust lihtsa, kiire, tõhusa ja tulemusliku rahastamisskeemi järele. Selleks et määrata erinevate liikmesriikide puhul kindlaks selliste rahaliste vahendite summa, on asjakohane kasutada võrdlussummana liidu institutsioonide III tegevusüksuse 8. palgaastme 1. palgajärku kuuluvate lepinguliste töötajate aastapalka, mida on iga liikmesriigi puhul kohandatud paranduskoefitsendiga vastavalt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttele ja võrdse kohtlemise vaimus. Sellise rahalise toetuse rakendamisel peaksid amet ja liikmesriigid tagama kaasrahastamise ning topeltrahastamise vältimise põhimõtete järgimise.

(65) Et leevendada koosseisuliste töötajate alalisse korpusse värbamise võimalikku mõju liikmesriikide teenistustele, tuleks asjaomastele liikmesriikide teenistustele anda toetust uute töötajate koolitamiseks, kes asendavad selliseid lahkuvaid töötajaid.

([11]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

(66) Kuna alalist korpust võidakse suunata ka kolmandate riikide territooriumile, peaks amet arendama oma juhtimisstruktuuride võimeid ning välja töötama menetluse tagamaks, et rühmaliikmeid saab võtta tsiviil- ja kriminaalvastutusele.

(67) Selleks et alalist korpust saaks alates 1. jaanuarist 2021 tulemuslikult kohapeale suunata, tuleks nii kiiresti kui võimalik vastu võtta teatavad otsused ja rakendusmeetmed ning need rakendada. Seetõttu peaks amet koos liikmesriikide ja komisjoniga alustama selliste rakendusmeetmete ja otsuste ettevalmistamist haldusnõukogu poolt vastuvõtmiseks. Selline ettevalmistusprotsess peaks hõlmama ameti ja liikmesriikide käesolevas määruses osutatud asjakohast värbamist.

(68) Samas tuleks ameti korraldatud operatiivtegevuse toetamise jätkumise tagamiseks kõik kuni 31. detsembrini 2020 tehtavad kohapeale suunamised, sealhulgas kiirreageerimisreservi raames, kavandada ja teostada kooskõlas määrusega (EL) 2016/1624 ning 2019. aastal toimunud iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimistega. Seepärast tuleks nimetatud määruse asjaomased sätted kehtetuks tunnistada alles alates 1. jaanuarist 2021.

(69) Ameti personal peaks koosnema töötajatest, kes täidavad ametile antud ülesandeid ameti peakorteris või alalise korpuse osana. Alalise korpuse koosseisulisi töötajaid peaks eelkõige suunama kohapeale rühmaliikmetena. Alalise korpuse loomise tugifunktsioonide täitmiseks peaks olema võimalik värvata üksnes piiratud ja selgelt määratletud osa koosseisulisi töötajaid, seda eeskätt peakorteris.

(70) Selleks et kõrvaldada liikmesriikidest tehniliste seadmete vabatahtlikus koondamises esinevad püsivad puudused, seda eriti suuremahuliste vahendite puhul, peaks ametil endal olema vajalikud seadmed, mida suunata kohapeale ühisoperatsioonide, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide või muu operatiivtegevuse korral. Liikmesriigid peaksid andma loa kasutada neid vahendeid valitsuse käsutuses. Kuigi ametil on olnud alates 2011. aastast seaduslikult võimalik hankida või liisida endale tehnilisi seadmeid, takistas selle võimaluse kasutamist oluliselt eelarveliste vahendite puudumine.

(71) Selleks et saavutada alalise korpuse loomise aluseks olevad eesmärgid, eraldas komisjon mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) raames märkimisväärsel hulgal vahendeid, et amet saaks soetada oma õhus, merel ja maismaal toimuvate operatsioonide jaoks vahendeid ning seda hooldada ja käitada. Ehkki vajaminevate vahendite soetamine võib kujuneda aeganõudvaks, eelkõige suuremõõtmeliste vahendite korral, peaksid ameti enda varustus lõppkokkuvõttes moodustama kohapeale suunatava operatiivvarustuse põhiosa, mida erandlikel asjaoludel täiendavad liikmesriikide panused. Ameti seadmeid peaks enamasti käitama alalisse korpusesse kuuluvad ameti tehnilised töötajad. Selleks et tagada kavandatud rahaliste vahendite tõhus kasutamine, peaks vajalike vahendite soetamine põhinema mitmeaastasel strateegial, mille kohta teeb võimalikult varakult otsuse haldusnõukogu. Tulevaste mitmeaastaste finantsraamistike abil on vaja tagada ameti kestlikkus ja säilitada terviklik Euroopa integreeritud piirihaldus.

(72) Amet ja liikmesriigid peaksid käesoleva määruse rakendamisel kasutama inimressursside ja tehniliste seadmete osas võimalikult hästi ära nii liidu kui ka liikmesriikide tasandil olemasolevaid võimeid.

(73) Euroopa piiri- ja rannikuvalve uute võimete pikaajalist arengut tuleks liikmesriikide ja ameti vahel koordineerida Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli alusel, võttes arvesse teatavate protsesside pikaajalisust. See hõlmab uute piirivalveametnike värbamist ja koolitust (kes võivad oma karjääri jooksul teenida nii liikmesriikides kui ka alalises korpuses), seadmete hankimist, hooldust ning kasutusest kõrvaldamist (milleks tuleks kasutada koostalitusvõime ja mastaabisäästu võimalusi), ning uute seadmete ja nendega seotud tehnoloogia arendamist, muu hulgas teadusuuringute kaudu.

(74) Suutlikkuse tegevuskava tuleks ühtlustada liikmesriikide suutlikkuse arengukavadega ning ameti vahendite mitmeaastase kavandamisega, et optimeerida pikaajalisi investeeringuid välispiiride kõige tõhusamaks kaitseks.

(75) Võttes arvesse ameti laiendatud volitusi, alalise korpuse loomist ning selle suuremat kohalolekut välispiiridel ja suuremat osalemist tagasisaatmise valdkonnas, peaks ametil olema võimalik luua esindusi, mis asuksid olulise operatiivtegevuse ajal nende tegevuskohtade läheduses, et tegutseda vahendajana ameti ja vastuvõtva liikmesriigi vahel, tegeleda kooskõlastus-, logistika- ja tugiülesannetega ning hõlbustada ameti ja vastuvõtva liikmesriigi vahelist koostööd.

(76) Kuna asutustevaheline koostöö on Euroopa integreeritud piirihalduse osa, peaks amet tegema tihedat koostööd kõigi asjaomaste liidu organite ja asutustega, eelkõige Europoli ja EASOga. Selline koostöö peaks toimuma peakorteri tasandil, tegevuspiirkondades ja kui see on kohane, esinduste tasandil.

(77) Amet ja liikmesriigid, eelkõige nende koolitusasutused, peaksid tegema tihedat koostööd alalise korpuse koolitamisel, tagades samal ajal, et koolitusprogrammid on ühtlustatud ja edendavad aluslepingutes sätestatud ühiseid väärtusi. Ametil peaks olema võimalik pärast haldusnõukogult heakskiidu saamist luua ameti koolituskeskus, et veelgi hõlbustada ühise Euroopa kultuuri lõimimist pakutavasse koolitusse.

(78) Amet peaks edasi arendama piirihalduse ja tagasisaatmise koolituse ühiseid põhiõppekavasid ja sobivaid õppevahendeid, muu hulgas erikoolitust haavatavate isikute, sealhulgas laste kaitsmise teemal. Amet peaks pakkuma ka integreeritud piirihalduse ülesannetega seotud täiendkoolitust ja seminare, sealhulgas liikmesriikide pädevate asutuste ametnikele. Amet peaks pakkuma alalise korpuse liikmetele nende ülesannetele ja volitustele vastavat erikoolitust. See peaks hõlmama asjakohast liidu ja rahvusvahelist õigust ning põhiõigusi käsitlevat koolitust. Ametil peaks olema õigus korraldada koolitustegevust koostöös liikmesriikidega ja kolmandate riikidega nende territooriumil.

(79) Nende kolmandate riikide kodanike tagasisaatmine, kes ei vasta või kes enam ei vasta liikmesriikidesse sisenemise, neis viibimise või elamise tingimustele kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2008/115/EÜ, ([12]) on igakülgsete ebaseadusliku rände vastaste tegevuste lahutamatu osa ja märkimisväärset avalikku huvi pakkuv küsimus.

(80) Amet peaks suurendama oma abi liikmesriikidele kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks vastavalt liidu tagasisaatmispoliitikale ning kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ. Eelkõige peaks amet koordineerima ja korraldama ühest või mitmest liikmesriigist tagasisaatmise operatsioone ning korraldama ja läbi viima tagasisaatmisega seotud sekkumisi, et tugevdada nende liikmesriikide tagasisaatmissüsteeme, kes vajavad suuremat tehnilist ja operatiivabi, et täita oma kohustust saata tagasi kolmandate riikide kodanikud kooskõlas kõnealuse direktiiviga.

(81) Amet peaks, täiel määral põhiõigusi järgides ning piiramata liikmesriikide vastutust tagasisaatmisotsuste tegemisel, andma liikmesriikidele tagasisaatmismenetluse käigus tehnilist ja operatiivabi, sealhulgas kolmandate riikide kodanike kindlakstegemisel ning seoses liikmesriikide muu tagasisaatmisele eelneva ja tagasisaatmisega seotud tegevusega. Lisaks peaks amet abistama liikmesriike tagasisaatmiseks vajalike reisidokumentide hankimisel koostöös asjaomaste kolmandate riikide asutustega.

(82) Amet peaks kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga lubama Euroopa Nõukogu liikmete poolt piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa konventsiooni kohaselt kehtestatud järelevalvemehhanismi raames Euroopa Nõukogu piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa Komiteel külastada kohti, kus amet viib läbi tagasisaatmisoperatsioone.

(83) Tagasisaatmismenetlusi läbi viivatele liikmesriikidele antav abi peaks hõlmama vastuvõtvate kolmandate riikide kohta käesoleva määruse rakendamiseks vajaliku praktilise teabe andmist, näiteks tagasisaatmisoperatsioonide sujuvaks ja inimväärseks läbiviimiseks vajalike kontaktandmete või muu logistilise teabe andmist. Abi peaks hõlmama ka andme- ja teabevahetusplatvormi käitamist ja hooldamist, mida amet vajab käesoleva määruse kohaselt tehnilise ja operatiivabi osutamiseks. Nimetatud platvormil peaks olema sidetaristu, mis võimaldab liikmesriikide tagasisaatmissüsteemidel statistilisi andmeid automaatselt edastada.

([12]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

(84) Liikmesriigi ja kolmanda riigi võimalik kokkulepe ei vabasta ametit ega liikmesriiki liidu või rahvusvahelisest õigusest tulenevatest kohustustest ega vastutusest, eelkõige tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse ning piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise keelu põhimõtete järgimisest.

(85) Liikmesriikidel peaks olema võimalik teha välispiiridel operatiivtasandil koostööd teiste liikmesriikide või kolmandate riikidega, sealhulgas õiguskaitse eesmärgil läbi viidavaid sõjalisi operatsioone, kui selline koostöö on kooskõlas ameti tegevusega.

(86) Amet peaks tõhustama teabevahetust ja koostööd muude liidu organite ja asutustega nagu Europol, EASO, EMSA, Euroopa Liidu Satelliidikeskus, Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ja Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu haldaja, et parimal viisil kasutada ära Euroopa tasandil juba olemasolevat teavet ning olemasolevaid võimeid ja süsteeme, näiteks liidu Maa seire ja jälgimise programm Copernicus.

(87) Koostöö kolmandate riikidega on Euroopa integreeritud piirihalduse oluline osa. See peaks aitama edendada Euroopa piirihalduse ja tagasisaatmise standardeid, vahetada teavet ja riskianalüüse ning hõlbustada tagasisaatmiste elluviimist, et suurendada nende tulemuslikkust ja toetada kolmandaid riike piirihalduse ja rände valdkonnas, sealhulgas alalise korpuse suunamine kohapeale, kui sellist toetust on vaja välispiiride kaitseks ja liidu rändepoliitika tõhusaks haldamiseks.

(88) Kui komisjon soovitab, et nõukogu annaks talle loa pidada kolmanda riigiga läbirääkimisi staatust käsitleva kokkuleppe üle, peaks komisjon hindama põhiõiguste olukorda staatust käsitleva kokkuleppega hõlmatud aladel asjaomases kolmandas riigis ning teavitama sellest Euroopa Parlamenti.

(89) Koostöö kolmandate riikidega peaks toimuma liidu välistegevuse raames ning kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 21 sätestatud põhimõtete ja eesmärkidega. Komisjon peaks tagama kooskõla Euroopa integreeritud piirihalduse ja liidu muu poliitika vahel liidu välistegevuse, eelkõige ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika valdkonnas. Komisjoni peaks abistama liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja. Koostööd tuleks teha eelkõige ameti sellise tegevuse puhul, mis toimub kolmandate riikide territooriumil või kolmandate riikide ametnike osalusel sellistes valdkondades nagu riskianalüüs, operatsioonide kavandamine ja läbiviimine, koolitus, teabevahetus ja koostöö.

(90) Tagamaks, et EUROSURis sisalduv teave on võimalikult täielik ja ajakohastatud, eelkõige seoses olukorraga kolmandates riikides, peaks amet tegema kolmandate riikide asutustega koostööd kas liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste kahe- ja mitmepoolsete lepingute, sealhulgas piirkondlike võrgustike raames või ameti ja kolmandate riikide asjaomaste asutuste vahel kokku lepitud töökorra raames. Selleks peaksid Euroopa välisteenistus ja liidu delegatsioonid ning asutused esitama kogu teabe, mis võiks olla EUROSURi jaoks oluline.

(91) Käesolev määrus sisaldab sätteid koostöö kohta kolmandate riikidega, sest hästi ülesehitatud ja püsiv teabevahetus ja koostöö selliste riikidega, sealhulgas, kuid mitte ainult, naabruses asuvate kolmandate riikidega, on Euroopa integreeritud piirihalduse eesmärkide saavutamisel otsustava tähtsusega. On eriti tähtis, et igasugune teabevahetus ja koostöö liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel toimuks täielikus kooskõlas põhiõigustega.

(92) Kolmandatele riikidele pakutav abi peaks täiendama ameti poolt liikmesriikidele Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamisega seotud liidu meetmete kohaldamiseks pakutavat tuge.

(93) Peaks olema võimalik, et liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel integreeritud piirihalduse valdkondades sõlmitud kahe- ja mitmepoolsed lepingud sisaldavad tundlikku julgeolekuteavet. Kui komisjonile sellisest teabest teada antakse, peaks ta seda töötlema kooskõlas kohaldatavate julgeolekunormidega.

(94) Selleks et koostada piirieelset ala käsitlev põhjalik olukorrapilt ja riskianalüüs, peaksid amet ja riiklikud koordinatsioonikeskused koguma teavet ning koordineerima oma tegevust liikmesriikide, komisjoni, ameti või muude liidu organite ja asutuste poolt kolmandatesse riikidesse suunatud sisserände kontaktametnikega.

(95) Nõukogu peasekretariaadis loodi nõukogu ühismeetmega 98/700/JSK ([13]) veebipõhine võltsitud ja ehtsate dokumentide süsteem (FADO), mis võimaldab liikmesriikide asutustel saada teavet uute avastatud võltsimismeetodite ja ringluses olevate uute ehtsate dokumentide kohta.

(96) Nõukogu märkis oma 27. märtsi 2017. aasta järeldustes, et FADO süsteem haldamine on aegunud ja vajalik on muuta selle õiguslikku alust, et see vastaks ka edaspidi justiits- ja siseasjade poliitika vajadustele. Nõukogu märkis samuti, et sellega seoses võiks abi olla sünergiast, kasutades ära dokumendipettuse valdkonnas ameti ekspertteadmisi ja ameti poolt selles vallas juba tehtud tööd. Seetõttu kavandatakse, et amet võtaks nõukogu peasekretariaadilt üle FADO süsteemi haldamise ning operatiiv- ja tehnilise juhtimise, niipea kui Euroopa Parlament ja nõukogu on vastu võtnud asjakohase õigusakti, mis käsitleb FADO süsteemi ja millega asendatakse ühismeede 98/700/JSK.

(97) Enne vastava õigusakti vastuvõtmist FADO süsteemi kohta on soovitav tagada FADO süsteemi toimimine täies ulatuses seni, kuni üleviimine on tulemuslikult läbi viidud ja olemasolevad andmed on uude süsteemi üle viidud. Seejärel antaks olemasolevate andmete omandiõigus üle ametile.

(98) Amet peaks käesoleva määruse raames töötlema isikuandmeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725 ([14]).

(99) Liikmesriigid peaksid käesoleva määruse raames töötlema isikuandmeid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 ([15]) või kui see on kohane, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2016/680 ([16]).

(100) Tagasisaatmise puhul ei ole kolmandate riikide kodanikel sageli isikut tõendavaid dokumente ning nad ei tee oma isikusamasuse kindlakstegemisel koostööd, varjates teavet või esitades ebaõigeid isikuandmeid. Võttes arvesse kiirete tagasipöördumismenetluste erilist poliitilist vajadust, peab ametil olema võimalik piirata andmesubjektide teatavaid õigusi, et selliste õiguste kuritarvitamine ei takistaks tagasisaatmismenetluste nõuetekohast rakendamist ja tagasisaatmisotsuste tõhusat täitmist liikmesriikide poolt ega takistaks ametit tõhusalt oma ülesandeid täitmast. Eelkõige võiks töötlemise piiramise õiguse kasutamine oluliselt aeglustada ja takistada tagasisaatmisoperatsioonide läbiviimist. Lisaks sellele võib kolmanda riigi kodaniku juurdepääsuõigus mõnel juhul suurendada põgenemise ohtu, kui kolmanda riigi kodanik peaks teada saama, et amet töötleb kavandatava tagasisaatmisoperatsiooni raames tema andmeid. Õigus andmete parandamisele võiks suurendada ohtu, et asjaomane kolmanda riigi kodanik eksitab ametiasutusi, esitades ebaõigeid andmeid. Et võimaldada ametil piirata andmesubjektide teatud õigusi, peaks tal olema võimalik vastu võtta sellist piiramist käsitlevad sise-eeskirjad.

([13]) 3. detsembri 1998. aasta ühismeede 98/700/JSK, mille nõukogu võttis vastu Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel Euroopa kuvaarhiveerimissüsteemi (FADO) rajamise kohta (EÜT L 333, 9.12.1998, lk 4).

([14]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

([15]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

([16]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).

(101) Selleks et täita oma ülesandeid tagasisaatmise valdkonnas nõuetekohaselt, sealhulgas abistades liikmesriike tagasisaatmismenetluste nõuetekohasel rakendamisel ja tagasisaatmisotsuste edukal täideviimisel, ning hõlbustades tagasisaatmisoperatsioone, võib ametil tekkida vajadus edastada tagasisaadetavate isikuandmeid kolmandatesse riikidesse. Vastuvõtvate kolmandate riikide suhtes ei kohaldata sageli komisjoni määruse (EL) 2016/679 artikli 45 või direktiivi (EL) 2016/680 artikli 36 kohaselt vastu võetud kaitse piisavuse otsuseid ja sageli ei ole need kolmandad riigid sõlminud või ei kavatse sõlmida liiduga tagasivõtmiskokkulepet või ei paku asjakohaseid kaitsemeetmeid määruse (EL) 2018/1725 artikli 48 või direktiivi (EL) 2016/680 artikli 37 ülevõtvate liikmesriigi õigusnormide tähenduses. Hoolimata liidu suurtest jõupingutustest, et teha koostööd ebaseaduslikult liidus viibivate ja tagasisaatmisele kuuluvate kolmanda riigi kodanike peamiste päritoluriikidega, ei ole alati võimalik tagada, et sellised kolmandad riigid täidavad süstemaatiliselt oma rahvusvahelise õiguse kohast kohustust oma kodanikke tagasi võtta. Tagasivõtulepingud, mille on sõlminud või mille üle peavad läbirääkimisi liit või liikmesriigid ning millega nähakse ette asjakohased isikuandmete kaitsemeetmed, hõlmavad piiratud arvul selliseid kolmandaid riike. Kui selliseid lepinguid veel ei ole, peaks amet edastama isikuandmeid eesmärgiga hõlbustada liidu tagasisaatmisoperatsioone, kui määruse (EL) 2018/1725 artikli 50 lõike 1 punktis d sätestatud tingimused on täidetud.

(102) Liikmesriigid peaksid edastama isikuandmeid kolmandatele riikidele kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 ja asjakohasel juhul direktiiviga (EL) 2016/680. Kui tagasivõtulepingut ei ole sõlmitud ning erandina nõudest, et peab olema tehtud kaitse piisavuse otsus või tagatud asjakohased kaitsemeetmed, peaks liikmesriikidel olema võimalik edastada isikuandmeid kolmandate riikide asutustele liidu tagasisaatmispoliitika rakendamiseks. Määruse (EL) 2016/679 artiklis 49 ja direktiivi (EL) 2016/680 artiklis 38 eriolukordade jaoks sätestatud erandit peaks olema võimalik asjakohasel juhul kasutada vastavalt kõnealustes artiklites sätestatud tingimustele.

(103) Käesolevas määruses järgitakse põhiõigusi ning ELi lepingu artiklites 2 ja 6 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (edaspidi „harta“) tunnustatud põhimõtteid, eelkõige inimväärikuse austamist, õigust elule, piinamise ning ebainimliku või alandava kohtlemise ja karistamise keeldu, inimkaubanduse keeldu, õigust vabadusele ja turvalisusele, õigust isikuandmete kaitsele, dokumentidele juurdepääsu õigust, varjupaigaõigust, kaitset väljasaatmise eest, tagasi- ja väljasaatmise lubamatust, mittediskrimineerimist ja lapse õigusi.

(104) Käesoleva määrusega tuleks luua ameti ja põhiõiguste ametniku koostöös rakendatav kaebuste lahendamise kord, et tagada inimõiguste järgimine ameti kogu tegevuses. Kõnealune kord peaks endast kujutama halduskorraldust, mille kohaselt põhiõiguste ametnik peaks vastutama ameti saadud kaebuste menetlemise eest kooskõlas õigusega heale haldusele. Põhiõiguste ametnik peaks läbi vaatama kaebuse vastuvõetavuse, registreerima vastuvõetavad kaebused, edastama kõik registreeritud kaebused tegevdirektorile, edastama rühmaliikmeid käsitlevad kaebused päritoluliikmesriigile ning registreerima ameti või kõnealuse liikmesriigi järelmeetmed. Kord peaks olema tulemuslik ja tagama, et kaebustega tegeletakse nõuetekohaselt. Kaebuste lahendamise kord ei tohiks piirata halduslike ega kohtulike õiguskaitsevahendite kasutamist ning korra järgimine ei tohiks olla õiguskaitsevahendite kasutamise eeldus. Kriminaaluurimist peaksid läbi viima liikmesriigid. Läbipaistvuse suurendamiseks ja aruandekohustuse parandamiseks peaks amet esitama oma aastaaruandes teabe kaebuste lahendamise korra kohta. Aruanne peaks kajastama eelkõige saadud kaebuste arvu, põhiõiguste rikkumise liike, kaebustes käsitletud operatsioone ning võimaluse korral ameti ja liikmesriikide poolt võetud järelmeetmeid. Põhiõiguste ametnikul peaks olema juurdepääs kogu teabele, mis käsitleb põhiõiguste järgimist ameti kogu tegevuses. Põhiõiguste ametnikule tuleks anda vajalikud vahendid ja töötajad, et ta saaks tulemuslikult täita kõiki oma ülesandeid kooskõlas käesoleva määrusega. Põhiõiguste ametniku töötajatel peaksid olema oskused ja staaž, mis vastavad ameti tegevuse ja volituste laiendamisele.

(105) Amet peaks olema tehnilistes ja operatiivküsimustes sõltumatu ning õiguslikult, halduslikult ja rahanduslikult autonoomne. Selleks on vajalik ja asjakohane, et tegemist oleks liidu asutusega, kes on juriidiline isik ja kes teostaks talle käesoleva määrusega antud rakendamisvolitusi.

(106) Komisjon ja liikmesriigid peaksid olema haldusnõukogus esindatud, et teha ameti üle järelevalvet. Haldusnõukogu peaks võimaluse korral koosnema piirivalve juhtimise eest vastutavate riiklike teenistuste tegevjuhtidest või nende esindajatest. Haldusnõukogu töö järjepidevuse tagamiseks peaksid haldusnõukogus esindatud osalised

püüdma piirata oma esindajate vahetumist. Haldusnõukogule tuleks anda vajalikud volitused ameti eelarve koostamiseks, selle täitmise kontrollimiseks, asjakohaste finantsreeglite vastuvõtmiseks, ameti poolt otsuste tegemiseks vajaliku läbipaistva töökorra kehtestamiseks ning selleks, et nimetada ametisse tegevdirektor ja kolm asedirektorit, kellest igaüks peaks vastutama ameti teatava valdkonna eest, näiteks alalise korpuse juhtimine, ameti tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmise järelevalve või suuremahulistes IT-süsteemides ameti osaluse korraldamine. Ametit tuleks juhtida ja amet peaks tegutsema, võttes arvesse liidu detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi põhimõtteid, mille võtsid 19. juulil 2012 vastu Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon.

(107) Arvestades Euroopa Parlamendi osalemist käesoleva määrusega reguleeritud küsimustes, peaks haldusnõukogu esimehel olema võimalik kutsuda haldusnõukogu koosolekutele Euroopa Parlamendi eksperdi.

(108) Haldusnõukogu peaks igal aastal koostama ühtse programmdokumendi. Selle dokumendi koostamisel peaks haldusnõukogu võtma arvesse detsentraliseeritud asutuste ressursse käsitleva institutsioonidevahelise töörühma soovitusi.

(109) Ameti iseseisvuse ja sõltumatuse tagamiseks peaks tal olema oma eelarve, mille peamise tulu moodustab liidu rahaline toetus. Ameti eelarve tuleks koostada tulemuspõhise eelarvestamise põhimõtte kohaselt, võttes arvesse ameti eesmärke ja tema ülesannete täitmise oodatavaid tulemusi. Liidu eelarvemenetlust tuleks kohaldada selles osas, mis hõlmab liidu rahalist toetust ja muid liidu üldeelarvest makstavaid toetusi. Raamatupidamisarvestust peaks auditeerima kontrollikoda. Erakorralistes olukordades, kui leitakse, et olemasolevast eelarvest ei piisa, ja kui eelarvemenetlus ei võimalda kiiresti muutuvatele oludele piisavalt reageerida, peaks ametil olema võimalik saada oma ülesannete täitmiseks toetust liidu vahenditest.

(110) Tegevdirektor peaks eelarvevahendite käsutajana korrapäraselt hindama ameti tegevusega seotud finantsriske, võtma kooskõlas ameti suhtes kohaldatava finantsraamistikuga vajalikke leevendusmeetmeid ning teavitama sellest haldusnõukogu.

(111) Amet seisab lähiaastatel eeldatavalt silmitsi keerulise olukorraga, sest vaja on täita erakorralised vajadused kvalifitseeritud tööjõu värbamisel ja tööl hoidmisel võimalikult laial geograafilisel alal.

(112) Jagatud vastutuse vaimus peaks amet nõudma, et tema töötajatel, eelkõige alalise korpuse koosseisulistel töötajatel, sealhulgas operatiivtegevuses osalevatel koosseisulistel töötajatel, oleks sama tasemega väljaõpe, eriteadmised ja professionaalsus nagu liikmesriikide kohapeale suunatud või tööle võetud töötajatel. Seepärast peaks amet analüüsima ja hindama, kas tema koosseisulised töötajad käituvad piirikontrolli ja tagasisaatmise valdkonna operatiivtegevuses nõuetekohaselt.

(113) Ameti suhtes tuleks piiranguteta kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL, Euratom) nr 883/2013 ([17]) ning ta peaks ühinema Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Ühenduste Komisjoni 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlusi ([18]).

(114) Vastavalt nõukogu määrusele (EL) 2017/1939 ([19]) peaks Euroopa Prokuratuuril olema võimalik uurida Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/1371 ([20]) määratletud liidu finantshuve kahjustavaid pettusi ja muid kuritegusid ning esitada nende kohta süüdistusi.

([17]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

([18]) EÜT L 136, 31.5.1999, lk 15.

([19]) Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

([20]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

(115) Ameti suhtes tuleks kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1049/2001 ([21]). Amet peaks olema oma tegevuses võimalikult läbipaistev, ilma et see ohustaks tema operatsioonide eesmärgi saavutamist. Amet peaks avalikustama teabe kogu oma tegevuse kohta. Samuti peaks ta tagama, et üldsus ja kõik huvitatud isikud saavad tema töö kohta kiiresti teavet.

(116) Amet peaks ühtlasi andma oma tegevuse kohta põhjalikult aru Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

(117) Komisjon peaks käesolevat määrust hindama. Hindamise käigus tuleks muu hulgas analüüsida ka ameti kui tööandja atraktiivsust koosseisuliste töötajate töölevõtmisel, et tagada tööle kandideerijate kvaliteet ja geograafiline tasakaal.

(118) Käesolevas määruses osutatud välispiirid on piirid, mille suhtes kohaldatakse määruse (EL) 2016/399 II jaotise sätteid ja mis hõlmavad Schengeni liikmesriikide välispiire kooskõlas ELi lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule (edaspidi „ELi toimimise leping“) lisatud protokolliga nr 19 (Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis*' kohta).

(119) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ([22]).

(120) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt välispiiride integreeritud haldamissüsteemi arendamine ja rakendamine, et tagada Schengeni ala nõuetekohane toimimine, ei suuda liikmesriigid eraldi tegutsedes piisavalt saavutada, küll aga saab neid sisepiiridel puuduva kontrolli ja märkimisväärse rändesurve tõttu välispiiridel ning lähtuvalt vajadusest jälgida tõhusalt välispiiride ületamist ja vajadust aidata kaasa sisejulgeoleku kõrge taseme hoidmisele liidus paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(121) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ([23]) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ([24]) artikli 1 punktis A osutatud valdkonda. Euroopa Ühenduse ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelises nimetatud riikide Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri tegevuses osalemise üksikasjalikke eeskirju käsitlevas kokkuleppes ([25]) on ette nähtud eeskirjad, mille kohaselt kõnealused riigid osalevad agentuuri töös, sealhulgas rahaline osalus ja töötajaid käsitlevad sätted.

(122) Šveitsi puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ([26]) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes otsuse 2008/146/EÜ ([27]) artikliga 3.

([21]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43).

([22]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

([23]) EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

([24]) Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

([25]) ELT L 188, 20.7.2007, lk 19.

([26]) ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

([27]) Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

(123) Liechtensteini puhul kujutab käesolev määrus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ([28]) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes otsuse 2011/350/EL ([29]) artikliga 3.

(124) Kokkuleppes ühelt poolt Euroopa Ühenduse ning teiselt poolt Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel, nimetatud riikide Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuuri tegevuses osalemise üksikasjalike eeskirjade kohta ([30]) on ette nähtud eeskirjad, mille kohaselt kõnealused riigid osalevad agentuuri töös, sealhulgas rahaline osalus ja töötajaid käsitlevad sätted.

(125) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Arvestades, et käesolev määrus põhineb Schengeni *acquis*'l, otsustab Taani kõnealuse protokolli artikli 4 kohaselt kuue kuu jooksul pärast nõukogu otsuse tegemist käesoleva määruse üle, kas ta rakendab seda oma õiguses.

(126) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ ([31]); seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(127) Käesolev määrus kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ ([32]); seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva määruse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(128) Amet peaks hõlbustama sellise spetsiifilise tegevuse korraldamist, mille käigus võivad liikmesriigid kasutada vastavalt haldusnõukogu poolt iga üksikjuhtumi puhul eraldi kehtestatavatele tingimustele oskusi ja vahendeid, mida Iirimaa ja Ühendkuningriik võivad olla valmis pakkuma. Selleks võidakse kutsuda Iirimaa esindajaid osalema haldusnõukogu koosolekutel, mis võimaldab neil täielikult sellise spetsiifilise tegevuse ettevalmistamisel osaleda. Ühendkuningriigi esindajaid võidakse kutsuda osalema haldusnõukogu koosolekutel kuni kuupäevani, mil ELi lepingu artikli 50 lõike 3 kohaselt lõpeb aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes.

(129) Kuigi Ühendkuningriik ei osale käesoleva määruse rakendamises, on talle antud võimalus teha koostööd Euroopa piiri- ja rannikuvalvega, pidades silmas tema kui liikmesriigi seisukohta. Kuna Ühendkuningriik on teatanud oma kavatsusest ELi lepingu artikli 50 kohaselt liidust välja astuda, tuleks käesoleva määruse alusel Ühendkuningriigiga tehtava operatiivkoostöö suhtes kohaldatavat erikorda kohaldada kuni kuupäevani, mil ELi lepingu artikli 50 lõike 3 kohaselt lõpeb aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes või kui jõustub Ühendkuningriigiga ELi lepingu artikli 50 kohaselt sõlmitud väljaastumisleping, mis reguleerib sellist erikorda.

(130) Hispaania Kuningriik ja Ühendkuningriik on Gibraltari piiride demarkatsiooni küsimuses eri seisukohtadel.

(131) Käesoleva määruse kohaldamise peatamine Gibraltari piiride suhtes ei muuda asjaomaste riikide vastavaid seisukohti.

([28]) ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

([29]) Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

([30]) ELT L 243, 16.9.2010, lk 4.

([31]) Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

([32]) Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

(132) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti 7. novembril 2018 kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001 ([33]) artikli 28 lõikega 2 ning ta esitas oma arvamuse 30. novembril 2018.

(133) Käesoleva määruse eesmärk on muuta ja laiendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EL) 2016/1624 ja (EÜ) nr 1052/2013 sätteid. Kuna tehtavad muudatused on arvukad ja sisulised, tuleks need õigusaktid selguse huvides kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

EUROOPA PIIRI- JA RANNIKUVALVE

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega asutatakse Euroopa piiri- ja rannikuvalve, et tagada välispiiridel Euroopa integreeritud piirihaldus eesmärgiga hallata piire tulemuslikult, järgides täiel määral põhiõigusi, ning tõhustada liidu tagasisaatmispoliitikat.

Käesolevas määruses käsitletakse rändeprobleeme ning võimalikke tulevasi probleeme ja ohte välispiiridel. Sellega kindlustatakse liidus kõrgetasemeline sisejulgeolek, järgides samal ajal täiel määral põhiõigusi ning kaitstes isikute vaba liikumist liidus. See aitab kaasa välispiiridel piiriülese kuritegevuse avastamisele, tõkestamisele ja selle vastu võitlemisele.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „välispiirid“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 2 määratletud välispiirid;

2) „piiripunkt“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 8 määratletud piiripunkt;

3) „piirikontroll“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 10 määratletud piirikontroll;

4) „kontrollid piiril“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 11 määratletud kontrollid piiril;

5) „patrull- ja vaatlustegevus“ – määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 12 määratletud patrull- ja vaatlustegevus;

6) „õhupiiridel toimuv patrull- ja vaatlustegevus“ – patrull- ja vaatlustegevus liikmesriikide territooriumilt alanud või seal lõppeva mehitatud või mehitamata õhusõidukiga reisijate või kaubaveo lennu suhtes, mis ei ole määruse (EL) 2016/399 artikli 2 punktis 3 määratletud siselend;

7) „olukorrateadlikkus“ – võime seirata, avastada, tuvastada, jälgida ja mõista ebaseaduslikku piiriülest tegevust, et leida lähtuvalt uuest teabest ja olemasolevatest teadmistest põhjendatud alus reageerimismeetmete võtmiseks ning olla paremini suuteline vähendama rändajate hukkumist välispiiridel või nende läheduses;

8) „reageerimisvõime“ – võime võtta meetmeid võitlemiseks ebaseadusliku piirülese tegevuse vastu välispiiridel või nende läheduses, sealhulgas asjakohase reageerimise viis ja tähtajad;

9) „EUROSUR“ – raamistik teabevahetuseks ja koostööks nii liikmesriikide vahel kui ka Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametiga;

([33]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

10) „olukorrapilt“ – eri asutustelt, anduritelt, platvormidelt ja muudest allikatest peaaegu reaalajas saadud geograafiliste viidetega andmete ja teabe kogum, mida edastatakse turvaliste andmeedastus- ja teabekanalite kaudu ning mida saab töödelda, valikuliselt esitada ja jagada teiste pädevate asutustega, et saavutada olukorrateadlikkus ning toetada reageerimisvõimet välispiiridel või nende läheduses või piirieelsel alal;

11) „välispiiri piirilõik“ – liikmesriigi välispiir või selle osa, mis on kindlaks määratud liikmesriigi õiguses või mille on kindlaks määranud riiklik koordinatsioonikeskus või muu vastutav riiklik asutus;

12) „piiriülene kuritegevus“ – välispiiridel või nende läheduses toime pandud raske piiriülese mõõtmega kuritegu või kuriteokatse;

13) „piirieelne ala“ – välispiiridest väljapoole jääv geograafiline piirkond, mis on asjakohane välispiiride haldamiseks riskianalüüsi ja olukorrateadlikkuse abil;

14) „juhtum“ – olukord, mis on seotud ebaseadusliku sisserände, piiriülese kuritegevuse või ohuga rändajate elule liikmesriigi välispiiridel või nende läheduses;

15) „koosseisuline töötaja“ – Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti töötaja, kes on võetud tööle vastavalt nõukogu määrusega (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68 ([34]) kehtestatud Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjadele (edaspidi „personalieeskirjad“) või Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimustele (edaspidi „teenistustingimused“);

16) „operatiivtöötaja“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpusse kuuluv piirivalveametnik, tagasisaatmise saatemeeskonna liige, tagasisaatmisspetsialist või muu asjaomane töötaja vastavalt ühele artikli 54 lõikes 1 sätestatud neljast kategooriast, kes tegutseb rühma liikmena ja kellel on asjakohasel juhul täitevvolitused, ning Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteemi (ETIAS) keskküsuse toimimise eest vastutavad koosseisulised töötajad, keda ei suunata kohapeale rühma liikmetena;

17) „rühmaliige“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpuse liige, kes suunatakse kohapeale piirihaldusrühma, rändehalduse tugirühma või tagasisaatmisrühma kaudu;

18) „piirihaldusrühm“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest moodustatud rühm, mis suunatakse ühisoperatsioonide käigus välispiiridele ning piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide käigus liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse;

19) „rändehalduse tugirühm“ – ekspertide rühm, mis pakub liikmesriikidele, sealhulgas esmase vastuvõtu piirkondadele, tehnilist ja operatiivtuge ning koosneb operatiivtöötajatest, Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO) ja Europoli ekspertidest ning asjakohasel juhul Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti, muude liidu organite, asutuste ja ametite ning liikmesriikide lähetatud ekspertidest;

20) „vastuvõttev liikmesriik“ – liikmesriik, kus toimub või kust algatatakse ühisoperatsioon või piirivalve kiirreageerimisoperatsioon, tagasisaatmisoperatsioon või tagasisaatmisega seotud sekkumine või kuhu suunatakse rändehalduse tugirühm;

21) „päritoluliikmesriik“ – liikmesriik, kes on suunanud või lähetanud oma töötaja lühi- või pikaajaliselt Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisse korpusse;

22) „osalev liikmesriik“ – liikmesriik, kes osaleb ühisoperatsioonis, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonis, tagasisaatmisoperatsioonis, tagasisaatmisega seotud sekkumises või rändehalduse tugirühma kohapeale suunamises, tagades Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalise korpusele tehnilised seadmed või töötajad, samuti liikmesriik, kes osaleb tagasisaatmisoperatsioonides või tagasisaatmisega seotud sekkumistes, tagades tehnilised seadmed või töötajad, kuid kes ei ole vastuvõttev liikmesriik;

([34]) EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1.

23) „esmase vastuvõtu piirkond“ – vastuvõtva liikmesriigi taotluse alusel loodud ala, kus vastuvõttev liikmesriik, komisjon, asjaomased liidu ametid ja osalevad liikmesriigid teevad koostööd eesmärgiga tulla toime olemasoleva või potentsiaalse ebaproportsionaalse rändeprobleemiga, mida iseloomustab välispiiridele saabuvate rändajate arvu märkimisväärne suurenemine;

24) „tagasisaatmine“ – direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 punktis 3 määratletud tagasisaatmine;

25) „tagasisaatmisotsus“ – haldus- või kohtuotsus või -akt, millega tunnistatakse kolmanda riigi kodaniku riigis viibimine ebaseaduslikuks ja kehtestatakse või nähakse ette tagasipöördumiskohustus, järgides direktiivi 2008/115/EÜ;

26) „tagasisaadetav“ – riigis ebaseaduslikult viibiv kolmanda riigi kodanik, kelle kohta on tehtud täitmisele kuuluv tagasisaatmisotsus;

27) „tagasisaatmisoperatsioon“ – operatsioon, mida korraldab või koordineerib Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet ning mis hõlmab tehnilist ja operatiivtuge ühele või mitmele liikmesriigile ning mille raames tagasisaadetavad saadetakse ühest või mitmest liikmesriigist kas sunniviisiliselt või vabatahtlikult tagasi mis tahes transpordivahendiga;

28) „tagasisaatmisega seotud sekkumine“ – Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti tegevus, millega antakse liikmesriikidele ulatuslikumat tehnilist ja operatiivabi, mis seisneb tagasisaatmisrühmade kohapeale suunamises ning tagasisaatmisoperatsioonide korraldamises;

29) „tagasisaatmisrühm“ – Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalisest korpusest moodustatud rühm, mis suunatakse kohapeale tagasisaatmisoperatsioonide käigus, liikmesriikides teostatavate tagasisaatmisega seotud sekkumiste käigus või tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmiseks vajaliku muu operatiivtegevuse käigus;

30) „sisserände kontaktametnik“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/1240 ([35]) artikli 2 punktis 1 määratletud sisserände kontaktametnik.

Artikkel 3

Euroopa integreeritud piirihaldus

1. Euroopa integreeritud piirihaldus koosneb järgmistest komponentidest:

a) piirikontroll, sealhulgas meetmed seadusliku piiriületuse lihtsustamiseks ja asjakohasel juhul meetmed piiriülese kuritegevuse, eelkõige rändajate ebaseaduslikule üle piiri toimetamise, inimkaubanduse ning terrorismi tõkestamiseks ja avastamiseks välispiiridel, ning mehhanismid ja menetlused haavatavate isikute ja saatjata alaealiste tuvastamiseks ning rahvusvahelist kaitset vajavate või taotleda soovivate isikute tuvastamiseks, sellistele isikutele teabe andmine ja nende edasisuunamine;

b) merehädaliste otsingu- ja päästetööd, mis on algatatud ja ellu viidud kooskõlas määrusega (EL) nr 656/2014 ja rahvusvahelise õigusega ning toimuvad olukordades, mis võivad tekkida merepiiridel teostatava patrull- ja vaatlustegevuse käigus;

c) sisejulgeoleku riskide analüüs ning välispiiride toimimist või julgeolekut mõjutada võivate ohtude analüüs;

d) liikmesriikidevaheline ja liikmesriikide ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti vaheline teabevahetus ja koostöö käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades, sealhulgas Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti koordineeritav toetus;

e) asutustevaheline koostöö liikmesriikides piirikontrolli või muude piiril täidetavate ülesannete või tagasisaatmise eest vastutavate riiklike asutuste vahel, sealhulgas korrapärane teabevahetus olemasolevate teabevahetusvahendite kaudu, sealhulgas asjakohasel juhul koostöö põhiõiguste kaitse eest vastutavate riiklike organitega;

([35]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1240 sisserände kontaktametnike Euroopa võrgustiku loomise kohta (ELT L 198, 25.7.2019, lk 88).

f) koostöö asjaomaste liidu institutsioonide, organite ja asutuste vahel käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades, sealhulgas korrapärase teabevahetuse kaudu;

g) koostöö kolmandate riikidega käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades, keskendudes eelkõige naabruses asuvatele kolmandatele riikidele ning nendele kolmandatele riikidele, mis on riskianalüüsi alusel tuvastatud kui päritoluriigid või ebaseadusliku rände transiidiriigid;

h) Schengeni alal võetavad tehnilised ja operatiivmeetmed, mis on seotud piirikontrolliga ja mille eesmärk on tulla paremini toime ebaseadusliku rändega ja võidelda paremini piiriülese kuritegevusega;

i) nende kolmandate riikide kodanike tagasisaatmine, kelle suhtes liikmesriik on teinud tagasisaatmisotsused;

j) tipptasemel tehnoloogia, sealhulgas suuremahuliste infosüsteemide kasutamine;

k) kvaliteedikontrollimehhanism, eelkõige Schengeni hindamismehhanism, haavatavuse hindamine ja võimalikud riiklikud mehhanismid, et tagada liidu õiguse rakendamine piirihalduse valdkonnas;

l) solidaarsusmehhanismid, eelkõige liidu rahastamisvahendid.

2. Põhiõigused, haridus ja koolitus ning teadusuuringud ja innovatsioon on Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamise valdkonnaülesed komponendid.

Artikkel 4

Euroopa piiri- ja rannikuvalve

Euroopa piiri- ja rannikuvalve moodustavad piirihalduse eest vastutavad liikmesriikide riiklikud asutused, sealhulgas piirikontrolli ülesandeid täitvad rannikuvalveasutused, ja tagasisaatmise eest vastutavad riiklikud asutused ning Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet (edaspidi „amet“).

Artikkel 5

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet

1. Ameti tegevust reguleeritakse käesoleva määrusega.

2. Amet hõlmab artiklis 54 osutatud Euroopa piiri- ja rannikuvalve alalist korpust (edaspidi „alaline korpus“), kuhu kuulub I lisa kohaselt kuni 10 000 operatiivtöötajat.

3. Et tagada sidus Euroopa integreeritud piirihaldus, hõlbustab ja tõhustab amet välispiiride haldamisega seotud liidu meetmete, eelkõige määruse (EL) 2016/399 kohaldamist, ning tagasisaatmisega seotud liidu meetmeid.

4. Amet panustab liidu õiguse, sealhulgas põhiõigusi käsitleva liidu õigustiku ja eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) pidevasse ja ühetaolisesse kohaldamisse välispiiridel. Ameti panus hõlmab heade tavade vahetamist.

Artikkel 6

Vastutus

Amet on vastutav Euroopa Parlamendi ja nõukogu ees vastavalt käesolevale määrusele.

Artikkel 7

Jagatud vastutus

1. Euroopa integreeritud piirihaldust rakendab Euroopa piiri- ja rannikuvalve ning selle eest jagavad vastutust amet ja piirihalduse eest vastutavad riiklikud asutused, sealhulgas rannikuvalveasutused, kui nad teostavad merepiiridel patrull- ja vaatlustegevust ning täidavad muid piirikontrolli ülesandeid. Liikmesriikidele jääb esmavastutus nende kontrolli alla kuuluvate välispiirilõikude haldamise eest.

2. Amet osutab asjaomase liikmesriigi taotlusel või omal algatusel ja asjaomaste liikmesriikide nõusolekul tehnilist ja operatiivabi käesoleva määruse artiklis 48 osutatud tagasisaatmisega seotud meetmete elluviimisel. Liikmesriikidele jääb ainuvastutus tagasisaatmisotsuste tegemise ja selliste meetmete vastuvõtmise eest, mis on seotud tagasisaadetavate kinnipidamisega kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ.

3. Tihedas koostöös ametiga tagavad liikmesriigid oma välispiiride haldamise ja tagasisaatmisotsuste täitmise enda ja kõikide liikmesriikide ühistes huvides täielikus kooskõlas liidu õigusega, järgides muu hulgas põhiõigusi, ning kooskõlas artiklis 8 osutatud Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükliga.

4. Amet toetab välispiiride haldamise ja tagasisaatmisotsuste täitmisega seotud liidu meetmete kohaldamist, toetades, hinnates ja koordineerides liikmesriikide tegevust nende meetmete rakendamisel ja tagasisaatmisel ning osutades neile selleks tehnilist ja operatiivabi. Amet ei toeta ühtegi meedet ega osale üheski tegevuses, mis on seotud sisepiiridel teostatava kontrolliga. Amet vastutab täielikult oma otsuste eest ja sellise tegevuse eest, mille eest tal on käesoleva määruse kohaselt ainuvastutus.

5. Liikmesriigid võivad teha operatiivtasandil koostööd teiste liikmesriikide või kolmandate riikidega, kui selline koostöö on kooskõlas ameti ülesannetega. Liikmesriigid hoiduvad tegevusest, mis võiks ohustada ameti toimimist või tema eesmärkide saavutamist. Liikmesriigid annavad ametile aru teiste liikmesriikide või kolmandate riikidega välispiiridel ja tagasisaatmise valdkonnas tehtava operatiivkoostöö kohta. Tegevdirektor teavitab haldusnõukogu sellistest küsimustest korrapäraselt ja vähemalt kord aastas.

Artikkel 8

Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastane strateegiline poliitikatsükkel

1. Komisjon ning Euroopa piiri- ja rannikuvalve tagavad Euroopa integreeritud piirihalduse tõhususe mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli abil, mis võetakse vastu lõikes 4 sätestatud menetluse kohaselt.

2. Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastases strateegilises poliitikatsüklis määratakse kindlaks, kuidas lahendada sidusal, integreeritud ja süstemaatilisel viisil piirihalduse ja tagasisaatmisega seotud probleemid. Selles määratakse kindlaks poliitilised prioriteedid ja esitatakse artiklis 3 sätestatud komponentide puhul viieaastaseks perioodiks strateegilised suunised.

3. Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastane strateegiline poliitikatsükkel koosneb lõigetes 4–7 sätestatud neljast etapist.

4. Komisjon koostab artikli 29 lõikes 2 osutatud Euroopa integreeritud piirihalduse riskianalüüsi põhjal poliitikadokumendi, et töötada välja Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastane strateegiline poliitika. Komisjon esitab selle poliitikadokumendi arutamiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Pärast nimetatud arutelu võtab komisjon vastu teatise, milles esitatakse Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastane strateegiline poliitika.

5. Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitika elluviimiseks kehtestab amet tegevdirektori ettepanekul põhineva haldusnõukogu otsusega, mis koostatakse tihedas koostöös liikmesriikide ja komisjoniga, Euroopa integreeritud piirihalduse tehnilise ja tegevusstrateegia. Amet võtab põhjendatud juhtudel arvesse liikmesriikide konkreetset olukorda, eelkõige geograafilist asukohta. Tehniline ja tegevusstrateegia peab olema kooskõlas artikliga 3 ning Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikaga. Nimetatud strateegia edendab ja toetab Euroopa integreeritud piirihalduse rakendamist kõikides liikmesriikides.

6. Liikmesriigid kehtestavad Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitika elluviimiseks Euroopa integreeritud piirihalduse riiklikud strateegiad, tehes seejuures tihedat koostööd kõikide välispiiride haldamise ja tagasisaatmise eest vastutavate riiklike asutustega. Nimetatud riiklikud strateegiad peavad olema kooskõlas artikliga 3, Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikaga ning tehnilise ja tegevusstrateegiaga.

7. Nelja aasta möödumisel Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitika vastuvõtmisest hindab komisjon põhjalikult selle elluviimist. Hindamise tulemusi võetakse arvesse järgmise mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli ettevalmistamisel. Liikmesriigid ja amet esitavad komisjonile õigeaegselt hindamiseks vajaliku teabe. Komisjon edastab hindamistulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

8. Kui olukord välispiiril või tagasisaatmise valdkonnas nõuab poliitiliste prioriteetide muutmist, muudab komisjon lõikes 4 sätestatud menetluse kohaselt Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastast strateegilist poliitikat või selle vastavaid osi.

Kui komisjon muudab esimese lõigu kohaselt mitmeaastast strateegilist poliitikat, kohandatakse vajaduse korral ka tehnilist ja tegevusstrateegiat ning riiklikke strateegiaid.

Artikkel 9

Integreeritud planeerimine

1. Euroopa piiri- ja rannikuvalve kehtestab Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli põhjal piirihalduse ja tagasisaatmise integreeritud planeerimismenetluse, mis hõlmab operatiivplaneerimist ning hädaolukorra lahendamise plaani ja suutlikkuse arengukava koostamist. Integreeritud plaanimismenetlus kehtestatakse vastavalt käesoleva artikli lõigetele 2, 3 ja 4.

2. Liikmesriigid ja amet võtavad vastu piirihalduse ja tagasisaatmise operatsiooniplaanid. Need liikmesriikide operatsiooniplaanid, mis puudutavad suure ja kriitilise mõjuga piirilõike, kooskõlastatakse naaberliikmesriikide ja ametiga, et rakendada vajalikke piiriüleseid meetmeid ning saada ametilt toetust. Ameti tegevuste jaoks esitatakse artiklis 102 osutatud ühtse programmdokumendi lisas järgmise aasta operatiivplaneerimise menetlus. Operatiivplaneerimise menetluse tulemusena valmivad iga konkreetse operatiivtegevuse kohta artiklis 38 ja artikli 74 lõikes 3 osutatud operatsiooniplaanid. Kui see on kohane, võib operatsiooniplaane või nende osi kooskõlas artikliga 92 salastada.

3. Iga liikmesriik võtab piiride ja tagasisaatmise haldamiseks vastu hädaolukorra lahendamise plaani. Kooskõlas riikliku integreeritud piirihalduse strateegiaga kirjeldatakse hädaolukorra lahendamise plaanis kõiki võimete võimalikuks suurendamiseks vajalikke meetmeid ja ressursse, sealhulgas logistikat ja nii riiklikku kui ka ametilt saadavat toetust.

Hädaolukorra lahendamise plaani selle osa, milleks vajatakse Euroopa piiri- ja rannikuvalvelt täiendavat toetust, koostab asjaomane liikmesriik koos ametiga ja tihedas koostöös naaberliikmesriikidega.

4. Iga liikmesriik võtab kooskõlas oma riikliku integreeritud piirihalduse strateegiaga vastu riikliku piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonna suutlikkuse arengukava. Riiklikus suutlikkuse arengukavas kirjeldatakse riiklike võimete arengut piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonnas keskpikas ja pikas perspektiivis.

Riiklikus suutlikkuse arengukavas käsitletakse Euroopa integreeritud piirihalduse kõigi komponentide arendamist, eelkõige piirivalveametnike ja tagasisaatmisspetsialistide värbamis- ja koolituspõhimõtteid, seadmete hankimist ja hooldust, vajalikku teadus- ja arendustegevust ning vastavaid rahastamisnõudeid ja -allikaid.

5. Lõigetes 3 ja 4 osutatud hädaolukorra lahendamise plaanid ning riiklikud suutlikkuse arengukavad põhinevad stsenaariumitel, mis on tuletatud riskianalüüsist. Nendes stsenaariumides kajastatakse olukorra võimalikku arengut välispiiridel ja ebaseadusliku rände valdkonnas ning Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli raames tuvastatud probleeme. Nimetatud stsenaariumid esitatakse nendega seotud hädaolukorra lahendamise plaanides ning suutlikkuse plaanides.

6. Lõigetes 3 ja 4 osutatud plaanide ja kavade koostamise metoodika ja menetlused võtab tegevdirektori ettepaneku alusel vastu haldusnõukogu, konsulteerides eelnevalt liikmesriikidega.

7. Amet koostab riiklike suutlikkuse arengukavade, artiklis 63 osutatud ameti seadmete hankimise mitmeaastase strateegia ning alalise korpuse töötajate profiilide mitmeaastase kava ülevaate.

Amet jagab seda ülevaadet liikmesriikide ja komisjoniga, et teha kindlaks võimalused, kuidas saavutada sünergiat ja teha koostööd riiklike suutlikkuse arengukavadega hõlmatud eri valdkondades, sealhulgas ühiste hangete puhul. Tuvastatud sünergia alusel võib amet koostöö parandamiseks kutsuda liikmesriike osalema järelmeetmetes.

8. Haldusnõukogu kohtub vähemalt kord aastas, et arutada ja heaks kiita Euroopa piiri- ja rannikuvalve suutlikkuse tegevuskava. Tegevdirektor esitab riiklike suutlikkuse arengukavade ülevaate põhjal suutlikkuse tegevuskava ettepaneku, võttes muu hulgas arvesse artiklite 29 ja 32 kohaste riskianalüüside ja haavatavuse hindamiste tulemusi ning ameti enda mitmeaastaseid plaane. Kui haldusnõukogu on suutlikkuse tegevuskava heaks kiitnud, lisatakse see artikli 8 lõikes 5 osutatud tehnilisele ja tegevusstrateegiale.

II PEATÜKK

EUROOPA PIIRI- JA RANNIKUVALVE TOIMIMINE

1. JAGU

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ülesanded

Artikkel 10

Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ülesanded

1. Amet täidab järgmisi ülesandeid:

a) jälgib rändevooge ning teeb integreeritud piirihalduse kõikide aspektide riskianalüüse;

b) jälgib, muu hulgas operatiivandmeid kogudes, liikmesriikide operatiivvajadusi tagasisaatmise läbiviimisel;

c) viib läbi haavatavuse hindamisi, sealhulgas hinnates liikmesriikide suutlikkust ja valmisolekut tulla toime ohtude ja probleemidega välispiiridel;

d) jälgib liikmesriikides asuvate ameti kontaktametnike kaudu välispiiride haldamist;

e) jälgib põhiõiguste järgimist oma kõigi oma tegevuste puhul välispiiridel ning tagasisaatmisoperatsioonide puhul;

f) toetab EUROSURi väljatöötamist ja toimimist;

g) abistab liikmesriike olukorras, kus välispiiridel on vaja tõhustatud tehnilist ja operatiivabi, koordineerides ja korraldades ühisoperatsioone, võttes arvesse seda, et mõnikord võib olla liidu ja rahvusvahelise õiguse kohaselt tegemist humanitaarhädaolukorra ja merepäästega;

h) abistab liikmesriike olukorras, kus välispiiridel on vaja tõhustatud tehnilist ja operatiivabi, käivitades piirivalve kiirreageerimisoperatsioonid nende liikmesriikide välispiiridel, kus esineb spetsiifilisi ja ebaproportsionaalseid probleeme, võttes arvesse seda, et mõnikord võib olla liidu ja rahvusvahelise õiguse kohaselt tegemist humanitaarhädaolukorra ja merepäästega;

i) annab kooskõlas määrusega (EL) nr 656/2014 ja rahvusvahelise õigusega tehnilist ja operatiivabi liikmesriikidele ning kolmandatele riikidele seoses merehädaliste otsingu- ja päästetöödega, mis võivad toimuda merepiiridel teostatava patrull- ja vaatlustegevuse käigus;

j) suunab piirihaldusrühmade, rändehalduse tugirühmade ja tagasisaatmisrühmade (edaspidi ühiselt „rühmad“) raames alalise korpuse ühisoperatsioonidele, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonidele, tagasisaatmisoperatsioonidele ja tagasisaatmisega seotud sekkumistele;

k) loob tehniliste seadmete, sealhulgas kiirreageerimise seadmete reservi, mis suunatakse ühisoperatsioonidele, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonidele ning mida kasutatakse rändehalduse tugirühmade raames, samuti tagasisaatmisoperatsioonidel ja tagasisaatmisega seotud sekkumistel;

l) arendab ja haldab asutusesisese kvaliteedikontrolli mehhanismi toel oma inimressursse ja tehnilisi võimeid, et panustada alalisse korpusse ja tehniliste seadmete reservi, sealhulgas rühmaliikmetena tegutsevate töötajate tööle-võtmisesse ja koolitamisse;

m) rändehalduse tugirühmade raames esmase vastuvõtu piirkondades

i) suunab kohapeale operatiivtöötajaid ja tehnilisi seadmeid, et anda abi isikute kontrollimisel, küsitlemisel, tuvastamisel ning sõrmejälgede võtmisel;

ii) kehtestab koostöös EASO ja pädevate riiklike asutustega korra rahvusvahelist kaitset vajavate või seda taotleda soovivate isikute edasisuunamiseks ja neile esialgse teabe andmiseks, mis hõlmab haavatavate rühmade tuvastamise korda;

n) annab abi tagasisaatmismenetluse kõikides etappides, võtmata seejuures seisukohta liikmesriikide ainupädevusse kuuluvate tagasisaatmisotsuste küsimustes, aitab tagasisaatmisoperatsioonide koordineerimisel ja korraldamisel, pakub tehnilist ja operatiivabi tagasisaadetavate tagasisaatmise kohustuse täitmiseks ning tehnilist ja operatiivtuge tagasisaatmisoperatsioonidele ja tagasisaatmisega seotud sekkumistele, muu hulgas suuremat abi vajavatel juhtudel;

o) loob sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejate reservi;

p) suunab tagasisaatmisega seotud sekkumiste käigus kohapeale tagasisaatmisrühmad;

q) teeb asjaomaste asutuste volituste piires koostööd Europoli ja Eurojustiga ning toetab liikmesriike olukordades, kus välispiiridel on vaja suuremat tehnilist ja operatiivabi piiriülese kuritegevuse ja terrorismi vastu võitlemiseks;

r) teeb EASOga tema volituste piires koostööd eelkõige selleks, et hõlbustada meetmete võtmist, kui kolmanda riigi kodanik tuleb tagasi saata, sest tema rahvusvahelise kaitse taotlus on lõpliku otsusega tagasi lükatud;

s) teeb Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga kummagi volituste piires koostööd, et tagada põhiõigusi käsitleva liidu õigustiku järjepidev ja ühtne kohaldamine;

t) teeb Euroopa Kalanduskontrolli Ameti (EFCA) ja Euroopa Meresõiduohutuse Ametiga (EMSA) nende volituste piires koostööd, et toetada artiklis 69 sätestatud rannikuvalve ülesannete täitmisega, sealhulgas inimelude päästmisega merel tegelevaid riiklikke asutusi, pakkudes teenuseid, teavet, varustust ja koolitust ning koordineerides mitmeotstarbelisi operatsioone;

u) teeb kolmandate riikidega käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades koostööd, mis võib seisneda operatiivtegevuse käigus piirihaldusrühmade suunamises kolmandatesse riikidesse;

v) abistab liikmesriike ja kolmandaid riike käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes tehtavas tehnilises ja operatiivkoostöös;

w) abistab liikmesriike ja kolmandaid riike piirivalveametnike, muude asjaomaste töötajate ja tagasisaatmisspetsialistide koolitamisel, sealhulgas ühiste, ka põhiõigusi hõlmavate koolitusstandardite kehtestamise ja programmide loomisega;

x) osaleb sellise teadus- ja innovatsioonitegevuse arendamises ja juhtimises, mis on välispiiride kontrolli jaoks oluline ja mis hõlmab kõrgetasemelise valvetehnoloogia kasutamist, ning töötab välja omaenda katseprojekte, kui see on vajalik käesolevas määruses sätestatud meetmete võtmiseks;

y) koostab teabevahetuse tehnilised standardid;

z) toetab seadmete tehniliste standardite väljatöötamist piirikontrolli ja tagasisaatmise valdkonnas, sealhulgas süsteemide ja võrkude ühendamiseks kasutatavate seadmete jaoks, ning toetab, kui see on kohane, välispiiride patrull- ja vaatlustegevuse ühiste miinimumstandardite väljatöötamist, võttes arvesse liikmesriikide ja komisjoni vastavat pädevust;

aa) rajab artiklis 14 osutatud andmeedastusvõrgu ja haldab seda;

ab) töötab kooskõlas määrusega (EL) 2017/1725 välja ja käitab selliseid infosüsteeme, mis võimaldavad sujuvat ja usaldusväärset teabevahetust välispiiride haldamisel, ebaseaduslikul sisserändel ja tagasisaatmisel ilmnevate riskide kohta, tehes seda tihedas koostöös komisjoni, liidu organite ja asutuste ning nõukogu otsusega 2008/381/EÜ ([36]) loodud Euroopa rändevõrgustikuga;

ac) kui see on kohane, annab vajalikku abi ühise teabejagamiskeskkonna väljatöötamiseks, sealhulgas süsteemide koostalitlusvõime tagamiseks;

ad) järgib kõrgeid piirihalduse nõudeid, mis võimaldavad läbipaistvust ja üldsuse kontrolli, ning järgib igati kohaldatavat õigust, tagades põhiõiguste järgimise, kaitse ja edendamise;

ae) haldab ja käitab artiklis 79 osutatud veebipõhist võltsitud ja ehtsate dokumentide süsteemi ning toetab liikmesriike, aidates neil dokumendivõltsinguid avastada;

af) täidab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2018/1240 ([37]) tulenevaid ameti ülesandeid ja kohustusi ning tagab ETIASe keskküksuse loomise ja toimimise vastavalt nimetatud määruse artiklile 7;

ag) aitab liikmesriikidel hõlbustada isikutel välispiiride ületamist.

2. Amet jagab oma volituste raamesse kuuluva tegevuse kohta teavet. Ta annab üldsusele oma tegevuse kohta täpset, üksikasjalikku, õigeaegset ja põhjalikku teavet.

Selline teavitamine ei tohi kahjustada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ülesannete täitmist, eelkõige ei tohi selle käigus avaldada operatiivteavet, mille avalikuks tulek seaks ohtu operatsioonide eesmärgi saavutamise. Amet jagab teavet, ilma et see piiraks artikli 92 kohaldamist, järgides haldusnõukogus vastu võetud asjakohaseid teavitamis- ja levitamiskavasid ja asjakohasel juhul tihedas koostöös muude organite ja asutustega.

2. JAGU

Teabevahetus ja koostöö

Artikkel 11

Heauskse koostöö kohustus

Amet ning piirihalduse eest vastutavad riiklikud asutused, sealhulgas piirikontrolli ülesandeid täitvad rannikuvalveasutused ja tagasisaatmise eest vastutavad riiklikud asutused, on kohustatud tegema heauskset koostööd ning vahetama teavet.

([36]) Nõukogu 14. mai 2008. aasta otsus 2008/381/EÜ Euroopa rändevõrgustiku loomise kohta (ELT L 131, 21.5.2008, lk 7).

([37]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226 (ELT L 236, 19.9.2018, lk 1).

Artikkel 12

Kohustus vahetada teavet

1. Selleks et täita neile käesoleva määrusega pandud ülesandeid, jagavad amet ja piirihalduse eest vastutavad riiklikud asutused, sealhulgas piirikontrolli ülesandeid täitvad rannikuvalveasutused, ning tagasisaatmise eest vastutavad riiklikud asutused kooskõlas käesoleva määruse ja muu asjakohase teabevahetust käsitleva liidu ning liikmesriigi õigusega õigeaegselt ja täpselt kogu vajalikku teavet.

2. Amet võtab asjakohased meetmed, et hõlbustada oma ülesannetega seotud teabe vahetamist komisjoni ja liikmesriikidega.

Kui teave on ameti ülesannete täitmiseks vajalik, jagab ta seda riskianalüüsi, statistiliste andmete kogumise, kolmandates riikides valitseva olukorra hindamise, väljaõppe ja liikmesriikidele hädaolukorra lahendamise plaanide koostamise toetamise eesmärgil teiste asjaomaste liidu organite ja asutustega. Liidu organid ja asutused töötavad ühiselt välja selleks vajalikud vahendid ja struktuurid.

3. Amet võtab kõik vajalikud meetmed, et hõlbustada oma ülesannetega seotud teabe vahetamist Iirimaa ja Ühendkuningriigiga, kui nimetatud teave on seotud tegevusega, milles kõnealused riigid osalevad vastavalt artiklile 70 ja artikli 100 lõikele 5.

Artikkel 13

Riiklik kontaktpunkt

1. Iga liikmesriik määrab riikliku kontaktpunkti ametiga suhtlemiseks kõikides ameti tegevust käsitlevates küsimustes, ilma et see piiraks riiklike koordinatsioonikeskuste rolli. Riikliku kontaktpunktiga peab olema võimalik igal ajal ühendust võtta ja see peab tagama kogu ametilt saadud teabe õigeaegse levitamise kõigile asjaomase liikmesriigi pädevatele asutustele, eelkõige haldusnõukogu liikmetele ja riiklikule koordinatsioonikeskusele.

2. Liikmesriigid võivad määrata kuni kaks nende riiklikku kontaktpunkti esindavat töötajat, kes määratakse kontaktametnikena ameti juurde. Kontaktametnikud hõlbustavad riikliku kontaktpunkti ja ameti vahelist suhtlust ning vajaduse korral võivad osaleda asjakohastel koosolekutel.

3. Amet annab kontaktametnikele oma peakorteris vajalikud tööruumid ja tagab neile asjakohase toe nende ülesannete täitmiseks. Kõik muud kontaktametnike kohapeale suunamise kulud katab liikmesriik. Haldusnõukogu kehtestab nende kohapale suunamise reeglid ja tingimused, samuti reeglid asjakohase toe tagamise kohta.

Artikkel 14

Andmeedastusvõrk

1. Amet rajab andmeedastusvõrgu, et pakkuda andmeedastus- ja analüütilisi vahendeid ning luua tingimused tundliku salastamata teabe ja salastatud teabe vahetamiseks riiklike koordinatsioonikeskustega ja nende vahel turvalisel viisil peaaegu reaalajas, ning haldab seda andmeedastusvõrku.

Kõik andmeedastusvõrku kasutavad süsteemid ja rakendused peavad kogu oma olelusringi kestel vastama liidu andmekaitseõigusele.

Andmeedastusvõrk toimib kakskümmend neli tundi päevas ja seitse päeva nädalas ning tagab:

a) kahe- ja mitmepoolse teabevahetuse peaaegu reaalajas;

b) audio- ja videokonverentside läbiviimise;

c) tundliku salastamata teabe turvalise käitlemise, säilitamise, edastamise ja töötlemise;

d) ELi salastatud teabe turvalise käitlemise, säilitamise, edastamise ja töötlemise kuni tasemeni „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL“ või liikmesriikides kohaldatavate samaväärsete salastatuse tasemeteni, tagades salastatud teabe käitlemise, säilitamise, edastamise ja töötlemise andmeedastusvõrgu eraldiasuvas ja nõuetekohaselt akrediteeritud osas.

2. Amet pakub tehnilist tuge ja tagab, et andmeedastusvõrk on pidevalt kättesaadav ning toetab ameti hallatavat side- ja infosüsteemi.

Artikkel 15

Ameti hallatavad teabevahetussüsteemid ja rakendused

1. Amet võib võtta kõik vajalikud meetmed, et hõlbustada oma ülesannetega seotud teabe vahetamist Euroopa Parlamendi, nõukogu, komisjoni ja liikmesriikidega ning asjakohasel juhul teiste liidu institutsioonide, organite ja asutustega ning artikli 68 lõikes 1 nimetatud rahvusvaheliste organisatsioonidega ja artiklis 71 osutatud kolmandate riikidega.

2. Amet töötab välja infosüsteemi, mis võimaldab vahetada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud osalejatega salastatud teavet ja tundlikku salastamata teavet ning artikli 92 kohaselt vahetada artiklites 86–91 osutatud isikuandmeid, võtab selle infosüsteemi kasutusele ja käitab seda.

3. Amet võtab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud infosüsteemi artiklis 14 osutatud andmeedastusvõrgus nõuetekohaselt kasutusele.

Artikkel 16

Teabevahetuse tehnilised standardid

Amet töötab koostöös liikmesriikidega välja tehnilised standardid:

a) artiklis 14 osutatud andmeedastusvõrgu ühendamiseks riiklike võrkudega, mida kasutatakse artiklis 25 osutatud liikmesriikide olukorrapiltide koostamiseks, ja muude asjaomaste infosüsteemidega käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil;

b) ameti ja liikmesriikide asjaomaste teabevahetussüsteemide ja tarkvararakenduste väljatöötamiseks ja ühendamiseks käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil;

c) olukorrapiltide ja vajaduse korral artiklis 27 osutatud spetsiifiliste olukorrapiltide edastamiseks ning teabevahetuse tagamiseks pädevate riiklike asutuste asjaomaste üksuste ja keskuste ning ameti kohapeale suunatud rühmade vahel mitmesuguste sidevahendite, näiteks satelliitside ja raadiovõrkude kaudu;

d) enda vahendite asukoha teatamiseks, kasutades võimalikult palju ära Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1285/2013 ([38]) kohaselt Galileo programmi raames loodud satelliitnavigatsioonisüsteemi tehnilist arengut.

Artikkel 17

Infokindlus

Liikmesriigid tagavad riiklike koordinatsioonikeskuste kaudu ja oma pädevate riiklike asutuste järelevalve all, et nende riiklikud asutused, ametid ja muud organid teevad artiklis 14 osutatud andmeedastusvõrku ja ameti teabevahetussüsteemi kasutades järgmist:

a) saavad nõuetekohase ja pideva juurdepääsu ameti asjaomastele süsteemidele ja võrkudele või nendega seotud süsteemidele ja võrkudele;

([38]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1285/2013 Euroopa satelliitnavigatsioonisüsteemide rajamise ja kasutamise kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 876/2002 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 683/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 1).

b) järgivad artiklis 16 osutatud asjaomaseid tehnilisi standardeid;

c) kohaldavad salastatud teabe käitlemisel julgeolekunorme ja -standardeid, mis on samaväärsed ameti kohaldatavate julgeolekunormide ja -standarditega;

d) vahetavad, töötlevad ja säilitavad tundlikku salastamata teavet ja salastatud teavet kooskõlas artikliga 92.

3. JAGU

EUROSUR

Artikkel 18

EUROSUR

Käesoleva määrusega kehtestatakse EUROSUR kui ühine raamistik teabe vahetamiseks ja operatiivkoostöö tegemiseks Euroopa piiri- ja rannikuvalve raames, et parandada olukorrateadlikkust ja suurendada reageerimisvõimet piirihalduse, sealhulgas ebaseadusliku rände ja piiriülese kuritegevuse avastamise ja tõkestamise ning nende vastu võitlemise ja rändajate elude kaitsmise ning päästmise tagamisele kaasaaitamise eesmärgil.

Artikkel 19

EUROSURi kohaldamisala

1. EUROSURi kasutatakse kontrollideks piiril ametlikes piiripunktides ning maismaa-, mere- ja õhupiiridel toimuvaks patrull- ja vaatlustegevuseks, sealhulgas ebaseadusliku piiriületamise seireks, avastamiseks, tuvastamiseks, jälgimiseks, tõkestamiseks ning peatamiseks, eesmärgiga avastada ja tõkestada ebaseaduslikku rännet ning piiriülest kuritegevust ja võidelda nende vastu ning aidata tagada rändajate elude kaitsmine ja päästmine.

2. EUROSURi ei kasutata õiguslike või haldusmeetmete suhtes, mis võetakse pärast seda, kui liikmesriigi pädevad asutused on peatanud piiriülese kuritegeliku tegevuse või ebaseaduslikult välispiire ületanud isikute liikumise.

Artikkel 20

EUROSURi komponendid

1. Võttes arvesse olemasolevaid teabevahetus- ja koostöömehhanisme, kasutavad liikmesriigid ja amet EUROSURi teabe vahetamiseks ja koostöö tegemiseks piirikontrolli valdkonnas. EUROSUR koosneb järgmistest komponentidest:

a) artiklis 21 osutatud riiklikud koordinatsioonikeskused;

b) artiklis 25 osutatud liikmesriikide olukorrapildid;

c) artiklis 26 osutatud Euroopa olukorrapilt, mis hõlmab teavet välispiiri lõikude ja nende mõjutasemete kohta;

d) artiklis 27 osutatud spetsiifilised olukorrapildid;

e) artiklis 28 osutatud EUROSURi ühendteenused;

f) artiklis 9 osutatud integreeritud planeerimine.

2. Riiklikud koordinatsioonikeskused edastavad ametile artiklis 14 osutatud andmeedastusvõrgu ja asjaomaste süsteemide kaudu oma liikmesriigi olukorrapildis ja kui see on kohane, spetsiifilistes olukorrapiltides sisalduva teabe, mida on vaja Euroopa olukorrapildi koostamiseks ja haldamiseks.

3. Amet tagab riiklikele koordinatsioonikeskustele andmeedastusvõrgu kaudu kakskümmend neli tundi päevas ja seitse päeva nädalas piiramatu ligipääsu spetsiifilistele olukorrapiltidele ja Euroopa olukorrapildile.

Artikkel 21

Riiklik koordinatsioonikeskus

1. Iga liikmesriik määrab riikliku koordinatsioonikeskuse, kes kooskõlastab ja vahetab teavet kõikide liikmesriigi tasandil välispiiride kontrolli eest vastutavate asutuste vahel ning teiste riiklike koordinatsioonikeskuste ja ameti vahel, ning käitab ja haldab kõnealust koordinatsioonikeskust. Iga liikmesriik teavitab riikliku koordinatsioonikeskuse määramisest komisjoni, kes omakorda teavitab sellest teisi liikmesriike ja ametit.

2. Ilma et see piiraks artikli 13 kohaldamist, on riiklik koordinatsioonikeskus EUROSURi raamistikus ühtne kontaktpunkt teabe vahetamiseks ja koostöö tegemiseks teiste riiklike koordinatsioonikeskuste ja ametiga.

3. Riiklik koordinatsioonikeskus:

a) tagab õigeaegse teabevahetuse ja õigeaegse koostöö kõigi liikmesriigi tasandil välispiiride valvamise eest vastutavate riiklike asutuste vahel ning samuti teiste riiklike koordinatsioonikeskuste ja ametiga;

b) tagab õigeaegse teabevahetuse otsingu- ja päästeteenistuste, õiguskaitseasutuste ning varjupaiga- ja sisserändeasutustega ning haldab asjaomase teabe levitamist liikmesriigi tasandil;

c) aitab kaasa vahendite ja töötajate tulemuslikule ja tõhusale juhtimisele;

d) koostab liikmesriigi olukorrapildi ja haldab seda kooskõlas artikliga 25;

e) toetab riigi piirikontrolli koordineerimist, kavandamist ja rakendamist;

f) koordineerib riigi piirikontrollisüsteeme kooskõlas liikmesriigi õigusega;

g) toetab käesoleva määruse kohaldamisel riigi piirikontrolli mõju regulaarset mõõtmist;

h) koordineerib teiste liikmesriikide ja kolmandate riikidega operatiivmeetmeid, ilma et see piiraks ameti ja teiste liikmesriikide pädevust;

i) vahetab Euroopa olukorrapilti panustamiseks ja piirikontrollioperatsioonide toetamiseks oma liikmesriigi sisserände kontaktametnikega, kui need on määratud, liikmesriigi tasandil loodud asjakohaste struktuuride kaudu asjaomast teavet;

j) aitab pädevate riiklike asutuste järelevalve all kaasa riiklike infosüsteemide ja ameti infosüsteemide infokindluse tagamisele.

4. Liikmesriigid võivad sellistele piirkondlikele, kohalikele, funktsionaalsetele või muudele asutustele, kes on volitatud tegema operatiivotsuseid, usaldada ülesanded, mis on seotud olukorrateadlikkuse ja reageerimisvõime tagamisega nende pädevusse kuuluvates valdkondades, sealhulgas lõike 3 punktides c, e ja f loetletud ülesanded ja pädevusvaldkonnad.

5. Liikmesriikide otsus jagada ülesandeid vastavalt lõikele 4 ei tohi mõjutada riikliku koordinatsioonikeskuse suutlikkust teha koostööd ja vahetada teavet teiste riiklike koordinatsioonikeskuste ja ametiga.

6. Eelnevalt liikmesriigi tasandil kindlaks määratud juhtudel võib riiklik koordinatsioonikeskus anda lõikes 4 osutatud asutusele loa suhtlemiseks ja teabe vahetamiseks teise liikmesriigi piirkondlike asutuste või riikliku koordinatsioonikeskusega või kolmanda riigi pädevate asutustega, tingimusel et selline volitatud asutus teavitab sellisest suhtlemisest ja teabevahetusest korrapäraselt oma riiklikku koordinatsioonikeskust.

7. Riiklik koordinatsioonikeskus töötab kakskümmend neli tundi ööpäevas ja seitse päeva nädalas.

Artikkel 22

EUROSURi käsiraamat

1. Komisjon võtab tihedas koostöös ameti ja muu asjaomase liidu organi või asutusega vastu ja teeb kättesaadavaks EUROSURi rakendamist ja haldamist käsitleva praktilise käsiraamatu (edaspidi „EUROSURi käsiraamat“). EUROSURi käsiraamat sisaldab tehnilisi ja tegevussuuniseid, soovitusi ja parimaid tavasid, muu hulgas kolmandate riikidega tehtava koostöö kohta. Komisjon võtab EUROSURi käsiraamatu vastu soovituse vormis.

2. Kooskõlas oma kodukorraga võib komisjon pärast konsulteerimist liikmesriikide ja ametiga teha otsuse määrata EUROSURi käsiraamatu teatavate osade salastatuse tasemeks „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“.

Artikkel 23

EUROSURi järelevalve

1. Amet ja liikmesriigid kehtestavad menetlused, mille abil jälgitakse EUROSURi tehnilise ja operatiivtegevuse kooskõla eesmärgiga saavutada nõuetekohane olukorrateadlikkus ja reageerimisvõime välispiiridel.

2. Amet jälgib pidevalt artiklis 14 osutatud andmeedastusvõrgu pakutava teenuse ja Euroopa olukorrapildis jagatavate andmete kvaliteeti.

3. Lõikes 2 osutatud jälgimise osana edastab amet kogutud teabe EUROSURi ühendteenuste raames liikmesriikide koordinatsioonikeskustele ning ameti operatsioonidel kasutatavatele asjaomastele juhtimisstruktuuridele. Kõnealune teave salastatakse tasemel „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“.

4. JAGU

Olukorrateadlikkus

Artikkel 24

Olukorrapildid

1. Teabe kogumise, hindamise, kõrvutamise, analüüsi, tõlgendamise, loomise, näitlikustamise ja levitamise kaudu töötatakse välja liikmesriikide olukorrapildid, Euroopa olukorrapilt ja spetsiifilised olukorrapildid.

Esimeses lõigus osutatud olukorrapildid koosnevad järgmistest teabekihtidest:

a) sündmustekiht, mis hõlmab ebaseadusliku piiriületuse ja piiriülese kuritegevusega ning kui vastav teave on kättesaadav, omavolilise teisese rändega seotud sündmusi ja juhtumeid ning mille eesmärk on mõista rändesuundumusi, -mahtusid ja liikumisteid;

b) tegevuskiht, mis sisaldab teavet operatsioonide kohta, sealhulgas operatsiooniplaanis ette nähtud suunamiskava, tegevuspiirkonda ning kasutatavate vahendite asukohta, kasutusaega, staatust ja liiki;

c) analüüsikiht, mis sisaldab käesoleva määruse kohaldamiseks ning eelkõige välispiiri piirilõikude mõjutaseme määramiseks asjakohast analüüsitud teavet, nagu fotod, geograafilised andmed, põhisuundumused ja -näitajad, analüütilised aruanded ja muu asjakohane teave.

2. Lõikes 1 osutatud olukorrapildid võimaldavad tuvastada ja jälgida sündmusi, operatsioone ja analüüse, mis on seotud olukordadega, kus inimelud on ohus.

3. Komisjon võtab vastu rakendusakti, milles kehtestatakse olukorrapiltide infokihtide üksikasjad ja spetsiifiliste olukorrapiltide koostamise reeglid. Rakendusaktis täpsustatakse esitatavate andmete liigid, konkreetsete andmete kogumise, töötlemise, arhiveerimise ja edastamise eest vastutavad üksused, maksimaalsed teatamistähtajad, andmeturbe ja -kaitse normid ning nendega seotud kvaliteedikontrolli mehhanismid. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 122 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 25

Liikmesriikide olukorrapildid

1. Iga riiklik koordinatsioonikeskus koostab oma liikmesriigi olukorrapildi, et pakkuda kõikidele liikmesriigi tasandil välispiiri kontrolli eest vastutavatele asutustele tulemuslikku, täpset ja õigeaegset teavet, ning haldab seda.

2. Liikmesriigi olukorrapilt koosneb teabest, mis on kogutud järgmistest allikatest:

a) liikmesriigi piirivalvesüsteem kooskõlas liikmesriigi õigusega;

b) kohakindlad ja teisaldatavad andurid, mida käitavad välispiiridel teostatava patrull- ja vaatlustegevuse eest vastutavad riiklikud asutused;

c) piiridel teostatava patrull- ja vaatlustegevusega ja muude seireülesannetega tegelevad patrullid;

d) kohalikud, piirkondlikud ja muud koordinatsioonikeskused;

e) muud asjaomased riiklikud asutused ja süsteemid, sealhulgas sisserände kontaktametnikud, operatiivkeskused ja kontaktpunktid;

f) kontrollid piiril;

g) amet;

h) teiste liikmesriikide riiklikud koordinatsioonikeskused;

i) kolmandate riikide asutused artiklis 72 osutatud kahe- või mitmepoolsete lepingute ning piirkondlike võrkude raames;

j) laevaettekannete süsteemid kooskõlas nende vastavate õiguslike alustega;

k) muud asjaomased Euroopa ja rahvusvahelised organisatsioonid;

l) muud allikad.

3. Iga riiklik koordinatsioonikeskus määrab igale liikmesriigi olukorrapildi sündmustekihil kajastatud juhtumile hinnangulise mõjutaseme, mis võib olla kas madal, keskmine, kõrge või väga kõrge. Ametit teavitatakse kõikidest juhtumitest.

4. Iga riiklik koordinatsioonikeskus võib teha pädeva riikliku asutuse taotlusel otsuse anda juurdepääs riiklikku julgeolekut, sealhulgas sõjalisi vahendeid käsitlevale teabele üksnes teadmisvajaduse alusel.

5. Naaberliikmesriikide riiklikud koordinatsioonikeskused võivad vahetult ja peaaegu reaalajas omavahel jagada üksteise naabruses asuvaid välispiiri piirilõike käsitlevat olukorrapilti, sealhulgas kõnealustel välispiiri piirilõikudel kasutatavate vahendite asukohti, staatust ja liiki.

Artikkel 26

Euroopa olukorrapilt

1. Amet koostab Euroopa olukorrapildi, et pakkuda riiklikele koordinatsioonikeskustele ja komisjonile tulemuslikku, täpset ja õigeaegset teavet ja analüüsi välispiiride, piirieelse ala ja omavolilise teisese rände kohta, ning haldab seda.

2. Euroopa olukorrapilt koosneb teabest, mis on kogutud järgmistest allikatest:

a) riiklikud koordinatsioonikeskused ja sisserände kontaktametnikelt saadud liikmesriikide olukorrapildid, teave ja aruanded käesolevas artiklis nõutud ulatuses;

b) amet, sealhulgas selle kontaktametnike poolt artiklite 31 ja 77 kohaselt esitatud teave ja aruanded;

c) liidu delegatsioonid ning artikli 68 lõike 1 teise lõigu punktis j sätestatud ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonid ja operatsioonid;

d) muud asjaomased liidu organid ja asutused ning artikli 68 lõikes 1 nimetatud rahvusvahelised organisatsioonid;

e) kolmandate riikide asutused artiklis 72 osutatud kahe- või mitmepoolsete lepingute ning piirkondlike võrkude raames ja artikli 73 lõikes 4 osutatud töökorra alusel;

f) muud allikad.

3. Euroopa olukorrapildi sündmustekiht sisaldab järgmist teavet:

a) liikmesriigi olukorrapildi sündmustekihis sisalduvad juhtumid ja muud sündmused;

b) artiklis 27 sätestatud spetsiifilistes olukorrapiltides sisalduvad juhtumid ja muud sündmused;

c) juhtumid ameti koordineeritava ühisoperatsiooni või kiirreageerimise tegevuspiirkonnas või esmase vastuvõtu piirkonnas.

4. Euroopa olukorrapildi tegevuskiht sisaldab teavet ameti koordineeritud ühisoperatsioonide ja kiirreageerimiste ning esmase vastuvõtu piirkondade kohta ning hõlmab missiooni kirjeldusi, tegevuskohti, staatust, kestust, teavet osalevate liikmesriikide ja muude osalejate kohta, igapäevaseid ja iganädalasi olukorda käsitlevaid aruandeid, statistilisi andmeid ning meedia jaoks koostatud andmepakette.

5. Kui see on kohane, võib Euroopa olukorrapildi tegevuskihis sisalduva oma vahendeid käsitleva teabe salastada tasemel „RESTREINT UE/EU RESTRICTED“.

6. Euroopa olukorrapildi puhul võtab amet arvesse seda mõjutaset, mille riiklik koordinatsioonikeskus liikmesriigi olukorrapildis konkreetsele juhtumile on määranud. Igale piirieelsel alal toimunud juhtumile määrab amet hinnangulise mõjutaseme ja teatab sellest riiklikele koordinatsioonikeskustele.

Artikkel 27

Spetsiifilised olukorrapildid

1. Amet ja liikmesriigid võivad töötada välja spetsiifilised olukorrapildid ja neid ajakohastada, et toetada konkreetset operatiivtegevust välispiiridel või jagada teavet liidu institutsioonide, organite ja asutustega ning artikli 68 lõikes 1 nimetatud rahvusvaheliste organisatsioonidega või artiklis 75 sätestatud kolmandate riikidega.

2. Spetsiifiline olukorrapilt koosneb liikmesriikide ja Euroopa olukorrapiltide valitud alamteabest.

3. Spetsiifilise olukorrapildi koostamise ja jagamise üksikasjalik kord sätestatakse asjaomase operatiivtegevuse operatsiooniplaanis ning kahe- või mitmepoolses lepingus, kui spetsiifiline olukorrapilt koostatakse kolmandate riikidega tehtava kahe- või mitmepoolse koostöö raames. Käesoleva lõike kohasele teabe jagamisele kohaldatakse teabe koostaja nõusoleku põhimõtet.

Artikkel 28

EUROSURi ühendteenused

1. Amet koordineerib EUROSURi ühendteenuseid, et tagada riiklike koordinatsioonikeskuste, komisjoni ja iseenda varustamine välispiire ja piirieelset ala hõlmava teabega korrapärasel, usaldusväärsel ja kulutõhusal viisil.

2. Amet annab riiklikele koordinatsioonikeskustele nende taotluse korral teavet nende liikmesriikide välispiiride kohta, kelle piir see on, ja piirieelse ala kohta, mis võib pärineda järgmistest allikatest:

a) selliste kolmanda riigi määratud sadamate ja rannikute valikuline seire, mis riskianalüüsi ja -teabe kohaselt on ebaseaduslikuks sisserändeks või piiriüleseks kuritegevuseks kasutatavate laevade või muude aluste lähte- või transiidipunktid;

b) selliste laevade või muude aluste jälgimine avamerel ja selliste õhusõidukite jälgimine, mille puhul kahtlustatakse või on tuvastatud, et neid kasutatakse ebaseaduslikuks sisserändeks või piiriüleseks kuritegevuseks, sealhulgas merehädas olevate isikute puhul, et edastada see teave asutustele, kes on volitatud korraldama otsingu- ja päästetöid;

c) merealade seire määratud piirkondades, et avastada, tuvastada ja jälgida laevu ja muid aluseid, mida kasutatakse või mille puhul kahtlustatakse, et neid kasutatakse ebaseaduslikuks sisserändeks või piiriüleseks kuritegevuseks, sealhulgas merehädas olevate isikute puhul, et edastada see teave asutustele, kes on volitatud korraldama otsingu- ja päästetöid;

d) õhupiiride seire määratud piirkondades, et avastada, tuvastada ja jälgida õhusõidukeid ja muud liiki seadmeid, mille puhul kahtlustatakse või on tuvastatud, et neid kasutatakse ebaseaduslikuks sisserändeks või piiriüleseks kuritegevuseks;

e) seire- ja patrulltegevuse optimeerimiseks toimuv keskkonnaseire merealade ning välise maismaa- või õhupiiri määratud piirkondades;

f) selliste välispiiridel asuvate määratud piirieelsete alade valikuline seire, mis riskianalüüsi ja -teabe kohaselt on ebaseadusliku sisserände või piiriülese kuritegevuse potentsiaalsed lähte- või transiidipunktid;

g) liitu suunduvate ja liidusiseste rändevoogude suundumuste, mahu ja liikumisteede jälgimine;

h) meediaseire, avalikust allikast pärit luureandmed ja internetis toimuva tegevuse analüüsimine vastavalt direktiivile (EL) 2016/680 või määrusele (EL) 2016/679 ebaseadusliku ränne või piiriülese kuritegevuse tõkestamiseks;

i) suuremahulistest infosüsteemidest saadud teabe analüüsimine ebaseadusliku sisserände ja piiriülese kuritegevuse puhul kasutatavate liikumisteede ja meetodite muutuste avastamiseks.

3. Amet võib riikliku koordinatsioonikeskuse taotluse täitmisest keelduda tehnilistel, rahalistel või operatiivpõhjustel. Amet teavitab riiklikku koordinatsioonikeskust õigeaegselt sellise keeldumise põhjustest.

4. Amet võib omal algatusel kasutada lõikes 2 osutatud seirevahendeid teabe kogumiseks piirieelse ala kohta, kui see on Euroopa olukorrapildi puhul asjakohane.

5. JAGU

Riskianalüüs

Artikkel 29

Riskianalüüs

1. Amet jälgib liitu suunduvate ja liidusiseste rändevoogude suundumusi, mahtu ja liikumisteid ning muid suundumusi või võimalikke probleeme liidu välispiiridel ning tagasisaatmise valdkonnas. Selleks kehtestab amet tegevdirektori ettepanekul põhineva haldusnõukogu otsusega ühise integreeritud riskianalüüsi mudeli, mida amet ja liikmesriigid kasutavad. Ühine integreeritud riskianalüüsi mudel kehtestatakse ja vajaduse korral seda ajakohastatakse artikli 8 lõikes 7 osutatud Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli rakendamise hindamise tulemuste põhjal.

2. Amet koostab iga-aastased üldised riskianalüüsid, mis esitatakse, kohaldades artikli 92 kohaselt vastu võetud julgeolekunorme, Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile, ning operatiivtegevuse erivajadustele kohandatud riskianalüüsid. Iga kahe aasta tagant koostab amet liikmesriikidega põhjalikult konsulteerides Euroopa integreeritud piirihalduse strateegilise riskianalüüsi, mille ta esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile. Sellist strateegilist riskianalüüsi võetakse arvesse Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükli ettevalmistamisel. Amet koostab sellised iga-aastased üldised riskianalüüsid ja strateegilised riskianalüüsid teabe alusel, mis ta on saanud muu hulgas liikmesriikidelt. Selliste riskianalüüside tulemustes muudetakse isikuandmed anonüümseks.

3. Lõikes 2 osutatud riskianalüüsid hõlmavad kõiki Euroopa integreeritud piirihalduse seisukohast asjakohaseid aspekte, eesmärgiga töötada välja varajase hoiatamise mehhanism.

4. Amet avaldab üksikasjaliku teabe ühise integreeritud riskianalüüsi mudeli kohta.

5. Liikmesriigid esitavad ametile kogu vajaliku teabe välispiiride ja tagasisaatmise valdkonna olukorra, suundumuste ja nendega seotud võimalike ohtude kohta. Liikmesriigid esitavad ametile korrapäraselt või tema nõudmise korral kogu asjakohase teabe, näiteks Euroopa integreeritud piirihaldusega kogutud statistilised ja operatiivandmed, mis on kantud teabe ja andmete loetellu, mille vahetamine ametiga on artikli 100 lõike 2 punkti e kohaselt kohustuslik, samuti artikli 25 kohaselt liikmesriikide olukorrapiltide analüüsikihtides sisalduva teabe.

6. Riskianalüüsi tulemused esitatakse õigeaegselt ja täpselt haldusnõukogule ning neid jagatakse liikmesriikide pädevate asutustega.

7. Liikmesriigid võtavad oma välispiiridel operatsioone ja tegevust ning tagasisaatmisega seotud tegevust kavandades arvesse riskianalüüsi tulemusi.

8. Amet kasutab ühise integreeritud riskianalüüsi mudeli tulemusi artiklis 62 osutatud koolituse ühise põhiõppekava väljatöötamisel.

6. JAGU

Tõkestamine ja reageerimine

Artikkel 30

Välispiiri piirilõikude kindlaksmääramine

Käesoleva määruse kohaldamisel jagab iga liikmesriik oma välispiiri piirilõikudeks. Need hõlmavad maismaa- ja merepiirilõike ning kui liikmesriik nii otsustab, õhupiirilõike. Iga liikmesriik teavitab ametit sellistest välispiiri piirilõikudest.

Ameti tehtava riskianalüüsi järjepidevuse tagamiseks teavitavad liikmesriigid ametit välispiiri lõikude muutmisest õigeaegselt.

Artikkel 31

Ameti kontaktametnikud liikmesriikides

1. Amet tagab kõigi liikmesriikide välispiiride haldamise ja tagasisaatmise korrapärase jälgimise ameti kontaktametnike kaudu.

Amet võib otsustada, et üks kontaktametnik katab kuni nelja liikmesriiki, mis asuvad geograafiliselt üksteisele lähedal.

2. Tegevdirektor nimetab koosseisuliste töötajate seast eksperdid, kes suunatakse kohapeale kontaktametnikena. Tegevdirektor teeb riskianalüüsi põhjal ja asjaomaste liikmesriikidega konsulteerides ettepaneku kohapeale suunamise laadi ja tingimuste ning liikmesriigi või piirkonna kohta, kuhu kontaktametnik võidakse suunata, ning võimalike ülesannete kohta, mis ei ole hõlmatud lõikega 3. Tegevdirektori ettepaneku peab heaks kiitma haldusnõukogu. Tegevdirektor teavitab ekspertide nimetamisest asjaomast liikmesriiki ja määrab koos selle liikmesriigiga kindlaks suunamise koha.

3. Kontaktametnikud tegutsevad ameti nimel ja nende ülesandeks on edendada ameti koostööd ja dialoogi piirihalduse eest vastutavate riiklike asutustega, sealhulgas rannikuvalveasutustega, kui nad täidavad piirikontrolli ülesandeid, ja tagasisaatmise eest vastutavate riiklike asutustega. Kontaktametnikud teevad eelkõige järgmist:

a) peavad ühendust ameti ning piirihalduse eest vastutavate riiklike asutustega, sealhulgas rannikuvalveasutustega, kui nad täidavad piirikontrolli ülesandeid, ja tagasisaatmise eest vastutavate riiklike asutustega;

b) toetavad sellise teabe kogumist, mida amet nõuab ebaseadusliku sisserände jälgimiseks ja artiklis 29 osutatud riskianalüüsi tegemiseks;

c) toetavad artiklis 32 osutatud teabe kogumist, mida amet nõuab haavatavuse hindamiseks, ning koostavad selleks aruande;

d) jälgivad meetmeid, mida liikmesriigid võtavad välispiiri lõikudel, millele on vastavalt artiklile 34 määratud kõrge või kriitiline mõjutase;

e) aitavad edendada välispiiride haldamist ja tagasisaatmist käsitleva liidu õigustiku kohaldamist, sealhulgas seoses põhiõiguste järgimisega;

f) teevad vajaduse korral koostööd põhiõiguste ametnikuga, et kooskõlas punktiga e edendada ameti töös põhiõiguste järgimist;

g) võimaluse korral abistavad liikmesriike nende piirihaldust käsitlevate hädaolukorra lahendamise plaanide koostamisel;

h) hõlbustavad asjaomase liikmesriigi ja ameti suhtlust, jagavad asjaomasele liikmesriigile ameti asjakohast teavet, sealhulgas käimasolevate operatsioonide kohta;

i) annavad tegevdirektorile korrapäraselt ja vahetult aru välispiiridel valitseva olukorra ning asjaomase liikmesriigi suutlikkuse kohta tegeleda tõhusalt olukorraga välispiiridel; annavad aru asjaomastesse kolmandatesse riikidesse suunatud tagasisaatmisoperatsioonide elluviimisest;

j) jälgivad meetmeid, mida liikmesriigid võtavad seoses olukorraga, mis nõuab kiiret tegutsemist välispiiridel, nagu on osutatud artiklis 42;

k) jälgivad meetmeid, mida liikmesriigid võtavad seoses tagasisaatmisega, ja toetavad sellise teabe kogumist, mida amet vajab artiklis 48 osutatud tegevusteks.

4. Kui lõike 3 punktis i osutatud kontaktametniku aruandes väljendatakse muret seoses ühe või mitme asjaomasele liikmesriigile olulise aspektiga, teavitab tegevdirektor viivitamata asjaomast liikmesriiki.

5. Lõike 3 kohaldamisel ning kooskõlas liikmesriigi ja liidu julgeoleku- ja andmekaitse-normidega:

a) saab kontaktametnik teavet asjaomaselt riiklikult koordinatsioonikeskuselt ja liikmesriigi olukorrapildilt, mis on koostatud vastavalt artiklile 25;

b) peab kontaktametnik korrapäraselt ühendust piirihalduse eest vastutavate riiklike asutustega, sealhulgas piirikontrolli ülesandeid täitvate rannikuvalveasutustega, ja tagasisaatmise eest vastutavate riiklike asutustega, teavitades ühtlasi asjaomast riiklikku kontaktpunkti.

6. Kontaktametniku käesoleva artikli lõike 3 punktis c osutatud aruanne on artiklis 32 osutatud haavatavuse hindamise osa. Aruanne edastatakse asjaomasele liikmesriigile.

7. Oma ülesandeid täites saavad kontaktametnikud juhiseid üksnes ametilt.

Artikkel 32

Haavatavuse hindamine

1. Amet kehtestab tegevdirektori ettepanekul põhineva haldusnõukogu otsusega haavatavuse hindamise ühise metoodika, mis koostatakse tihedas koostöös liikmesriikide ja komisjoniga. Kõnealune metoodika hõlmab objektiivseid kriteeriume, mille põhjal amet haavatavust hindab, hindamiste sagedust, seda, kuidas tuleb teha haavatavuse järjestikuseid hindamisi, ning tegevdirektori lõikes 7 osutatud soovituste elluviimise jälgimiseks ette nähtud tulemusliku süsteemi üksikasju.

2. Amet seirab ja hindab artikli 3 lõike 1 punktis a osutatud piirikontrolliks vajalike liikmesriikide tehniliste seadmete, süsteemide, võimete, vahendite, taristu ning nõuetekohaselt kvalifitseeritud ja koolitatud töötajate olemasolu. Sellest tulenevalt hindab amet artikli 9 lõikes 4 osutatud riikliku suutlikkuse arengukavasid seoses suutlikkusega teha piirikontrolli, arvestades, et mõningaid liikmesriigi võimeid võidakse osaliselt kasutada ka muudel eesmärkidel kui piirikontroll. Tulevast kavandamist silmas pidades viib amet läbi seire ja hindamise ennetusmeetmena, mis võetakse artikli 29 lõike 2 kohaselt koostatud riskianalüüsi põhjal. Amet viib seire ja hindamise läbi vähemalt kord aastas, kui tegevdirektor ei otsusta riskianalüüsi või eelmise haavatavuse hindamise põhjal teisiti. Igal juhul seiratakse ja hinnatakse igat liikmesriiki vähemalt üks kord iga kolme aasta järel.

3. Ilma et see piiraks artikli 9 kohaldamist, annavad liikmesriigid ameti taotlusel teavet riigi tasandil piirikontrolli tegemiseks kasutatavate tehniliste seadmete, töötajate ja võimaluse korral ka olemasolevate rahaliste vahendite kohta. Ameti taotlusel annavad liikmesriigid teavet ka oma piirihaldust käsitlevate hädaolukorra lahendamise plaanide kohta.

4. Haavatavuse hindamise eesmärk on võimaldada ametil hinnata liikmesriikide suutlikkust ja valmidust tulla toime praeguste ja tulevaste probleemidega välispiiridel; teha kindlaks, eriti nende liikmesriikide puhul, kes seisavad silmitsi spetsiifiliste ja ebaproportsionaalsete probleemidega, nende võimalikud vahetud tagajärjed välispiiridel ning hilisemad tagajärjed Schengeni ala toimimisele; hinnata liikmesriikide suutlikkust panustada alalisse korpusesse ja tehniliste seadmete reservi, sealhulgas kiirreageerimise seadmete reservi; ning hinnata liikmesriikide suutlikkust võtta vastu Euroopa piiri- ja rannikuvalve toetust vastavalt artikli 9 lõikele 3. Haavatavuse hindamine ei mõjuta Schengeni hindamismehhanismi.

5. Haavatavuse hindamisel hindab amet kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt liikmesriikide suutlikkust täita kõiki piirihaldusega seotud ülesandeid, sealhulgas suutlikkust tulla toime suure arvu isikute võimaliku saabumisega nende territooriumile.

6. Haavatavuse hindamise esialgsed tulemused esitatakse asjaomastele liikmesriikidele. Asjaomased liikmesriigid võivad esitada haavatavuse hinnangu kohta märkusi.

7. Vajaduse korral annab tegevdirektor asjaomase liikmesriigiga konsulteerides soovituse, milles esitatakse vajalikud meetmed, mille asjaomane liikmesriik peab võtma, ning tähtaeg, mille jooksul tuleb need meetmed rakendada. Tegevuskava alusel, mille liikmesriigid on tegevdirektoriga konsulteerides välja töötanud, kutsub tegevdirektor asjaomaseid liikmesriike üles võtma vajalikke meetmeid.

8. Tegevdirektor soovitab asjaomastele liikmesriikidele meetmeid haavatavuse hindamise tulemuste põhjal ning võttes arvesse ameti riskianalüüsi, asjaomase liikmesriigi märkusi ja Schengeni hindamismehhanismi tulemusi.

Soovitatud meetmete eesmärk on kõrvaldada hindamise käigus tuvastatud haavatavus, et liikmesriigid saaksid suurendada oma valmisolekut tulla toime praeguste ja tulevaste probleemidega oma välispiiridel, tõhustades või täiustades oma võimeid, tehnilisi seadmeid, süsteeme, ressursse ja hädaolukorra lahendamise plaane. Soovitatud meetmete rakendamise toetamiseks võib tegevdirektor pakkuda liikmesriikidele ameti tehnilist tuge.

9. Tegevdirektor jälgib soovitatud meetmete rakendamist liikmesriikide poolt lõikes 7 osutatud tegevuskavade alusel esitatavate korrapäraste aruannete abil.

Kui on oht, et liikmesriik ei rakenda soovitatud meedet lõike 7 kohaselt kindlaks määratud tähtaja jooksul, teavitab tegevdirektor sellest viivitamata haldusnõukogu liiget asjaomasest liikmesriigist ja komisjoni. Konsulteerides haldusnõukogu liikmega asjaomasest liikmesriigist, uurib tegevdirektor nimetatud liikmesriigi asjaomastelt asutustelt viivituse põhjuseid ja pakub soovitatud meetme rakendamise hõlbustamiseks ameti tuge.

10. Kui liikmesriik ei rakenda soovituses esitatud vajalikke meetmeid käesoleva artikli lõike 7 kohaselt kindlaks määratud tähtaja jooksul, edastab tegevdirektor küsimuse haldusnõukogule ja teavitab komisjoni. Haldusnõukogu võtab tegevdirektori ettepaneku alusel vastu otsuse, milles määratakse kindlaks vajalikud meetmed, mille asjaomane liikmesriik peab võtma, ning tähtaeg, mille jooksul tuleb neid meetmeid rakendada. Haldusnõukogu otsus on liikmesriigi jaoks siduv. Kui liikmesriik ei rakenda meetmeid otsuses ette nähtud tähtaja jooksul, teavitab haldusnõukogu sellest nõukogu ja komisjoni ning seejärel võidakse võtta lisameetmeid vastavalt artiklile 42.

11. Haavatavuse hinnang, sealhulgas haavatavuse hindamise tulemuste, liikmesriikide poolt haavatavuse hinnangu alusel võetud meetmete ja varem soovitatud meetmete rakendamise seisu üksikasjalik kirjeldus edastatakse korrapäraselt ja vähemalt kord aastas kooskõlas artikliga 92 Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

Artikkel 33

Haavatavuse hindamise ja Schengeni hindamismehhanismi sünergia

1. Haavatavuse hindamise ja Schengeni hindamismehhanismi sünergiat tuleb maksimeerida, et saada Schengeni ala toimimisest parem olukorrapilt, vältides võimalikult suures ulatuses liikmesriikide jõupingutuste dubleerimist ja tagades välispiiride haldamist toetavate liidu asjaomaste finantsvahendite kasutamise parema koordineerimise.

2. Lõikes 1 osutatud eesmärgi saavutamiseks kehtestavad komisjon ja amet vajaliku korra kogu haavatavuse hindamiste tulemusi ja Schengeni hindamismehhanismi raames tehtud hindamiste tulemusi käsitleva teabe korrapäraseks, turvaliseks ja õigeaegseks teineteisega jagamiseks piirihalduse valdkonnas. Nimetatud teabe vahetamise kord hõlmab haavatavuse hindamiste aruandeid ja Schengeni hindamiskülastuste aruandeid, nendele järgnevaid soovitusi, tegevuskavasid ning liikmesriikide esitatud ajakohastatud teavet tegevuskavade rakendamise kohta.

3. Välispiiride haldamise suhtes Schengeni hindamismehhanismi rakendamiseks saadab komisjon haavatavuse hindamiste tulemused kõigile asjaomase liikmesriigi hindamisega seotud Schengeni hindamisrühma liikmetele. Selline teave loetakse määruse (EL) nr 1053/2013 tähenduses tundlikuks teabeks ja seda käsitletakse vastavalt.

4. Lõikes 2 osutatud kord hõlmab Schengeni hindamismehhanismi raames tehtud hindamiste tulemusi tagasisaatmise valdkonnas, tagamaks et amet on kindlaks tehtud puudujääkidest täiel määral teadlik ja saab pakkuda välja sobivaid meetmeid asjaomaste liikmesriikide toetamiseks selles valdkonnas.

Artikkel 34

Välispiiri piirilõikude mõjutasemete määramine

1. Ameti riskianalüüsi ja haavatavuse hindamise alusel ning kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga määrab amet igale välispiiri piirilõigule ühe järgmistest mõjutasemetest või muudab mõjutaset:

a) madal mõjutase, kui asjaomases piirilõigus aset leidnud ebaseadusliku sisserände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid ei mõjuta oluliselt piiri turvalisust;

b) keskmine mõjutase, kui asjaomases piirilõigus aset leidnud ebaseadusliku sisserände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid mõjutavad mõõdukalt piiri turvalisust;

c) kõrge mõjutase, kui asjaomases piirilõigus aset leidnud ebaseadusliku sisserände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid mõjutavad oluliselt piiri turvalisust.

2. Kui ameti riskianalüüs näitab, et teatavas välispiiri piirilõigus aset leidnud ebaseadusliku sisserände või piiriülese kuritegevusega seotud juhtumid mõjutavad otsustavalt piiri turvalisust ja võivad seada ohtu Schengeni ala toimimise, määrab amet kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga nimetatud välispiiri piirilõigule ajutiselt kriitilise mõjutaseme, et kiiresti reageerida kriisiolukorrale asjaomases välispiiri piirilõigus.

3. Kui asjaomane liikmesriik ja amet välispiiri piirilõigule mõjutaseme määramises kokkuleppele ei jõua, jääb vastavale piirilõigule eelnevalt määratud mõjutase muutmata.

4. Riiklik koordinatsioonikeskus hindab tihedas koostöös teiste pädevate riiklike asutustega pidevalt välispiiri piirilõikude mõjutaseme muutmise vajadust, võttes arvesse liikmesriigi olukorrapildis sisalduvat teavet, ja teavitab ametit vastavalt.

5. Amet märgib välispiiri piirilõikudele määratud mõjutasemed Euroopa olukorrapildis.

Artikkel 35

Reageerimine vastavalt mõjutasemele

1. Liikmesriigid tagavad välispiiri piirilõikudel toimuva piirikontrolli vastavuse välispiiri piirilõigule määratud mõjutasemele järgmisel viisil:

a) kui välispiiri piirilõigule on määratud madal mõjutase, korraldavad välispiiri kontrolli eest vastutavad riiklikud asutused riskianalüüsi põhjal korrapärase piirikontrolli ning tagavad, et nimetatud piirilõigu jaoks on olemas piisavalt töötajaid ja vahendeid;

b) kui välispiiri piirilõigule on määratud keskmine mõjutase, tagavad välispiiride kontrolli eest vastutavad riiklikud asutused lisaks käesoleva lõigu punkti a alusel võetavatele meetmetele, et nimetatud piirilõigul võetakse asjakohaseid piirikontrollimeetmeid; selliste piirikontrollimeetmete võtmise korral teavitatakse sellest riiklikku koordinatsioonikeskust; riiklik koordinatsioonikeskus koordineerib artikli 21 lõike 3 kohaselt antavat toetust;

c) kui välispiiri piirilõigule on määratud kõrge mõjutase, tagab asjaomane liikmesriik lisaks käesoleva lõigu punkti b alusel võetavatele meetmetele oma riikliku koordinatsioonikeskuse kaudu, et nimetatud välispiiri piirilõigul tegutsevad riiklikud asutused saavad vajaliku toetuse ning et võetakse tugevdatud piirikontrollimeetmeid; kõnealune liikmesriik võib taotleda ametilt toetust, kui on täidetud artiklis 36 sätestatud ühisoperatsioonide või piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide käivitamise tingimused;

d) kui välispiiri lõigule määratakse kriitiline mõjutase, teavitab amet sellest komisjoni; võttes arvesse ameti jätkuvat toetust, annab tegevdirektor lisaks käesoleva lõigu punkti c kohastele meetmetele artikli 41 lõike 1 kohase soovituse; asjaomane liikmesriik vastab soovitusele kooskõlas artikli 41 lõikega 2.

2. Riiklik koordinatsioonikeskus teavitab ametit korrapäraselt lõike 1 punktide c ja d kohaselt liikmesriigi tasandil võetud meetmetest.

3. Kui keskmine, kõrge või kriitiline mõjutase määratakse teise liikmesriigi või kolmanda riigi (kellega on sõlmitud artiklites 72 ja 73 osutatud lepingud, kokkulepped või loodud piirkondlikud võrgud) naabruses asuvale välispiiri piirilõigule, võtab riiklik koordinatsioonikeskus ühendust naaberliikmesriigi riikliku koordinatsioonikeskusega või naabruses asuva kolmanda riigi pädeva asutusega ning püüab koordineerida koos ametiga vajalikke piiriüleseid meetmeid.

4. Amet hindab koos asjaomaste liikmesriikidega mõjutasemete määramist ning mõjutasemele vastavaid meetmeid, mis on võetud liikmesriikide ja liidu tasandil. Seda hindamist võetakse arvesse haavatavuse hindamisel, mille amet viib läbi kooskõlas artikliga 32.

7. JAGU

Ameti tegevus välispiiridel

Artikkel 36

Ameti tegevus välispiiridel

1. Liikmesriik võib taotleda ametilt abi oma välispiiride kontrolliga seotud kohustuste täitmiseks. Lisaks viib amet ellu meetmeid kooskõlas artiklitega 41 ja 42.

2. Amet korraldab vastuvõtvale liikmesriigile asjakohase tehnilise ja operatiivabi ning võib kooskõlas asjakohase liidu ja rahvusvahelise õigusega, sealhulgas tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega, võtta ühe või mitu järgmistest meetmetest:

a) ühisoperatsioonide koordineerimine ühe või mitme liikmesriigi jaoks ning alalise korpuse ja tehniliste seadmete kohapeale suunamine;

b) piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide korraldamine ning alalise korpuse ja tehniliste seadmete kohapeale suunamine;

c) ühe või mitme liikmesriigi ja kolmanda riigi välispiiridel toimuva tegevuse koordineerimine, sealhulgas ühisoperatsioonide koordineerimine kolmandate riikidega;

d) alalise korpuse suunamine rändehalduse tugirühmade raames muu hulgas esmase vastuvõtu piirkondadesse selleks, et anda tehnilist ja operatiivabi, sealhulgas vajaduse korral tagasisaatmistoimingute puhul;

e) käesoleva lõike punktides a, b ja c osutatud operatsioonide raames ning kooskõlas määrusega (EL) nr 656/2014 ja rahvusvahelise õigusega tehnilise ja operatiivabi andmine liikmesriikidele ja kolmandatele riikidele seoses merehädaliste otsingu- ja päästetöödega, mis võivad toimuda merepiiridel teostatava patrull- ja vaatlustegevuse käigus;

f) EUROSURi ühendteenuste eeliskohtlemine.

3. Amet rahastab või kaasrahastab lõikes 2 osutatud tegevusi oma eelarvest kooskõlas ameti suhtes kohaldatavate finantsreeglitega.

4. Kui ametil tekib olukorra tõttu välispiiridel vajadus oluliselt suurema rahastamise järele, teavitab ta sellest viivitamata Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni.

Artikkel 37

Ühisoperatsioonide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide algatamine välispiiridel

1. Välispiiride kontrolliga seotud kohustuste täitmisel võib liikmesriik taotleda, et amet käivitaks ühisoperatsioone, et lahendada eesseisvaid probleeme, sealhulgas ebaseaduslik sisseränne, praegused või tulevased ohud selle välispiiridel või piiriülene kuritegevus, või osutaks suuremat tehnilist ja operatiivabi. Taotluses võib liikmesriik märkida ka seda, millise profiiliga töötajaid on kõnealuseks ühisoperatsiooniks vaja, sealhulgas asjakohasel juhul need töötajad, kellel on täitevvolitused.

2. Kui seda taotleb liikmesriik, kes seisab silmitsi spetsiifiliste ja ebaproportsionaalsete probleemidega, eriti teatavatesse välispiiripunktidesse suure hulga selliste kolmandate riikide kodanike saabumisega, kes üritavad siseneda loata tema territooriumile, võib amet suunata kõnealuse vastuvõtva liikmesriigi territooriumile piiratud ajavahemikuks piirivalve kiirreageerimisrühma.

3. Tegevdirektor hindab, kiidab heaks ja koordineerib liikmesriikide esitatud ühisoperatsioonide ettepanekuid või piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide ettepanekuid. Ühisoperatsioonidele ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonidele peab eelnema põhjalik, usaldusväärne ja ajakohastatud riskianalüüs, mis võimaldab ametil seada kavandatavad ühisoperatsioonid ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonid tähtsuse järjekorda, võttes vastavalt artiklile 34 arvesse välispiiri piirilõikudele määratud mõjutasemeid ja vahendite olemasolu.

4. Ühisoperatsiooni ja piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni eesmärgid võib saavutada mitmeotstarbelise operatsiooni osana. Sellised operatsioonid võivad hõlmata rannikuvalve ülesandeid ja piiriülese kuritegevuse tõkestamist, keskendudes võitlusele rändajate ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja inimkaubanduse vastu, ning rändehaldust, pöörates peatähelepanu isikute tuvastamisele, registreerimisele, küsitlemisele ja tagasisaatmisele.

Artikkel 38

Ühisoperatsioonide operatsiooniplaanid

1. Ühisoperatsiooni ettevalmistamisel koostab tegevdirektor koostöös vastuvõtva liikmesriigiga nimekirja vajalike tehniliste seadmete, töötajate ja selle kohta, millise profiiliga töötajaid on vaja, sealhulgas asjakohasel juhul töötajad, kellel on täitevvolitused, mille teostamiseks antakse luba kooskõlas artikli 82 lõikega 2. See nimekiri koostatakse võttes arvesse vastuvõtva liikmesriigi käsutuses olevaid vahendeid ja vastuvõtva liikmesriigi artikli 37 kohast taotlust. Nende asjaolude põhjal määrab amet kindlaks tehnilise- ja operatiivtoe paketi ning suutlikkuse suurendamise meetmed, mida operatsiooniplaan peab hõlmama.

2. Tegevdirektor koostab välispiiridel korraldatavateks ühisoperatsioonideks operatsiooniplaani. Tegevdirektor ja vastuvõttev liikmesriik lepivad osalevate liikmesriikidega tihedalt ja õigeaegselt konsulteerides kokku operatsiooniplaani, milles täpsustatakse ühisoperatsiooni korralduslikud ja menetluslikud aspektid.

3. Operatsiooniplaan on ametile, vastuvõtvale liikmesriigile ja osalevatele liikmesriikidele siduv. See hõlmab kõiki ühisoperatsiooni läbiviimiseks vajalikuks peetavaid aspekte, sealhulgas järgmist:

a) olukorra kirjeldus, töömeetodid ja kohapeale suunamise eesmärgid, sealhulgas operatiiveesmärk;

b) oma eesmärkide saavutamiseks prognoositav ühisoperatsiooni kestus;

c) geograafiline ala, kus ühisoperatsioon toimub;

d) rühmade ülesannete, sealhulgas täitevvolitusi eeldavate ülesannete, kohustuste, sealhulgas põhiõiguste järgimise ja andmekaitsenõuetega seotud kohustuste, ning rühmadele antavate erikorralduste kirjeldus, milles käsitletakse muu hulgas vastuvõtvas liikmesriigis lubatud andmebaaside kasutamist ning lubatud teenistusrelvi, laskemoona ja seadmeid;

e) rühmade koosseis ning muude asjaomaste töötajate kohapeale suunamine;

f) juhtimiskord, sealhulgas rühmaliikmete ja ametiga koostöö tegemise eest vastutavate vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnike – eelkõige suunamise ajal korraldusi andvate piirivalveametnike – nimed ja auastmed ning rühmaliikmete koht käsuliinis;

g) ühisoperatsiooni käigus kohapeale suunatavad tehnilised seadmed koos selliste erinõuetega nagu kasutustingimused, nõutav meeskond, transport ja muu logistika, ning finantsreeglid;

h) üksikasjalikud reeglid, mis käsitlevad ameti kohustust teavitada vahejuhtumitest viivitamata haldusnõukogu ja asjaomaseid riiklikke asutusi;

i) teavitus- ja hindamissüsteem, mis hõlmab hindamisaruande kriteeriume, sealhulgas seoses põhiõiguste kaitsega, ja lõpliku hindamisaruande esitamise lõppkuupäeva;

j) mereoperatsioonide puhul spetsiifiline teave ühisoperatsiooni toimumispiirkonnas kohaldatava jurisdiktsiooni ja õiguse kohta, sealhulgas viiteid laevade peatamist, merepäästet ja maaletoimetamist käsitlevale liikmesriigi, rahvusvahelisele ja liidu õigusele; sellega seoses koostatakse kooskõlas määrusega (EL) nr 656/2014 operatsiooniplaan;

k) kolmandate riikide, muude liidu organite ja asutuste või rahvusvaheliste organisatsioonidega tehtava koostöö tingimused;

l) ameti operatiivtegevuse käigus põhiõiguste tagamise üldsuunised;

m) kord, mille kohaselt suunatakse rahvusvahelist kaitset vajavad isikud, inimkaubanduse ohvrid, saatjata alaealised ja teised haavatavad isikud pädevatesse riiklikesse asutustesse asjakohase abi saamiseks;

n) kord, et võtta vastu ja edastada ametile tema operatiivtegevuses osalevate isikute, sealhulgas vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnike või muude asjaomaste töötajate ning rühmaliikmete vastu esitatud kaebusi väidetavate põhiõiguste rikkumiste kohta seoses nende isikute osalemisega ameti operatiivtegevuses;

o) logistiline korraldus, sealhulgas teave töötingimuste ja keskkonna kohta piirkonnas, kus ühisoperatsioone kavandatakse.

4. Operatsiooniplaani muutmiseks või kohandamiseks on vaja tegevdirektori ja vastuvõtva liikmesriigi kokkulepet, millele eelneb osalevate liikmesriikidega konsulteerimine. Amet saadab muudetud või kohandatud operatsiooniplaani koopia viivitamata osalevatele liikmesriikidele.

5. Käesolevat artiklit kohaldatakse *mutatis mutandis* kõigi ameti operatsioonide suhtes.

Artikkel 39

Piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni käivitamise kord

1. Liikmesriigi taotlus piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni käivitamiseks sisaldab olukorra kirjeldust, võimalikke eesmärke, kavandatavaid vajadusi ning seda, millise profiiliga töötajaid on vaja, sealhulgas asjakohasel juhul need töötajad, kellel on täitevvolitused. Taotluse korral võib tegevdirektor saata viivitamata ameti eksperte asjaomase liikmesriigi välispiiridele olukorda hindama.

2. Tegevdirektor teavitab liikmesriigi taotlusest käivitada piirivalve kiirreageerimisoperatsioon viivitamata haldusnõukogu.

3. Liikmesriigi taotluse kohta otsuse tegemisel võtab tegevdirektor arvesse ameti riskianalüüside järeldusi ning Euroopa olukorrapildi analüüsikihti, samuti artiklis 32 osutatud haavatavuse hindamise tulemust ja muud asjakohast teavet, mille asjaomane või muu liikmesriik on edastanud.

4. Tegevdirektor hindab viivitamata alalisse korpusse kuuluvate kättesaadavate rühmaliikmete, eelkõige muudes operatsioonipiirkondades olevate ameti koosseisuliste töötajate ja liikmesriikidest ametisse lähetatud töötajate ümberpaigutamise võimalusi. Tegevdirektor hindab ka artikli 57 kohase täiendavate operatiivtöötajate kohapeale suunamise vajadust ja seda, kas juhul, kui vajaliku profiiliga töötajaid enam ei leidu, tuleks artikli 58 kohaselt võtta kasutusele kiirreageerimisreserv.

5. Tegevdirektor teeb piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni käivitamise taotluse kohta otsuse kahe tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamise kuupäevast. Samal ajal teavitab tegevdirektor otsusest kirjalikult asjaomast liikmesriiki ja haldusnõukogu. Otsuses esitatakse otsuse tegemise peamised põhjused.

6. Lõikes 5 osutatud otsust tehes teavitab tegevdirektor liikmesriike võimalusest, et taotletakse täiendavaid operatiivtöötajaid vastavalt artiklile 57 ja, kui see on kohaldatav, vastavalt artiklile 58, märkides, kui palju ja millise profiiliga töötajaid iga liikmesriik peaks sellisel juhul andma.

7. Kui tegevdirektor otsustab käivitada piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni, suunab ta kohapeale olemasolevad piirihaldusrühmad alalisest korpusest ja seadmed tehniliste seadmete reservist vastavalt artiklile 64 ning teeb vajaduse korral otsuse rühmade viivitamatu tugevdamise kohta, lähetades ühe või mitu piirihaldusrühma vastavalt artiklile 57.

8. Tegevdirektor koostab koos vastuvõtva liikmesriigiga artikli 38 lõikes 2 osutatud operatsiooniplaani ja lepib selles kokku viivitamata ning igal juhul hiljemalt kolme tööpäeva jooksul alates otsuse kuupäevast.

9. Kui operatsiooniplaanis on kokku lepitud ja see on liikmesriikidele edastatud, suunab tegevdirektor kohapeale viivitamata operatiivtöötajad, keda saab vabastada muudest operatsioonipiirkondadest või muude ülesannete täitmisest.

10. Samal ajal lõikes 9 osutatud kohapeale suunamisega – ja kui seda on vaja muudest piirkondadest või muude ülesannete täitmiselt ümber paigutatud piirihaldusrühmade kohese tugevdamise tagamiseks – taotleb tegevdirektor igalt liikmesriigilt vajalikul arvul nõutava profiiliga lisatöötajaid, kes suunatakse nende riiklikest nimekirjadest täiendavalt lühiajaliselt kohapeale vastavalt artiklile 57.

11. Kui tekib olukord, kus käesoleva artikli lõikes 7 osutatud piirihaldusrühmadest ning lõikes 10 osutatud töötajatest ei piisa, võib tegevdirektor võtta kasutusele kiirreageerimisereservi, taotledes selleks vastavalt artiklile 58 igalt liikmesriigilt vajaliku arvu nõutava profiiliga lisatöötajate kohapeale suunamist.

12. Lõigetes 10 ja 11 osutatud teave saadetakse kirjalikult riiklikele kontaktpunktidele ning selles märgitakse iga kategooria töötaja kohapeale suunamise kuupäev. Riiklikele kontaktpunktidele saadetakse ka operatsiooniplaani koopia.

13. Liikmesriigid tagavad, et vajalik arv nõutava profiiliga töötajaid antakse viivitamata ameti käsutusse eesmärgiga tagada täielik kohapeale suunamine vastavalt artiklile 57 ja kui see on kohane, artiklile 58.

14. Esimeste piirihaldusrühmade ümberpaigutamine muudest piirkondadest ja muude ülesannete täitmiselt toimub hiljemalt viie tööpäeva jooksul pärast kuupäeva, mil tegevdirektor ja vastuvõttev liikmesriik operatsiooniplaanis kokku lepivad. Piirihaldusrühmade täiendav kohapeale suunamine toimub vajaduse korral hiljemalt 12 tööpäeva jooksul alates operatsiooniplaani heaksiitmise kuupäevast.

15. Kui hakatakse korraldama piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni, hindab tegevdirektor haldusnõukoguga konsulteerides viivitamata prioriteete seoses ameti pooleliolevate ja kavandatud ühisoperatsioonidega muudel välispiiridel, et tagada ressursside võimalik ümberpaigutamine neile välispiirialadele, kus tugevdatud jõudusid on kõige rohkem vaja.

Artikkel 40

Rändehalduse tugirühmad

1. Kui liikmesriigile langeb tema välispiiril asuvates teatavates esmase vastuvõtu piirkondades suurtest segarändevoogudest tingitud ebaproportsionaalne sisserändesurve, võib kõnealune liikmesriik taotleda tehnilist ja operatiivtuge rändehalduse tugirühmadelt, mis koosnevad oma volituste piires tegutsevatest asjaomaste liidu organite ja asutuste ekspertidest.

Kõnealune liikmesriik esitab komisjonile taotluse toe saamiseks ja oma vajaduste hinnangu. Selle vajaduste hinnangu põhjal edastab komisjon taotluse vastavalt kas ametile, EASO-le, Europolile või muudele asjaomastele liidu organitele ja asutustele.

2. Asjaomased liidu organid ja asutused hindavad oma vastavate volituste piires liikmesriigi taotlust toe saamiseks ning tema vajaduste hinnangut, et määrata kindlaks terviklik tugipakett, mis koosneb asjaomaste liidu organite ja asutuste koordineeritavatest eri tegevustest, milles tuleb asjaomase liikmesriigiga kokku leppida. Seda tegevust koordineerib komisjon.

3. Komisjon kehtestab koostöös vastuvõtva liikmesriigi ja oma volituste piires tegutsevate teiste asjaomaste liidu organite ja asutustega esmase vastuvõtu piirkondades tehtava koostöö korra ning vastutab rändehalduse tugirühmade tegevuse koordineerimise eest.

4. Rändehalduse tugirühmade raames alalise korpuse poolt täiel määral põhiõigusi järgides pakutav tehniline ja operatiivtugi võib hõlmata järgmist:

a) abistamine välispiiridele saabuvate kolmandate riikide kodanike kontrollimisel, sealhulgas kolmandate riikide kodanike tuvastamisel, registreerimisel ja küsitlemisel ning liikmesriigi taotlusel nendelt sõrmejälgede võtmisel ning selliste menetluste otstarbe kohta teabe jagamisel, järgides täiel määral põhiõigusi;

b) rahvusvahelist kaitset taotleda soovivatele isikutele esialgse teabe andmine ja nende saatmine asjaomase liikmesriigi pädevatesse riiklikesse asutustesse või EASO kohapeale suunatud ekspertide juurde;

c) tehniline ja operatiivabi tagasisaatmise valdkonnas kooskõlas artikliga 48, muu hulgas tagasisaatmisoperatsioonide ettevalmistamine ja korraldamine;

d) vajalikud tehnilised seadmed.

5. Rändehalduse tugirühmadesse kuuluvad vajaduse korral töötajad, kellel on eriteadmised lastekaitse, inimkaubanduse, soopõhise tagakiusamise eest kaitsmise või põhiõiguste alal.

Artikkel 41

Kavandatud meetmed välispiiril

1. Tegevdirektor soovitab haavatavuse hindamise tulemuste põhjal või juhul, kui ühele või mitmele välispiiri piirilõigule on määratud kriitiline mõjutase, ning võttes arvesse liikmesriikide hädaolukorra lahendamise plaanide asjakohaseid elemente, ameti riskianalüüsi ja Euroopa olukorrapildi analüüsikihti, asjaomasel liikmesriigil taotleda, et amet algataks, viiks ellu või kohandaks ühisoperatsioone, piirivalve kiirreageerimisoperatsioone või ameti muid asjakohaseid meetmeid, mis on sätestatud artiklis 36.

2. Asjaomane liikmesriik vastab lõikes 1 osutatud tegevdirektori soovitusele kuue tööpäeva jooksul. Kui vastus soovitusele on negatiivne, tuleb seda põhjendada. Selleks et hinnata artiklis 42 osutatud kiire tegutsemise vajadust, teavitab tegevdirektor soovitatud meetmetest ja negatiivse vastuse põhjendustest viivitamata haldusnõukogu ja komisjoni.

Artikkel 42

Kiiret tegutsemist nõudev olukord välispiiridel

1. Kui välispiiride kontroll on muutunud niivõrd ebatõhusaks, et see võib seada ohtu Schengeni ala toimimise, sest:

a) liikmesriik ei rakenda vajalikke meetmeid kooskõlas artikli 32 lõikes 10 osutatud haldusnõukogu otsusega või

b) liikmesriik, kelle välispiiridel esinevad spetsiifilised ja ebaproportsionaalsed probleemid, ei ole ametilt taotlenud piisavat toetust artiklite 37, 39 või 40 alusel või ei astu vajalikke samme nimetatud artiklite või artikli 41 alusel meetmete rakendamiseks,

võib nõukogu komisjoni ettepaneku alusel võtta rakendusaktiga viivitamata vastu otsuse, milles määratakse kindlaks ameti rakendatavad meetmed kõnealuste ohtude leevendamiseks ning nõutakse asjaomaselt liikmesriigilt kõnealuste meetmete rakendamisel ametiga koostöö tegemist. Komisjon konsulteerib enne ettepaneku esitamist ametiga.

2. Kui tekib kiiret tegutsemist nõudev olukord, teavitatakse sellest olukorrast ning kõikidest olukorra lahendamiseks võetud meetmetest ja tehtud otsustest viivitamata Euroopa Parlamenti.

3. Leevendamaks ohtu Schengeni ala toimimisele, nähakse lõikes 1 osutatud nõukogu otsusega ette üks või mitu järgmist meedet, mille amet peab võtma:

a) piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide korraldamine ja koordineerimine ning alalise korpuse, sealhulgas rühmade kiirreageerimisreservist kohapeale suunamine;

b) alalise korpuse kohapeale suunamine rändehalduse tugirühmade raames eelkõige esmase vastuvõtu piirkondadesse;

c) tegevuse koordineerimine ühe või mitme liikmesriigi ja kolmanda riigi välispiiridel, sealhulgas ühisoperatsioonide koordineerimine kolmandate riikidega;

d) tehniliste seadmete kohapeale suunamine;

e) tagasisaatmisega seotud sekkumiste korraldamine.

4. Tegevdirektor teeb kahe tööpäeva jooksul alates lõikes 1 osutatud nõukogu otsuse vastuvõtmise kuupäevast järgmist:

a) määrab kindlaks toimingud, mida tuleb teha nimetatud otsuses kindlaks määratud meetmete praktiliseks elluviimiseks, kaasa arvatud tehnilised seadmed ning otsuse eesmärkide saavutamiseks vajalike operatiivtöötajate arv ja profiil;

b) koostab operatsiooniplaani kavandi ja esitab selle asjaomastele liikmesriikidele.

5. Tegevdirektor ja asjaomane liikmesriik lepivad lõike 4 punktis b osutatud operatsiooniplaanis kokku kolme tööpäeva jooksul alates selle esitamise kuupäevast.

6. Amet suunab viivitamata ja igal juhul viie tööpäeva jooksul alates operatsiooniplaani kokkuleppimisest kohapeale vajalikud operatiivtöötajad alalisest korpusest lõikes 1 osutatud nõukogu otsuses kindlaks määratud meetmete praktiliseks elluviimiseks. Täiendavad rühmad suunatakse kohapeale vastavalt vajadusele teises etapis ning igal juhul 12 tööpäeva jooksul alates operatsiooniplaani kokkuleppimisest.

7. Amet ja liikmesriigid saadavad viivitamata ja igal juhul 10 tööpäeva jooksul alates operatsiooniplaani kokkuleppimisest vajalikud tehnilised seadmed ja pädevad töötajad suunamiskohta lõikes 1 osutatud nõukogu otsuses sätestatud meetmete praktiliseks elluviimiseks.

Täiendavad tehnilised seadmed suunatakse kohapeale vastavalt vajadusele teises etapis kooskõlas artikliga 64.

8. Asjaomane liikmesriik peab järgima lõikes 1 osutatud nõukogu otsust. Sel eesmärgil hakkab ta viivitamata ametiga koostööd tegema ja võtab vajalikud meetmed, et hõlbustada kõnealuse otsuse elluviimist ning kõnealuses otsuses ja tegevdirektoriga kokkulepitud operatsiooniplaanis esitatud meetmete praktilist elluviimist, eelkõige täites artiklites 43, 82 ja 83 sätestatud kohustusi.

9. Vastavalt artiklile 57 ja asjakohasel juhul vastavalt artiklile 39 teevad liikmesriigid kättesaadavaks operatiivtöötajad vastavalt sellele, kuidas tegevdirektor on kooskõlas käesoleva artikli lõikega 4 kindlaks määranud.

10. Komisjon jälgib lõikes 1 osutatud nõukogu otsuses kindlaks määratud meetmete rakendamist ning ameti poolt selleks võetavaid meetmeid. Kui asjaomane liikmesriik ei täida 30 päeva jooksul käesoleva artikli lõikes 1 osutatud nõukogu otsust ega tee ametiga koostööd kooskõlas käesoleva artikli lõikega 8, võib komisjon algatada määruse (EL) 2016/399 artiklis 29 sätestatud menetluse.

Artikkel 43

Korraldused rühmadele

1. Piirihaldusrühmadele, tagasisaatmisrühmadele ja rändehalduse tugirühmadele annab nende kohapeale suunamise ajal vastavalt operatsiooniplaanile korraldusi vastuvõttev liikmesriik või staatust käsitleva kokkuleppe kohaselt kolmandate riikidega koostöö tegemisel asjaomane kolmas riik.

2. Amet võib oma koordineeriva ametniku kaudu teatada vastuvõtvale liikmesriigile oma seisukohad rühmadele antavate korralduste kohta. Sellisel juhul võtab vastuvõttev liikmesriik neid seisukohti arvesse ja järgib neid nii palju kui võimalik.

3. Kui rühmadele antud korraldused ei ole operatsiooniplaaniga kooskõlas, teatab koordineeriv ametnik sellest viivitamata tegevdirektorile, kes võib, kui see on kohane, võtta meetmeid vastavalt artikli 46 lõikele 3.

4. Rühmaliikmed austavad oma ülesannete täitmisel ja õiguste teostamisel täielikult inimväärikust ja põhiõigusi, sealhulgas juurdepääsu varjupaigamenetlustele, ja pööravad erilist tähelepanu haavatavatele isikutele. Kõik nende ülesannete täitmisel ja õiguste teostamisel võetavad meetmed peavad olema proportsionaalsed nende abil taotletavate eesmärkidega. Vastavalt harta artiklile 21 ei diskrimineeri nad oma ülesannete täitmisel ja õiguste teostamisel kedagi soo, rassi, nahavärvuse, etnilise või sotsiaalse päritolu, geneetiliste omaduste, keele, usutunnistuse või veendumuste, poliitiliste või muude arvamuste, rahvusvähemusse kuulumise, varalise seisundi, sünnipära, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu.

5. Rühmaliikmete suhtes, kes ei ole koosseisulised töötajad, kohaldatakse nende päritoluliikmesriigi distsiplinaarmeetmeid. Päritoluliikmesriik näeb kooskõlas oma õigusega ette asjakohased distsiplinaar- või muud meetmed, mida rakendatakse ameti operatiivtegevuse käigus toime pandud põhiõiguste või rahvusvahelise kaitsega seotud kohustuste rikkumise korral.

6. Koosseisuliste töötajate suhtes, kes on kohapeale suunatud rühmaliikmetena, kohaldatakse personalieeskirjades ja teenistustingimustes sätestatud distsiplinaarmeetmeid ning artikli 55 lõike 5 punktis a osutatud järelevalvemehhanismis sätestatud distsiplinaarmeetmeid.

Artikkel 44

Koordineeriv ametnik

1. Amet tagab ühisoperatsioonide, katseprojektide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide kõikide korralduslike aspektide operatiivse rakendamise, sealhulgas koosseisuliste töötajate kohaloleku.

2. Ilma et see piiraks artikli 60 kohaldamist, nimetab tegevdirektor koosseisuliste töötajate seast ühe või mitu eksperti, kes suunatakse ühisoperatsiooni või piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni koordineerivaks ametnikuks. Tegevdirektor teavitab vastuvõtvat liikmesriiki koordineeriva ametniku nimetamisest.

3. Koordineeriv ametnik tegutseb ameti nimel kõigis rühmade kohapeale suunamisega seotud küsimustes. Koordineeriva ametniku ülesanne on edendada koostööd ja koordineerimist vastuvõtvate ja osalevate liikmesriikide vahel. Koordineerivat ametnikku abistab ja nõustab vähemalt üks põhiõiguste vaatleja. Koordineeriv ametnik teeb eelkõige järgmist:

a) peab ühendust ameti, vastuvõtva liikmesriigi ning rühmaliikmete vahel, pakkudes ameti nimel abi kõikides rühmadesse suunamise tingimusi käsitlevates küsimustes;

b) jälgib koostöös põhiõiguste vaatlejatega operatsiooniplaani nõuetekohast elluviimist, sealhulgas põhiõiguste kaitsmise osas, ning annab tegevdirektorile sellest aru;

c) tegutseb ameti nimel kõikides rühmade kohapeale suunamist käsitlevates aspektides ning annab kõigist neist aspektidest ametile aru;

d) teavitab tegevdirektorit, kui vastuvõtvate liikmesriikide poolt rühmadele antud korraldused ei ole, eelkõige põhiõiguste küsimustes, operatsiooniplaaniga kooskõlas ja kui see on kohane, soovitab tegevdirektoril kaaluda otsuse tegemist kooskõlas artikliga 46.

4. Ühisoperatsioonide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonidega seoses võib tegevdirektor lubada koordineerival ametnikul aidata lahendada operatsiooniplaani elluviimisel ja rühmade kohapeale suunamisel tekkivaid lahkarvamusi.

Artikkel 45

Kulud

1. Amet katab täielikult järgmised kulud, mida liikmesriigid on kandnud seoses oma töötajate kättesaadavaks tegemisega, et suunata nad alalisest korpusest lühiajaliselt rühmaliikmetena liikmesriikidesse ja kolmandatesse riikidesse vastavalt artiklile 57 või kiirreageerimisreservist liikmesriikidesse vastavalt artiklile 58:

a) reisikulud seoses suunamisega päritoluliikmesriigist vastuvõtvasse liikmesriiki, vastuvõtvast liikmesriigist päritoluliikmesriiki, seoses suunamisega liikmesriigi piires või seoses ümberpaigutamisega vastuvõtva liikmesriigi piires või teise vastuvõtvasse liikmesriiki, ning seoses suunamisega kolmandasse riiki ja seal ümberpaigutamisega või seoses ümberpaigutamisega muusse kolmandasse riiki;

b) vaktsineerimisega seotud kulud;

c) erikindlustusega seotud kulud;

d) tervishoiuga, sealhulgas psühholoogilise toega seotud kulud;

e) päevarahad, sealhulgas majutuskulud.

2. Haldusnõukogu võtab tegevdirektori ettepaneku alusel vastu üksikasjalikud normid kooskõlas artiklitega 57 ja 58 lühiajaliselt kohapeale suunatud töötajate kulude hüvitamise kohta ja ajakohastab neid vastavalt vajadusele. Kohaldatava õigusraamistikuga kooskõla tagamiseks teeb tegevdirektor sellise ettepaneku pärast komisjonilt positiivse arvamuse saamist. Üksikasjalikud normid peavad nii palju kui võimalik põhinema lihtsustatud kuluvõimalustel kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 125 lõike 1 punktidega c, d ja e. Kui see on asjakohane, tagab haldusnõukogu kooskõla koosseisuliste töötajate lähetuskulude hüvitamise suhtes kohaldatavate normidega.

Artikkel 46

Otsused tegevused peatada, lõpetada või neid mitte alustada

1. Tegevdirektor lõpetab kõik ameti tegevused, mille läbiviimise tingimused ei ole enam täidetud. Enne tegevuste lõpetamist teavitab tegevdirektor asjaomast liikmesriiki.

2. Ameti operatiivtegevuses osalevad liikmesriigid võivad taotleda, et tegevdirektor lõpetaks asjaomase operatiivtegevuse. Tegevdirektor teavitab sellisest taotlusest haldusnõukogu.

3. Kui vastuvõttev liikmesriik ei järgi operatsiooniplaani, võib tegevdirektor pärast asjaomase liikmesriigi teavitamist lõpetada tegevuse rahastamise või tegevuse peatada või lõpetada.

4. Tegevdirektor lõpetab pärast põhiõiguste ametnikuga konsulteerimist ja asjaomasele liikmesriigile teatamist ameti poolt tegevuse rahastamise või peatab või lõpetab selle tegevuse tervikuna või osaliselt, kui ta leiab, et asjaomase tegevusega seotud põhiõigusi või rahvusvahelise kaitsega seotud kohustusi on raskelt rikutud või et nende rikkumine tõenäoliselt jätkub.

5. Pärast konsulteerimist põhiõiguste ametnikuga otsustab tegevdirektor mitte käivitada ameti tegevust, mille puhul ta leiab, et juba algusest peale oleksid tõsised põhjused see peatada või lõpetada, kuna see võib tuua kaasa põhiõiguste või rahvusvahelise kaitsega seotud kohustuste raskeid rikkumisi. Tegevdirektor teavitab asjaomaseid liikmesriike sellisest otsusest.

6. Lõigetes 4 ja 5 osutatud otsused peavad olema nõuetekohaselt põhjendatud. Sellise otsuse tegemisel võtab tegevdirektor arvesse asjakohast teavet, nagu selliste registreeritud kaebuste arv ja sisu, mida liikmesriigi pädevad asutused ei ole lahendanud, aruanded tõsiste juhtumite kohta ning kontaktametnikelt, asjaomastelt rahvusvahelistelt organisatsioonidelt ning liidu institutsioonidelt, organitelt ja asutustelt saadud teated käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades. Tegevdirektor teatab haldusnõukogule sellistest otsustest ja põhjendab neid.

7. Kui tegevdirektor otsustab ameti rändehalduse tugirühma kohapeale suunamise peatada või lõpetada, teavitab ta kõnealusest otsusest teisi asjaomaseid organeid ja asutusi, kes tegutsevad asjaomases esmase vastuvõtu piirkonnas.

Artikkel 47

Tegevuste hindamine

Tegevdirektor hindab ameti kõigi operatiivtegevuste tulemusi. Ta edastab haldusnõukogule üksikasjalikud hindamisaruanded koos põhiõiguste ametniku tähelepanekutega 60 päeva jooksul pärast tegevuste lõppu. Tegevdirektor koostab kõnealuste tulemuste põhjaliku analüüsi, et suurendada tulevaste tegevuste kvaliteeti, sidusust ja tõhusust, ning lisab selle analüüsi ameti iga-aastasesse tegevusaruandesse. Tegevdirektor tagab, et amet arvestab kõnealuste tulemuste analüüsiga oma edasises operatiivtegevuses.

8. JAGU

Ameti tegevus tagasisaatmise valdkonnas

Artikkel 48

Tagasisaatmine

1. Tegemata sisulist otsust tagasisaatmise kohta, mis jääb liikmesriikide ainuvastutusse ning järgides põhiõigusi, liidu õiguse ja rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtteid, sealhulgas rahvusvahelist kaitset, tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet ja laste õigusi, teeb amet seoses tagasisaatmisega järgmist:

a) annab liikmesriikidele tagasisaatmise valdkonnas tehnilist ja operatiivabi, sealhulgas

i) tagasisaatmisotsuste tegemiseks vajaliku teabe kogumisel, tagasisaatmismenetluste objektiks olevate kolmandate riikide kodanike isikusamasuse tuvastamisel ning seoses liikmesriikide muude tagasisaatmiseelsete, tagasisaatmisega seotud, saabumisjärgsete ja tagasisaatmisele järgnevate tegevustega, et saavutada integreeritud tagasisaatmise haldamise süsteem, mis hõlmaks liikmesriikide pädevaid asutusi ja milles osaleksid kolmandate riikide asjaomased ametiasutused ja muud olulised sidusrühmad;

ii) reisidokumentide hankimisel, muu hulgas konsulaarkoostöö kaudu, avaldamata sealjuures teavet asjaolu kohta, et on esitatud rahvusvahelise kaitse taotlus, ega muud teavet, mis ei ole tagasisaatmise jaoks vajalik;

iii) tagasisaatmisoperatsioonide korraldamisel ja koordineerimisel ning abistades koostöös liikmesriikidega vabatahtlikku tagasipöördumist;

iv) toetatud vabatahtlikul tagasipöördumisel liikmesriikidest, andes tagasisaadetavale tagasisaatmiseelset, tagasisaatmisega seotud ning saabumisjärgset ja tagasisaatmisele järgnevat abi, võttes arvesse haavatavate isikute vajadusi;

b) annab tehnilist ja operatiivabi liikmesriikidele, kellel on probleeme oma tagasisaatmissüsteemidega;

c) töötab põhiõiguste ametnikuga konsulteerides välja mittesiduva tagasisaatmisjuhtumite haldamise riikliku IT-süsteemide mudeli, mis kirjeldab selliste süsteemide struktuuri, ning annab liikmesriikidele tehnilist ja operatiivabi sellise mudeliga kooskõlas olevate süsteemide arendamiseks;

d) arendab edasi tagasisaatmise haldamise integreeritud platvormi ja sidetaristut, mille abil saab tagasisaatmise haldamise süsteemid platvormiga ühendada andmete ja teabe vahetamiseks, sealhulgas automaatseks statistiliste andmete vahetamiseks, ning käitab neid ja annab liikmesriikidele tehnilist ja operatiivabi sidetaristuga ühenduse loomiseks;

e) korraldab, edendab ja koordineerib tegevust, mis võimaldab liikmesriikidel vahetada teavet tagasisaatmisküsimustes ning kindlaks teha ja koondada parimaid tavasid;

f) rahastab või kaasrahastab oma eelarvest kooskõlas ameti suhtes kohaldatavate finantsreeglitega käesolevas peatükis osutatud operatsioone, sekkumisi ja toiminguid, sealhulgas hüvitab kulud, mis tekivad riiklike tagasisaatmisejuhtumite haldamise IT-süsteemide kohandamisel turvalise side tagamiseks tagasisaatmise haldamise integreeritud platvormiga.

2. Lõike 1 punktis b osutatud tehniline ja operatiivabi hõlmab meetmeid, millega aidatakse pädevatel riiklikel asutustel viia läbi tagasisaatmismenetlusi, pakkudes eelkõige:

a) tõlketeenuseid;

b) käesoleva määruse rakendamiseks vajalikku praktilist teavet koos sellise teabe analüüsiga ja ameti soovitusi vastuvõtvate kolmandate riikide kohta, kui see on kohane, koostöös teiste liidu organite ja asutustega, eelkõige EASOga;

c) nõustamist tagasisaatmismenetluste läbiviimise ja haldamise kohta kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ;

d) nõustamist ja abi liikmesriikide poolt kooskõlas direktiiviga 2008/115/EÜ ja rahvusvahelise õigusega võetud selliste meetmete rakendamisel, mis on vajalikud selleks, et tagasisaadetavad oleksid tagasisaatmiseks kättesaadavad ega saaks põgeneda, sealjuures nõustamist ja abi seoses kinnipidamise alternatiividega;

e) seadmeid, vahendeid ja asjatundlikkust tagasisaatmise otsuste rakendamiseks ja kolmandate riikide kodanike tuvastamiseks.

3. Ameti eesmärk on tekitada sünergiat ja ühendada tagasisaatmise valdkonnas liidu rahastatavaid võrgustikke ja programme tihedas koostöös komisjoniga ja asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas Euroopa rändevõrgustiku toel.

Artikkel 49

Teabevahetussüsteemid ja tagasisaatmise haldamine

1. Kooskõlas artikli 48 lõike 1 punktiga d amet käitab ja arendab edasi tagasisaatmise haldamise integreeritud platvormi, et töödelda liikmesriikide tagasisaatmise haldamise süsteemide poolt edastatud teavet, sealhulgas isikuandmeid, mida amet vajab tehnilise ja operatiivabi andmiseks. Isikuandmed sisaldavad üksnes eluloolisi andmeid või reisijate nimekirju. Isikuandmeid edastatakse üksnes juhul, kui need on ametile vajalikud abi andmiseks kolmandatesse riikidesse tagasisaatmise operatsioonide koordineerimisel või korraldamisel, sõltumata kasutatavast transpordivahendist. Isikuandmed edastatakse platvormile üksnes juhul, kui on tehtud otsus alustada tagasisaatmisoperatsiooni, ning operatsiooni lõppedes tuleb need kohe kustutada.

Eluloolised andmed edastatakse platvormile üksnes juhul, kui rühmaliikmetel puudub neile juurdepääs vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1860 ([39]) artikli 17 lõikele 3.

Amet võib platvormi kasutada ka elulooliste või biomeetriliste andmete (sealhulgas kõik dokumendid, mida võib esmapilgul käsitada tõendina tagasisaatmisotsustega hõlmatud kolmandate riikide kodanike kodakondsuse kohta) turvaliseks edastamiseks, kui selliste isikuandmete edastamine on vajalik selleks, et amet saaks üksikjuhtudel aidata liikmesriigi taotlusel tuvastada kolmandate riikide kodanike isikusamasust ja kodakondsust. Neid andmeid ei säilitata platvormil ja need tuleb kustutada kohe, kui nende kättesaamisest on teatatud.

2. Amet arendab, võtab kasutusele ja käitab infosüsteeme ja tarkvararakendusi, et võimaldada vahetada teavet Euroopa piiri- ja rannikuvalves tagasisaatmise eesmärgil ning isikuandmeid.

3. Kui see on kohaldatav, töödeldakse isikuandmeid kooskõlas artiklitega 86, 87, 88 ja 91.

Artikkel 50

Tagasisaatmisoperatsioonid

1. Tagasisaatmise otsuste, mis jäävad liikmesriikide ainuvastutusse, põhjendatuse suhtes seisukohta võtmata annab amet liikmesriikidele tehnilist ja operatiivabi ning tagab tagasisaatmisoperatsioonide koordineerimise või korraldamise, sealhulgas sellisteks operatsioonideks õhusõiduki tellimise ja regulaarlendudel tagasisaatmise korraldamise kaudu või muid transpordivahendeid kasutades. Amet võib kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga koordineerida või korraldada tagasisaatmisoperatsioone omal algatusel.

2. Liikmesriigid esitavad artikli 49 lõikes 1 osutatud platvormi kaudu ametile tagasisaatmise kohta operatiivandmed, mida ametil on vaja tagasisaatmisega seotud vajaduste hindamiseks, ning teavitavad ametit sellest, milline on kavandatav esialgne tagasisaadetavate arv ja millised on asjaomaste riiklike tagasisaatmisoperatsioonide puhul vastuvõtvad kolmandad riigid, ja teavitavad vajadusest ameti abi või koordineerimise järele. Amet koostab jooksva operatsiooniplaani ja ajakohastab seda, et tagada taotluse esitanud liikmesriikidele vajalik operatiivabi ja -tugi, sealhulgas tehnilised seadmed. Amet võib kas omal algatusel ja kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga või liikmesriigi algatusel lisada jooksvasse operatsiooniplaani selliste tagasisaatmisoperatsioonide kuupäevad ja sihtkohad, mida ta peab vajalikuks, tuginedes vajaduste hinnangule. Haldusnõukogu teeb tegevdirektori ettepaneku alusel otsuse jooksva operatsiooniplaani töömeetodite kohta. Asjaomane liikmesriik peab ametile kinnitama, et kõigi ameti korraldatud või koordineeritud tagasisaatmisoperatsiooniga hõlmatud tagasisaadetavate kohta on tehtud täitmisele kuuluv tagasisaatmisotsus.

Kohapeale suunatud rühmaliikmed peavad enne tagasisaadetava tagasisaatmist Schengeni infosüsteemist järele kontrollima, ega asjaomase tagasisaadetava kohta tehtud tagasisaatmisotsust ei ole peatatud või selle täideviimist edasi lükatud.

Jooksev operatsiooniplaan peab sisaldama tagasisaatmisoperatsiooni läbiviimiseks vajalikke elemente, muu hulgas neid, mis on seotud põhiõiguste järgimisega, ja viitama asjaomastele tegevusjuhenditele ning järelevalve- ja aruandlusmenetlustele ning kaebuste käsitlemise korrale.

3. Amet võib pakkuda liikmesriikidele tehnilist ja operatiivabi ning võib omal algatusel ning kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga või osalevate liikmesriikide taotlusel tagada ka tagasisaatmisoperatsioonide koordineerimise või korraldamise, mille jaoks annab vastuvõttev kolmas riik ameti käsutusse transpordivahendid ja tagasisaatmise saatemeeskonnad („vastuvõtva riigi tagasisaatmisoperatsioonid“). Osalevad liikmesriigid ja amet tagavad, et kogu tagasisaatmisoperatsiooni ajal tagatakse põhiõiguste järgimine, tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte järgimine, piiravate meetmete proportsionaalne kasutamine ja tagasisaadetavate inimväärikus. Kogu tagasisaatmisoperatsiooni vältel kuni vastuvõtvasse kolmandasse riiki saabumiseni peavad juures viibima vähemalt üks liikmesriigi esindaja ja üks sunniviisilise tagasisaatmise vaatleja artikli 51 alusel loodud reservist või osaleva liikmesriigi seiresüsteemist.

([39]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1860 Schengeni infosüsteemi kasutamise kohta ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmiseks (ELT L 312, 7.12.2018, lk 1).

4. Tegevdirektor koostab vastuvõtva riigi tagasisaatmisoperatsioonide jaoks viivitamata tagasisaatmisplaani. Tegevdirektor ja iga osalev liikmesriik lepivad kokku plaanis, milles määratakse kindlaks tagasisaatmisoperatsiooni korralduslikud ja menetluslikud üksikasjad, võttes arvesse selliste operatsioonide mõju põhiõigustele ja nendega seotud riske. Nimetatud plaani muutmiseks või kohandamiseks on vaja lõikes 3 ning käesolevas lõikes osutatud osaliste nõusolekut.

Tagasisaatmisoperatsioonide jaoks koostatud tagasisaatmisplaan on ametile ja igale osalevale liikmesriigile siduv. Tagasisaatmisplaan hõlmab kõiki tagasisaatmisoperatsioonide elluviimiseks vajalikke samme.

5. Kõiki ameti korraldatud või koordineeritud tagasisaatmisoperatsioone jälgitakse vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ artikli 8 lõikele 6. Sunniviisilise tagasisaatmise vaatleja jälgib sunniviisilise tagasisaatmise operatsioone objektiivsete ja läbipaistvate kriteeriumide alusel ning jälgitakse kogu tagasisaatmisoperatsiooni alates lahkumiseelsest etapist kuni tagasisaadetavate üleandmiseni vastuvõtvale kolmandale riigile. Sunniviisilise tagasisaatmise vaatleja esitab tegevdirektorile, põhiõiguste ametnikule ja kõikide operatsioonis osalenud liikmesriikide pädevatele riiklikele asutustele aruande iga sunniviisilise tagasisaatmisoperatsiooni kohta. Tegevdirektor ja pädevad riiklikud asutused tagavad vajaduse korral asjakohased järelmeetmed.

6. Kui ametil on kahtlusi seoses põhiõiguste järgimisega tagasisaatmisoperatsiooni mis tahes etapis, teatab ta oma kahtlustest osalevatele liikmesriikidele ja komisjonile.

7. Tegevdirektor hindab tagasisaatmisoperatsioonide tulemusi ja edastab Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ning haldusnõukogule iga kuue kuu järel üksikasjaliku hindamisaruande kõigi eelmisel poolaastal läbi viidud tagasisaatmisoperatsioonide kohta ja põhiõiguste ametniku tähelepanekud. Tegevdirektor koostab nende tulemuste põhjaliku võrdleva analüüsi, et parandada tulevaste tagasisaatmisoperatsioonide kvaliteeti, sidusust ja tõhusust. Tegevdirektor lisab nimetatud analüüsi ameti iga-aastasesse tegevusaruandesse.

8. Amet rahastab või kaasrahastab tagasisaatmisoperatsioone oma eelarvest kooskõlas tema suhtes kohaldatavate finantsreeglitega, eelistades operatsioone, mida viib läbi rohkem kui üks liikmesriik, või operatsioone esmase vastuvõtu piirkondades.

Artikkel 51

Sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejate reserv

1. Amet moodustab pärast põhiõiguste ametniku arvamuse arvesse võtmist reservi liikmesriikide pädevate asutuste sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejatest, kes jälgivad sunniviisilist tagasisaatmist direktiivi 2008/115/EÜ artikli 8 lõike 6 kohaselt ning kes on saanud käesoleva määruse artikli 62 kohase koolituse.

2. Haldusnõukogu määrab tegevdirektori ettepaneku alusel kindlaks reservi määratavate sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejate profiili ja arvu. Sama menetlust kohaldatakse profiili ja koguarvu edaspidise muutmise suhtes.

Liikmesriigid vastutavad reservi panustamise eest, nimetades kindlaksmääratud profiilile vastavad sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejad, ilma et see piiraks nende vaatlejate sõltumatust liikmesriigi õiguse kohaselt, kui liikmesriigi õiguses on nii sätestatud. Amet panustab samuti põhiõiguste vaatlejate reservi artiklis 110 osutatud põhiõiguste vaatlejatega. Reservi kuuluvad ka lastekaitsealaste eriteadmistega sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejad.

3. Liikmesriikide panus sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejate lähetamisse tagasisaatmisoperatsioonidele ja tagasisaatmisega seotud sekkumistele järgneval aastal kavandatakse ameti ja liikmesriikide vaheliste iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste ja kokkulepete alusel. Vastavalt neile kokkulepetele on liikmesriigid ameti taotluse korral valmis sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejate kohapeale suunamisega, välja arvatud juhul, kui liikmesriigis on erakorraline olukord, mis mõjutab oluliselt riigi ülesannete täitmist. Taotlus esitatakse vähemalt 21 tööpäeva enne kavandatavat kohapeale suunamist või viis tööpäeva enne tagasisaatmisega seotud kiirsekkumist.

4. Amet annab sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejad taotluse korral osalevate liikmesriikide käsutusse, et nad jälgiksid nende nimel tagasisaatmisoperatsiooni ja tagasisaatmisega seotud sekkumise nõuetekohast elluviimist operatsiooni või sekkumise vältel. Kui tagasisaatmisoperatsioon hõlmab lapsi, annab amet liikmesriikide käsutusse lastekaitsealaste eriteadmistega sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejad.

5. Tagasisaatmisega seotud operatsioonide ja sekkumiste vältel kohaldatakse sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejate suhtes nende päritoluliikmesriigi distsiplinaarmeetmeid. Koosseisuliste töötajate suhtes, kes on kohapeale suunatud sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejatena, kohaldatakse personalieeskirjades ja teenistustingimustes ette nähtud distsiplinaarmeetmeid.

Artikkel 52

Tagasisaatmisrühmad

1. Amet võib kas omal algatusel ja kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga või kõnealuse liikmesriigi taotlusel suunata kohapeale tagasisaatmisrühmi. Amet võib tagasisaatmisrühmi suunata kohapeale tagasisaatmisega seotud sekkumiste käigus, rändehalduse tugirühmade raames või kui tagasisaatmise valdkonnas on vaja anda täiendavat tehnilist ja operatiivabi. Vajaduse korral kuuluvad tagasisaatmisrühmadesse lastekaitsealaste eriteadmistega ametnikud.

2. Artikli 40 lõikeid 2–5 ning artikleid 43, 44 ja 45 kohaldatakse tagasisaatmisrühmade suhtes *mutatis mutandis*.

Artikkel 53

Tagasisaatmisega seotud sekkumised

1. Kui liikmesriigil on raskusi tagasisaadetavate tagasisaatmise kohustuse täitmisega, annab amet omal algatusel ja kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga või kõnealuse liikmesriigi taotlusel asjakohast tehnilist ja operatiivabi tagasisaatmisega seotud sekkumise vormis. Selline sekkumine võib seisneda tagasisaatmisrühmade suunamises vastuvõtvasse liikmesriiki, tagasisaatmismenetluste elluviimisel abi pakkumises ja vastuvõtvast liikmesriigist tagasisaatmise operatsioonide korraldamises.

Artiklit 50 kohaldatakse ka tagasisaatmisoperatsioonide suhtes, mida amet korraldab või mida ta koordineerib tagasisaatmisega seotud sekkumiste raames.

2. Kui liikmesriigil on spetsiifilisi ja ebaproportsionaalseid raskusi tagasisaadetavate tagasisaatmise kohustuse täitmisega, annab amet omal algatusel ja kokkuleppel asjaomase liikmesriigiga või kõnealuse liikmesriigi taotlusel asjakohast tehnilist ja operatiivabi tagasisaatmisega seotud kiirsekkumise vormis. Tagasisaatmisega seotud kiirsekkumine võib seisneda tagasisaatmisrühmade kiires suunamises vastuvõtvasse liikmesriiki, tagasisaatmismenetluste elluviimisel abi pakkumises ja vastuvõtvast liikmesriigist tagasisaatmise operatsioonide korraldamises.

3. Tagasisaatmisega seotud sekkumise korral koostab tegevdirektor kokkuleppel vastuvõtva liikmesriigi ning osalevate liikmesriikidega viivitamatult operatsiooniplaani. Kohaldatakse artiklit 38 *mutatis mutandis*.

4. Tegevdirektor teeb operatsiooniplaani kohta otsuse esimesel võimalusel ning lõikes 2 osutatud juhul viie tööpäeva jooksul. Otsusest teavitatakse viivitamata kirjalikult asjaomaseid liikmesriike ja haldusnõukogu.

5. Amet rahastab või kaasrahastab tagasisaatmisega seotud sekkumisi oma eelarvest kooskõlas tema suhtes kohaldatavate finantsreeglitega.

9. JAGU

Võimed

Artikkel 54

Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus

1. Euroopa piiri- ja rannikuvalve alaline korpus, mille suutlikkus on sätestatud I lisas, on ameti osa. Alaline korpus koosneb I lisas sätestatud töötajate aastakava kohaselt järgmisest neljast operatiivtöötajate kategooriast:

a) 1. kategooria: koosseisulised töötajad, kes suunatakse rühmaliikmetena operatsioonipiirkonda vastavalt artiklile 55, ning ETIASe keskküksuse toimimise eest vastutavad töötajad;

b) 2. kategooria: artikli 56 kohaselt liikmesriikidest ameti juurde alalisse korpusse pikaajaliselt lähetatud töötajad;

c) 3. kategooria: liikmesriikide töötajad, kes on artikli 57 kohaselt valmis lühiajaliseks suunamiseks alalisse korpusesse;

d) 4. kategooria: kiirreageerimisreserv, mis koosneb liikmesriikide töötajatest, kes on artikli 58 kohaselt suunamisvalmis piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide eesmärgil kooskõlas artikliga 39.

2. Amet suunab alalise korpuse liikmeid piirhaldusrühmade, rändehalduse tugirühmade, ühisoperatsioonide tagasisaatmisrühmade, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste liikmetena või muuks operatiivtegevuseks liikmesriikides või kolmandates riikides. Selline tegevus toimub üksnes asjaomase liikmesriigi või kolmanda riigi loal. Alalisest korpusest kohapeale suunatavate töötajate tegelik arv sõltub operatiivvajadustest.

Alalise korpuse kohapeale suunamisega täiendatakse liikmesriikide võetavaid meetmeid.

3. Liikmesriikide toetamisel peavad rühmaliikmetena kohapeale suunatavad alalise korpuse liikmed olema võimelised täitma piirikontrolli ja tagasisaatmisega seotud ülesandeid, sealhulgas ülesandeid, mis eeldavad asjaomase liikmesriigi õiguses või koosseisuliste töötajate puhul artikli 55 lõikes 7 sätestatud täitevvolituste olemasolu.

Alalise korpuse liikmed peavad vastama määruse (EL) 2016/399 artikli 16 lõike 1 kolmandas lõigus või muudes asjakohastes õigusaktides sätestatud eriväljaõppe ja professionaalsuse nõuetele.

4. Haldusnõukogu teeb tegevdirektori ettepaneku alusel ning võttes arvesse ameti riskianalüüsi, haavatavuse hindamise tulemusi ja Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastast strateegilist poliitikatsüklit, ning lähtudes ameti käsutuses olevate koosseisuliste ja lähetatud töötajate arvust ja profiilidest, iga aasta 31. märtsiks otsuse:

a) määratledes operatiivtöötajate profiilid ning määrates kindlaks neile esitatavad nõuded;

b) järgmise aasta eeldatava operatiivvajaduse põhjal töötajate arvu kohta profiilide kaupa 1., 2. ja 3. kategoorias, et moodustada rühmad järgmisel aastal;

c) määrates täiendavalt kindlaks II ja III lisas sätestatud panused, kehtestades liikmesriikide kaupa selliste töötajate arvu ja profiilid, kes tuleb vastavalt artiklile 56 ametisse lähetada ja järgmisel aastal vastavalt artiklile 57 nimekirja kanda;

d) määrates täiendavalt kindlaks IV lisas sätestatud panused, kehtestades iga liikmesriigi kohta järgmisel aastal artiklite 39 ja 58 kohaselt piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide korral lähetatavate kiirreageerimisreservi kuuluvate töötajate konkreetse arvu ja profiilid;

e) sätestades järgnevatel aastatel vajatavate profiilide hinnangulise mitmeaastase kava, et hõlbustada liikmesriikide panuse pikaajalist kavandamist ja koosseisuliste töötajate värbamist.

5. Artikli 64 kohaselt tarnitud tehnilisi seadmeid käitavad töötajad võetakse arvesse järgmisel aastal liikmesriikide poolt artikli 57 kohaselt lühiajaliselt kohapeale suunatud töötajatena. Käesoleva artikli lõikes 4 osutatud haldusnõukogu otsuse ettevalmistamiseks teavitab asjaomane liikmesriik ametit iga aasta jaanuari lõpuks oma kavatsusest suunata kohapeale tehnilised seadmed koos vastavate töötajatega.

6. Artikli 73 kohaldamisel töötab amet alalise korpuse tõhusaks suunamiseks kolmandate riikide territooriumile välja juhtimisstruktuuri ja tagab selle toimimise.

7. Amet võib värvata piisaval arvul koosseisulisi töötajaid, kes võivad moodustada kuni 4 % I lisas sätestatud alalise korpuse töötajate koguarvust ning kes täidavad alalise korpuse loomisel tugi- või järelevalvefunktsioone, tegelevad ameti operatsioonide kavandamise ja haldamise ning ameti varustuse hankimisega.

8. Lõikes 7 osutatud töötajaid ning ETIASe keskküksuse töö eest vastutavaid töötajaid ei suunata kohapeale rühmaliikmetena, kuid neid arvestatakse siiski I lisa kohaselt 1. kategooria töötajatena.

Artikkel 55

Koosseisulised töötajad alalises korpuses

1. Amet panustab alalisse korpusse oma koosseisuliste töötajatega (1. kategooria), kes suunatakse operatsioonipiirkondadesse rühmaliikmetena artikli 82 kohaste ülesannete ja volitustega, sealhulgas ülesandega kasutada ameti varustust.

2. Töötajate värbamisel tagab amet, et valituks osutuvad ainult kandidaadid, kes on väga professionaalsed, kellel on kõrged eetilised väärtused ja vajalik keeleoskus.

3. Rühmaliikmetena kohapeale suunatavad koosseisulised töötajad läbivad kooskõlas artikli 62 lõikega 2 pärast värbamist vajaliku piirivalveametniku või tagasisaatmisalase koolituse, sealhulgas, kui see on kohane, põhiõigustealase koolituse, vastavalt haldusnõukogu poolt artikli 54 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud töötajate profiilidele, võttes arvesse eelnevalt omandatud kvalifikatsioone ja erialast töökogemust asjaomastes valdkondades.

Esimeses lõigus osutatud koolitus viiakse läbi ameti koostatud erikoolitusprogrammide raames, mida valitud liikmesriikidega sõlmitud kokkulepete alusel rakendatakse nende spetsialiseerunud koolitus- ja haridusasutustes, sealhulgas liikmesriikides asuvates ameti partnerakadeemiates. Pärast värbamist koostatakse igale töötajale sobiv koolituskava, millega tagatakse, et töötajal on piirivalveametniku või tagasisaatmisalaste ülesannete täitmiseks alati piisav kvalifikatsioon. Koolituskavasid ajakohastatakse korrapäraselt. Koolituskulud kannab täielikult amet.

Ameti varustust käitavad koosseisulised tehnilised töötajad ei pea läbima täielikku piirivalve- ega tagasisaatmisalast koolitust.

4. Amet tagab, et tema koosseisulised töötajad täidavad kogu oma ametiaja jooksul rühmaliikmete ülesandeid kõrgeimal tasemel ja täiel määral põhiõigusi järgides.

5. Tegevdirektori ettepaneku alusel haldusnõukogu:

a) kehtestab asjakohase järelevalvemehhanismi, et jälgida, kuidas koosseisulised töötajad kohaldavad jõu kasutamist käsitlevaid norme, sealhulgas aruandluse ja erimeetmete kohta, nagu näiteks distsiplinaarmeetmed, mis on seotud jõu kasutamisega kohapeale suunamise ajal;

b) kehtestab normid, mille alusel tegevdirektor annab koosseisulistele töötajatele loa kanda ja kasutada relva kooskõlas artikliga 82 ja V lisaga, sealhulgas normid kohustusliku koostöö kohta pädevate riiklike asutustega, eelkõige kodakondsusjärgse liikmesriigi, elukohaliikmesriigi ja esmase koolituse liikmesriigi asutustega; nimetatud normides käsitletakse ka seda, kuidas tegevdirektor tagab, et koosseisulised töötajad täidavad jätkuvalt selliste lubade andmise tingimusi, eelkõige seoses relvakäsitsemisega, muu hulgas korrapäraste lasketestide tegemine;

c) kehtestab erinormid, et hõlbustada relvade, laskemoona ja muu varustuse ladustamist turvatud ruumides ning nende vedu operatsioonipiirkondadesse.

Komisjon esitab arvamuse käesoleva lõike esimese lõigu punktis a osutatud normide kooskõla kohta personalieeskirjade ja teenistustingimustega vastavalt personalieeskirjade artikli 110 lõikele 2. Neid norme käsitleva tegevdirektori ettepaneku üle konsulteeritakse põhiõiguste ametnikuga.

6. Ameti töötajad, kes ei ole piirivalve või tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmiseks kvalifitseeritud, suunatakse ühisoperatsioonide käigus kohapeale täitma üksnes koordineerimis-, põhiõiguste järelevalve ja muid nendega seotud ülesandeid. Nad ei ole rühmaliikmed.

7. Koosseisulised töötajad, kes kuuluvad kooskõlas artikliga 82 kohapeale suunamisele rühmaliikmetena, peavad olema võimelised täitma järgmisi ülesandeid, mis eeldavad täitevvolitusi vastavalt töötajate profiilidele ja asjakohasele koolitusele:

a) isikute isikusamasuse ja kodakondsuse kontrollimine, sealhulgas asjakohaste liidu ja liikmesriikide andmebaaside kasutamine;

b) sisenemise lubamine, kui määruse (EL) 2016/399 artiklis 6 sätestatud sisenemise tingimused on täidetud;

c) sisenemise keelamine kooskõlas määruse (EL) 2016/399 artikliga 14;

d) reisidokumentide tembeldamine kooskõlas määruse (EL) 2016/399 artikliga 11;

e) viisa andmine piiril või sellest keeldumine kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 810/2009 ([40]) artikliga 35 ja asjaomaste andmete sisestamine viisainfosüsteemi;

f) patrull- ja vaatlustegevus, sealhulgas patrullimine piiripunktide vahel, et hoida ära ebaseaduslik piiriületus, võidelda piiriülese kuritegevusega ja võtta meetmeid ebaseaduslikult piiri ületanud isikute vastu, sealhulgas kinnipidamine või vahistamine;

g) välispiiri ebaseaduslikul ületamisel kinnipeetud isikute sõrmejälgede registreerimine EURODACis kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 603/2013 ([41]) III peatükiga;

h) suhtlemine kolmandate riikidega tagasisaadetavate isikusamasuse tuvastamiseks ja neile reisidokumentide hankimiseks;

i) sunniviisiliselt tagasi saadetavate kolmandate riikide kodanike eskortimine.

Artikkel 56

Liikmesriikide osalemine alalises korpuses pikaajalistel lähetustel

1. Liikmesriigid panustavad alalisse korpusse lähetades ameti juurde rühmaliikmetena (2. kategooria) operatiivtöötajaid. Iga lähetuse kestus on 24 kuud. Päritoluliikmesriigi ja ameti kokkuleppel võib lähetust ühe korra pikendada veel 12 või 24 kuu võrra. Et lihtsustada artiklis 61 osutatud rahalise toetuse süsteemi rakendamist, algavad lähetused üldiselt kalendriaasta alguses.

2. Iga liikmesriik vastutab selle tagamise eest, et operatiivtöötajaid suunataks kohapeale pidevalt rühmaliikmetena kooskõlas II lisaga. Käesoleva artikli alusel lähetatud töötajate kulud kaetakse artikli 95 lõike 6 kohaselt vastu võetud normide kohaselt.

3. Ametisse lähetatud operatiivtöötajatel on vastavalt artiklile 82 samad ülesanded ja volitused mis rühmaliikmetel. Kõnealused operatiivtöötajad lähetanud liikmesriiki loetakse nende päritoluliikmesriigiks. Lähetuse ajal otsustab tegevdirektor lähtuvalt operatiivvajadustest lähetatud rühmaliikmete suunamise asukoha ja kestuse. Amet tagab operatiivtöötajate pideva koolitamise lähetuse ajal.

([40]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

([41]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 603/2013, millega luuakse sõrmejälgede võrdlemise Eurodac-süsteem määruse (EL) nr 604/2013 (millega kehtestatakse kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest) tõhusaks kohaldamiseks ning mis käsitleb liikmesriikide õiguskaitseasutuste ja Europoli taotlusi sõrmejälgede andmete võrdlemiseks Eurodac-süsteemi andmetega õiguskaitse eesmärgil ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1077/2011, millega asutatakse Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet (ELT L 180, 29.6.2013, lk 1).

4. Iga aasta 30. juuniks teatab iga liikmesriik oma operatiivtöötajate seast lähetamiseks valitud kandidaadid kooskõlas töötajate konkreetse arvu ja profiilidega, mille haldusnõukogu on järgmiseks aastaks artikli 54 lõike 4 kohaselt kindlaks määranud. Amet kontrollib, kas liikmesriigi välja pakutud operatiivtöötajad vastavad töötajate kindlaksmääratud profiilidele ja kas neil on vajalik keeleoskus. Amet kinnitab välja pakutud kandidaadid iga aasta 15. septembriks või kui kandidaat ei vasta nõutud profiilile, tal puudub piisav keeleoskus või kui ta on eelmiste kohapeale suunamiste ajal ebakohaselt käitunud või rikkunud kohaldatavaid reegleid, lükkab asjaomase kandidatuuri tagasi ning palub liikmesriigil esitada lähetamiseks teise kandidaadi.

5. Kui vääramatu jõu tõttu ei saa teatavat operatiivtöötajat lähetada või kui ta ei saa lähetust jätkata, tagab asjaomane liikmesriik kõnealuse töötaja asendamise teise operatiivtöötajaga, kellel on nõutav profiil.

Artikkel 57

Liikmesriikide osalemine alalises korpuses lühiajalistel kohapeale suunamistel

1. Lisaks artikli 56 kohastele lähetustele peavad liikmesriigid iga aasta 30. juuniks panustama alalisse korpusse, kandes piirivalveametnikud ja teised asjaomased töötajad lühiajaliselt kohapeale suunata võidavate töötajate esialgsesse riiklikku nimekirja (3. kategooria) vastavalt III lisas sätestatud panustele ja vastavalt haldusnõukogu poolt artikli 54 lõike 4 kohaselt järgmiseks aastaks töötajate profiilide kaupa kindlaks määratud arvule. Nimetatud operatiivtöötajate esialgsed riiklikud nimekirjad edastatakse ametile. Amet kinnitab iga-aastase lõpliku nimekirja pärast iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste lõpetamist sama aasta 1. detsembriks.

2. Iga liikmesriik tagab, et nimekirja kantud operatiivtöötajad on ameti taotluse korral suunamisvalmis vastavalt käesolevas artiklis sätestatud korrale. Iga töötaja peab olema kalendriaasta jooksul suunamisvalmis kuni neli kuud. Liikmesriigid võivad siiski otsustada suunate ühe töötaja kohapeale kauemaks kui neljaks kuuks. Selline kohapeale suunamise pikendamine loetakse kõnealuse liikmesriigi eraldi panuseks sama profiili või muu nõutava profiili osas, kui töötajal on vajalikud oskused. Käesoleva artikli alusel kohapeale suunatud töötajate kulud kaetakse vastavalt artikli 45 lõike 2 kohaselt kehtestatud normidele.

3. Käesoleva artikli alusel kohapeale suunatud operatiivtöötajatel on vastavalt artiklile 82 rühmaliikmete ülesanded ja volitused.

4. Amet võib kontrollida, kas liikmesriigi poolt lühiajaliseks kohapeale suunamiseks nimekirja kantud operatiivtöötajad vastavad töötajate kindlaksmääratud profiilidele ja kas neil on vajalik keeleoskus. Amet keeldub nimekirja kantud operatiivtöötajast, kui tal on ebapiisav keeleoskus, ta on eelmiste kohapeale suunamiste ajal ebakohaselt käitunud või rikkunud kohaldatavaid reegleid. Amet keeldub nimekirja kantud operatiivtöötajast ka juhul, kui ta ei vasta nõutavale profiilile, välja arvatud juhul, kui asjaomasel operatiivtöötajal on muu kõnealusele liikmesriigile eraldatud profiil. Kui amet töötajast keeldub, tagab asjaomane liikmesriik töötaja asendamise teise operatiivtöötajaga, kellel on nõutav profiil.

5. Iga aasta 31. juuliks esitab amet liikmesriikidele taotluse panustada konkreetsete operatiivtöötajatega, keda suunata järgmise aasta ühisoperatsioonidele. Iga kohapeale suunamise kestus otsustatakse ameti ja liikmesriigi vahel peetavate kahepoolsete läbirääkimiste ja kokkulepete alusel.

6. Iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste tulemusena teevad liikmesriigid lõikes 1 osutatud riiklikest nimekirjadest operatiivtöötajaid konkreetseteks kohapeale suunamiseks kättesaadavaks vastavalt ameti taotluses täpsustatud arvule ja profiilidele.

7. Kui vääramatu jõu tõttu ei saa teatavat operatiivtöötajat vastavalt kokkulepetele kohapeale suunata, tagab asjaomane liikmesriik kõnealuse töötaja asendamise teise nimekirja kantud operatiivtöötajaga, kellel on nõutav profiil.

8. Kui käimasoleva ühisoperatsiooni tugevdamiseks on vaja lisatöötajaid, vaja on käivitada piirivalve kiirreageerimisoperatsioon või uus ühisoperatsioon, mida ei ole asjaomase aasta tööprogrammis märgitud ega iga-aastastel kahepoolsetel läbirääkimistel käsitletud, toimub kohapeale suunamine vastavalt III lisas sätestatud piirmääradele. Tegevdirektor annab liikmesriikidele lisavajadustest viivitamata teada, esitades operatiivtöötajate võimalikud profiilid ja võimaliku arvu, mille iga liikmesriik peab kättesaadavaks tegema. Kui tegevdirektor ja vastuvõttev liikmesriik on kokku leppinud muudetud või asjakohasel juhul uues operatsiooniplaanis, esitab tegevdirektor operatiivtöötajate arvu ja profiilide ametliku taotluse. Iga liikmesriik suunab rühmaliikmed kohapeale 20 tööpäeva jooksul alates kõnealuse ametliku taotluse saamisest, ilma et see piiraks artikli 39 kohaldamist.

9. Kui riskianalüüsist või olemasolevast haavatavuse hinnangust nähtub, et liikmesriigis valitseb olukord, mis mõjutab märkimisväärselt riigi ülesannete täitmist, panustab kõnealune liikmesriik operatiivtöötajaid vastavalt käesoleva artikli lõikes 5 või 8 osutatud taotlustele. Nimetatud panus ei tohi siiski olla kumulatiivselt suurem kui pool kõnealuse liikmesriigi asjaomase aasta panusest, mis on sätestatud III lisas. Kui liikmesriik tugineb sellisele erakorralisele olukorrale, esitab ta üksikasjalikud põhjused ja teabe olukorra kohta ametile saadetavas kirjas, mille sisu lisatakse artiklis 65 osutatud aruandesse.

10. Konkreetse operatsiooni kohapeale suunamise kestuse määrab kindlaks päritoluliikmesriik, kuid see ei tohi olla lühem kui 30 päeva, välja arvatud juhul, kui operatsioon, mille raames kohapeale suunamine toimub, kestab alla 30 päeva.

11. Liikmesriikide panuses vastavalt artikli 54 lõikele 5 arvesse võetud tehnilisi töötajaid võib suunata kohapeale üksnes iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste tulemusel sõlmitud kokkulepete alusel artikli 64 lõikes 9 osutatud tehniliste seadmete käitamiseks.

Erandina käesoleva artikli lõikest 1 lisavad liikmesriigid käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud tehnilised töötajad oma iga-aastasesse nimekirja alles pärast iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste lõppemist. Liikmesriigid võivad iga-aastast nimekirja kohandada, kui asjaomase aasta jooksul tehakse tehniliste töötajate puhul muudatusi. Liikmesriigid teavitavad ametit nendest muudatustest.

Käesoleva artikli lõikes 4 osutatud kontroll ei hõlma tehniliste seadmete käitamise pädevust.

Töötajad, kellel on üksnes tehnilised ülesanded, tuuakse iga-aastastes riiklikes nimekirjades välja üksnes funktsioonide kaupa.

Tehniliste töötajate kohapeale suunamise kestus määratakse kindlaks vastavalt artiklile 64.

Artikkel 58

Liikmesriikide osalemine alalises korpuses kiirreageerimisreservi kaudu

1. Liikmesriigid panustavad alalisse korpusesse operatiivtöötajatega kiirreageerimisreservi (4. kategooria) kaudu, mis võetakse kasutusele piirivalve kiirreageerimisoperatsioonidel vastavalt artikli 37 lõikele 2 ja artiklile 39, tingimusel et kõik 1., 2. ja 3. kategooria operatiivtöötajad on kõnealusele piirivalve kiirreageerimisoperatsioonile juba suunatud.

2. Iga liikmesriik tagab, et ameti taotluse korral on kohapeale suunamiseks valmis haldusnõukogu artikli 54 lõike 4 kohasele järgmise aasta kohta tehtud otsusele vastaval arvul ja vastava profiiliga operatiivtöötajaid vastavalt IV lisas sätestatud piirmääradele ning kooskõlas käesolevas artiklis sätestatud korraga. Iga operatiivtöötaja peab olema kalendriaasta jooksul kohapeale suunamiseks valmis kuni neli kuud.

3. Kiirreageerimisreservi erisuunamised piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide raames toimuvad artikli 39 lõigete 11 ja 13 kohaselt.

Artikkel 59

Ülevaade alalise korpuse kohta

1. Eelkõige artikli 62 lõikes 10 ja artiklis 65 osutatud aruannete alusel esitab komisjon 31. detsembriks 2023 Euroopa Parlamendile ja nõukogule ülevaate alalise korpuse koguarvu ja koosseisu, sealhulgas iga liikmesriigi panuse suuruse ning alalise korpuse asjatundlikkuse ja professionaalsuse ning neile pakutava koolituse kohta. Ülevaates käsitletakse ka seda, kas on vaja hoida kiirreageerimisreservi alalise korpuse osana.

Ülevaates kirjeldatakse ja võetakse arvesse olemasolevat ja võimalikku operatiivvajadust kiirreageerimisvõimega alalise korpuse järele, samuti olulisi asjaolusid, mis mõjutavad liikmesriikide suutlikkust panustada alalisse korpusesse, ning koosseisuliste töötajate arvu muutumist seoses ameti panusega alalisse korpusesse.

2. Vajaduse korral esitab komisjon hiljemalt 29. veebruariks 2024 asjakohased ettepanekud I, II, III ja IV lisa muutmiseks. Kui komisjon ettepanekut ei esita, selgitab ta selle põhjust.

Artikkel 60

Esindused

1. Vastuvõtva liikmesriigi nõusolekul või juhul, kui vastuvõtva kolmanda riigiga sõlmitud staatust käsitlevasse kokkuleppesse on sõnaselgelt lisatud selline võimalus, võib amet luua kõnealuse liikmesriigi või kolmanda riigi territooriumile esinduse, et lihtsustada ja parandada ameti poolt kõnealuses liikmesriigis, naaberpiirkonnas või nimetatud kolmandas riigis korraldatava operatiivtegevuse koordineerimist, muu hulgas tagasisaatmise valdkonnas, ning tagada ameti inimressursside ja tehniliste vahendite tõhus haldamine. Esindused luuakse vastavalt operatiivvajadusele ajavahemikuks, mil ametil on vaja läbi viia olulist operatiivtegevust kõnealuses liikmesriigis, naaberpiirkonnas või asjaomases kolmandas riigis. Seda ajavahemikku võib vajaduse korral pikendada.

Enne esinduse loomist tuleb hoolikalt hinnata kõiki eelarvemõjusid ja need välja arvutada ning vastavad summad tuleb eelnevalt eelarvesse kanda.

2. Amet ja vastuvõttev liikmesriik või vastuvõttev kolmas riik, kuhu esindus luuakse, sõlmivad vajalikud kokkulepped, et luua esindusele määratud ülesannete täitmiseks parimad võimalikud tingimused. Esinduste töötajate töökoht määratakse kindlaks vastavalt artikli 95 lõikele 2.

3. Asjakohasel juhul esindus:

a) pakub logistilist ja operatiivtuge ning tagab ameti tegevuse koordineerimise asjaomastes operatsioonipiirkondades;

b) pakub liikmesriigile või kolmandale riigile asjaomastes operatsioonipiirkondades operatiivtuge;

c) jälgib rühmade tegevust ja esitab korrapäraselt aruandeid ameti peakorterile;

d) teeb vastuvõtva liikmesriigiga või vastuvõtva kolmanda riigiga koostööd kõigis sellise operatiivtegevuse praktilistes küsimustes, mida amet on kõnealuses liikmesriigis või kolmandas riigis korraldanud, sealhulgas kõigis muudes küsimustes, mis võisid kõnealuse tegevuse käigus tekkida;

e) toetab artiklis 44 osutatud koordineerivat ametnikku tema koostöös osalevate liikmesriikidega kõigis küsimustes, mis on seotud nende panusega ameti korraldatud operatiivtegevusse, ja suhtleb vajaduse korral ameti peakorteriga;

f) toetab koordineerivat ametnikku ja operatiivtegevust jälgima määratud põhiõiguste vaatlejaid vajaduse korral ameti rühmade ja vastuvõtva liikmesriigi või vastuvõtva kolmanda riigi asjaomaste asutuste koostöö ja suhtluse ning asjakohaste ülesannete täitmise hõlbustamisel;

g) korraldab logistilist tuge seoses rühmaliikmete kohapeale suunamise ning tehniliste seadmete kohapeale suunamise ja kasutamisega;

h) osutab ükskõik millist muud logistilist tuge seoses asjaomase esinduse vastutusel oleva operatsioonipiirkonnaga, et hõlbustada ameti korraldatava operatiivtegevuse sujuvat kulgu;

i) toetab ameti kontaktametnikku, ilma et see piiraks tema artiklis 31 osutatud ülesannete või funktsioonide täitmist, asjaomase esinduse vastutusel oleva piirkonna piirihalduse kõigi olemasolevate ja tulevaste probleemide tuvastamisel või tagasisaatmisalase *acquis*' rakendamisel ning esitab korrapäraselt aruandeid ameti peakorterile;

j) tagab ameti seadmete tulemusliku haldamise tema tegevusalas, sealhulgas nende seadmete võimaliku registreerimise ja pikaajalise hooldamise ning osutab vajalikku logistilist tuge.

4. Iga esindust juhib esinduse juhina ameti esindaja, kelle nimetab ametisse tegevdirektor. Esinduse juht kontrollib esinduse kogu tööd ja on ameti peakorteri ühtne kontaktpunkt.

5. Haldusnõukogu otsustab tegevdirektori ettepaneku alusel esinduse loomise, koosseisu, tegutsemisaja ja vajaduse korral esinduse tegevusaja pikendamise üle, võttes arvesse komisjoni arvamust ja kokkulepet vastuvõtva liikmesriigiga või vastuvõtva kolmanda riigiga.

6. Vastuvõttev liikmesriik annab ametile abi, et tagada operatiivvõimekus.

7. Igas kvartalis esitab tegevdirektor haldusnõukogule aruande esinduse tegevuse kohta. Esinduse tegevust kirjeldatakse iga-aastase tegevusaruande eraldi jaos.

Artikkel 61

Rahaline toetus alalise korpuse arendamiseks

1. Liikmesriikidel on vastavalt määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 125 lõike 1 punktile a õigus saada igal aastal kuludega sidumata makseid, et toetada inimressursside arendamist ning tagada liikmesriikide III ja IV lisas sätestatud panus alalisse korpusse. Maksed tehakse pärast asjaomase aasta lõppu ning käesoleva artikli lõigete 3 ja 4 kohaste tingimuste täitmise korral. Kõnealune makse põhineb käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud lähtesummal ja on asjakohasel juhul:

a) 100 % lähtesummast, korrutatuna II lisa kohaselt aastaks N+2 lähetamiseks nimekirja kantud operatiivtöötajate arvuga;

b) 37 % lähtesummast, korrutatuna operatiivtöötajate arvuga, kes olid vastavalt III lisas sätestatud piirmäärale artikli 57 kohaselt ja vastavalt IV lisas sätestatud piirmäärale artikli 58 kohaselt tegelikult kohapeale suunatud, olenevalt sellest, kumb on kohaldatav;

c) ühekordne makse 50 % lähtesummast, korrutatuna ameti värvatud operatiivtöötajate arvuga; kõnealust makset kohaldatakse liikmesriigi teenistusest tulevate koosseisuliste töötajate suhtes, kes on ametisse värbamise ajaks olnud aktiivses teenistuses kuni 15 aastat.

2. Lähtesumma võrdub III tegevusüksuse 8. palgaastme 1. palgajärku kuuluva lepingulise töötaja aasta põhipalgaga, mis on sätestatud teenistustingimuste artiklis 93 ja mille suhtes kohaldatakse asjaomase liikmesriigi paranduskoefitsienti.

3. Käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud summa makstakse igal aastal üksnes tingimusel, et liikmesriigid suurendavad sellekohaselt oma riigi piirivalveametnike koguarvu, värvates asjaomaseks ajavahemikuks uusi töötajaid. Aruandluse eesmärgil esitatakse asjaomane teave ametile iga-aastastel kahepoolsetel läbirääkimistel ja seda kontrollitakse järgmisel aastal haavatavuse hindamise käigus. Käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud summa makstakse välja täies ulatuses igal aastal vastavalt töötajate arvule, kes olid vastavalt III lisas sätestatud piirmäärale artikli 57 kohaselt ja vastavalt IV lisas sätestatud piirmäärale artikli 58 kohaselt tegelikult kohapeale suunatud järjestikuseks või mittejärjestikuseks neljakuuliseks perioodiks. Käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud tegelikuks kohapeale suunamiseks arvutatakse maksed proportsionaalselt, võttes aluseks neljakuulise lähteperioodi.

Kooskõlas käesoleva artikli lõikes 4 osutatud rakendusaktiga teeb amet käesoleva artikli lõike 1 punktides a ja b osutatud summade iga-aastaste maksetega seotud ettemakse pärast panustava liikmesriigi sellekohase põhjendatud taotluse esitamist.

4. Komisjon võtab vastu rakendusakti, milles sätestatakse üksikasjalikud normid iga-aastaste maksete ja käesoleva artikli lõikes 3 osutatud kohaldatavate tingimuste täitmise kontrollimise kohta. Need normid hõlmavad ettemaksete tegemise tingimusi, kui käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud tingimused on täidetud, ning proportsionaalsete osade arvutamise korda, sealhulgas juhtudel, kui tehniliste töötajate kohapeale suunamisel ületatakse erandkorras III lisas sätestatud liikmesriikide maksimaalseid panuseid. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 122 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Käesoleva artikli kohasel rahalise toetuse rakendamisel tagavad amet ja liikmesriigid kaasrahastamise põhimõtete järgimise ning topeltrahastamise vältimise.

Artikkel 62

Koolitus

1. Võttes arvesse artikli 9 lõikes 8 osutatud suutlikkuse tegevuskava, kui see on olemas, töötab amet koostöös liikmesriikide asjaomaste koolitusüksuste ning kui see on kohane, EASO, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti, Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Ametit (eu-LISA) ja Euroopa Liidu Õiguskaitsekoolituse Ametiga välja erikoolitusvahendid, sealhulgas erikoolituse laste ja teiste haavatavate isikute kaitse valdkonnas. Koolituse sisus võetakse arvesse asjakohaseid uurimistulemusi ja parimaid tavasid. Amet pakub piirivalveametnikele, tagasisaatmisspetsialistidele, tagasisaatmise saatemeeskondadele ja teistele alalise korpuse asjaomastele töötajatele, samuti sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejatele ja põhiõiguste vaatlejatele, nende ülesannete ja volituste seisukohast asjakohast erikoolitust. Amet korraldab asjaomastele piirivalveametnikele ja teistele rühmaliikmetele korrapäraseid õppusi vastavalt ameti iga-aastases tööprogrammis osutatud erikoolituse kavale.

2. Amet tagab, et kõik koosseisulised töötajad, kes suunatakse kohapeale rühmaliikmetena, on läbinud enne esimest osalemist ameti korraldatavas operatiivtegevuses lisaks artikli 55 lõikes 3 osutatud koolitusele piisava koolituse asjaomase liidu ja rahvusvahelise õiguse, sealhulgas põhiõiguste ja rahvusvahelise kaitse saamise valdkonnas, saanud suunised kaitset taotlevate isikute tuvastamiseks ja nende juhtimiseks asjakohaste menetluste juurde, suunised laste, sealhulgas saatjata alaealiste, inimkaubanduse ohvrite, kiiret arstiabi vajavate isikute ja muude eriti haavatavas olukorras olevate isikute erivajadustega tegelemiseks, ning kui on ette nähtud, et nad osalevad mereoperatsioonides, siis otsingu- ja päästetööde valdkonnas.

Koolitusel käsitletakse ka jõu kasutamist kooskõlas V lisaga.

3. Lõike 2 kohaldamisel rakendab amet valitud liikmesriikidega sõlmitud kokkulepete alusel vajalikke koolitusprogramme kõnealuste liikmesriikide spetsialiseerunud koolitus- ja haridusasutustes, sealhulgas liikmesriikides asuvates ameti partnerakadeemiates. Amet tagab, et koolitamisel järgitakse ühist põhiõppekava, et see on ühtlustatud ning sellega edendatakse vastastikust mõistmist ja ühist kultuuri, mis põhineb aluslepingutes sätestatud väärtustel. Koolituskulud kannab täielikult amet.

Amet võib pärast haldusnõukogult heakskiidu saamist luua ameti koolituskeskuse, et veelgi hõlbustada ühise Euroopa kultuuri lõimimist pakutavasse koolitusse.

4. Amet võtab vajalikud meetmed tagamaks, et kõik liikmesriikide töötajad, kes osalevad alalise korpuse rühmades, on läbinud lõike 2 esimeses lõigus osutatud koolituse.

5. Amet võtab vajalikud meetmed, et tagada selliste tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevate töötajate koolitamine, kes on määratud alalisse korpusse või artiklis 51 osutatud reservi. Amet tagab, et koosseisulised töötajad ja kõik tagasisaatmisoperatsioonides või tagasisaatmisega seotud sekkumistes osalevad töötajad on läbinud enne ameti korraldatavas operatiivtegevuses osalemist koolituse asjaomase liidu ja rahvusvahelise õiguse, sealhulgas põhiõiguste ja rahvusvahelise kaitse saamise ning haavatavate isikute edasisuunamise valdkonnas.

6. Amet töötab välja piirivalveametnike koolituse ühised põhiõppekavad ja arendab neid ning korraldab Euroopa tasandil liikmesriikide piirivalveametnike koolitajate väljaõpet, sealhulgas põhiõiguste, rahvusvahelise kaitse saamise ning asjakohase mereõiguse küsimustes, samuti töötab ta välja tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevate töötajate põhiõppekava. Ühise põhiõppekava eesmärk on edendada kõrgeimaid standardeid ja parimaid tavasid liidu piirihalduse alase ja tagasisaatmist käsitleva õiguse rakendamisel. Amet koostab pärast artiklis 108 osutatud nõuandefoorumi (edaspidi „nõuandefoorum“) ja põhiõiguste ametnikuga konsulteerimist ühised põhiõppekavad. Liikmesriigid kasutavad ühiseid põhiõppekavasid oma piirivalveametnike ja tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevate töötajate koolitamisel.

7. Amet pakub samuti lisakoolitust ja seminare liikmesriikide pädevate teenistuste ja kui see on asjakohane, kolmandate riikide ametnikele välispiiride kontrolli ja kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisega seotud teemadel.

8. Amet võib korraldada koolitustegevust koostöös liikmesriikide ja kolmandate riikidega nende territooriumil.

9. Amet töötab välja vahetusprogrammi, mis annab tema rühmades ning tagasisaatmisrühmades osalevatele piirivalveametnikele võimaluse omandada teadmisi või spetsiifilist oskusteavet välisriikide kogemustest ja headest tavadest, töötades koos piirivalveametnikega ja tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevate töötajatega mõnes muus liikmesriigis kui nende päritoluliikmesriik.

10. Amet kehtestab asutusesisese kvaliteedikontrollikorra ja arendab seda edasi, et tagada kõigi koosseisuliste töötajate, eriti nende koosseisuliste töötajate koolituse kõrge tase, erialased teadmised ja professionaalsus, kes osalevad ameti operatiivtegevuses. Amet koostab kvaliteedikontrollikorra rakendamise põhjal igal aastal hindamisaruande, mis lisatakse igaaastasele tegevusaruandele.

Artikkel 63

Tehniliste seadmete omandamine või rentimine

1. Amet võib vastavalt tema suhtes kohaldatavatele finantsreeglitele omandada üksi või mõne liikmesriigiga kaasomandisse või rentida tehnilisi seadmeid, mis suunatakse kohapeale ühisoperatsioonide, katseprojektide, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, tagasisaatmisega seotud tegevuse, sealhulgas tagasisaatmisoperatsioonidega ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste, rändehalduse tugirühmade töö või tehnilise abi projektide käigus.

2. Tegevdirektori ettepaneku alusel võtab haldusnõukogu vastu põhjaliku mitmeaastase strateegia, kuidas arendada ameti tehnilisi võimeid, võttes arvesse Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastast strateegilist poliitikatsüklit, sealhulgas artikli 9 lõikes 8 osutatud suutlikkuse tegevuskava, kui see on olemas, ja sel otstarbel mitmeaastases finantsraamistikus kättesaadavaks tehtud eelarvevahendeid. Selleks et tagada vastavus kohaldatavatele õigus-, finants- ja poliitikaraamistikele, teeb tegevdirektor oma ettepaneku üksnes pärast komisjonilt positiivse arvamuse saamist.

Mitmeaastasele strateegiale lisatakse üksikasjalik rakenduskava, milles määratakse kindlaks seadmete omandamise või rentimise ajakava, hankekava ja riskimaandusmeetmed. Kui haldusnõukogu otsustab mitmeaastast strateegiat ja rakenduskava vastu võttes komisjoni arvamust mitte järgida, peab ta komisjonile seda põhjendama. Pärast mitmeaastase strateegia vastuvõtmist saab rakenduskavast artikli 100 lõike 2 punktis k osutatud mitmeaastase ühtse programmdokumendi osa.

3. Amet võib omandada tehnilisi seadmeid tegevdirektori otsuse alusel, olles konsulteerinud haldusnõukoguga ja kooskõlas kohalduvate hankenormidega. Ametile märkimisväärseid kulusid kaasa toovale seadmete omandamisele või rentimisele eelneb vajaduste ja tasuvuse põhjalik analüüs. Kõik sellise omandamise või rentimisega seotud kulud peavad olema ette nähtud ameti eelarves, mille võtab vastu haldusnõukogu.

4. Kui amet omandab või rendib suuremaid tehnilisi seadmeid, näiteks õhusõidukeid, teenistussõidukeid või laevu, kohaldatakse järgmisi tingimusi:

a) omandamise ja kaasomandisse võtmise korral lepib amet ühe liikmesriigiga kokku, et kõnealune liikmesriik tagab seadme registreerimise valitsuse käsutuses oleva seadmena kooskõlas kõnealuses liikmesriigis kohaldatava õigusega, sealhulgas rahvusvahelise õiguse kohaselt sellistele tehnilistele seadmetele laienevate eesõiguste ja immuniteetidega;

b) rentimise korral registreeritakse seadmed liikmesriigis.

5. Registreerimisliikmesriik ja amet lepivad ameti koostatud ja haldusnõukogult heakskiidu saanud näidiskokkuleppe alusel kokku tingimustes, millega tagatakse seadmete toimivus. Kaasomandis olevate vahendite puhul hõlmavad tingimused ka ajavahemikke, mil vahendid on täiel määral ameti käsutuses; lisaks määratakse tingimustes kindlaks vahendi kasutus, sealhulgas kehtestatakse erisätetega piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide käigus nende vahendite kiire kohapeale suunamine ja nende rahastamine.

6. Kui ametil puuduvad nõutava kvalifikatsiooniga koosseisulised töötajad, tagab registreerimisliikmesriik või tehniliste seadmete tarnija tehniliste seadmete õiguspäraseks ja ohutuks kasutamiseks vajalikud eksperdid ja tehnilised töötajad vastavalt käesoleva artikli lõikes 5 osutatud näidiskokkuleppele ning artikli 64 lõikes 9 osutatud iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste ja kokkulepete alusel. Sellisel juhul antakse üksnes ametile kuuluvad tehnilised seadmed ameti taotlusel tema käsutusse ning registreerimisliikmesriik ei või tugineda artikli 64 lõikes 9 osutatud erakorralisele olukorrale.

Kui amet taotleb liikmesriigilt tehnilisi seadmeid ja töötajaid, võtab ta arvesse kõnealusel liikmesriigil taotlemise ajal esinevaid operatiivtööga seotud probleeme.

Artikkel 64

Tehniliste seadmete reserv

1. Amet asutab tehniliste seadmete reservi kohta seadmete keskregistri, mis koosneb kas liikmesriikidele või ametile kuuluvatest või liikmesriikide ja ameti kaasomandisse kuuluvatest operatiivtegevuses kasutatavatest seadmetest, ning haldab seda.

2. Ameti ainuomandisse kuuluvad seadmed on alati kohapeale suunamiseks täielikult kättesaadavad.

3. Seadmed, mis kuuluvad üle 50 % ulatuses ameti kaasomandisse, on samuti kohapeale suunamiseks kättesaadavad vastavalt artikli 63 lõike 5 kohaselt liikmesriigi ja ameti vahel sõlmitud kokkuleppele.

4. Amet tagab tehniliste seadmete reservis olevate seadmete ühilduvuse ja koostalitlusvõime.

5. Lõike 4 kohaldamisel määrab amet tihedas koostöös liikmesriikide ja komisjoniga vajaduse korral kindlaks ameti tegevuseks kohapeale suunatavate seadmete tehnilised standardid. Ameti poolt kas ainu- või kaasomandisse omandatavad seadmed ja liikmesriikidele kuuluvad tehniliste seadmete reservi kantud seadmed peavad vastama kõnealustele standarditele.

6. Haldusnõukogu otsustab tegevdirektori ettepaneku alusel, võttes arvesse ameti riskianalüüsi ja haavatavuse hindamise tulemusi, iga aasta 31. märtsiks tehniliste seadmete miinimumarvu, mida on vaja ameti vajaduste rahuldamiseks järgmisel aastal, eelkõige seoses ühisoperatsioonide korraldamise, rändehalduse tugirühmade kohapeale suunamise, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, tagasisaatmisega seotud tegevuse, sealhulgas tagasisaatmisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumistega. Ameti seadmed arvatakse tehniliste seadmete miinimumarvu hulka. Nimetatud otsusega kehtestatakse operatiivtegevuses kasutatavate tehniliste seadmete kohapeale suunamise reeglid.

Kui tehniliste seadmete miinimumarvust ei piisa, et viia ellu selliste tegevuste tarbeks kokku lepitud operatsiooniplaani, vaatab amet selle arvu põhjendatud vajaduste ning liikmesriikidega sõlmitud kokkuleppe alusel läbi.

7. Tehniliste seadmete reserv sisaldab ameti poolt tehnilise seadme liigi kohta vajataval miinimumarvul seadmeid. Tehniliste seadmete reservis loetletud seadmed suunatakse kohapeale ühisoperatsioonide, rändehalduse tugirühmade kohapeale suunamise, katseprojektide, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, tagasisaatmisoperatsioonide või tagasisaatmisega seotud sekkumiste käigus.

8. Tehniliste seadmete reserv hõlmab kiirreageerimise seadmete reservi, mis koosneb võimaliku piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni jaoks vajalikust piiratud arvust seadmetest. Liikmesriikide panus kiirreageerimise seadmete reservi kavandatakse kooskõlas käesoleva artikli lõikes 9 osutatud iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste ja kokkulepetega. Nimetatud reservis loetletud seadmete puhul ei või liikmesriigid tugineda käesoleva artikli lõikes 9 osutatud erakorralisele olukorrale.

Asjaomased liikmesriigid saadavad loetletud seadmed ning vajalikud eksperdid ja tehnilised töötajad suunamiskohta võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt kümme päeva pärast operatsiooniplaanis kokkuleppimise kuupäeva.

Amet panustab nimetatud reservi tema käsutuses olevate seadmetega, nagu on osutatud artikli 63 lõikes 1.

9. Liikmesriigid panustavad tehniliste seadmete reservi. Liikmesriikide panus reservi ja tehniliste seadmete erioperatsioonidel kasutamine kavandatakse ameti ja liikmesriikide vahel iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste ja kokkulepete alusel. Vastavalt kõnealustele kokkulepetele ja tingimusel, et tehnilised seadmed kuuluvad asjaomasel aastal tehniliste seadmete miinimumarvu hulka, annavad liikmesriigid ameti taotluse korral tehnilised seadmed ameti käsutusse, välja arvatud juhul, kui liikmesriigis on erakorraline olukord, mis mõjutab oluliselt riigi ülesannete täitmist. Kui liikmesriik tugineb sellisele erakorralisele olukorrale, esitab ta üksikasjalikud põhjused ja teabe olukorra kohta ametile saadetavas kirjas, mille sisu lisatakse artikli 65 lõikes 1 osutatud aruandesse. Ameti taotlus esitatakse suurte tehniliste seadmete puhul vähemalt 45 päeva ja muude seadmete puhul 30 päeva enne kavandatavat kohapeale suunamist. Panus tehniliste seadmete reservi vaadatakse läbi igal aastal.

10. Haldusnõukogu otsustab tegevdirektori ettepaneku alusel igal aastal reeglid tehniliste seadmete kohta, sealhulgas nõutavate tehniliste seadmete minimaalse koguarvu tehniliste seadmete liigi kaupa, tehniliste seadmete kohapeale suunamise ja kulude hüvitamise tingimused ning samuti reeglid piiratud arvu tehniliste seadmete kohta, mis kuuluvad kiirreageerimise seadmete reservi. Eelarvega seotud põhjustel peab haldusnõukogu kõnealused otsused tegema iga aasta 31. märtsiks.

11. Piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni korral kohaldatakse vastavalt artikli 39 lõiget 15.

12. Kui pärast tehniliste seadmete miinimumarvu kehtestamist tekib ühisoperatsioonis või piirivalve kiirreageerimisoperatsioonis ootamatu vajadus tehniliste seadmete järele ning tehniliste seadmete reservist ja kiirreageerimise seadmete reservist ei piisa, annavad liikmesriigid, kui see on võimalik, ameti taotlusel vajalikud tehnilised seadmed kohapeale suunamiseks ajutiselt ameti käsutusse.

13. Tegevdirektor esitab haldusnõukogule korrapäraselt aruandeid tehniliste seadmete reservi kuuluvate seadmete koosseisu ja kohapeale suunamise kohta. Kui reservi moodustamiseks vajalikku tehniliste seadmete miinimumarvu ei saavutata, teavitab tegevdirektor sellest viivitamata haldusnõukogu. Haldusnõukogu teeb kiiresti otsuse tehniliste seadmete kohapeale suunamise prioriteetide kohta ja võtab vajalikud meetmed puuduolevate seadmete hankimiseks. Haldusnõukogu teavitab komisjoni puuduolevatest seadmetest ja võetud meetmetest. Seejärel teavitab komisjon sellest ning oma hinnangust Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

14. Liikmesriigid registreerivad tehniliste seadmete reservis kõik transpordivahendid ja operatiivseadmed, mis on ostetud Sisejulgeolekufondi erimeetmete alusel kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 515/2014 ([42]) artikli 7 lõikega 1 või mida on asjakohasel juhul rahastatud muudest tulevastest sihtotstarbelistest liidu vahenditest, mis on liikmesriikidele eraldatud kindla eesmärgiga suurendada ameti tegevusvõimet. Kõnealused tehnilised seadmed arvestatakse asjaomase aasta tehniliste seadmete miinimumarvu hulka.

([42]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 515/2014, millega luuakse Sisejulgeolekufondi osana välispiiride ja viisade rahastamisvahend ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 574/2007/EÜ (ELT L 150, 20.5.2014, lk 143).

Ameti taotlusel iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste raames teevad liikmesriigid need tehnilised seadmed, mille ostu on Sisejulgeolekufondi erimeetmete alusel kaasrahastatud või mida on rahastatud muudest käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud tulevastest sihtotstarbelistest liidu vahenditest, ametile kohapeale suunamiseks kättesaadavaks. Iga seade tehakse kättesaadavaks kuni neljaks kuuks, nagu iga-aastastel kahepoolsetel läbirääkimistel on kavandatud. Liikmesriik võib otsustada seadme kohapeale suunata kauemaks kui neljaks kuuks. Käesoleva määruse artiklis 39 või 42 osutatud operatiivtegevuse puhul ei või tugineda käesoleva artikli lõikes 9 osutatud erakorralisele olukorrale.

15. Amet peab tehniliste seadmete reservi üle arvestust järgmiselt:

a) liigitus seadmete ja tegevuse liigi järgi;

b) liigitus omaniku järgi (liikmesriik, amet, muu);

c) nõutavate seadmete koguarv;

d) asjakohasel juhul töötajatele esitatavad nõuded;

e) muu teave, nagu registreerimisandmed, transpordi- ja hooldusnõuded, kohaldatav riiklik ekspordikord ja tehnilised juhendid, või muu asjaomane teave seadmete nõuetekohaseks kasutamiseks;

f) märge selle kohta, kas seadet rahastati liidu eelarvest.

16. Amet kannab 100 % ulatuses kulud, mis tulenevad konkreetse liikmesriigi poolt teataval aastal ameti käsutusse antud miinimumarvu tehniliste seadmete hulka kuuluvate tehniliste seadmete kohapeale suunamisest. Selliste tehniliste seadmete kohapeale suunamist, mis ei ole arvestatud tehniliste seadmete miinimumarvu hulka, kaasrahastab amet maksimaalselt 100 % ulatuses hüvitatavatest kuludest, võttes arvesse selle liikmesriigi konkreetset olukorda, kes neid tehnilisi seadmeid kohapeale suunab.

Artikkel 65

Ameti võimeid käsitlev aruandlus

1. Haldusnõukogu võtab tegevdirektori ettepaneku alusel vastu ning esitab igal aastal Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile artiklite 51, 55, 56, 57, 58, 63 ja 64 rakendamist käsitleva aruande (edaspidi „rakendamise aastaaruanne“).

2. Rakendamise aastaaruanne sisaldab eeskätt järgmist:

a) töötajate arv, mille iga liikmesriik on lubanud alalisse korpusesse, sealhulgas kiirreageerimisreservi ja sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejate reservi;

b) koosseisuliste töötajate arv, mille amet on lubanud alalisse korpusesse;

c) profiilide kaupa töötajate arv, mille iga liikmesriik ja amet on alalisest korpusest eelmisel aastal tegelikult kohapeale suunanud;

d) tehniliste seadmete arv, mille iga liikmesriik on käesoleva artikli kohaselt lubanud tehniliste seadmete reservi;

e) tehniliste seadmete arv, mille iga liikmesriik ja amet on eelmisel aastal tehniliste seadmete reservist kohapeale suunanud;

f) seadmed, mis on lubatud kiirreageerimise seadmete reservi ja mida sealt on kasutatud;

g) ameti enda inimressursside ja tehniliste võimete arendamine.

3. Rakendamise aastaaruandes loetletakse liikmesriigid, kes tuginesid eelmisel aastal artikli 57 lõikes 9 ja artikli 64 lõikes 9 osutatud erakorralisele olukorrale, ning see sisaldab asjaomase liikmesriigi esitatud põhjuseid ja teavet.

4. Igas kvartalis teavitab tegevdirektor haldusnõukogu läbipaistvuse tagamiseks käimasoleva aasta kohta lõikes 2 loetletud andmetest.

Artikkel 66

Teadusuuringud ja innovatsioon

1. Võttes arvesse artikli 9 lõikes 8 osutatud suutlikkuse tegevuskava, jälgib amet proaktiivselt Euroopa integreeritud piirihalduse seisukohast olulist teadus- ja innovatsioonitegevust, sealhulgas kõrgetasemelise piirikontrolli tehnoloogia kasutamist, ja aitab sellele kaasa. Vastavalt artiklile 92 edastab amet selliste teadusuuringute tulemused Euroopa Parlamendile, liikmesriikidele ja komisjonile. Ta võib kasutada neid tulemusi vastavalt vajadusele ühisoperatsioonides, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonides, tagasisaatmisoperatsioonides ja tagasisaatmisega seotud sekkumistes.

2. Võttes arvesse artikli 9 lõikes 8 osutatud suutlikkuse tegevuskava, abistab amet liikmesriike ja komisjoni teadusuuringute oluliste teemade kindlakstegemisel. Amet abistab liikmesriike ja komisjoni asjakohaste liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammide koostamisel ja elluviimisel.

3. Amet viib ellu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi osi, mis on seotud piirijulgeolekuga. Sel eesmärgil on ametil järgmised ülesanded, kui komisjon on delegeerinud ametile asjaomased õigused:

a) programmi elluviimise mõne etapi haldamine ja eriprojektide kõikide etappide mõne faasi juhtimine komisjonis vastu võetud asjaomaste tööprogrammide alusel;

b) eelarve täitmise aktide vastuvõtmine seoses tulude ja kuludega ning kõigi programmi juhtimiseks vajalike toimingute tegemine;

c) programmi elluviimise toetamine.

4. Amet võib kavandada ja ellu viia katseprojekte, mis on seotud käesoleva määrusega reguleeritud küsimustega.

5. Amet avalikustab teabe oma teadusprojektide, sealhulgas näidisprojektide, kaasatud koostööpartnerite ja projektide eelarve kohta.

10. JAGU

Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS)

Artikkel 67

ETIASe kesküksus

Amet tagab määruse (EL) 2018/1240 artiklis 7 osutatud ETIASe kesküksuse loomise ja toimimise.

11. JAGU

Koostöö

Artikkel 68

Ameti koostöö liidu institutsioonide, organite ja asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonidega

1. Amet teeb asjaomaste õigusraamistike piires koostööd liidu institutsioonide, organite ja asutustega ning võib teha koostööd rahvusvaheliste organisatsioonidega ja kasutab EUROSURi raamistikus olemasolevat teavet, vahendeid ja süsteeme.

Amet teeb esimese lõigu kohaselt koostööd eeskätt järgmiste asutustega:

a) komisjon ja Euroopa välisteenistus;

b) Europol;

c) EASO;

d) Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet;

e) Eurojust;

f) Euroopa Liidu Satelliidikeskus;

g) EFCA ja EMSA;

h) eu-LISA;

i) Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ja Euroopa lennuliikluse juhtimisvõrgu haldaja;

j) ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonid ning operatsioonid vastavalt nende volitustele, et tagada:

   i) Euroopa integreeritud piirihalduse standardite edendamine;

   ii) olukorrateadlikkus ja riskianalüüs.

Amet võib oma ülesannete täitmiseks teha koostööd ka järgmiste rahvusvaheliste organisatsioonidega nende vastavate õigusraamistike piires:

a) Ühinenud Rahvaste Organisatsioon oma büroode, ametite, organisatsioonide ja muude üksustega, eelkõige ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet, inimõiguste ülemvoliniku büroo, Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon, ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo ja Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsioon;

b) Rahvusvaheline Kriminaalpolitsei Organisatsioon (Interpol);

c) Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon;

d) Euroopa Nõukogu ja Euroopa Nõukogu inimõiguste volinik;

e) Merenduse Valdkonna Analüüside ja Operatsioonide Keskuse narkootikumidevastase võitluse töörühm (MAOC-N).

2. Lõike 1 kohane koostöö toimub lõikes 1 osutatud üksustega kokku lepitud töökorra raames. Töökord peab saama komisjonilt eelnevalt heakskiidu. Amet teavitab igast sellisest töökorrast Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

3. Lõike 2 osutatud töökorras nähakse ette, et salastatud teabe käitlemisel järgib asjaomane liidu organ või asutus või rahvusvaheline organisatsioon selliseid julgeolekunorme ja -standardeid, mis on samaväärsed ameti kohaldatavate julgeolekunormide ja -standarditega. Enne töökorda käsitleva kokkuleppe sõlmimist tehakse hindamiskülastus ja teavitatakse komisjoni selle tulemustest.

4. Ehkki see ei kuulu käesoleva määruse kohaldamisalasse, teeb amet tollivaldkonna toimingute, sealhulgas riskijuhtimise puhul, kui need tegevused üksteist toetavad, koostööd ka komisjoniga ning asjakohasel juhul liikmesriikide ja Euroopa välisteenistusega. Nimetatud koostöö ei piira komisjoni, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ega liikmesriikide olemasolevat pädevust.

5. Lõikes 1 osutatud liidu institutsioonid, organid ja asutused ning rahvusvahelised organisatsioonid kasutavad ametilt saadud teavet üksnes oma pädevuse piires ning kooskõlas põhiõigustega, sealhulgas andmekaitsenõuetega.

Ameti poolt töödeldavate isikuandmete edastamine artikli 87 lõike 1 punktide c ja d alusel teistele liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele toimub isikuandmete vahetamist käsitleva töökorra alusel.

Teises lõigus osutatud töökord peab sisaldama sätet, millega tagatakse, et ameti poolt liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele edastatud isikuandmeid võib töödelda muul eesmärgil üksnes juhul, kui amet on andnud selleks loa ja kui see on kooskõlas algse eesmärgiga, mille jaoks amet andmeid kogus ja edastas. Liidu institutsioonid, organid ja asutused dokumenteerivad juhtumipõhised sobivushinnangud.

Isikuandmete edastamine rahvusvahelistele organisatsioonidele artikli 87 lõike 1 punkti c alusel toimub kooskõlas IV peatüki 2. jao andmekaitsesätetega.

Eelkõige tagab amet, et rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud töökord, mis käsitleb isikuandmete vahetamist artikli 87 lõike 1 punkti c alusel, on kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 V peatükiga ning et selleks on vaja Euroopa Andmekaitseinspektori luba, kui see on nimetatud määruses ette nähtud.

Amet tagab, et rahvusvahelistele organisatsioonidele edastatud isikuandmeid töödeldakse üksnes eesmärkidel, milleks need edastati.

6. Ameti ning lõikes 1 osutatud liidu institutsioonide, organite ja asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonide teabevahetus toimub artiklis 14 osutatud sidevõrgu või muude käideldavate, konfidentsiaalsuse ja tervikluse nõuetele vastavate teabevahetussüsteemide kaudu.

Artikkel 69

Euroopa koostöö rannikuvalveülesannete täitmisel

1. Ilma et see piiraks EUROSURi kasutamist, toetab amet koostöös EFCA ja EMSAga riiklikke asutusi rannikuvalve ülesannete täitmisel liikmesriigi ja liidu tasandil ning kui see on kohane, rahvusvahelisel tasandil järgmise tegevuse kaudu:

a) laevade aruandlussüsteemides ja muudes infosüsteemides, mida nimetatud asutused majutavad või millele neil on juurdepääs, hoitava teabe jagamine, koondamine ja analüüsimine kooskõlas nende vastavate õiguslike alustega ning ilma et see piiraks liikmesriikide omandiõigust andmete suhtes;

b) jälgimis- ja teabeteenuste osutamine tipptehnoloogia abil, sealhulgas kosmoses asuvate ja maapealsete taristute ning andurite kaudu, mis on paigaldatud mis tahes platvormile;

c) suutlikkuse suurendamine, koostades suuniseid ja soovitusi ning tehes kindlaks parimaid tavasid ja pakkudes töötajate koolitust ja vahetust;

d) rannikuvalve ülesannete alase teabevahetuse ja koostöö tõhustamine, sealhulgas analüüsides tegevuslikke küsimusi ja merendusvaldkonnas ilmnevaid ohte;

e) suutlikkuse jagamine, kavandades ja viies ellu mitmeotstarbelisi operatsioone ning jagades vahendeid ja muid võimeid niivõrd, kuivõrd nimetatud asutused neid tegevusi koordineerivad, ning selleks on saadud nõusolek asjaomaste liikmesriikide pädevatelt asutustelt.

2. Ameti, EFCA ja EMSA vahelise, rannikuvalve ülesannetega seotud koostöö täpne vorm määratakse kindlaks töökorras kooskõlas nende vastavate volituste ja nimetatud asutuste suhtes kohaldatavate finantsreeglitega. Selle töökorra peavad heaks kiitma ameti haldusnõukogu ning EFCA ja EMSA haldusnõukogud. Amet, EFCA ja EMSA kasutavad koostöö raames saadud teavet üksnes oma õigusraamistiku piires ja kooskõlas põhiõigustega, sealhulgas andmekaitsenõuetega.

3. Komisjon teeb tihedas koostöös liikmesriikide, ameti, EFCA ja EMSAga kättesaadavaks rannikuvalve ülesannetega seotud Euroopa koostöö praktilise käsiraamatu. Nimetatud käsiraamat sisaldab teabevahetuse suuniseid, soovitusi ja parimaid tavasid. Komisjon võtab kõnealuse käsiraamatu vastu soovituse vormis.

Artikkel 70

Koostöö Iirimaa ja Ühendkuningriigiga

1. Amet hõlbustab liikmesriikide operatiivkoostööd Iirimaa ja Ühendkuningriigiga eritoimingutes.

2. EUROSURi kasutamisel võib teabevahetus ja koostöö Iirimaa ja Ühendkuningriigiga toimuda vastavalt Iirimaa või Ühendkuningriigi ning ühe või mitme naaberliikmesriigi vahel sõlmitud kahe- või mitmepoolsete lepingute alusel või sellistel lepingutel põhinevate piirkondlike võrkude kaudu. Riiklikud koordinatsioonikeskused on kontaktpunktid, mille kaudu toimub teabevahetus EUROSURis Iirimaa ja Ühendkuningriigi vastavate asutustega.

3. Lõikes 2 osutatud lepingutes tuleb piirduda järgmise teabe vahetamisega riikliku koordinatsioonikeskuse ja Iirimaa või Ühendkuningriigi vastava asutuse vahel:

a) liikmesriigi olukorrapildis sisalduv teave ulatuses, mis on edastatud ametile Euroopa olukorrapildi jaoks;

b) Iirimaa või Ühendkuningriigi kogutud teave, mis on asjakohane Euroopa olukorrapildi jaoks;

c) artikli 25 lõikes 5 osutatud teave.

4. Teavet, mida EUROSURi raames on edastanud amet või liikmesriik, kes ei ole lõikes 2 osutatud lepingu osaline, võib Iirimaa ja Ühendkuningriigiga jagada üksnes ameti või kõnealuse liikmesriigi eelneval nõusolekul. Iirimaa ja Ühendkuningriigiga kõnealuse teabe jagamisest keeldumine on liikmesriikidele ja ametile siduv.

5. Käesoleva artikli alusel vahetatud teabe edasi saatmine või muul viisil avaldamine kolmandatele riikidele või kolmandatele isikutele on keelatud.

6. Lõikes 2 osutatud lepingud peavad sisaldama sätteid kulude kohta, mis tulenevad Iirimaa või Ühendkuningriigi osalemisest nimetatud lepingute rakendamises.

7. Abi, mida amet annab artikli 10 lõike 1 punktide n, o ja p kohaselt, hõlmab selliste liikmesriikide tagasisaatmisoperatsioonide korraldamist, milles osaleb ka Iirimaa või Ühendkuningriik.

8. Käesoleva määruse kohaldamine Gibraltari piiride suhtes peatatakse kuni kuupäevani, mil jõutakse kokkuleppele meetmete osas, mis käsitlevad isikute liikumist üle välispiiride.

Artikkel 71

Koostöö kolmandate riikidega

1. Liikmesriigid ja amet teevad kolmandate riikidega Euroopa integreeritud piirihalduse ja rändepoliitika eesmärgil koostööd kooskõlas artikli 3 lõike 1 punktiga g.

2. Amet pakub artikli 8 lõike 4 kohaselt kindlaks määratud poliitiliste prioriteetide alusel liidu välistegevust käsitleva poliitika raames tehnilist ja operatiivabi kolmandatele riikidele, sealhulgas seoses põhiõiguste ning isikuandmete kaitse ja tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega.

3. Amet ja liikmesriigid järgivad liidu õigust, sealhulgas liidu õigustikku kuuluvaid norme ja standardeid, ka siis, kui kolmandate riikidega tehtav koostöö toimub kõnealuste kolmandate riikide territooriumil.

4. Koostöö sisseseadmine kolmandate riikidega peab edendama Euroopa integreeritud piirihalduse standardeid.

Artikkel 72

Liikmesriikide koostöö kolmandate riikidega

1. Liikmesriigid võivad käesoleva määrusega hõlmatud valdkondades teha operatiivtasandil koostööd ühe või mitme kolmanda riigiga. Selline koostöö võib hõlmata teabevahetust ning toimuda kahe- või mitmepoolsete lepingute alusel, teistlaadi kokkulepete alusel või nimetatud lepingutel põhinevate piirkondlike võrkude kaudu.

2. Liikmesriigid võivad lisada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kahe- või mitmepoolsete lepingute sõlmimisel vastavalt artiklitele 75 ja 89 neisse EUROSURi kasutamise eesmärgil teabevahetust ja koostööd käsitlevad tingimused.

3. Lõikes 1 osutatud kahe- ja mitmepoolsed lepingud ja teistlaadi kokkulepped peavad olema vastavuses põhiõigusi ja rahvusvahelist kaitset käsitleva liidu ja rahvusvahelise õigusega, sealhulgas harta, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni ja selle 1967. aasta protokolliga, ja eelkõige tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega. Liikmesriigid hindavad selliste lepingute ja kokkulepete rakendamisel korrapäraselt kolmanda riigi üldist olukorda ja võtavad seda arvesse, võttes samuti arvesse artiklit 8.

Artikkel 73

Ameti koostöö kolmandate riikidega

1. Amet võib teha oma ülesannete täitmiseks koostööd kolmandate riikide asutustega, mis on pädevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimustes. Amet järgib liidu õigust, sealhulgas liidu õigustikku kuuluvaid norme ja standardeid, sealhulgas seda, et kolmandate riikidega tehtav koostöö toimuks kõnealuste kolmandate riikide territooriumil.

2. Tehes käesoleva artikli lõikes 1 osutatud koostööd kolmandate riikide asutustega, tegutseb amet liidu välissuhete poliitika raamistikus, sealhulgas seoses põhiõiguste ja isikuandmete kaitsega ja tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte järgimisega, meelevaldse kinnipidamise keelamise ning piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise keelamisega, saades vastavalt artikli 68 lõike 1 punktile j tuge liidu delegatsioonidelt ning kui see on kohane, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonidelt ja operatsioonidelt ning koordineerides nendega oma tegevust.

3. Olukorras, kus on vajalik alalise korpuse piirihaldusrühmade suunamine kolmandasse riiki, milles rühmaliikmed teostavad täitevvolitusi, sõlmib liit ELi toimimise lepingu artikli 218 alusel asjaomase kolmanda riigiga staatust käsitleva kokkuleppe, mis koostatakse artikli 76 lõikes 1 osutatud staatust käsitleva näidiskokkuleppe alusel. Staatust käsitlev kokkulepe hõlmab kõiki tegevuse läbiviimise olulisi tahke. Eelkõige määratakse selles kindlaks operatsiooni ulatus, tsiviil- ja kriminaalvastutus ning rühmaliikmete ülesanded ja volitused, esinduse loomisega seotud meetmed ning põhiõiguste järgimisega seotud praktilised meetmed. Staatust käsitleva kokkuleppega tagatakse, et operatsioonide käigus järgitakse täiel määral põhiõigusi ja nähakse ette kaebuste lahendamise kord. Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeritakse staatust käsitleva kokkuleppe andmete edastamisega seotud tingimuste asjus, kui need erinevad oluliselt staatust käsitleva näidiskokkuleppe tingimustest.

4. Kui käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kolmandate riikide asutustega on liidu õigust ja poliitikat järgides artikli 76 lõike 4 kohaselt kokku lepitud töökord, tegutseb amet selle raames.

Käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud töökorras määratakse kindlaks koostöö ulatus, iseloom ja eesmärk ning see on seotud operatiivkoostöö juhtimisega. Selline töökord võib artikli 74 lõike 3 kohaselt sisaldada sätteid EUROSURi raamistikus tundliku salastamata teabe vahetamise ja koostöö kohta.

Amet tagab, et kolmandad riigid, kellele teave edastati, töötlevad nimetatud teavet üksnes eesmärgil, milleks see edastati. Salastatud teabe vahetamise töökord sõlmitakse vastavalt käesoleva määruse artikli 76 lõikele 4. Kui töökorras nähakse ette isikuandmete edastamine ja kui see on sätestatud määruses (EL) 2018/1725, taotleb amet Euroopa Andmekaitseinspektorilt eelnevat luba.

5. Amet aitab liidu välissuhete poliitika raames ning käesoleva määrusega reguleeritud küsimustes kaasa tagasisaatmist ja tagasivõtmist käsitleva liidu välispoliitika elluviimisele.

6. Kooskõlas kolmandate riikide ja nendega seotud tegevuste toetamist reguleerivate asjaomaste õigusaktide sätetega võib amet saada liidu rahalist toetust. Amet võib käivitada ja rahastada kolmandates riikides tehnilise abi projekte käesoleva määrusega reguleeritud küsimustes ja vastavalt ameti suhtes kohaldatavatele finantsreeglitele. Sellised projektid lisatakse artiklis 102 osutatud ühtsesse programmdokumenti.

7. Amet teavitab Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni käesoleva artikli kohasest tegevusest ja eelkõige toimingutest, mis on seotud tehnilise ja operatiivabi andmisega kolmandates riikides piirihalduse ning tagasisaatmise valdkonnas ja kontaktametnike kohapeale suunamisega, ning esitab neile üksikasjaliku teabe põhiõiguste järgimise kohta. Vastavalt artikli 114 lõikele 2 avalikustab amet kokkulepped kolmandate riikidega, nendega kokku lepitud töökorrad ning katseprojektid ja tehnilise abi projektid kolmandates riikides.

8. Amet lisab oma aastaaruannetesse hinnangu koostööle kolmandate riikidega.

Artikkel 74

Ameti tehniline ja operatiivabi kolmandatele riikidele

1. Amet võib koordineerida operatiivkoostööd liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel ning anda kolmandatele riikidele tehnilist ja operatiivabi Euroopa integreeritud piirihalduse raames.

2. Ametil on võimalus kokkuleppel kolmanda riigiga viia kõnealuse kolmanda riigi territooriumil läbi Euroopa integreeritud piirihaldusega seotud tegevusi.

3. Kolmanda riigi territooriumil toimuvad operatsioonid lisatakse haldusnõukogu poolt artikli 102 kohaselt vastu võetavasse iga-aastasesse tööprogrammi ning viiakse läbi ameti ja asjaomase kolmanda riigi vahel kokku lepitud operatsiooniplaani alusel, konsulteerides osalevate liikmesriikidega. Kui liikmesriik asub või liikmesriigid asuvad kolmanda riigi naabruses või kolmanda riigi operatsioonipiirkonna piirialal, on vaja operatsiooniplaani ja kõigi selle muudatuste kohta asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide nõusolekut. Artikleid 38, 43, 46, 47 ja 54–57 kohaldatakse *mutatis mutandis* suunamiste kohta kolmandatesse riikidesse.

4. Tegevdirektor tagab kolmandatesse riikidesse suunatud töötajate julgeoleku.

Esimese lõigu kohaldamiseks teavitavad liikmesriigid tegevdirektorit kõikidest küsimustest, mis on seotud nende kodanike julgeolekuga teatavate kolmandate riikide territooriumile suunamise korral.

Kui kolmandatesse riikidesse suunatud töötaja julgeolekut ei ole võimalik tagada, võtab tegevdirektor asjakohased meetmed, peatades või lõpetades ameti poolt kõnealusele kolmandale riigile antava tehnilise ja operatiivabi vastava osa.

5. Ilma et see piiraks alalise korpuse liikmete kohapeale suunamist vastavalt artiklitele 54–58, on liikmesriikide osalemine ühisoperatsioonides kolmandate riikide territooriumil vabatahtlik.

Lisaks artikli 57 lõikes 9 ja käesoleva artikli lõikes 4 osutatud asjakohasele korrale on liikmesriigil võimalik taganeda oma panuse andmisest asjaomases kolmandas riigis toimuvasse operatsiooni, kui tema osaleva töötaja julgeolekut ei ole võimalik asjaomase liikmesriigi jaoks rahuldavalt tagada. Kui liikmesriik tugineb sellisele erakorralisele olukorrale, esitab ta üksikasjalikud põhjused ja teabe olukorra kohta ametile saadetavas kirjas, mille sisu lisatakse artiklis 65 osutatud aruandesse. Sellised põhjused ja teave esitatakse iga-aastaste kahepoolsete läbirääkimiste ajal või hiljemalt 21 päeva enne kohapeale suunamist. Töötajate kohapeale suunamiseks kooskõlas artikliga 56 peab päritoluliikmesriik teatama oma nõusolekust pärast ametilt teate saamist ja hiljemalt 21 päeva enne kohapeale suunamist.

6. Lõikes 3 osutatud operatsiooniplaan võib vastavalt artiklitele 75 ja 89 sisaldada reegleid teabevahetuse ja koostöö kohta EUROSURi kasutamise eesmärgil.

Artikkel 75

Teabevahetus kolmandate riikidega EUROSURi raamistikus

1. Teabe vahetamisel ja koostöö tegemisel kolmandate riikidega on EUROSURi kasutamisel ühtseks kontaktpunktiks riiklikud koordinatsioonikeskused ja kui see on kohane, amet.

2. Artikli 72 lõikes 2 osutatud kahe- või mitmepoolsete lepingute tingimused EUROSURi kasutamisel toimuva teabevahetuse ja koostöö kohta hõlmavad järgmist:

a) kolmandate riikidega jagatavad spetsiifilised olukorrapildid;

b) kolmandatelt riikidelt pärit andmed, mida võib jagada Euroopa olukorrapildis, ja kõnealuste andmete jagamise kord;

c) menetlused ja tingimused, mille alusel võib EUROSURi ühendteenuseid pakkuda kolmandate riikide asutustele;

d) üksikasjalikud reeglid kolmandate riikide vaatlejatega koostöö- ja teabevahetuse kohta EUROSURi kasutamisel.

3. Teavet, mida EUROSURi raames on edastanud amet või liikmesriik, kes ei ole artikli 72 lõikes 1 osutatud lepingu osaline, võib kõnealuse lepingu alusel jagada kolmanda riigiga üksnes ameti või kõnealuse liikmesriigi eelneval nõusolekul. Asjaomase kolmanda riigiga teabe jagamisest keeldumine on liikmesriikidele ja ametile siduv.

Artikkel 76

Komisjoni roll koostöös kolmandate riikidega

1. Komisjon koostab pärast liikmesriikide, ameti, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteerimist staatust käsitleva näidiskokkuleppe kolmandate riikide territooriumil võetavate meetmete jaoks.

2. Komisjon koostab koostöös liikmesriikide ja ametiga näidistingimused EUROSURi raamistikus toimuva teabevahetuse jaoks kooskõlas artiklit 70 lõikega 2 ja artikli 72 lõikega 2.

Komisjon koostab pärast konsulteerimist ameti ja muude asjaomaste liidu organite või asutustega, sealhulgas Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti ja Euroopa Andmekaitseinspektoriga, artikli 73 lõikes 4 osutatud näidistöökorra. Näidistöökord sisaldab põhiõiguste ja andmekaitsemeetmetega seotud sätteid, milles käsitletakse praktilisi meetmeid.

3. Enne artikli 72 lõikes 1 osutatud uue kahe- või mitmepoolse lepingu sõlmimist teavitavad asjaomased liikmesriigid komisjoni kavandatavatest lepingutingimustest, mis on seotud piirihalduse ja tagasisaatmisega.

Asjaomased liikmesriigid teavitavad komisjoni selliste kehtivate ning uute kahe- või mitmepoolsete lepingute nendest tingimustest, mis on seotud piirihalduse ja tagasisaatmisega, ning komisjon teavitab neist nõukogu ja ametit.

4. Enne kui haldusnõukogu kiidab heaks ameti ja kolmanda riigi pädevate asutuste vahelise töökorra, edastab amet selle komisjonile eelnevaks heakskiiduks. Enne töökorras kokku leppimist esitab amet Euroopa Parlamendile üksikasjaliku teabe töökorra osaliste ja kavandatava sisu kohta.

5. Amet edastab artikli 74 lõikes 3 osutatud operatsiooniplaanid komisjonile. Artikli 77 kohaselt kolmandatesse riikidesse kontaktametnike suunamise otsus tuleb esitada eelnevalt arvamuse saamiseks komisjonile. Euroopa Parlamenti teavitatakse sellest tegevusest üksikasjalikult ja viivitamata.

Artikkel 77

Kontaktametnikud kolmandates riikides

1. Amet võib suunata oma koosseisulistest töötajatest eksperte ning muid eksperte kolmandatesse riikidesse kontaktametnikena, kellele tuleks kolmandates riikides nende ülesannete täitmise ajal tagada kõige kõrgemal tasemel kaitse. Nad kuuluvad liidu ja liikmesriikide sisserände kontaktametnike ja julgeolekuekspertide kohalikku või piirkondlikku koostöövõrgustikku, sealhulgas määruse (EL) 2019/1240 kohaselt loodud võrgustikku. Haldusnõukogu otsuse alusel võib amet määrata kindlaks kontaktametnike konkreetsed profiilid sõltuvalt asjaomase kolmanda riigi operatsioonilistest vajadustest.

2. Liidu välistegevuse poliitika raames seatakse kontaktametnike kohapeale suunamise prioriteediks kolmandad riigid, mis on riskianalüüsi alusel ebaseadusliku sisserände päritolu- või transiidiriikideks. Amet võib vastastikkuse alusel vastu võtta kõnealuste kolmandate riikide nimetatud kontaktametnikke. Haldusnõukogu võtab igal aastal tegevdirektori ettepaneku alusel vastu prioriteedid. Kontaktametnike kohapeale suunamise kiidab heaks haldusnõukogu, järgides komisjoni arvamust.

3. Ameti kontaktametnike ülesannete hulka kuulub kontaktide loomine ja säilitamine selle kolmanda riigi pädevate asutustega, kuhu nad on määratud, eesmärgiga aidata kaasa ebaseadusliku sisserände ärahoidmisele ja selle vastu võitlemisele ning tagasisaadetavate tagasisaatmisele, sealhulgas pakkudes tehnilist abi kolmandate riikide kodanike tuvastamisel ja reisidokumentide hankimisel. Neid ülesandeid täidetakse kooskõlas liidu õigusega ja järgides põhiõigusi. Ameti kontaktametnikud teevad tihedat koostööd liidu delegatsioonidega, liikmesriikidega vastavalt määrusele (EL) 2019/1240 ja kui see on kohane, ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonidega, nagu on sätestatud artikli 68 lõike 1 teise lõigu punktis j. Võimaluse korral peavad nende bürood asuma liidu delegatsiooniga samas hoones.

4. Kolmandates riikides, kuhu amet ei ole suunanud tagasisaatmise kontaktametnikke, võib amet liikmesriikide ja ameti tegevuse toetamise eesmärgil kooskõlas artikliga 48 toetada liikmesriiki, kes sellisesse kolmandasse riiki kontaktametniku suunata.

Artikkel 78

Ameti tegevuses osalevad vaatlejad

1. Amet võib asjaomaste liikmesriikide nõusolekul kutsuda liidu institutsioonide, organite ja asutuste või rahvusvaheliste organisatsioonide ning artikli 68 lõike 1 teise lõigu punktis j osutatud ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missioonide ja operatsioonide vaatlejaid osalema oma tegevuses, eelkõige ühisoperatsioonides ja katseprojektides ning riskianalüüsis ja koolitustel niivõrd, kuivõrd nende kohaolek on vastavuses nimetatud tegevuste eesmärkidega või kui see võib aidata kaasa koostöö ja parimate tavade vahetamise parandamisele ega mõjuta tegevuste üldist ohutust ja julgeolekut. Vaatlejate osalemine riskianalüüsis ning koolitusel võib toimuda üksnes asjaomaste liikmesriikide nõusolekul. Ühisoperatsioonides ja katseprojektides on vaatlejate osalemiseks nõutav vastuvõtva liikmesriigi nõusolek. Operatsiooniplaan sisaldab vaatlejate osalemise üksikasjalikke reegleid. Vaatlejad saavad enne tegevuses osalemist ametilt asjakohast koolitust.

2. Amet võib asjaomaste liikmesriikide nõusolekul kutsuda kolmandate riikide vaatlejaid osalema ameti tegevuses välispiiridel, tagasisaatmisoperatsioonides, tagasisaatmisega seotud sekkumistes ning artiklis 62 osutatud koolitustel niivõrd, kuivõrd nende kohalolek on vastavuses nimetatud tegevuste eesmärkidega või kui see võib aidata kaasa koostöö ja parimate tavade vahetamise parandamisele ega mõjuta tegevuste üldist ohutust ega kolmandate riikide kodanike ohutust. Operatsiooniplaan sisaldab vaatlejate osalemise üksikasjalikke reegleid. Vaatlejad saavad enne tegevuses osalemist ametilt asjakohast koolitust. Tegevuses osalemise ajal peavad nad järgima ameti käitumisjuhendit.

3. Amet tagab, et vaatlejate kohalviibimine ei sea ohtu põhiõiguste järgimist.

III PEATÜKK

VÕLTSITUD JA EHTSAD DOKUMENDID VEEBIS (FADO)

Artikkel 79

Amet võtab üle ühismeetme 98/700/JSK kohaselt loodud süsteemi FADO (võltsitud ja ehtsad dokumendid veebis) pidamise.

IV PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

1. JAGU

Üldreeglid

Artikkel 80

Põhiõiguste kaitse ja põhiõiguste strateegia

1. Euroopa piiri- ja rannikuvalve tagab käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel põhiõiguste kaitse vastavalt asjaomasele liidu õigusele, eelkõige hartale, ja asjaomasele rahvusvahelisele õigusele, sealhulgas 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonile ja selle 1967. aasta protokollile, lapse õiguste konventsioonile ning rahvusvahelise kaitse tagamisega seotud kohustustele, eelkõige tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttele.

Selleks koostab amet põhiõiguste ametniku kaasabil ja heakskiidul põhiõiguste strateegia ja tegevuskava, mis hõlmavad tõhusat korraldust põhiõiguste järgimise jälgimiseks ameti kogu tegevuses, rakendab neid ning arendab neid edasi.

2. Oma ülesannete täitmisel tagab Euroopa piiri- ja rannikuvalve, et tagasi - ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte vastaselt ei toimetata ühtki isikut, ei sunnita sisenema ega saadeta tagasi sellisesse riiki ega anta muul viisil üle sellise riigi ametiasutustele, kus teda muu hulgas tõsiselt ohustab surmanuhtlus, piinamine, tagakiusamine või muu ebainimlik või alandav kohtlemine või karistus või kus tema elu või vabadus võib olla ohus tema rassi, usutunnistuse, rahvuse, seksuaalse sättumuse, teatavasse sotsiaalsesse rühma kuulumise või poliitiliste veendumuste tõttu, või kust isikut võidakse tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte vastaselt teise riiki välja saata, teisele riigile välja anda või sinna tagasi saata.

3. Euroopa piiri- ja rannikuvalve võtab oma ülesannete täitmisel arvesse laste, saatjata alaealiste, puuetega inimeste, inimkaubanduse ohvrite, arstiabi vajavate isikute, rahvusvahelist kaitset vajavate isikute, merehädaliste ja teiste eriti haavatavate isikute erivajadusi ja tegeleb nende vajadustega oma volituste raames. Euroopa piiri- ja rannikuvalve pöörab kogu oma tegevuses erilist tähelepanu laste õigustele ja tagab lapse parimate huvide kaitsmise.

4. Oma ülesannete täitmisel, suhetes liikmesriikidega ja koostöös kolmandate riikidega võtab amet arvesse artiklis 108 osutatud nõuandefoorumi ja põhiõiguste ametniku aruandeid.

Artikkel 81

Käitumisjuhend

1. Amet koostab koostöös nõuandefoorumiga käitumisjuhendi, mida kohaldatakse kõikide ameti koordineeritavate piirikontrollioperatsioonide ja kõikide ameti tegevuses osalevate isikute suhtes, ja arendab seda edasi. Kõnealuses käitumisjuhendis nähakse ette menetlused, mis peavad tagama õigusriigi põhimõtete ja põhiõiguste järgimise, pöörates erilist tähelepanu haavatavatele isikutele, sealhulgas lastele, saatjata alaealistele ning teistele haavatavatele isikutele ja rahvusvahelist kaitset taotlevatele isikutele.

2. Koostöös nõuandefoorumiga töötab amet välja tagasisaatmisoperatsioonide käitumisjuhendi, mida kohaldatakse kõikide tagasisaatmisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste ajal, mida amet koordineerib või korraldab, ning arendab seda edasi. Kõnealuses käitumisjuhendis kirjeldatakse ühiseid standardmenetlusi, et lihtsustada tagasisaatmisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste korraldamist ning tagada tagasisaadetavate inimlik kohtlemine ja nende põhiõiguste, eelkõige selliste põhimõtete täielik järgimine nagu inimväärikus, piinamise ning ebainimliku ja alandava kohtlemise ja karistamise keeld, õigus vabadusele ja turvalisusele ning õigus isikuandmete kaitsele ja mittediskrimineerimisele.

3. Tagasisaatmist käsitlevas käitumisjuhendis pööratakse eelkõige tähelepanu liikmesriikide kohustusele tagada sunniviisilise tagasisaatmise tõhus jälgimissüsteem, nagu on sätestatud direktiivi 2008/115/EÜ artikli 8 lõikes 6, ja põhiõiguste strateegiale.

Artikkel 82

Rühmaliikmete ülesanded ja volitused

1. Rühmaliikmetel on suutlikkus täita ülesandeid ja teostada volitusi, mis on seotud piirikontrolli ja tagasisaatmisega, ning neid, mis on vajalikud määruste (EL) nr 656/2014 ja (EL) 2016/399 ning direktiivi 2008/115/EÜ eesmärkide saavutamiseks.

2. Rühmaliikmete ülesannete täitmiseks ja volituste, eelkõige täitevvolituste teostamiseks vastuvõtva liikmesriigi territooriumil on vaja kõnealuse liikmesriigi luba ning järgida tuleb kohaldatavat liidu, liikmesriigi või rahvusvahelist õigust, eelkõige määrust (EL) nr 656/2014, nagu on kirjeldatud artiklis 38 osutatud operatsiooniplaanis.

3. Oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel tagavad rühmaliikmed täiel määral, et järgitakse põhiõigusi, liidu ja rahvusvahelist õigust ning vastuvõtva liikmesriigi õigust.

4. Ilma et see piiraks koosseisuliste töötajate suhtes artikli 95 lõike 1 kohaldamist, võivad rühmaliikmed täita ülesandeid ja teostada volitusi üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnikelt või tagasi- või väljasaatmisega seotud ülesannete täitmisel osalevatelt töötajatelt saadud korralduste alusel ning üldreeglina nende juuresolekul. Vastuvõttev liikmesriik võib volitada rühmaliikmeid enda nimel tegutsema.

5. Vastuvõttev liikmesriik võib teatada ametile koordineeriva ametniku kaudu juhtumitest, mil rühmaliikmed ei järginud operatsiooniplaani, sealhulgas põhiõigusi, et võtta võimalikke järelmeetmeid, mis võivad hõlmata distsiplinaarmeetmeid.

6. Rühmaliikmed, kes on koosseisulised töötajad, kannavad oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel alalise korpuse vormiriietust. Liikmesriikidest pikaajaliselt lähetatud või lühiajaliselt kohapeale suunatud rühmaliikmed kannavad oma ülesannete täitmisel ja volituste teostamisel oma vormiriietust.

Erandina käesoleva lõike esimesest lõigust märgitakse artikli 54 lõike 4 punktis a osutatud haldusnõukogu otsuses need profiilid, mille suhtes vormiriietuse kandmise kohustust operatiivtegevuse eripära tõttu ei kohaldata.

Kõik rühmaliikmed kannavad vormiriietusel nähtavat isiklikku identifitseerimistunnust ning sinist liidu ja ameti sümboolikaga käesidet, mis näitab nende osalemist ühisoperatsioonis, rändehalduse tugirühmade töös, katseprojektis, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonis, tagasisaatmisoperatsioonis või tagasisaatmisega seotud sekkumises. Et vastuvõtva liikmesriigi riiklikel asutustel oleks võimalik rühmaliikmeid tuvastada, kannavad nad igal ajal kaasas akrediteerimisdokumenti, mille nad esitavad nõudmise korral.

Koosseisuliste töötajate vormiriietuse kujundus ja kirjeldus määratakse kindlaks tegevdirektori ettepaneku alusel haldusnõukogu otsusega, mis tehakse pärast komisjonilt arvamuse saamist.

7. Ametisse lähetatud või liikmesriigist lühiajaliselt kohapeale suunatud töötajate õigust kanda ja kasutada teenistusrelvi, laskemoona ja varustust reguleerib nende päritoluliikmesriigi õigus.

Rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisuliste töötajate õigus kanda ja kasutada teenistusrelvi, laskemoona ja varustust reguleeritakse käesolevas artiklis ja V lisas esitatud raamistiku ja üksikasjalike reeglitega.

Käesoleva lõike rakendamisel võib tegevdirektor lubada koosseisulistel töötajatel kanda ja kasutada relvi vastavalt haldusnõukogu poolt artikli 55 lõike 5 punkti b kohaselt vastu võetud normidele.

8. Vastava profiiliga rühmaliikmed, sealhulgas koosseisulised töötajad, saavad vastuvõtvalt liikmesriigilt loa täita kohapeale suunamise ajal jõu kasutamist nõudvaid ülesandeid, sealhulgas kanda ning kasutada teenistusrelva, laskemoona ja varustust, ning selleks on vajalik kas päritoluliikmesriigi või koosseisuliste töötajate puhul ameti nõusolek. Jõu kasutamine, sealhulgas teenistusrelva, laskemoona ja varustuse kandmine ja kasutamine, toimub kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi õigusega ja vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnike juuresolekul. Vastuvõttev liikmesriik võib päritoluliikmesriigi või asjakohasel juhul ameti nõusolekul lubada rühmaliikmetel kasutada oma territooriumil jõudu ka juhul, kui vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnikud juures ei viibi.

Vastuvõttev liikmesriik võib keelata teatavate teenistusrelvade, laskemoona ja varustuse kandmise, kui asjaomase liikmesriigi õiguse kohaselt kohaldatakse sama keeldu liikmesriigi enda piirivalveametnike või töötajate suhtes, kui nad osalevad tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmisel. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne rühmaliikmete kohapeale suunamist ametile, millised teenistusrelvad, laskemoon ja varustus on lubatud ning millised on nende kasutamise tingimused. Amet teeb kõnealuse teabe liikmesriikidele kättesaadavaks.

9. Teenistusrelvi, laskemoona ja varustust võib kasutada õiguspäraseks enesekaitseks ning rühmaliikmete või muude isikute õiguspäraseks kaitseks kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi õigusega ning rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja harta asjakohaste põhimõtetega.

10. Käesoleva määruse kohaldamiseks volitab vastuvõttev liikmesriik rühmaliikmeid kasutama liidu andmebaase, mille kasutamine on vajalik operatsiooniplaanis kindlaks määratud piiril tehtavate kontrollide, patrull- ja vaatlustegevuse ning tagasisaatmisega seotud eesmärkide täitmiseks, riiklike liideste või kui see on kohane selliste andmebaaside loomist käsitlevate liidu õigusaktidega ette nähtud muu juurdepääsu kaudu. Vastuvõttev liikmesriik võib anda rühmaliikmetele loa kasutada oma riiklikke andmebaase, kui see on samal eesmärgil vajalik. Liikmesriigid tagavad, et juurdepääs nendele andmebaasidele antakse tõhusal ja tulemuslikul viisil. Rühmaliikmed võivad kasutada üksnes sellist teavet, mis on nende ülesannete täitmiseks ja volituste teostamiseks tingimata vajalik. Vastuvõttev liikmesriik teatab enne rühmaliikmete kohapeale suunamist ametile, milliseid riigi ja liidu andmebaase võib kasutada. Amet teeb selle teabe kättesaadavaks kõikidele kohapeale suunatud liikmesriikidele.

Nimetatud andmebaase kasutatakse vastavalt liidu ja vastuvõtva liikmesriigi isikuandmete kaitset käsitlevale õigusele.

11. Määruse (EL) 2016/399 artikli 14 kohaseid sisenemiskeelu otsuseid ja määruse (EÜ) nr 810/2009 artikli 35 kohaseid otsuseid piiril viisa andmisest keeldumise kohta teevad üksnes vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnikud või rühmaliikmed, kui vastuvõttev liikmesriik on volitanud neid enda nimel tegutsema.

Artikkel 83

Akrediteerimisdokument

1. Amet väljastab koostöös vastuvõtva liikmesriigiga rühmaliikmetele dokumendi, mis on koostatud vastuvõtva liikmesriigi ametlikus keeles ja mõnes teises liidu institutsioonide ametlikus keeles ning mis võimaldab tuvastada rühmaliikmete isikut ning tõendab selle omaniku õigust täita ülesandeid ja teostada volitusi, millele on osutatud artiklis 82. Dokument sisaldab iga rühmaliikme kohta järgmisi andmeid:

a) nimi ja kodakondsus;

b) teenistusaste või ametinimetus;

c) hiljuti tehtud digitaalfoto ning

d) ülesanded, mida ta on volitatud kohapeale suunamise kestel täitma.

2. Ühisoperatsiooni, rändehalduse tugirühmade töö, katseprojekti, piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni, tagasisaatmisoperatsiooni või tagasisaatmisega seotud sekkumise lõppemisel tagastatakse dokument ametile.

Artikkel 84

Rühmaliikmete tsiviilvastutus

1. Kui rühmaliikmed tegutsevad vastuvõtvas liikmesriigis, vastutab nimetatud liikmesriik vastavalt oma õigusele nende poolt operatsioonide käigus tekitatud kahju eest, ilma et see piiraks artikli 95 kohaldamist.

2. Kui kahju on tekitatud liikmesriikide lähetatud või kohapeale suunatud rühmaliikmete raske hooletuse või tahtliku rikkumise tõttu, võib vastuvõttev liikmesriik nõuda päritoluliikmesriigilt nende summade hüvitamist, mille vastuvõttev liikmesriik on maksnud kannatanutele või isikutele, kellel on õigus kannatanu nimel selliseid summasid saada.

Kui kahju on tekitatud ameti koosseisuliste töötajate raske hooletuse või tahtliku rikkumise tõttu, võib vastuvõttev liikmesriik nõuda ametilt nende summade hüvitamist, mille vastuvõttev liikmesriik on maksnud kannatanutele või isikutele, kellel on õigus kannatanu nimel selliseid summasid saada. See ei piira Euroopa Liidu Kohtule (edaspidi „Euroopa Kohus“) ameti vastu artikli 98 kohaselt hagi esitamist.

3. Ilma et see piiraks liikmesriikide õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, loobub iga liikmesriik vastuvõtva liikmesriigi või muu liikmesriigi suhtes kõigist nõuetest tema poolt kantud kahju eest, välja arvatud juhtudel, kui kahju tekitati kas raske hooletuse või tahtliku rikkumise tõttu.

4. Käesoleva artikli lõigete 2 ja 3 kohaldamisega seotud liikmesriikidevaheline või liikmesriigi ja ameti vaheline vaidlus, mida ei ole võimalik lahendada nendevaheliste läbirääkimistega, esitatakse lahendamiseks Euroopa Kohtule.

5. Ilma et see piiraks õiguste kasutamist kolmandate isikute suhtes, kannab amet oma seadmetele kohapeale suunamise käigus tekitatud kahjuga seotud kulud, välja arvatud juhtudel, kui kahju põhjustati kas raske hooletuse või tahtliku rikkumise tõttu.

Artikkel 85

Rühmaliikmete kriminaalvastutus

Ühisoperatsiooni, katseprojekti, rändehalduse tugirühmade töö, piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni, tagasisaatmisoperatsiooni või tagasisaatmisega seotud sekkumise ajal käsitatakse rühmaliikmeid, sealhulgas koosseisulisi töötajaid, vastuvõtva liikmesriigi territooriumil samaväärselt vastuvõtva liikmesriigi ametnikega seoses kuritegudega, mis võidakse nende vastu toime panna või mille nad võivad ise toime panna, ilma et see piiraks artikli 95 kohaldamist.

2. JAGU

Isikuandmete töötlemine Euroopa piiri- ja rannikuvalves

Artikkel 86

Üldnormid ametis isikuandmete töötlemise kohta

1. Amet kohaldab isikuandmete töötlemisel määrust (EL) 2018/1725.

2. Haldusnõukogu võtab vastu sise-eeskirjad määruse (EL) 2018/1725 kohaldamiseks, sealhulgas ameti andmetekaitseametniku kohta.

Amet võib kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikliga 25 võtta vastu sise-eeskirjad, millega piiratakse nimetatud määruse artiklite 14–22, 35 ja 36 kohaldamist. Eelkõige võib amet oma tagasisaatmisalaste ülesannete täitmiseks vastu võtta sise-eeskirjad kõnealuste sätete kohaldamise juhtumipõhiseks piiramiseks, kui nende sätete kohaldamine ohustaks tagasisaatmismenetlust. Selliste piirangute puhul tuleb austada põhiõiguste ja -vabaduste olemust, need peavad olema vajalikud ja taotletavate eesmärkidega proportsionaalsed ning asjakohastel juhtudel peavad need sisaldama konkreetseid sätteid, millele on osutatud määruse (EL) 2018/1725 artikli 25 lõikes 2.

3. Amet võib edastada artiklites 49, 88 ja 89 osutatud isikuandmeid kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 V peatükiga, kui see on vajalik ameti ülesannete täitmiseks. Amet tagab, et kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile edastatud isikuandmeid töödeldakse üksnes sellel eesmärgil, milleks need edastati. Amet annab isikuandmete kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile edastamise ajal teada nende andmete üldistest või konkreetsetest juurdepääsu- või kasutuspiirangutest, sealhulgas seoses edastamise, kustutamise või hävitamisega. Kui selliste piirangute vajadus ilmneb pärast isikuandmete edastamist, annab amet sellest kolmandale riigile või rahvusvahelisele organisatsioonile teada. Amet tagab, et asjaomane kolmas riik ja rahvusvaheline organisatsioon peavad sellistest piirangutest kinni.

4. Isikuandmete edastamine kolmandatele riikidele ei piira rahvusvahelist kaitset taotlevate ja rahvusvahelise kaitse saanud isikute õigusi, eelkõige seoses tagasi- ja väljasaatmise lubamatusega, ega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/32/EL ([43]) artiklis 30 sätestatud teabe avaldamise või hankimise keeldu.

5. Liikmesriigid ja asjakohasel juhul amet tagavad, et käesoleva määruse kohaselt kolmandatele riikidele edastatud või avalikustatud teavet ei edastata omakorda muudele kolmandatele riikidele ega kolmandatele isikutele. Sellekohased tingimused lisatakse kõigisse kolmandate riikidega sõlmitavatesse lepingutesse ja kokkulepetesse, millega teabevahetust reguleeritakse.

Artikkel 87

Isikuandmete töötlemise eesmärgid

1. Amet võib töödelda isikuandmeid üksnes järgmistel eesmärkidel:

a) artiklites 37–40 osutatud ühisoperatsioonide, katseprojektide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide korraldamine ja koordineerimine ning rändehalduse tugirühmade tegevus;

b) liikmesriikide ja kolmandate riikide tagasisaatmis- ja tagasisaatmiseelse tegevuse toetamine, tagasisaatmissüsteemide käitamine, tagasisaatmisoperatsioonide koordineerimine ja korraldamine ning liikmesriikidele ja kolmandatele riikidele tehnilise ja operatiivabi andmine (kooskõlas artikliga 48);

c) teabevahetuse hõlbustamine liikmesriikide, komisjoni, Euroopa välisteenistuse ning järgmiste liidu organite ja asutuste ning rahvusvaheliste organisatsioonidega: EASO, Euroopa Liidu Satelliidikeskus, EFCA, EMSA, Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning lennuliikluse juhtimisvõrgu haldaja (kooskõlas artikliga 88);

d) teabevahetuse hõlbustamine liikmesriikide õiguskaitseasutuste, Europoli või Eurojustiga (kooskõlas artikliga 90);

e) riskianalüüsi tegemine ameti poolt (kooskõlas artikliga 29);

f) oma ülesannete täitmine EUROSURi raamistikus (kooskõlas artikliga 89);

g) FADO süsteemi käitamine (kooskõlas artikliga 79);

h) haldustoimingud.

([43]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

2. Liikmesriigid ja nende õiguskaitseasutused, komisjon, Euroopa välisteenistus ning lõike 1 punktides c ja d osutatud liidu organid ja asutused ning rahvusvahelised organisatsioonid, kes esitavad ametile isikuandmeid, määravad kindlaks nende töötlemise eesmärgi või eesmärgid, nagu on osutatud lõikes 1. Amet võib juhtumipõhiselt otsustada töödelda selliseid isikuandmeid muul lõike 1 kohasel eesmärgi üksnes juhul, kui ta on kindlaks teinud, et selline töötlemine on kooskõlas esialgse eesmärgiga, milleks andmed koguti, ning kui seda on lubanud isikuandmete esitaja. Amet dokumenteerib sellised juhtumipõhised kooskõla hindamised kirjalikult.

3. Amet, liikmesriigid ja nende õiguskaitseasutused, komisjon, Euroopa välisteenistus ning lõike 1 punktides c ja d osutatud liidu organid ja asutused ning rahvusvahelised organisatsioonid võivad isikuandmete edastamise ajal anda teada selliste andmete üldistest või konkreetsetest juurdepääsu- või kasutuspiirangutest, sealhulgas seoses selliste andmete edastamise, kustutamise või hävitamisega. Kui selliste piirangute vajadus ilmneb pärast isikuandmete edastamist, annavad nad sellest andmete saajale teada. Andmete saaja peab sellistest piirangutest kinni.

Artikkel 88

Ühisoperatsioonide, tagasisaatmisoperatsioonide, tagasisaatmisega seotud sekkumiste, katseprojektide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide ning rändehalduse tugirühmade kohapeale suunamise käigus kogutud isikuandmete töötlemine

1. Enne iga ühisoperatsiooni, tagasisaatmisoperatsiooni, tagasisaatmisega seotud sekkumise, katseprojekti, piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni ja rändehalduse tugirühma kohapeale suunamist määravad amet ja vastuvõttev liikmesriik läbipaistval viisil kindlaks, kuidas jaguneb vastutus andmekaitse alaste kohustuste täitmise eest. Kui amet määrab töötlemise eesmärgi ja viisi kindlaks koos vastuvõtva liikmesriigiga, on nad nende omavahelise kokkuleppe sõlmimise läbi kaasvastutavad töötlejad.

Artikli 87 lõike 1 punktides a, b, c, e ja f osutatud eesmärkidel töötleb amet üksnes järgmistesse kategooriatesse kuuluvaid isikuandmeid, mille on kogunud liikmesriigid, rühmaliikmed, ameti töötajad või EASO ning mis on talle edastatud seoses ühisoperatsioonide, tagasisaatmisoperatsioonide, tagasisaatmisega seotud sekkumiste, katseprojektide ja piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide või rändehalduse tugirühmade kohapeale suunamisega:

a) nende isikute isikuandmed, kes ületavad ebaseaduslikult välispiire;

b) isikuandmed, mida on vaja, et kinnitada tagasisaatmistegevuse raamistikus kolmandate riikide kodanike isikusamasust ja kodakondsust (sealhulgas reisijate nimekirjad);

c) sõidukite registreerimismärgid, sõiduki valmistajatehase tähised, telefoninumbrid ja laevade ning õhusõidukite identifitseerimisnumbrid, mis on seotud punktis a osutatud isikutega ning mis on vajalikud ebaseadusliku sisserände jaoks kasutatavate liikumisteede ja meetodite analüüsimiseks.

2. Lõikes 1 osutatud isikuandmeid võib amet töödelda järgmistel juhtudel:

a) kui nimetatud andmete edastamine asjaomaste liikmesriikide piirikontrolli, rände, varjupaigaküsimuste või tagasisaatmise eest vastutavatele asutustele või asjaomastele liidu organitele ja asutustele on vajalik nimetatud organitele või asutustele liidu ja liikmesriigi õigusega pandud ülesannete täitmiseks;

b) kui nimetatud andmete edastamine asjaomaste liikmesriikide asutustele, asjaomastele liidu organitele ja asutustele, kolmandatele riikidele, kuhu tagasisaadetavad tagasi saadetakse, või rahvusvahelistele organisatsioonidele on vajalik kolmandate riikide kodanike tuvastamiseks, reisidokumentide saamiseks või tagasipöördumise võimaldamiseks või toetamiseks;

c) kui see on vajalik riskianalüüside koostamiseks.

Artikkel 89

Isikuandmete töötlemine EUROSURi raamistikus

1. Kui seoses liikmesriigi olukorrapildiga tuleb töödelda isikuandmeid, töödeldakse neid kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 ja kui see on kohane, kooskõlas direktiiviga (EL) 2016/680. Iga liikmesriik määrab asutuse, keda käsitatakse vastutava töötlejana määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punkti 7 või asjakohasel juhul direktiivi (EL) 2016/680 artikli 3 punkti 8 tähenduses ja kellel lasub keskne vastutus asjaomases liikmesriigis toimuva isikuandmete töötlemise eest. Iga liikmesriik teatab nimetatud asutuse andmed komisjonile.

2. Ainsad isikuandmed, millele tohib Euroopa olukorrapildi ja spetsiifiliste olukorrapiltide või EUROSURi ühendteenuste kaudu juurde pääseda, on laevade ja õhusõidukite identifitseerimisnumbrid.

3. Kui andmete töötlemine EUROSURis nõuab erandjuhul ka muude isikuandmete töötlemist peale laevade ja õhusõidukite identifitseerimisnumbrite, piirdub isikuandmete töötlemine rangelt sellega, mis on vastavalt artiklile 18 EUROSURi jaoks vajalik.

4. EUROSURi raamistikus vahetatakse isikuandmeid kolmandate riikidega üksnes niivõrd, kuivõrd see on tingimata vajalik käesoleva määruse kohaldamiseks. Amet teeb seda kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 V peatükiga ja liikmesriigid kooskõlas määruse (EL) 2016/679 V peatükiga ning kui see on kohane, direktiivi (EL) 2016/680 V peatükiga, ja kooskõlas liikmesriikide asjakohaste isikuandmete kaitset käsitlevate sätetega, millega nimetatud direktiiv üle võetakse.

5. Keelatud on artikli 72 lõike 2, artikli 73 lõike 3 ja artikli 74 lõike 3 kohane teabevahetus, millega antakse kolmandale riigile andmeid, mida võidakse kasutada selliste isikute või isikute rühmade väljaselgitamiseks, kelle taotlus saada rahvusvahelist kaitset on läbivaatamisel või keda tõsiselt ohustab piinamine, ebainimlik või alandav kohtlemine või karistus või muu põhiõiguste rikkumine.

6. Liikmesriigid ja amet registreerivad isikuandmete töötlemise toimingud olenevalt asjaoludest kas kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikliga 30, direktiivi (EL) 2016/680 artikliga 24 või määruse (EL) 2018/1725 artikliga 31.

Artikkel 90

Operatiivsete isikuandmete töötlemine

1. Kui amet töötleb käesoleva artikli 10 lõike 1 punkti q kohase ülesande täitmisel isikuandmeid, mis ta on kogunud rändevoogude jälgimisel, riskianalüüside tegemisel või piiriüleste kuritegude kahtlusaluste tuvastamiseks korraldatud operatsioonide käigus, töödeldakse neid vastavalt määruse (EL) 2018/1725 IX peatükile. Sel eesmärgil töödeldavad isikuandmed, muu hulgas sõidukite registreerimismärgid, sõidukite valmistajatehase tähised, telefoninumbrid ning laevade ja õhusõidukite identifitseerimisnumbrid, on seotud füüsiliste isikutega, keda liikmesriikide pädevad asutused, Europol, Eurojust või amet kahtlustavad põhjendatult piiriüleses kuritegevuses osalemises. Sellised isikuandmed võivad hõlmata kannatanute või tunnistajate isikuandmeid, mis täiendavad ameti poolt käesoleva artikli kohaselt töödeldavaid kahtlustatavate isikuandmeid.

2. Amet vahetab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud isikuandmeid üksnes:

a) Europoli või Eurojustiga, kui need andmed on tingimata vajalikud nende asutuste ülesannete täitmiseks kooskõlas artikliga 68;

b) liikmesriikide pädevate õiguskaitseasutustega, kui need andmed on nende asutuste jaoks tingimata vajalikud raske piiriülese kuritegevuse tõkestamise, avastamise, uurimise ja selle eest vastutusele võtmise eesmärgil.

Artikkel 91

Andmete säilitamine

1. Amet kustutab isikuandmed kohe, kui need on edastatud liikmesriikide pädevatele asutustele, teistele liidu organitele ja asutustele, eelkõige EASO-le, kolmandatele riikidele või rahvusvahelistele organisatsioonidele või kui nende põhjal on koostatud riskianalüüsid. Isikuandmeid ei tohi mingil juhul säilitada kauem kui 90 päeva pärast nende kogumise kuupäeva. Riskianalüüsi tulemustes muudetakse andmed anonüümseks.

2. Isikuandmed, mida on töödeldud tagasisaatmisega seotud ülesannete täitmise eesmärgil, kustutatakse niipea, kui eesmärk, milleks neid koguti, on saavutatud, ning need kustutatakse hiljemalt 30 päeva pärast nende ülesannete täitmist.

3. Operatiivsed isikuandmed, mida on töödeldud artikli 90 kohaldamise käigus, kustutatakse niipea, kui amet on saavutanud eesmärgi, milleks neid koguti. Amet hindab pidevalt selliste andmete, eriti kannatanute ja tunnistajate isikuandmete säilitamise vajadust. Amet hindab selliste andmete säilitamise vajadust igal juhul hiljemalt kolm kuud pärast selliste andmete esmase töötlemise alustamist ja seejärel iga kuue kuu järel. Amet otsustab isikuandmeid jätkuvalt säilitada, eriti kannatanute ja tunnistajate isikuandmeid, järgmise läbivaatamiseni üksnes juhul, kui nende säilitamine on endiselt vajalik artiklis 90 sätestatud ülesannete täitmiseks.

4. Käesolevat artiklit ei kohaldata FADO süsteemis kogutud isikuandmete suhtes.

Artikkel 92

Salastatud teabe ja tundliku salastamata teabe kaitset käsitlevad julgeolekunormid

1. Amet võtab vastu oma julgeolekunormid, lähtudes põhimõtetest ja normidest, mis on sätestatud komisjoni julgeolekunormides, mis käsitlevad Euroopa Liidu salastatud teabe ja tundliku salastamata teabe kaitset, sealhulgas sellise teabe kolmandate riikidega vahetamise ning töötlemise ja säilitamise normidest, mis on sätestatud komisjoni otsustes (EL, Euratom) 2015/443 ([44]) ja (EL, Euratom) 2015/444 ([45]). Halduskokkulepete sõlmimine salastatud teabe vahetamiseks kolmanda riigi asjaomaste asutustega või sellise kokkuleppe puudumise korral ELi salastatud teabe erakorraline ühekordne avaldamine nimetatud asutustele toimub üksnes komisjoni eelneval loal.

2. Haldusnõukogu võtab ameti julgeolekunormid vastu pärast heakskiidu saamist komisjonilt. Ettepandud julgeolekunormide hindamisel tagab komisjon, et need on vastavuses otsustega (EL, Euratom) 2015/443 ja (EL, Euratom) 2015/444.

3. Salastatus ei takista teabe Euroopa Parlamendile kättesaadavaks tegemist. Euroopa Parlamendile käesoleva määruse kohaselt edastatava teabe ja dokumentide edastamisel ja käitlemisel järgitakse Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel kohaldatavaid salastatud teabe edastamise ja käitlemise norme.

3. JAGU

Ameti üldraamistik ja korraldus

Artikkel 93

Õiguslik seisund ja asukoht

1. Amet on liidu asutus. Ta on juriidiline isik.

2. Ametil on igas liikmesriigis kõige laialdasem õigusvõime, mis vastavalt selle riigi õigusele antakse juriidilistele isikutele. Eelkõige võib ta omandada ja võõrandada vallas- ja kinnisasju ning olla kohtus menetlusosaliseks.

3. Amet on oma tehniliste ja operatiivvolituste teostamisel sõltumatu.

4. Ametit esindab tegevdirektor.

5. Ameti asukoht on Poolas Varssavis.

([44]) Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).
([45]) Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 53).

Artikkel 94

Peakorterileping

1. Amet ja tema asukohaliikmesriik sõlmivad peakorterilepingu, mis hõlmab vajalikke kokkuleppeid asjaomases liikmesriigis ameti käsutusse antavate ruumide ja vahendite ning kõnealuses liikmesriigis tegevdirektori, tegevdirektori asetäitjate, haldusnõukogu liikmete, ameti töötajate ja nende pereliikmete suhtes kohaldatavate erinormide kohta.

2. Peakorterileping sõlmitakse pärast haldusnõukogult heakskiidu saamist.

3. Ameti asukohaliikmesriik tagab võimalikult head tingimused ameti tõrgeteta toimimiseks, sealhulgas mitmekeelse ja Euroopale orienteeritud koolihariduse ning asjakohase transpordiühenduse.

Artikkel 95

Töötajad

1. Koosseisuliste töötajate suhtes kohaldatakse personalieeskirju ja teenistustingimusi ning personalieeskirjade ja teenistustingimuste rakendamiseks liidu institutsioonide kokkuleppel vastu võetud norme.

2. Töötajate töökoht asub üldjuhul ameti asukohaliikmesriigis.

3. Koosseisulised töötajad, kellele kohaldatakse teenistustingimusi, võetakse üldiselt esialgu tööle tähtajalise lepinguga viieks aastaks. Nende lepinguid võib üldiselt pikendada ainult ühe korra kuni viieks aastaks. Lepingute edasine pikendamine on tähtajatu.

4. Artiklite 31 ja 44 kohaldamisel võib ameti kontaktametnikuks või koordineerivaks ametnikuks nimetada üksnes koosseisulise töötaja, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju või teenistustingimuste II jaotist. Artikli 55 kohaldamisel võib rühmaliikmetena kohapeale suunata üksnes koosseisulisi töötajaid, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju või teenistustingimusi.

5. Haldusnõukogu võtab komisjoni nõusolekul vastu personalieeskirjade ja teenistustingimuste rakendusnormid kooskõlas personalieeskirjade artikli 110 lõikega 2.

6. Komisjoni eelneva heakskiidu saamisel võtab haldusnõukogu kooskõlas artikliga 56 vastu liikmesriikidest ametisse lähetatud töötajaid käsitlevad normid ja ajakohastab neid vastavalt vajadusele. Nendes normides käsitletakse eelkõige selliste lähetustega seotud rahastamiskorda, sealhulgas kindlustust, ja koolitusi. Nimetatud normides võetakse arvesse ka seda, et töötajad lähetatakse selleks, et neid suunata kohapeale rühmaliikmetena ja neil peavad olema artiklis 82 sätestatud ülesanded ja volitused. Kõnealused normid hõlmavad sätteid kohapeale suunamise tingimuste kohta. Kui see on kohane, püüab haldusnõukogu tagada kooskõla koosseisuliste töötajate lähetuskulude hüvitamist käsitlevate normidega.

Artikkel 96

Privileegid ja immuniteedid

Ameti ja selle koosseisuliste töötajate suhtes kohaldatakse protokolli nr 7 (Euroopa Liidu privileegide ja immuniteetide kohta), mis on lisatud Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise lepingule.

Artikkel 97

Vastutus

1. Ilma et see piiraks artiklite 84 ja 85 kohaldamist, vastutab amet kogu käesoleva määruse kohase tegevuse eest.

2. Ameti lepingulist vastutust reguleerib asjaomase lepingu suhtes kohaldatav õigus.

3. Vastavalt ameti sõlmitud lepingus sisalduvale vahekohtuklauslile kuulub otsuste tegemine Euroopa Kohtu pädevusse.

4. Lepinguvälise vastutuse korral heastab amet vastavalt liikmesriikide õiguse ühistele üldpõhimõtetele mis tahes kahju, mida ta osakonnad või töötajad on oma ülesannete täitmisel, muu hulgas täitevvolituste teostamisel tekitanud.

5. Lõikes 4 osutatud kahju hüvitamisega seotud vaidluste lahendamine kuulub Euroopa Kohtu pädevusse.

6. Koosseisuliste töötajate isiklikku vastutust ameti ees reguleerivad nende suhtes kohaldatavad personalieeskirjade ning teenistustingimuste sätted.

Artikkel 98

Hagi esitamine Euroopa Kohtule

1. Euroopa Kohtule võib esitada hagi ameti selliste aktide tühistamiseks, mille eesmärk on tekitada kolmandatele isikutele õiguslikke tagajärgi (vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 263), ameti tegevusetuse korral (vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 265) ning seoses lepinguvälise vastutusega ameti põhjustatud kahju eest ja, vastavalt vahekohtuklauslile, lepingulise vastutusega ameti aktidega põhjustatud kahju eest (vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 340).

2. Amet võtab kõik vajalikud meetmed Euroopa Kohtu otsuste täitmiseks.

Artikkel 99

Ameti haldus- ja juhtimisstruktuur

Ameti haldus- ja juhtimisstruktuur hõlmab:

a) haldusnõukogu;

b) tegevdirektor;

c) tegevdirektori asetäitjad; ning

d) põhiõiguste ametnik.

Nõuandva organina abistab ametit nõuandefoorum.

Artikkel 100

Haldusnõukogu ülesanded

1. Haldusnõukogu vastutab ameti strateegiliste otsuste tegemise eest kooskõlas käesoleva määrusega.

2. Haldusnõukogu

a) nimetab vastavalt artiklile 107 komisjoni ettepaneku alusel ametisse tegevdirektori;

b) nimetab vastavalt artiklile 107 komisjoni ettepaneku alusel ametisse tegevdirektori asetäitjad;

c) võtab hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega vastu otsuse esinduste loomise ja nende tegevuse pikendamise kohta vastavalt artikli 60 lõikele 5;

d) võtab vastu otsused haavatavuse hindamise kohta vastavalt artikli 32 lõigetele 1 ja 10, kusjuures otsused, milles sätestatakse artikli 32 lõike 10 alusel vastu võetud meetmed, võetakse vastu hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega;

e) ilma et see piiraks käesolevas määruses, eriti selle artiklites 49 ning 86–89 sätestatud kohustuste täitmist, võtab vastu otsused sellise teabe ja andmete loetelude kohta, mida piirihalduse ja tagasisaatmise eest vastutavad riiklikud asutused, sealhulgas piirikontrolli ülesandeid täitvad rannikuvalveasutused ning tagasisaatmise eest vastutavad riiklikud asutused, on kohustatud ametiga jagama, et amet saaks täita oma ülesandeid;

f) võtab vastavalt artikli 29 lõikele 1 vastu otsused ühise integreeritud riskianalüüsi mudeli kehtestamise kohta;

g) võtab vastavalt artikli 31 lõikele 2 vastu otsused kontaktametniku liikmesriikidesse suunamise laadi ja tingimuste kohta;

h) võtab vastavalt artikli 8 lõikele 5 vastu Euroopa integreeritud piirihalduse tehnilise ja tegevusstrateegia;

i) võtab vastavalt artikli 54 lõikele 4 vastu otsuse piirihalduse ja rändejuhtimise eesmärgil alalise korpuse operatiivtöötajate profiili ja arvu kohta;

j) võtab vastu ameti iga-aastase tegevusaruande eelmise aasta kohta ning edastab selle hiljemalt iga aasta 1. juuliks Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale;

k) võtab enne iga aasta 30. novembrit ning komisjoni arvamust arvesse võttes hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega vastu ühtse programmdokumendi, mis sisaldab muu hulgas ameti mitmeaastast programmi ning tema tööprogrammi järgmiseks aastaks, ning edastab selle Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile;

l) kehtestab korra, mille alusel tegevdirektor võtab vastu ameti tehniliste- ja operatiivülesannetega seotud otsuseid;

m) võtab hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega vastu ameti aastaeelarve ja täidab muid ameti eelarvega seotud ülesandeid kooskõlas käesoleva peatüki 4. jaoga;

n) teostab distsiplinaarvõimu tegevdirektori ja tegevdirektoriga konsulteerides tegevdirektori asetäitjate üle;

o) kehtestab oma töökorra;

p) kehtestab ameti organisatsioonilise struktuuri ja ameti personalipoliitika;

q) võtab vastu pettustevastase strateegia, mis on proportsionaalne pettuste ohuga, võttes arvesse võetavate meetmete kulusid ja kasulikkust;

r) võtab vastu sisereeglid oma liikmete huvide konfliktide vältimiseks ja lahendamiseks;

s) teostab kooskõlas lõikega 8 koosseisuliste töötajate suhtes volitusi, mis on antud ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule personalieeskirjadega ning teenistuslepingute sõlmimise pädevust omavale asutusele või ametiisikule teenistustingimustega (edaspidi „ametisse nimetava asutuse volitused“);

t) võtab vastu personalieeskirjade ja teenistustingimuste rakendusnormid kooskõlas personalieeskirjade artikli 110 lõikega 2;

u) tagab sise- ja välisauditite aruannetest ja hinnangutest, samuti Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlustest tulenevate järelduste ja soovituste suhtes asjakohaste järelmeetmete võtmise;

v) võtab vastu artikli 10 lõike 2 teises lõigus osutatud teavitamis- ja levitamiskavad ja ajakohastab neid korrapäraselt;

w) nimetab vastavalt personalieeskirjadele ning teenistustingimustele ametisse peaarvepidaja, kes on oma ülesannete täitmisel täiesti sõltumatu;

x) teeb otsused haavatavuse hindamise ühise metoodika, sealhulgas objektiivsete kriteeriumide kohta, mille alusel amet haavatavust hindab, hindamiste sageduse ja selle kohta, kuidas viia läbi järjestikused haavatavuse hindamised;

y) teeb otsuseid artikli 32 lõikes 2 osutatud liikmesriigi ulatuslikuma hindamise ja jälgimise kohta;

z) nimetab artikli 109 kohaselt ametisse põhiõiguste ametniku ja põhiõiguste ametniku asetäitja;

aa) kehtestab erinormid tagamaks, et põhiõiguste ametnik on oma ülesannete täitmisel sõltumatu;

ab) kiidab heaks töökorrad kolmandate riikidega;

ac) võtab pärast komisjonilt eelneva heakskiidu saamist vastu ameti julgeolekunormid artiklis 92 osutatud ELi salastatud teabe ja tundliku salastamata teabe kaitsmise kohta;

ad) nimetab ametisse ameti turvalisuse, sealhulgas salastatud teabe ja tundliku salastamata teabe kaitse eest vastutava julgeolekuametniku, kelle suhtes kehtivad personalieeskirjad ja teenistustingimused;

ae) teeb muid käesoleva määrusega ette nähtud otsuseid;

Punktis j osutatud iga-aastane tegevusaruanne avalikustatakse.

3. Haldusnõukogu otsuste ettepanekute, millele osutatakse lõikes 2 ja milles käsitletakse konkreetse liikmesriigi välispiiridel või nende vahetus läheduses kavandatavat ameti spetsiifilist tegevust või artikli 73 lõikes 4 osutatud töökordasid kolmandate riikidega, vastuvõtmiseks on vaja nimetatud liikmesriiki või asjaomase kolmanda riigi naaberliikmesriiki esindava haldusnõukogu liikme poolthäält.

4. Haldusnõukogu võib anda tegevdirektorile nõu igas välispiiride operatiivjuhtimise arengu ja koolitusega seotud küsimuses, sealhulgas teadusuuringutega seotud tegevuses.

5. Haldusnõukogu teeb otsuse Iirimaa ja Ühendkuningriigi võimalike taotluste kohta osaleda ameti spetsiifilises tegevuses.

Haldusnõukogu teeb otsuse igal üksikjuhul eraldi. Otsuse tegemisel võtab haldusnõukogu arvesse, kas Iirimaa või Ühendkuningriigi osalemine aitab kõnealusele tegevusele kaasa. Otsuses nähakse ette Iirimaa või Ühendkuningriigi rahaline osalus seoses tegevusega, milles osalemiseks on taotlus esitatud.

6. Haldusnõukogu edastab igal aastal Euroopa Parlamendile ja nõukogule (edaspidi „eelarvepädevad institutsioonid“) ameti korraldatud hindamismenetluse tulemuste seisukohast olulise teabe.

7. Haldusnõukogu võib luua kuni neljast haldusnõukogu liikmest (sealhulgas esimees) ja komisjoni esindajast koosneva juhatuse, mis abistaks teda ja tegevdirektorit haldusnõukogu vastu võetavate otsuste, programmide ja tegevuste ettevalmistamisel ning võtaks kiireloomulistel juhtudel vajaduse korral haldusnõukogu nimel vastu teatavaid esialgseid otsuseid. Juhatus ei võta vastu otsuseid, mille puhul on vaja haldusnõukogu kahekolmandikulist häälteenamust. Haldusnõukogu võib delegeerida teatavad selgelt määratletud ülesanded juhatusele, eriti juhul, kui sellega tõhustatakse ameti tegevust. Haldusnõukogu ei või delegeerida juhatusele ülesandeid, mis on seotud otsustega, mille puhul on vaja haldusnõukogu kahekolmandikulist häälteenamust.

8. Haldusnõukogu võtab kooskõlas personalieeskirjade artikliga 110 vastu otsuse, mis põhineb personalieeskirjade artikli 2 lõikel 1 ja teenistustingimuste artiklil 6 ning millega delegeeritakse asjakohased ametisse nimetava asutuse volitused tegevdirektorile ja määratakse kindlaks tingimused, mille alusel võib volituste delegeerimise peatada. Tegevdirektor võib need volitused edasi delegeerida.

Erandlike asjaolude korral võib haldusnõukogu otsustada ametisse nimetava asutuse volituste delegeerimise tegevdirektorile ja nende volituste tegevdirektori poolse edasidelegeerimise ajutiselt peatada. Sellisel juhul võib haldusnõukogu teostada kõnealuseid volitusi ise või delegeerida need ühele oma liikmetest või mis tahes koosseisulisele töötajale peale tegevdirektori.

Artikkel 101

Haldusnõukogu koosseis

1. Ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist, kuulub haldusnõukogusse üks esindaja igast liikmesriigist ja kaks komisjoni esindajat, kellel igaühel on hääleõigus. Selleks nimetab iga liikmesriik haldusnõukogusse ühe liikme ning ühe asendusliikme, kes esindab liiget tema puudumise korral. Komisjon nimetab kaks liiget ja kaks asendusliiget. Haldusnõukogu liikmete ametiaeg on neli aastat. Ametiaega võib pikendada.

2. Haldusnõukogu liikmed nimetatakse ametisse nende piirihalduse ja tagasisaatmise valdkonna operatiivkoostöö alal kõrgel tasemel omandatud asjakohaste kogemuste ja teadmiste ning asjakohaste juhtimis-, haldus- ja eelarvestamisoskuste alusel. Liikmesriikide ja komisjoni eesmärk on saavutada haldusnõukogus sooliselt tasakaalustatud esindatus.

3. Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ühinenud riigid osalevad ameti tegevuses. Neist igaühel on haldusnõukogus üks esindaja ja üks asendusliige. Kohaldatakse kõnealuste riikide ühinemislepingute asjakohaste sätete alusel välja töötatud kokkuleppeid, milles nähakse ette nende riikide ameti töös osalemise laad ja ulatus ning üksikasjalikud reeglid, sealhulgas rahalist osalust ja töötajaid puudutavad reeglid.

Artikkel 102

Mitmeaastane programm ja iga-aastased tööprogrammid

1. Haldusnõukogu võtab tegevdirektori esitatud ja haldusnõukogult heakskiidu saanud kavandi alusel iga aasta 30. novembriks vastu muu hulgas ameti mitmeaastast programmi ja järgmise aasta programmi sisaldava ühtse programmdokumendi. Ühtne programmdokument võetakse vastu võttes arvesse komisjoni positiivset arvamust ning pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendi ja nõukoguga. Kui haldusnõukogu otsustab mõningaid komisjoni arvamuse punkte mitte arvesse võtta, peab ta seda põhjalikult põhjendama. Kohustus esitada põhjalik põhjendus kehtib ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt konsulteerimise käigus tõstatatud küsimuste kohta. Haldusnõukogu edastab programmdokumendi viivitamatult Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

2. Lõikes 1 osutatud dokument jõustub pärast üldeelarve lõplikku vastuvõtmist. Vajaduse korral kohandatakse seda vastavalt eelarvele.

3. Kooskõlas Euroopa integreeritud piirihalduse mitmeaastase strateegilise poliitikatsükliga esitatakse mitmeaastases programmis keskmise ja pika perioodi üldine strateegiline programm, mis hõlmab eesmärke, oodatavaid tulemusi, tulemusnäitajaid, vahendite kasutamise kava, sealhulgas mitmeaastast eelarvet, töötajaid ja ameti võimete arendamist, muu hulgas alalise korpuse töötajate profiilide hinnangulist mitmeaastast kava. Mitmeaastases programmis sätestatakse strateegilised sekkumisvaldkonnad ning selgitatakse, mida tuleb eesmärkide saavutamiseks teha. See hõlmab strateegilisi meetmeid artikli 80 lõikes 1 osutatud põhiõiguste strateegia rakendamiseks ning strateegiat, mis käsitleb suhteid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, samuti kõnealuse strateegiaga seotud meetmeid.

4. Mitmeaastast programmi viiakse ellu iga-aastaste tööprogrammide abil ja asjakohasel juhul seda ajakohastatakse vastavalt artiklile 121 läbiviidud hindamise tulemuste põhjal. Hindamiste järeldusi võetakse asjakohasel juhul arvesse ka järgmise aasta tööprogrammis.

5. Iga-aastane tööprogramm sisaldab rahastatava tegevuse kirjeldust, mis hõlmab üksikasjalikke eesmärke ning oodatavaid tulemusi, sealhulgas tulemusnäitajaid. See sisaldab ka teavet igale tegevusele eraldatud finants- ja inimressursside kohta kooskõlas tegevuspõhise eelarvestamise ja juhtimise põhimõtetega. Iga-aastane tööprogramm on kooskõlas mitmeaastase programmiga. Iga-aastases tööprogrammis osutatakse selgelt ülesannetele, mida on võrreldes eelmise eelarveaastaga muudetud või mis on lisatud või välja jäetud.

6. Iga-aastane tööprogramm võetakse vastu kooskõlas liidu õigusloomekavaga asjaomastes välispiiride haldamise ja tagasisaatmise valdkondades.

7. Kui ametile antakse pärast iga-aastase tööprogrammi vastuvõtmist mõni uus ülesanne, muudab haldusnõukogu iga-aastast tööprogrammi.

8. Kui iga-aastases tööprogrammis tehakse olulisi muudatusi, eriti selliseid, mis tingivad eelarveliste vahendite ümberpaigutamise rohkem kui 2 % ulatuses aastaeelarvest, võetakse need vastu sama korra kohaselt kui algne iga-aastane tööprogramm. Haldusnõukogu võib delegeerida tegevdirektorile volituse teha aasta tööprogrammis ebaolulisi muudatusi.

Artikkel 103

Haldusnõukogu esimees

1. Haldusnõukogu valib oma hääleõiguslike liikmete hulgast esimehe ja aseesimehe. Esimees ja aseesimees valitakse haldusnõukogu hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega. Aseesimees asendab esimeest ex officio juhul, kui esimehel ei ole võimalik oma kohustusi täita.

2. Esimehe ja aseesimehe ametiaeg lõpeb koos nende haldusnõukogu liikmesuse lõppemisega. Kui käesolevast sättest ei tulene teisiti, on esimehe ja aseesimehe ametiaeg neli aastat. Nimetatud ametiaegu võib pikendada ühe korra.

Artikkel 104

Haldusnõukogu koosolekud

1. Haldusnõukogu koosoleku kutsub kokku selle esimees.

2. Tegevdirektor osaleb aruteludes hääleõiguseta.

3. Haldusnõukogu tuleb korralisteks koosolekuteks kokku vähemalt kaks korda aastas. Lisaks sellele korraldatakse haldusnõukogu koosolekuid esimehe algatusel, komisjoni taotlusel või vähemalt ühe kolmandiku haldusnõukogu liikmete taotlusel. Vajaduse korral võib haldusnõukogu pidada ühiseid koosolekuid EASO ja Europoli haldusnõukogudega.

4. Iirimaad kutsutakse haldusnõukogu koosolekutest osa võtma.

5. Ühendkuningriiki kutsutakse osa võtma nendest haldusnõukogu koosolekutest, mis toimuvad enne kuupäeva, mil ELi lepingu artikli 50 lõike 3 kohaselt lõpeb aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes.

6. EASO ja Europoli esindajad kutsutakse haldusnõukogu koosolekutest osa võtma. Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti esindaja kutsutakse osa võtma nendest haldusnõukogu koosolekutest, kus on päevakorras põhiõiguste kaitset puudutavad küsimused.

7. Haldusnõukogu esimees võib kutsuda haldusnõukogu koosolekutele ka Euroopa Parlamendi eksperdi. Haldusnõukogu võib kutsuda koosolekust osa võtma ka teiste asjaomaste liidu institutsioonide, organite ja asutuste esindajaid. Haldusnõukogu võib oma töökorda järgides kutsuda koosolekutele vaatlejaks mis tahes muu isiku, kelle seisukoht võib olla huvipakkuv.

8. Haldusnõukogu liikmed võivad kasutada nõustajate või ekspertide abi, kui haldusnõukogu töökorrast ei tulene teisiti.

9. Amet tagab haldusnõukogule sekretariaaditeenused.

Artikkel 105

Hääletamine

1. Ilma et see piiraks artikli 100 lõike 2 punktide c, d, k ja m, artikli 103 lõike 1 ning artikli 107 lõigete 2 ja 4 kohaldamist, võtab haldusnõukogu otsused vastu hääleõiguslike liikmete absoluutse häälteenamusega.

2. Igal liikmel on üks hääl. Liikme puudumise korral võib tema hääleõigust kasutada tema asendusliige. Tegevdirektor ei hääleta.

3. Hääletamise üksikasjalik kord sätestatakse töökorras. Töökorras sätestatakse ühe liikme teise liikme nimel tegutsemise tingimused ning nõuded kvoorumile.

4. Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ühinenud riikide esindajatel on piiratud hääleõigus vastavalt nendega sõlmitud kokkuleppele. Selleks et võimaldada kõnealustel riikidel oma hääleõigust kasutada, määrab amet päevakorras üksikasjalikult kindlaks punktid, mille puhul saab kasutada piiratud hääleõigust.

Artikkel 106

Tegevdirektori ülesanded ja volitused

1. Ametit juhib tegevdirektor, kes on oma ülesannete täitmisel täiesti sõltumatu. Ilma et see piiraks liidu institutsioonide ja haldusnõukogu pädevust, ei taotle tegevdirektor juhiseid üheltki valitsuselt ega muult organilt ega allu nende juhistele.

2. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad kutsuda tegevdirektori oma ülesannete täitmisest aru andma. See hõlmab ülevaadet ameti tegevusest, põhiõiguste strateegia elluviimisest ja järelevalvest, ameti eelmise aasta tegevusaruandest, järgneva aasta tööprogrammist ja ameti mitmeaastasest programmist ja muudest ameti tegevusega seotud teemadest. Tegevdirektor teeb taotluse korral avalduse Euroopa Parlamendi ees ja vastab igale Euroopa Parlamendi liikme esitatud küsimusele kirjalikult 15 kalendripäeva jooksul alates küsimuse saamisest. Tegevdirektor annab Euroopa Parlamendi asjaomastele organitele ja komisjonidele korrapäraselt aru.

3. Välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses on juba sätestatud konkreetsed tähtajad, tagab tegevdirektor, et aruanded edastatakse Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile võimalikult kiiresti ning igal juhul hiljemalt kuue kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu, välja arvatud juhul, kui tegevdirektor viivitust kirjalikult põhjendab.

4. Tegevdirektor vastutab haldusnõukogu poolt vastu võetud strateegiliste otsuste ettevalmistamise ja elluviimise eest, samuti ameti operatiivtegevusega seotud otsuste eest kooskõlas käesoleva määrusega. Tegevdirektori ülesanded ja volitused on järgmised:

a) haldusnõukogu poolt käesolevas määruses, selle rakendusnormides ning kohaldatavas õiguses sätestatud ulatuses vastu võetud strateegiliste otsuste, programmide ja tegevuse kohta ettepanekute esitamine, nende ettevalmistamine ja elluviimine;

b) kõikide vajalike meetmete võtmine ameti igapäevaseks haldamiseks ja toimimiseks vastavalt käesolevale määrusele, kaasa arvatud organisatsioonisiseste haldusjuhiste vastuvõtmine ja teadete avaldamine;

c) igal aastal ühtse programmdokumendi kavandi koostamine ja selle haldusnõukogule heakskiitmiseks esitamine enne, kui see kavand saadetakse 31. jaanuariks Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile;

d) ameti tegevuse kohta iga-aastase tegevusaruande koostamine ning selle esitamine haldusnõukogule;

e) artikli 115 lõike 3 kohase ameti tulude ja kulude eelarvestuse projekti koostamine ühtse programmdokumendi osana ning eelarve täitmine vastavalt artikli 116 lõikele 2;

f) oma volituste delegeerimine teistele koosseisulistele töötajatele, kui artikli 100 lõike 2 punkti o alusel vastu võetavatest sätetest ei tulene teisiti;

g) soovituse vastuvõtmine meetmete kohta vastavalt artikli 32 lõikele 7, sealhulgas selliste otsuste vastuvõtmine, milles tehakse liikmesriikidele ettepanek ühisoperatsioonide, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide ja muude artikli 36 lõikes 2 osutatud meetmete algatamiseks ja elluviimiseks;

h) liikmesriikide poolt ühisoperatsioonide või piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide kohta tehtud ettepanekute hindamine, heakskiitmine ja koordineerimine vastavalt artikli 37 lõikele 3;

i) liikmesriikide poolt tagasisaatmisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste kohta tehtud taotluste hindamine, heakskiitmine ja koordineerimine vastavalt artiklitele 50 ja 53;

j) artiklites 38 ja 42 ning artikli 53 lõikes 3 osutatud operatsiooniplaanide elluviimise tagamine;

k) artikli 42 lõikes 1 osutatud nõukogu otsuse elluviimise tagamine;

l) tegevuse rahastamisest loobumine vastavalt artiklile 46;

m) enne ameti operatiivtegevuse alustamist vastavalt artikli 46 lõigetele 4 ja 5 selle hindamine, kas esineb põhiõiguste või rahvusvahelise kaitsega seotud kohustuste rasket rikkumist või kas nende rikkumine võib tõenäoliselt jätkuda;

n) tegevuse tulemuste hindamine vastavalt artiklile 47;

o) ameti vajadustele vastava tehniliste seadmete miinimumarvu kindlaksmääramine, eelkõige selleks, et olla suuteline läbi viima ühisoperatsioone, rändehalduse tugirühmade tööd, piirivalve kiirreageerimisoperatsioone, tagasisaatmisoperatsioone ja tagasisaatmisega seotud sekkumisi vastavalt artikli 64 lõikele 6;

p) esinduste loomise ja nende tegevuse pikendamise ettepanekute esitamine kooskõlas artikli 60 lõikega 5;

q) esinduste juhtide nimetamine kooskõlas artikli 60 lõikega 4;

r) tegevuskava koostamine sise- või välisauditite aruannete ja hindamiste ning OLAFi juurdluste järelduste kohaste järelmeetmete võtmiseks ning tehtud edusammude kohta aruande esitamine kaks korda aastas komisjonile ja korrapäraselt haldusnõukogule;

s) liidu finantshuvide kaitsmine, kohaldades pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu ennetusmeetmeid, tehes tõhusaid kontrolle, nõudes õigusnormide rikkumise tuvastamise korral tagasi alusetult väljamakstud summad ning kohaldades asjakohasel juhul tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid haldus- ja rahalisi karistusi;

t) ameti pettustevastase strateegia koostamine ja haldusnõukogule heakskiitmiseks esitamine.

5. Tegevdirektor annab oma tegevusest aru haldusnõukogule.

6. Tegevdirektor on ameti seaduslik esindaja.

Artikkel 107

Tegevdirektori ja tegevdirektori asetäitjate ametisse nimetamine

1. Komisjon esitab tegevdirektori ja igale tegevdirektori asetäitja ametikohale vähemalt kolm kandidaati nimekirjast, mis koostatakse pärast seda, kui *Euroopa Liidu Teatajas* ning asjakohasel juhul muus ajakirjandusväljaandes või veebilehel on avaldatud teade ametikoha kohta.

2. Tegevdirektori nimetab lõikes 1 osutatud komisjoni ettepaneku alusel ametisse haldusnõukogu, võttes arvesse tema pädevust, dokumenteeritud kõrgetasemelist haldus- ja juhtimisoskust ning muu hulgas välispiiride haldamise ja tagasisaatmise vallas kõrgel tasemel saadud asjakohaseid erialaseid kogemusi. Enne ametisse nimetamist kutsutakse komisjoni esitatud kandidaadid Euroopa Parlamenti, et nad võtaksid pädeva(te) komisjoni(de) ees sõna ning vastaksid parlamendiliikmete küsimustele.

Pärast seda võtab Euroopa Parlament vastu arvamuse, kus esitab oma seisukohad, ja võib teatada, millist kandidaati ta eelistab.

Haldusnõukogu võtab neid seisukohti tegevdirektorit ametisse nimetades arvesse. Haldusnõukogu teeb oma otsuse hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.

Kui haldusnõukogu otsustab ametisse nimetada muu kandidaadi kui selle, keda eelistas Euroopa Parlament, teavitab haldusnõukogu Euroopa Parlamenti ja nõukogu kirjalikult sellest, kuidas Euroopa Parlamendi arvamust arvesse võeti.

Haldusnõukogu võib komisjoni ettepaneku alusel tegevdirektori ametist vabastada.

3. Tegevdirektorit abistavad kolm tegevdirektori asetäitjat. Igale tegevdirektori asetäitjale määratakse konkreetne vastutusvaldkond. Kui tegevdirektor puudub või ei saa oma kohustusi täita, täidab tema ülesandeid üks tegevdirektori asetäitja.

4. Tegevdirektori asetäitjad nimetab lõikes 1 osutatud komisjoni ettepaneku alusel ametisse haldusnõukogu, võttes arvesse nende pädevust, asjakohast haldus- ja juhtimisoskust ning välispiiri haldamise ja tagasisaatmise alaseid asjakohaseid erialaseid kogemusi. Valikuprotsessis osaleb ka tegevdirektor. Haldusnõukogu teeb oma otsuse hääleõiguslike liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.

Haldusnõukogul on õigus tegevdirektori asetäitjaid esimeses lõigus osutatud menetluse kohaselt ametist vabastada.

5. Tegevdirektori ametiaeg on viis aastat. Selle aja lõpus koostab komisjon hinnangu, milles võetakse arvesse nii hinnangut tegevdirektori tegevusele kui ka ameti tulevasi ülesandeid ja probleeme.

6. Komisjoni ettepanekul, milles võetakse arvesse lõikes 5 osutatud hinnangut, võib haldusnõukogu pikendada tegevdirektori ametiaega ühe korra kuni viieks aastaks.

7. Tegevdirektori asetäitjate ametiaeg on viis aastat. Haldusnõukogu võib komisjoni ettepaneku põhjal tegutsedes seda ametiaega ühe korra kuni viieks aastaks pikendada.

8. Tegevdirektor ja tegevdirektori asetäitjad võetakse tööle teenistustingimuste artikli 2 punkti a alusel ameti ajutiste teenistujatena.

Artikkel 108

Nõuandefoorum

1. Amet loob nõuandefoorumi, kes abistab ametit põhiõigustega seotud küsimustes, andes sõltumatult nõu. Tegevdirektor ja haldusnõukogu võivad nõuandefoorumiga konsulteerida mis tahes põhiõigustega seotud küsimustes, kooskõlastades selle põhiõiguste ametnikuga.

2. Amet kutsub nõuandefoorumis osalema EASO, Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja teised asjaomased organisatsioonid. Haldusnõukogu otsustab põhiõiguste ametniku ettepaneku alusel, mis on tehtud pärast konsulteerimist tegevdirektoriga, nõuandefoorumi koosseisu ning nõuandefoorumile teabe edastamise tingimused. Nõuandefoorum määrab pärast haldusnõukogu ja tegevdirektoriga konsulteerimist kindlaks oma töömeetodid ja koostab oma tööprogrammi.

3. Nõuandefoorumiga konsulteeritakse põhiõiguste strateegia edasiarendamise ja elluviimise, kaebuste lahendamise korra toimimise, käitumisjuhendite ja ühise põhiõppekava küsimustes. Amet teavitab nõuandefoorumit tema soovituste suhtes võetud järelmeetmetest.

4. Nõuandefoorum koostab oma tegevuse kohta aastaaruande. Aastaaruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks.

5. Ilma et see piiraks põhiõiguste ametniku ülesannete täitmist, antakse nõuandefoorumile õigeaegne ja tõhus juurdepääs kogu teabele, mis käsitleb põhiõiguste järgimist, sealhulgas külastades vastuvõtva liikmesriigi või asjakohasel juhul vastuvõtva kolmanda riigi nõusolekul ühisoperatsioone või piirivalve kiirreageerimisoperatsioone, esmase vastuvõtu piirkondi ja tagasisaatmisoperatsioone ning tagasisaatmisega seotud sekkumisi, muu hulgas kolmandates riikides. Kui vastuvõttev liikmesriik ei nõustu, et nõuandefoorum külastab kohapeal tema territooriumil toimuvat ühisoperatsiooni või piirivalve kiirreageerimisoperatsiooni, põhjendab ta seda ametile kirjalikult.

Artikkel 109

Põhiõiguste ametnik

1. Põhiõiguste ametniku nimetab pärast nõuandefoorumiga konsulteerimist ametisse haldusnõukogu, kes võtab aluseks kolmest kandidaadist koosneva nimekirja. Põhiõiguste ametnikul peab olema põhiõiguste valdkonnas vajalik kvalifikatsioon, eksperditeadmised ja erialane kogemus.

2. Põhiõiguste ametniku ülesanded on järgmised:

a) osalemine ameti põhiõiguste strateegiat ja vastavat tegevuskava puudutavas töös, sealhulgas soovituste esitamine nende täiustamiseks;

b) järelevalve selle üle, kuidas amet järgib põhiõigusi, sealhulgas ameti tegevuste uurimine;

c) põhiõiguste järgimise edendamine ametis;

d) ametile nii omaalgatuslikult kui ka taotluse korral selle tegevuse kohta nõu andmine, ilma et vastava tegevuse elluviimine seejuures viibiks;

e) arvamuste esitamine ameti operatiivtegevuse kohta koostatud operatsiooniplaanide ning katseprojektide ja tehnilise abi projektide kohta kolmandates riikides;

f) arvamuste esitamine töökordade kohta;

g) ühisoperatsioonide, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, katseprojektide, rändehalduse tugirühmade töö, tagasisaatmisoperatsioonide või tagasisaatmisega seotud sekkumiste külastamine kohapeal, sealhulgas kolmandates riikides;

h) nõuandefoorumile sekretariaadi tagamine;

i) tegevdirektori teavitamine põhiõiguste võimalikest rikkumistest ameti tegevuses;

j) põhiõiguste vaatlejate valimine ja juhtimine;

k) muude käesolevas määruses sätestatud ülesannete täitmine.

Esimese lõigu punktis h osutatud sekretariaat saab juhiseid otse nõuandefoorumilt.

3. Lõike 2 esimese lõigu punkti j kohaldamisel teeb põhiõiguste ametnik eelkõige järgmist:

a) nimetab ametisse põhiõiguste vaatlejad;

b) määrab operatsioonide ja tegevuste jaoks vastavalt artikli 110 lõikele 3 põhiõiguste vaatlejad;

c) nimetab põhiõiguste vaatlejad artiklis 51 osutatud sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejate reservi,

d) tagab põhiõiguste vaatlejate asjakohase koolituse,

e) kui ta seda vajalikuks peab, teavitab tegevdirektorit võimalikest põhiõiguste rikkumistest, millest põhiõiguste vaatlejad talle teada on andnud.

Tegevdirektor vastab põhiõiguste ametnikule, kuidas esimese lõigu punktis e osutatud küsimus seoses võimaliku põhiõiguste rikkumisega lahendati.

Põhiõiguste ametnik võib delegeerida lõike 2 esimese lõigu punktides a–i ja k sätestatud ülesandeid ühele põhiõiguste vaatlejale.

4. Haldusnõukogu sätestab põhiõiguste ametniku suhtes kohaldatavad erinormid, et tagada, et põhiõiguste ametnik ja tema töötajad on oma ülesannete täitmisel sõltumatud. Põhiõiguste ametnik annab aru otse haldusnõukogule ning teeb koostööd nõuandefoorumiga. Haldusnõukogu tagab, et põhiõiguste ametniku soovituste alusel võetakse meetmeid. Lisaks avaldab põhiõiguste ametnik aastaaruandeid oma tegevuse kohta ning selle kohta, kui suures osas ameti tegevuses põhiõigusi järgitakse. Aruanded sisaldavad teavet kaebuste lahendamise korra ja põhiõiguste strateegia rakendamise kohta.

5. Amet tagab, et põhiõiguste ametnik saab tegutseda autonoomselt ning täita oma ülesandeid sõltumatult. Põhiõiguste ametniku käsutusse antakse tema ülesannete täitmiseks piisavad ja asjakohased inimressursid ja rahalised vahendid.

Põhiõiguste ametnik valib oma töötajad ise ning need töötajad annavad aru üksnes talle.

6. Põhiõiguste ametnikku abistab tema asetäitja. Põhiõiguste ametniku asetäitja nimetab ametisse haldusnõukogu põhiõiguste ametniku esitatud nimekirja alusel, kuhu kuulub vähemalt kolm kandidaati. Põhiõiguste ametniku asetäitjal peab olema põhiõiguste valdkonnas vajalik kvalifikatsioon ja kogemus ning ta peab olema oma ülesannete täitmisel sõltumatu. Kui põhiõiguste ametnik ei viibi kohal või ei saa oma kohustusi täita, täidab tema ülesandeid ja kohustusi põhiõiguste ametniku asetäitja.

7. Põhiõiguste ametnikul on juurdepääs kogu teabele, mis käsitleb põhiõiguste järgimist ameti kogu tegevuses.

Artikkel 110

Põhiõiguste vaatlejad

1. Koosseisuliste töötajatena tööle võetud põhiõiguste vaatlejad hindavad pidevalt, kas ameti operatiivtegevus on põhiõigustega kooskõlas, annavad sellega seoses nõu ja abi ning aitavad Euroopa integreeritud piirihalduse raames kaasa põhiõiguste edendamisele.

2. Põhiõiguste vaatlejate ülesanded on järgmised:

a) jälgida põhiõiguste järgimist ning anda põhiõiguste küsimuses nõu ja abi nende ameti operatiivtegevuste ettevalmistamisel, elluviimisel ja hindamisel, mille järelevalve põhiõiguste ametnik neile on määranud;

b) tegutsemine sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejatena;

c) osalemine artiklis 62 ette nähtud ameti põhiõiguste alases koolitustegevuses, sealhulgas pakkudes põhiõiguste alast koolitust.

Esimese lõigu punkti a kohaldamiseks teevad põhiõiguste vaatlejad eelkõige järgmist:

a) jälgivad operatsiooniplaanide koostamist ning annavad põhiõiguste ametnikule aru, et ta saaks täita artikli 109 lõike 2 punktis e sätestatud ülesandeid;

b) külastavad, sealhulgas pikaajaliselt, kohti, kus operatiivtegevus toimub;

c) teevad koostööd ja suhtlevad artikli 44 sätestatud koordineeriva ametnikuga ning annavad talle nõu ja abi;

d) teavitavad koordineerivat ametnikku ja annavad põhiõiguste ametnikule aru küsimustest, mis on seotud põhiõiguste võimaliku rikkumisega ameti operatiivtegevuses, ning

e) aitavad kaasa artikli 47 kohasele tegevuste hindamisele.

3. Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, määrab põhiõiguste ametnik iga operatsiooni jaoks vähemalt ühe põhiõiguste vaatleja. Kui ta leiab, et see on asjakohane, võib põhiõiguste ametnik otsustada määrata põhiõiguste vaatleja ka muu operatiivtegevuse jaoks.

Põhiõiguste vaatlejal on juurdepääs ameti operatiivtegevuse kõikidele valdkondadele ja kõikidele selle tegevuse elluviimisega seotud dokumentidele.

4. Põhiõiguste ametnik võib nimetada põhiõiguste vaatlejad artiklis 51 osutatud sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejate reservi. Kui põhiõiguste vaatlejad tegutsevad sunniviisilise tagasisaatmise vaatlejatena, kohaldatakse *mutatis mutandis* artikli 50 lõiget 5 ja artiklit 51.

5. Põhiõiguste ametnik nimetab ametisse põhiõiguste vaatlejad ning nad alluvad otse talle. Põhiõiguste vaatlejad on oma ülesannete täitmisel sõltumatud. Operatsioonipiirkonnas viibides kannavad põhiõiguste vaatlejad sümboolikat, mille järgi saab nad hõlpsasti põhiõiguste vaatlejatena ära tunda.

6. Amet tagab, et hiljemalt 5. detsembriks 2020 on amet tööle võtnud vähemalt 40 põhiõiguste vaatlejat. Konsulteerides põhiõiguste ametnikuga hindab tegevdirektor igal aastal, kas põhiõiguste vaatlejate arvu on vaja suurendada. Pärast hindamist teeb tegevdirektor vajaduse korral haldusnõukogule ettepaneku vaatlejate arvu vastavalt operatiivvajadustele järgmiseks aastaks suurendada.

7. Pärast töölevõtmist läbivad põhiõiguste vaatlejad põhjaliku põhiõiguste alase koolituse ning seejuures võetakse arvesse nende varem omandatud kvalifikatsiooni ja töökogemust asjaomastes valdkondades. Amet tagab, et põhiõiguste vaatlejad täidavad kogu ametis töötamise aja jooksul oma ülesandeid kõige kõrgemal tasemel. Igale põhiõiguste vaatlejale koostatakse sobiv koolituskava, et tagada tema pidev ametialane arenemine ja võimaldada tal täita oma rolli põhiõiguste vaatlejana.

Artikkel 111

Kaebuste lahendamise kord

1. Amet võtab koostöös põhiõiguste ametnikuga vajalikke meetmeid sõltumatu ja tulemusliku kaebuste lahendamise korra loomiseks ja edasiarendamiseks vastavalt käesolevale artiklile, et jälgida põhiõiguste järgimist ja tagada see ameti kogu tegevuses.

2. Iga isik, keda ühisoperatsioonis, katseprojektis, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonis, rändehalduse tugirühmade töös, tagasisaatmisoperatsioonis, tagasisaatmisega seotud sekkumises või kolmandas riigis ellu viidavas ameti operatiivtegevuses osalevate töötajate tegevus või tegematajätmine mõjutab ning kes leiab, et tema põhiõigusi on selle tegevuse või tegematajätmise tõttu rikutud, või sellise isiku esindaja, võib esitada ametile kirjaliku kaebuse.

3. Vastuvõetavad on üksnes kaebused, mis on põhjendatud ja käsitlevad konkreetseid põhiõiguste rikkumisi.

4. Põhiõiguste ametnik vastutab ameti saadud kaebuste menetlemise eest kooskõlas õigusega heale haldusele. Sel eesmärgil vaatab põhiõiguste ametnik läbi kaebuse vastuvõetavuse, registreerib vastuvõetavad kaebused, edastab kõik registreeritud kaebused tegevdirektorile ja rühmaliikmeid käsitlevad kaebused päritoluliikmesriigile, sealhulgas põhiõiguste valdkonnas pädevale asjakohasele liikmesriigi asutusele või organile, et see võtaks oma volituste kohaseid järelmeetmeid. Põhiõiguste ametnik registreerib ja tagab samuti ameti või kõnealuse liikmesriigi järelmeetmed.

5. Kui kaebus on vastuvõetav, teavitatakse kaebuse esitajaid kooskõlas õigusega heale haldusele, et kaebus on registreeritud, selle läbivaatamine on alanud ning vastust võib oodata niipea, kui see on valmis. Kui kaebus edastatakse riiklikule asutusele või organile, antakse kaebuse esitajale selle kontaktandmed. Kui kaebus tunnistatakse vastuvõetamatuks, teavitatakse kaebuse esitajaid selle põhjustest ning neile pakutakse võimaluse korral nende probleemide lahendamiseks muid võimalusi.

Amet kehtestab asjakohase menetluse juhtudeks, kus kaebus tunnistatakse vastuvõetamatuks või alusetuks.

Kõik otsused vormistatakse kirjalikult ja neid tuleb põhjendada. Kui kaebuse esitaja esitab vastuvõetamatuks või alusetuks tunnistatud kaebuse kohta uusi tõendeid, hindab põhiõiguste ametnik kaebust uuesti.

6. Kui registreeritakse kaebus ameti töötaja kohta, soovitab põhiõiguste ametnik tegevdirektorile asjakohaseid järelmeetmeid, sealhulgas distsiplinaarmeetmeid, ja kui see on kohane, edastamist tsiviil- või kriminaalmenetluse algatamiseks kooskõlas käesoleva määruse ja liikmesriigi õigusega. Tegevdirektor tagab asjakohaste järelmeetmete võtmise ja annab põhiõiguste ametnikule kindlaksmääratud aja jooksul ja seejärel vajaduse korral korrapäraselt aru tehtud järeldustest, distsiplinaarmeetmete rakendamisest ning ameti poolt kaebuse alusel võetud meetmetest.

Kui kaebus on seotud isikuandmete kaitsega, konsulteerib tegevdirektor enne kaebuse kohta otsuse tegemist ka ameti andmetekaitseametnikuga. Põhiõiguste ametnik ja andmetekaitseametnik koostavad kirjaliku vastastikuse mõistmise memorandumi, milles määratakse kindlaks nende ülesannete jaotus ja koostöö saadud kaebuste menetlemisel.

7. Kui registreeritakse kaebus vastuvõtva liikmesriigi või muu osaleva liikmesriigi rühmaliikme, sealhulgas lähetatud rühmaliikme või lähetatud riikliku eksperdi kohta, tagab päritoluliikmesriik asjakohaste järelmeetmete, sealhulgas distsiplinaarmeetmete võtmise, vajaduse korral edastamise tsiviil- või kriminaalmenetluse algatamiseks ja muude liikmesriigi õiguse kohaste meetmete võtmise. Asjaomane liikmesriik annab kindlaksmääratud aja jooksul ja seejärel vajaduse korral korrapäraselt aru põhiõiguste ametnikule tehtud järeldustest ja kaebuse põhjal võetud järelmeetmetest. Amet võtab järelmeetmeid ka juhul, kui ta ei ole asjaomaselt liikmesriigilt aruannet saanud.

Kui asjaomane liikmesriik kindlaksmääratud aja jooksul aruannet ei esita või see ei ole piisavalt selge, teavitab põhiõiguste ametnik sellest tegevdirektorit ja haldusnõukogu.

8. Kui leitakse, et rühmaliige on rikkunud põhiõigusi või rahvusvahelise kaitsega seotud kohustusi, nõuab amet, et liikmesriik kõrvaldaks kõnealuse rühmaliikme viivitamata ameti tegevusest või alalisest korpusest.

9. Põhiõiguste ametnik lisab oma artikli 109 lõike 4 kohasesse aastaaruandesse teabe kaebuste lahendamise korra kohta, sealhulgas konkreetsed viited ameti ja liikmesriikide poolt kaebuste põhjal tehtud järelduste ja võetud järelmeetmete kohta.

10. Põhiõiguste ametnik koostab lõigete 1–9 kohaselt ja pärast nõuandefoorumiga konsulteerimist kaebuse tüüpvormi, milles nõutakse põhiõiguste väidetava rikkumise kohta üksikasjalikku ja konkreetset teavet. Põhiõiguste ametnik koostab vajaduse korral ka muud üksikasjalikud reeglid. Põhiõiguste ametnik esitab selle tüüpvormi ja muud üksikasjalikud reeglid tegevdirektorile ja haldusnõukogule.

Amet tagab, et teave kaebuse esitamise võimaluse ja menetluse kohta on kergesti kättesaadav, sealhulgas haavatavatele isikutele. Kaebuse tüüpvorm on ameti kogu tegevuse ajal kättesaadav ameti veebisaidil ja paberkandjal keeltes, mida kolmandate riikide kodanikud mõistavad või mille puhul on põhjust oletada, et nad neid mõistavad. Kaebuse tüüpvorm on hõlpsasti kättesaadav, muu hulgas mobiilseadmete abil. Amet tagab, et kaebuse esitajatele antakse kaebuste esitamise menetluse kohta täiendavaid juhiseid ja abi. Põhiõiguste ametnik vaatab kaebused läbi ka siis, kui nende esitamiseks ei ole kasutatud kaebuse tüüpvormi.

11. Amet ja põhiõiguste ametnik käsitlevad ja töötlevad kaebuses sisalduvaid isikuandmeid vastavalt määrusele (EL) 2018/1725 ning liikmesriigid teevad seda vastavalt määrusele (EL) 2016/679 ja direktiivile (EL) 2016/680.

Kaebuse esitamist käsitatakse kaebuse esitaja nõusolekuna, et amet ja põhiõiguste ametnik võivad tema isikuandmeid töödelda määruse (EL) 2018/1725 artikli 5 lõike 1 punkti d tähenduses.

Selleks et tagada kaebuse esitajate huvide kaitse, käsitleb põhiõiguste ametnik kaebusi konfidentsiaalselt, järgides liikmesriigi ja liidu õigust, välja arvatud juhul, kui kaebuse esitaja sõnaselgelt loobub oma õigusest konfidentsiaalsusele. Kui kaebuse esitaja loobub oma õigusest konfidentsiaalsusele, käsitatakse seda tema nõusolekuna, et põhiõiguste ametnik või amet avaldab vajaduse korral seoses kaebuse sisuks oleva küsimusega tema isiku pädevatele asutustele või organitele.

Artikkel 112

Parlamentidevaheline koostöö

1. Selleks et võtta arvesse riiklikest asutustest ja ametist koosneva Euroopa piiri- ja rannikuvalve eripära ja et tagada Euroopa Parlamendi mõjus kontroll ameti üle ning riikide parlamentide mõjus kontroll vastavate pädevate riiklike asutuste üle, mis on ette nähtud vastavalt kas aluslepingutes või liikmesriikide õiguses, võivad Euroopa Parlament ja riikide parlamendid teha ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artikli 9 raames koostööd.

2. Kutse saamisel osalevad tegevdirektor ja haldusnõukogu esimees seoses lõikega 1 toimuval Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide kohtumisel.

3. Amet edastab oma iga-aastase tegevusaruande liikmesriikide parlamentidele.

Artikkel 113

Keelte kasutamise kord

1. Ameti suhtes kohaldatakse määrust nr 1 ([46]).

2. Ilma et see piiraks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 342 kohaselt vastu võetud otsuseid, esitatakse iga-aastane tegevusaruanne ja tööprogramm kõikides liidu ametlikes keeltes.

([46]) Nõukogu 15. aprilli 1958. aasta määrus nr 1, millega määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 17, 6.10.1958, lk 385).

3. Ameti toimimiseks vajalikke tõlketeenuseid osutab Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskus.

Artikkel 114

Läbipaistvus ja teabevahetus

1. Ameti valduses olevatele dokumentidele juurdepääsu taotlevaid avaldusi menetleb amet vastavalt määrusele (EÜ) nr 1049/2001.

2. Amet edastab oma pädevusvaldkonda kuuluvates küsimustes teavet omal algatusel. Amet avalikustab olulise teabe, sealhulgas iga-aastase tegevusaruande, iga-aastase tööprogrammi, käitumisjuhendi, strateegilised riskianalüüsid ning üksikasjalikud kirjeldused varasemate ja käimasolevate ühisoperatsioonide, piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide, katseprojektide, kolmandates riikides toimuvate tehnilise abi projektide, rändehalduse tugirühmade kohapeale suunamise, tagasisaatmisoperatsioonide või tagasisaatmisega seotud sekkumiste kohta, sealhulgas kolmandates riikides, ja töökordade kohta, ning tagab eelkõige, ilma et see piiraks artikli 92 kohaldamist, et üldsusele ja huvitatud isikutele antakse ameti töö kohta kiiresti objektiivset, üksikasjalikku, täielikku, usaldusväärset ja hõlpsasti arusaadavat teavet. Seejuures ei avalda amet operatiivteavet, mis seaks avalikuks tuleku korral ohtu operatsioonide eesmärkide saavutamise.

3. Haldusnõukogu kehtestab lõigete 1 ja 2 kohaldamise praktilise korra.

4. Füüsilised või juriidilised isikud võivad pöörduda ameti poole kirjalikult kõikides liidu ametlikes keeltes. Neil on õigus saada vastus samas keeles.

5. Määruse (EÜ) nr 1049/2001 artikli 8 kohaste ameti otsuste peale võib ELi toimimise lepingu artiklites 228 ja 263 sätestatud tingimustel esitada kaebuse Euroopa Ombudsmanile või hagi Euroopa Kohtule.

4. JAGU

Finantsnõuded

Artikkel 115

Eelarve

1. Ilma et see piiraks muud liiki sissetulekuid, on ameti tuludeks

a) liidu rahaline toetus, mis kantakse Euroopa Liidu üldeelarvesse (komisjoni eelarvejagu);

b) Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega ühinenud riikide rahaline osalus, mis on kindlaks määratud vastavas kokkuleppes;

c) liidu rahalised vahendid rahalise toetuse andmise kokkulepete või sihtotstarbeliste toetuste vormis kooskõlas artiklis 120 osutatud ameti finantsreeglite ja liidu poliitikavaldkondade toetamiseks mõeldud rahastamisvahendeid käsitlevate asjaomaste sätetega;

d) tasud osutatud teenuste eest;

e) liikmesriikide vabatahtlik rahaline osalus.

2. Ameti kuludeks on haldus-, taristu-, tegevus- ja personalikulud.

3. Tegevdirektor koostab ameti järgmise eelarveaasta tulude ja kulude eelarvestuse projekti, mis sisaldab ametikohtade loetelu, ning edastab selle haldusnõukogule.

4. Tulud ja kulud peavad olema tasakaalus.

5. Haldusnõukogu võtab tegevdirektori koostatud eelarvestuse projekti põhjal vastu ameti tulude ja kulude esialgse eelarvestuse projekti, mis hõlmab esialgset ametikohtade loetelu. Haldusnõukogu edastab need ühtse programmdokumendi projekti osana iga aasta 31. jaanuariks Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

6. Haldusnõukogu saadab ameti tulude ja kulude lõpliku eelarvestuse projekti, sealhulgas ametikohtade loetelu kava koos esialgse tööprogrammiga komisjonile iga aasta 31. märtsiks.

7. Komisjon edastab eelarvestuse koos Euroopa Liidu üldeelarve projektiga eelarvepädevatele institutsioonidele.

8. Kõnealuse eelarvestuse alusel kannab komisjon Euroopa Liidu üldeelarve projekti summad, mida ta peab ametikohtade loetelu ja üldeelarvest makstava toetuse suuruse põhjal vajalikuks, ning esitab selle kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 313 ja 314 eelarvepädevatele institutsioonidele.

9. Eelarvepädevad institutsioonid kinnitavad ameti toetuseks kasutatavad assigneeringud.

10. Eelarvepädevad institutsioonid võtavad vastu ameti ametikohtade loetelu.

11. Haldusnõukogu võtab vastu ameti eelarve. Eelarve muutub lõplikuks pärast Euroopa Liidu üldeelarve lõplikku vastuvõtmist. Vajaduse korral kohandatakse eelarvet vastavalt.

12. Kõik eelarve, sealhulgas ametikohtade loetelu muudatused võetakse vastu sama korra kohaselt.

13. Hoonetega seotud projektide suhtes, mis võivad märkimisväärselt mõjutada ameti eelarvet, kohaldatakse komisjoni delegeeritud määrust (EL) nr 2019/715 ([47]).

14. Piirivalve kiirreageerimisoperatsioonide ja tagasisaatmisega seotud sekkumiste rahastamiseks sisaldab haldusnõukogu vastu võetud ameti eelarve operatiivtegevuseks ettenähtud reservi, mille suurus on vähemalt 2 % välispiiridel toimuvate ühisoperatsioonide ja tagasisaatmise valdkonna operatiivtegevuse jaoks ettenähtud ühisest assigneeringust. Pärast iga kuu lõppu võib tegevdirektor otsustada paigutada ühe kaheteistkümnendiku reservis olevatest assigneeringutest ümber ameti muu operatiivtegevuse tarbeks. Tegevdirektor teavitab sellest haldusnõukogu.

15. Pikemalt kui ühe eelarveaasta vältel toimuva tegevusega kaasnevad eelarvelised kulukohustused võib jagada aastasteks osadeks.

Artikkel 116

Eelarve täitmine ja kontroll

1. Ameti eelarve täitmise eest vastutab tegevdirektor.

2. Eelarveaasta N + 1 1. märtsiks edastab ameti peaarvepidaja aasta N esialgse raamatupidamisaruande komisjoni peaarvepidajale ja kontrollikojale. Komisjoni peaarvepidaja konsolideerib institutsioonide ja detsentraliseeritud asutuste esialgsed raamatupidamisaruanded vastavalt määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklile 245.

3. Amet esitab aasta N eelarvehalduse ja finantsjuhtimise aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale aasta N + 1 31. märtsiks.

4. Komisjoni peaarvepidaja saadab ameti aasta N esialgse raamatupidamisaruande, mis on konsolideeritud komisjoni raamatupidamise aastaaruannetega, kontrollikojale aasta N + 1 31. märtsiks.

5. Pärast kontrollikojalt määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 246 kohaste tähelepanekute saamist ameti aasta N esialgse raamatupidamisaruande kohta koostab tegevdirektor omal vastutusel ameti lõpliku raamatupidamisaruande ja esitab selle haldusnõukogule arvamuse saamiseks.

6. Haldusnõukogu esitab ameti aasta N lõpliku raamatupidamisaruande kohta arvamuse.

([47]) Komisjoni 18. detsembri 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 2019/715 raamfinantsmääruse kohta asutustele, mis on asutatud Euroopa Liidu toimimise lepingu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu alusel ning millele osutatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis 70 (ELT L 122, 10.5.2019, lk 1).

7. Tegevdirektor saadab lõpliku raamatupidamise aastaaruande koos haldusnõukogu arvamusega Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale aasta N + 1 1. juuliks.

8. Aasta N lõplik raamatupidamisaruanne avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* aasta N + 1 15. novembriks.

9. Tegevdirektor saadab kontrollikojale tema tähelepanekute kohta vastuse aasta N + 1 30. septembriks. Tegevdirektor saadab kõnealuse vastuse ka haldusnõukogule.

10. Euroopa Parlamendi taotluse korral esitab tegevdirektor talle kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 261 lõikega 3 kogu teabe, mida on vaja aasta N eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse tõrgeteta läbiviimiseks.

11. Kvalifitseeritud häälteenamusega otsuse teinud nõukogu soovituse põhjal annab Euroopa Parlament enne aasta N + 1 15. maid heakskiidu tegevdirektori tegevusele aasta N eelarve täitmisel.

Artikkel 117

Pettuste vastu võitlemine

1. Pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemisel kohaldatakse piiranguteta määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 sätteid. Amet ühineb 25. mai 1999. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppega, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sisejuurdlusi, ja võtab viivitamata vastu ameti kõigi töötajate suhtes kohaldatavad asjakohased sätted, kasutades kõnealuse kokkuleppe lisas esitatud vormi.

2. Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide nii alusel kui ka kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda amet on rahastanud liidu vahenditest.

3. OLAF võib korraldada haldusjuurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 ja nõukogu määruse (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ([48]) sätetele ning neis määrustes sätestatud korras, et teha kindlaks, kas ameti rahastatud toetuslepingu, toetuse määramise otsuse või lepinguga seoses on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

4. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida direktiivis (EL) 2017/1371 määratletud liidu finantshuve kahjustavaid pettusi ja muud ebaseaduslikku tegevust ning esitada nende kohta süüdistusi.

5. Ilma et see piiraks lõigete 1–4 kohaldamist, sisaldavad ameti ja kolmandate riikide ning ameti ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelised töökorrad, toetuslepingud, toetuse määramise otsused ja kokkulepped sätteid, mis annavad kontrollikojale, OLAFile ja Euroopa Prokuratuurile sõnaselgelt õiguse korraldada oma vastava pädevuse piires sellist auditeerimist ja uurimist.

Artikkel 118

Huvide konflikti vältimine

Amet võtab vastu sisereeglid, millega kohustatakse ameti organite liikmeid ja ameti töötajaid vältima olukordi, mis võivad põhjustada huvide konflikti nende teenistus- või ametiajal, ning sellistest olukordadest teada andma.

Amet tagab läbipaistvusregistri abil lobitegevuse läbipaistvuse, avalikustades kõik oma kohtumised kolmandatest osapooltest sidusrühmadega. Läbipaistvusregistrisse kantakse kõik tegevdirektori, tegevdirektori asetäitjate ja osakonnajuhtide koosolekud ja suhtlus kolmandatest osapooltest sidusrühmadega, mis on seotud teenuseid, seadmeid või projektide ja uuringute allhankimist käsitlevate hangete ja pakkumustega. Amet dokumenteerib kõik oma töötajate kohtumised kolmandatest osapooltest sidusrühmadega, kui need on seotud teenuseid, seadmeid või projektide ja uuringute allhankimist käsitlevate hangete ja pakkumustega.

([48]) Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

Artikkel 119

Haldusuurimised

Ameti tegevust uurib vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 228 Euroopa Ombudsman.

Artikkel 120

Finantssäte

Haldusnõukogu võtab pärast komisjoniga konsulteerimist vastu ameti suhtes kohaldatavad finantsreeglid. Need ei või lahkneda delegeeritud määrusest (EL) nr 1271/2013, välja arvatud juhul, kui see on ameti toimimiseks tingimata vajalik ja komisjon on selleks andnud eelneva loa. Selles raamistikus võtab haldusnõukogu vastu konkreetsed finantsreeglid, mida kohaldatakse ameti tegevuse suhtes kolmandate riikidega tehtava tagasipöördumisalase koostöö raames.

Artikkel 121

Hindamine

1. Ilma et see piiraks artikli 59 kohaldamist, hindab komisjon käesoleva määruse rakendamist hiljemalt 5. detsembriks 2023 ning pärast seda iga nelja aasta järel. Hindamise käigus analüüsitakse eelkõige:

a) ameti saavutatud tulemusi seoses tema eesmärkide, volituste, ressursside ja ülesannetega;

b) ameti tegevuse ja töömeetodite mõju, tõhusust ja tulemuslikkust seoses tema eesmärkide, volituste ja ülesannetega;

c) Euroopa tasandil tehtavat asutustevahelist koostööd, sealhulgas rannikuvalve ülesannetega seotud Euroopa tasandi koostööd;

d) vajadust muuta ameti volitusi;

e) selliste muudatuste finantsmõju;

f) alalise korpuse toimimist ning alates teisest hindamisest ka selle töötajate koguarvu ja koosseisu;

g) alalise korpuse töötajate koolitustaset, erialaseid teadmisi ja professionaalsust.

Hindamine hõlmab erianalüüsi harta ja muu asjaomase liidu õiguse järgimise kohta käesoleva määruse kohaldamisel.

2. Hindamise käigus analüüsitakse ka ameti kui tööandja atraktiivsust koosseisuliste töötajate töölevõtmisel, et tagada tööle kandideerijate kvaliteet ja geograafiline tasakaal.

3. Komisjon kaasab hindamist läbi viies asjaomaseid sidusrühmi, sealhulgas nõuandefoorumit ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit.

4. Komisjon saadab hindamisaruanded ja oma järeldused aruannete kohta Euroopa Parlamendile, nõukogule ja haldusnõukogule. Haldusnõukogu võib anda komisjonile soovitusi käesoleva määruse muutmise kohta. Hindamisaruanded ja aruannete järeldused avalikustatakse. Hindamisaruannete koostamiseks vajaliku teabe esitavad komisjonile liikmesriigid ja amet. Vajaduse korral esitatakse koos hindamisaruannetega seadusandlikud ettepanekud.

5. Amet esitab EUROSURi tegevuse kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule 1. detsembriks 2021 ja pärast seda iga kahe aasta järel.

Nende aruannete koostamiseks vajaliku teabe esitavad ametile liikmesriigid.

6. Lõikes 1 osutatud hindamise raames koostab komisjon EUROSURi üldhinnangu, millele lisatakse vajaduse korral ettepanekud selle toimimise parandamiseks.

Lõikes 1 osutatud üldhinnangu koostamiseks vajaliku teabe esitavad komisjonile liikmesriigid ja amet.

Komisjon kaasab esimeses lõigus osutatud üldhinnangu tegemisse asjaomaseid sidusrühmi, sealhulgas nõuandefoorumit ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametit.

V PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 122

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab Euroopa piiri- ja rannikuvalve komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 123

Kehtetuks tunnistamine ja üleminekusätted

1. Määrus (EL) nr 1052/2013 tunnistatakse kehtetuks, välja arvatud selle artikli 9 lõiked 3, 5 ja 7–10 ning artikli 10 lõiked 5 ja 7, mis tunnistatakse kehtetuks alates käesoleva määruse artikli 24 lõikes 3 osutatud rakendusakti jõustumise kuupäevast.

2. Määrus (EL) 2016/1624 tunnistatakse kehtetuks, välja arvatud selle artiklid 20, 30 ja 31, mis tunnistatakse kehtetuks alates 1. jaanuarist 2021.

3. Artiklite 54–58 kohased kohapeale suunamised algavad 1. jaanuaril 2021.

4. 2021. aastal toimuvate kohapeale suunamiste jaoks võtab haldusnõukogu artikli 54 lõikes 4 ja artikli 64 lõikes 6 osutatud otsused vastu hiljemalt 31. märtsiks 2020.

5. Et toetada inimressursside arendamist ja liikmesriikide panuste tagamist alalisse korpusse, on liikmesriikidel õigus saada 2020. aastal kooskõlas artikli 61 lõike 1 punktiga a makseid. 2020. aasta maksete arvutamisel võetakse aluseks arvud, mis on esitatud II lisas 2022. aasta kohta.

6. Et anda alalise korpuse esimestesse kohapeale suunamistesse ja ETIASe keskküksuse loomisse oma panus vajaliku arvu koosseisuliste töötajatega, hakkab amet vajalikke ettevalmistusi tegema, sealhulgas töötajaid värbama ja koolitama, alates 4. detsembrist 2019 ja kooskõlas eelarvereeglitega.

7. Liikmesriigid võivad anda EUROSURile vabatahtlikult teavet kontrollide kohta piiril ja õhupiiridel toimuva patrull- ja vaatlustegevuse kohta kuni 5. detsembrini 2021.

8. Viiteid kehtetuks tunnistatud õigusaktidele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt käesoleva määruse VI lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 124

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

2. Artiklit 79 kohaldatakse alates nimetatud artiklis osutatud süsteemi tegeliku üleandmise kuupäevast.

3. Artikli 12 lõiget 3, artiklit 70 ja artikli 100 lõiget 5 kohaldatakse Ühendkuningriigiga tehtava koostöö suhtes kuni kuupäevani, mil ELi lepingu artikli 50 lõike 3 kohaselt lõpeb aluslepingute kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes või kui selleks kuupäevaks on jõustunud Ühendkuningriigiga ELi lepingu artikli 50 lõike 2 kohaselt sõlmitud väljaastumisleping, väljaastumislepingus sätestatud üleminekuperioodi lõpuni.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel, 13. november 2019

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
D. M. SASSOLI	T. TUPPURAINEN

I LISA

Alalise korpuse suutlikkus aastate ja kategooriate kaupa kooskõlas artikliga 54

Kategooria/ Aasta	1. kategooria Koosseisulised töötajad	2. kategooria Operatiivtöötajad pikaajalisteks lähetusteks	3. kategooria Operatiivtöötajad lühi-ajalisteks kohapeale suunamisteks	4. kategooria Kiirreageerimisreserv	Alaline korpus kokku
2021	1 000	400	3 600	1 500	6 500
2022	1 000	500	3 500	1 500	6 500
2023	1 500	500	4 000	1 500	7 500
2024	1 500	750	4 250	1 500	8 000
2025	2 000	1 000	5 000	0	8 000
2026	2 500	1 250	5 250	0	9 000
2027 ja pärast seda	3 000	1 500	5 500	0	10 000

II LISA

Liikmesriikide iga-aastased panused töötajate saatmisel alalisse korpusesse pikaajalisse lähetusse kooskõlas artikliga 56

Riik/Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 ja pärast seda
Belgia	8	10	10	15	20	25	30
Bulgaaria	11	13	13	20	27	33	40
Tšehhi Vabariik	5	7	7	10	13	17	20
Taani	8	10	10	15	19	24	29
Saksamaa	61	73	73	110	152	187	225
Eesti	5	6	6	9	12	15	18
Kreeka	13	17	17	25	33	42	50
Hispaania	30	37	37	56	74	93	111
Prantsusmaa	46	56	56	83	114	141	170
Horvaatia	17	22	22	33	43	54	65
Itaalia	33	42	42	63	83	104	125
Küpros	2	3	3	4	5	7	8
Läti	8	10	10	15	20	25	30
Leedu	10	13	13	20	26	33	39
Luksemburg	2	3	3	4	5	7	8
Ungari	17	22	22	33	43	54	65
Malta	2	2	2	3	4	5	6

Riik/Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 ja pärast seda
Madalmaad	13	17	17	25	33	42	50
Austria	9	11	11	17	23	28	34
Poola	27	33	33	50	67	83	100
Portugal	8	10	10	15	20	25	30
Rumeenia	20	25	25	38	50	63	75
Sloveenia	9	12	12	18	23	29	35
Slovakkia	9	12	12	18	23	29	35
Soome	8	10	10	15	20	25	30
Rootsi	9	11	11	17	23	28	34
Šveits	4	5	5	8	11	13	16
Island	1	1	1	1	1	2	2
Liechtenstein (*)	0	0	0	0	0	0	0
Norra	5	7	7	10	13	17	20
KOKKU	400	500	500	750	1 000	1 250	1 500

(*) Liechtenstein panustab proportsionaalse rahalise toetusega.

III LISA

Liikmesriikide iga-aastased panused operatiivtöötajate lühiajalisel suunamisel alalisse korpusesse kooskõlas artikliga 57

Riik/Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 ja pärast seda
Belgia	72	70	80	85	100	105	110
Bulgaaria	96	93	107	113	133	140	147
Tšehhi Vabariik	48	47	53	57	67	70	73
Taani	70	68	77	82	97	102	106
Saksamaa	540	523	602	637	748	785	827
Eesti	43	42	48	51	60	63	66
Kreeka	120	117	133	142	167	175	183
Hispaania	266	259	296	315	370	389	407
Prantsusmaa	408	396	454	481	566	593	624
Horvaatia	156	152	173	184	217	228	238
Itaalia	300	292	333	354	417	438	458
Küpros	19	19	21	23	27	28	29
Läti	72	70	80	85	100	105	110
Leedu	94	91	104	111	130	137	143
Luksemburg	19	19	21	23	27	28	29
Ungari	156	152	173	184	217	228	238
Malta	14	14	16	17	20	21	22

Riik/Aasta	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027 ja pärast seda
Madalmaad	120	117	133	142	167	175	183
Austria	82	79	91	96	113	119	125
Poola	240	233	267	283	333	350	367
Portugal	72	0	80	85	100	105	110
Rumeenia	180	175	200	213	250	263	275
Sloveenia	84	82	93	99	117	123	128
Slovakkia	84	82	93	99	117	123	128
Soome	72	70	80	85	100	105	110
Rootsi	82	79	91	96	113	119	125
Šveits	38	37	43	45	53	56	59
Island	5	5	5	6	7	7	7
Liechtenstein (*)	0	0	0	0	0	0	0
Norra	48	47	53	57	67	70	73
KOKKU	3 600	3 500	4 000	4 250	5 000	5 250	5 500

(*) Liechtenstein panustab proportsionaalse rahalise toetusega.

IV LISA

Liikmesriikide panused alalisse korpusesse kiirreageerimisreservi kaudu kooskõlas artikliga 58

Riik	Arv
Belgia	30
Bulgaaria	40
Tšehhi Vabariik	20
Taani	29
Saksamaa	225
Eesti	18
Kreeka	50
Hispaania	111
Prantsusmaa	170
Horvaatia	65
Itaalia	125
Küpros	8
Läti	30
Leedu	39
Luksemburg	8
Ungari	65
Malta	6
Madalmaad	50
Austria	34
Poola	100
Portugal	30
Rumeenia	75
Sloveenia	35
Slovakkia	35
Soome	30

Riik	Arv
Rootsi	34
Šveits	16
Island	2
Liechtenstein (*)	0
Norra	20
KOKKU	1 500

(*) Liechtenstein panustab proportsionaalse rahalise toetusega.

V LISA

Rühmaliikmetena tegutsevate kohapeale suunatud koosseisuliste töötajate suhtes kohaldatavad reeglid jõu kasutamise kohta, muu hulgas koolituse ja teenistustulirelvade ning mittesurmava varustuse hankimise, kontrolli ja kasutamise kohta

1. **Jõu ja relvade kasutamise üldpõhimõtted**

Käesolevas määruses tähendab „jõu kasutamine“ füüsiliste vahendite kasutamist rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisuliste töötajate poolt nende ülesannete täitmisel või hädakaitseks, mis hõlmab käte ja keha ning mis tahes vahendite, relvade, sealhulgas tulirelvade, või varustuse ning tulirelvade kasutamist.

Relvi, laskemoona ja varustust tohib kanda ja kasutada üksnes operatsioonide ajal. Relvade, laskemoona ja varustuse kandmine või kasutamine väljaspool tööaega on keelatud.

Vastavalt artikli 82 lõikele 8 kasutavad rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad jõudu ja relvasid kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi õigusega ning vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnike juuresolekul.

Ilma et see piiraks vastuvõtva liikmesriigi luba kasutada operatsioonide käigus jõudu ja sellise jõu kasutamise suhtes kõnealuse liikmesriigi õiguse kohaldatavust, peavad rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad järgima jõu ja relvade kasutamisel allpool sätestatud vajaduse, proportsionaalsuse ja ettevaatuse põhimõtteid (edaspidi „tuumpõhimõtted“).

Tegevdirektori ja vastuvõtva liikmesriigi vahel kokku lepitud operatsiooniplaanis määratakse kindlaks operatsioonide käigus kooskõlas liikmesriigi õiguse või töökorraga relvade kandmise ja kasutamise tingimused.

Vajaduse põhimõte

Jõu kasutamine, kas otsese füüsilise kontakti teel või relva või varustuse kasutamise abil, peab olema erandlik ning toimuma üksnes juhul, kui see on hädavajalik ameti ülesannete täitmise tagamiseks või hädakaitseks. Jõudu tohib kasutada üksnes viimase võimalusena, pärast seda, kui on tehtud kõik mõistlikud jõupingutused lahendada olukord vägivallata, sealhulgas veenmise, läbirääkimiste või vahendamise abil. Jõudu ega sunnimeetmeid ei tohi ühelgi juhul kasutada omavoliliselt või kuritahtlikult.

Proportsionaalsuse põhimõte

Kui õiguspärane jõu või tulirelvade kasutamine on vältimatu, tegutsevad rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad proportsionaalselt olukorra tõsiduse ja õiguspärase eesmärgiga, mida soovitakse saavutada. Proportsionaalsuse põhimõttest tuleb operatiivtegevuse käigus lähtuda nii kasutatava jõu laadi (näiteks relvade kasutamise vajadus) kui ka jõu ulatuse valikul. Rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad ei tohi kasutada rohkem jõudu kui on õiguspärase õiguskaitse eesmärgi saavutamiseks hädavajalik. Tulirelva kasutamisel peavad rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad tagama, et selline kasutamine põhjustab võimalikult vähe vigastusi ning minimeerib vigastusi ja kahju niivõrd, kui see on võimalik. Kui meede toob kaasa vastuvõetamatu tulemuse, võivad rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad meetmest loobuda. Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt peab amet andma oma rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulistele töötajatele varustuse ja hädakaitsevahendid, mis on vajalikud sobiva jõu kasutamiseks.

Ettevaatuspõhimõte

Rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised operatiivtöötajad peavad operatiivtegevuse käigus täielikult austama ning püüdma säilitada inimelu ja inimväärikust. Tegevuse käigus tuleb võtta kõik vajalikud meetmed vigastuste ja kahju ohu minimeerimiseks. See kohustus hõlmab rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisuliste töötajate üldist kohustust jõu kasutamise kavatsusest selgesti hoiatada, v.a juhul, kui selline hoiatamine seaks rühmaliikmed ohtu või põhjustaks surma- või raskete vigastuste ohu teistele või oleks konkreetses olukorras selgelt sobimatu või kasutu.

2. **Erireeglid enim kasutatavate vahendite (rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisuliste töötajate varustus) kohta**

Tuumpõhimõtete kohaselt on jõu kasutamine lubatav üksnes ulatuses, mis on vajalik vahetu õiguskaitse-eesmärgi saavutamiseks ja üksnes pärast seda, kui:

— võimalused lahendada potentsiaalselt vägivaldne vastasseis veenmise, läbirääkimiste või vahendamise abil on ammendatud ja asjaomased katsed on nurjunud;

— jõu kasutamise kavatsuse kohta on antud hoiatus.

Kui sekkuda on vaja karmimalt (näiteks kasutades relva või muud liiki relva), tuleb selle kohta anda ka selge hoiatus, v.a juhul, kui selline hoiatamine seaks rühmaliikmed ohtu või põhjustaks surma- või raskete vigastuste ohu teistele või oleks konkreetses olukorras selgelt sobimatu või kasutu.

Tulirelvad

Rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad võivad kasutada tulirelvi inimeste vastu üksnes järgmistel juhtudel ja üksnes juhul, kui vähemäärmuslikest vahenditest vajaliku tulemuse saavutamiseks ei piisa:

— rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad kasutavad tulirelvi viimase võimalusena äärmises hädaolukorras, eriti kui on oht, et kõrvalised isikud võivad viga saada;

— rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad kasutavad tulirelvi enda ja teiste kaitsmiseks vältimatu surma- või raske vigastuse ohu korral;

— rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad kasutavad tulirelvi, et hoida ära vältimatu surma- või raske vigastuse oht;

— rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad kasutavad tulirelvi, et tõrjuda tegelikku rünnet või hoida ära ohtlik rünne oluliste institutsioonide, teenistuste või rajatiste vastu.

Enne tulirelvade kasutamist peavad rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad andma tulirelva kasutamise kavatsuse kohta selge hoiatuse. Hoiatuse võib anda kas suuliselt või hoiatuslaskudena.

Mittesurmavad relvad

Kumminui

Kooskõlas tuumpõhimõtetega võib heakskiidetud kumminuiasid kasutada kas kaitsevahendina või kui see on kohane, relvana järgmistel juhtudel:

— kui väiksem jõukasutus on eesmärgi saavutamiseks selgelt sobimatu;

— tegeliku või ähvardava varavastase ründe tõrjumiseks.

Enne kumminuia kasutamist peavad rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad andma kumminuia kasutamise kavatsuse kohta selge hoiatuse. Kumminuia kasutamise korral peavad rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad alati püüdma minimeerida vigastuste ohtu ja vältima lööke pähe.

Pisaraid tekitavaid ained (nt pipragaas)

Kooskõlas tuumpõhimõtetega võib heakskiidetud, pisaraid tekitavaid aineid kasutada kas kaitsevahendina või kui see on kohane, relvana järgmistel juhtudel:

— kui väiksem jõukasutus on eesmärgi saavutamiseks selgelt sobimatu;

— tegeliku või ähvardava ründe tõrjumiseks.

Muu varustus

Käerauad

Käeraudu võib kasutada üksnes nende isikute puhul, keda peetakse ohtlikuks enesele või teistele, et tagada nende ohutu kinnipidamine või transportimine ning tagada rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisuliste töötajate ja teiste rühmaliikmete turvalisus. Käeraudu tohib kasutada üksnes võimalikult lühikese aja jooksul ja juhul, kui see on hädavajalik.

3. **Praktilised reeglid jõu, teenistusrelvade, laskemoona ja varustuse kasutamise kohta operatsioonide käigus**

Üldised praktilised reeglid jõu, relvade ja muu varustuse kasutamise kohta operatsioonide käigus

Vastavalt artikli 82 lõikele 8 teostavad rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad oma täitevvolitusi, sealhulgas kasutavad jõudu, vastuvõtva liikmesriigi juhtimise ja kontrolli all ning tohivad kasutada jõudu, sealhulgas relvi, laskemoona ja varustust, vastuvõtva liikmesriigi piirivalveametnike juuresolekul pärast loa saamist vastuvõtva liikmesriigi pädevatelt asutustelt. Vastuvõtva liikmesriigi pädevad asutused võivad aga anda ameti nõusolekul rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulistele töötajatele loa kasutada jõudu ka juhul, kui vastuvõtva liikmesriigi ametnikud juures ei viibi.

Vastavalt artikli 82 lõike 8 teisele lõigule võib vastuvõttev liikmesriik teatavate teenistusrelvade, laskemoona ja varustuse kandmise keelata.

Ilma et see piiraks vastuvõtva liikmesriigi luba kasutada operatsioonide käigus jõudu ja sellise jõu kasutamise suhtes vastuvõtva liikmesriigi õiguse kohaldatavust, peavad rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad jõu ja relvade kasutamisel

a) järgima tuumpõhimõtteid ja 2. osas osutatud erireegleid;

b) järgima põhiõigusi, mis on tagatud rahvusvahelise ja liidu õigusega, sealhulgas eelkõige harta, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, ÜRO aluspõhimõtetega jõu ja tulirelvade kasutamise kohta õiguskaitsetöötajate poolt ning ÜRO õiguskaitsetöötajate käitumiskoodeksiga;

c) järgima ameti käitumisjuhendit.

4. **Kontrollimehhanism**

Amet tagab seoses jõu, relvade, laskemoona ja varustuse kasutamisega järgmised kaitsemeetmed ning esitab asjakohased andmed oma aastaaruandes.

Koolitus

Artikli 62 lõike 2 kohaselt pakutav koolitus hõlmab jõu kasutamise vältimise ja jõu kasutamise teoreetilisi ja praktilisi aspekte. Teoreetiline koolitus sisaldab psühholoogilist treeningut, sealhulgas vastupidavus ja töötamine suure stressi tingimustes, samuti jõu kasutamise vältimise viise, nagu läbirääkimised ja vahendamine. Teoreetilisele väljaõppele peab järgnema kohustuslik ja piisav teoreetiline ning praktiline koolitus jõu, relvade, laskemoona ja varustuse kasutamise ning kohaldatavate põhiõiguste kaitsemeetmete kohta. Ühise praktilise arusaamise ja tegutsemisviisi tagamiseks lõpeb praktiline koolitus kohapeale suunamise ajal toimuva tegevuse simulatsiooniga, mis hõlmab ka praktilist simulatsiooni põhiõiguste kaitsemeetmete kasutamise kohta.

Amet korraldab rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulistele töötajatele iga-aastase pideva koolituse jõu kasutamise kohta. Selline koolitus toimub nagu artikli 62 lõikes 2 sätestatud koolitus. Et rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulistel töötajatel lubataks kanda teenistusrelva ja kasutada jõudu, peavad nad edukalt läbima iga-aastase pideva koolituse. Iga-aastane pidev koolitus hõlmab esimeses lõikes kirjeldatud teoreetilisi ja praktilisi aspekte. Iga-aastane pidev koolitus kestab kokku vähemalt 24 tundi, sealhulgas teoreetiline koolitus vähemalt kaheksa tundi ja praktiline koolitus vähemalt 16 tundi. Praktiline koolitus jagatakse vähemalt kaheksatunniseks füüsiliseks treeninguks, kus kasutatakse füüsilise ohjeldamise viise, ning vähemalt kaheksatunniseks tulirelvade kasutamise õppeks.

Uimastite, ravimite ja alkoholi tarbimine

Tööülesannete täitmise ajal ei tohi rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad tarbida alkoholi ega olla selle mõju all.

Rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad ei tohi omada ega tarbida uimasteid ega ravimeid, v.a juhtudel, kui need on välja kirjutatud meditsiinilistel põhjustel. Kui rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad vajavad meditsiinilistel põhjustel ravimeid, peavad nad sellest viivitamata teavitama oma otsest ülemust. Asjaomaste ainete tarbimise võimaliku mõju ja kõrvalmõju tõttu võib nende osalemist operatiivtegevuses uuesti kaaluda.

Amet kehtestab kontrollimehhanismi tagamaks, et tema rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad ei täidaks oma ülesandeid uimastite, ravimite või alkoholi mõju all. Kontrollimehhanism põhineb rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisuliste töötajate korrapärasel meditsiinilisel testimisel, et tuvastada uimastite, ravimite või alkoholi võimalik tarbimine. Igast positiivsest testi tulemusest teavitatakse viivitamata tegevdirektorit.

Teatamine

Kõigist juhtumitest, millega kaasneb jõu kasutamine, tuleb viivitamata teatada käsuliini pidi iga operatsiooni koordineerivale struktuurile ning põhiõiguste ametnikule ja tegevdirektorile. Teatamisel esitatakse täielik ülevaade asjaoludest, mis sellis jõukasutuse põhjustasid.

Koostöö- ja teavitamiskohustus

Rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad ja kõik muud operatsioonides osalejad teevad koostööd teabe kogumisel kõigi jõu kasutamise juhtumite kohta, millest operatiivtegevuse käigus teatati.

Järelevalvemehhanism

Amet kehtestab artikli 55 lõike 5 punktis a osutatud järelevalvemehhanismi.

Kaebuste lahendamise kord

Artiklis 111 sätestatud kaebuste lahendamise mehhanismi kaudu võivad kõik isikud teatada käesoleva lisa kohaste jõu kasutamise reeglite arvatavatest rikkumistest rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisuliste töötajate poolt.

Karistused

Ilma et see piiraks artikli 85 kohaldamist, kui amet teeb kindlaks, et tema rühmaliikmena kohapeale suunatud koosseisuline töötaja on rikkunud käesoleva määrusega kehtestatud norme, sealhulgas harta, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning rahvusvahelise õigusega kaitstud põhiõigusi, võtab ameti tegevdirektor piisavad meetmed, milleks võib olla koosseisulise töötaja viivitamatu tagasikutsumine operatiivtegevuselt, ja mis tahes distsiplinaarmeede vastavalt personalieeskirjadele, sealhulgas koosseisulise töötaja ametist eemaldamine.

Põhiõiguste ametniku roll

Põhiõiguste ametnik kontrollib alg- ja korduskoolituse sisu, pöörates erilist tähelepanu nendele aspektidele, mis on seotud põhiõigustega ja sellega kuidas põhiõigusi kaitsta olukorras, kus on vaja kasutada jõudu, ning tagab asjakohaste ennetavate meetodite kaasamise; samuti annab ta koolituse sisu kohta tagasisidet.

Põhiõiguste ametnik esitab aruande põhiõiguste järgimise kohta vastuvõtva liikmesriigi või vastuvõtva kolmanda riigi õiguskaitsetegevuses. Aruanne esitatakse tegevdirektorile ja seda võetakse arvesse operatsiooniplaani koostamisel.

Põhiõiguste ametnik tagab, et jõu, relvade, laskemoona ja varustuse kasutamisega seotud juhtumeid uuritakse põhjalikult ja neist teatatakse viivitamata tegevdirektorile. Uurimistulemused edastatakse nõuandefoorumile.

Põhiõiguste ametnik jälgib pidevalt kogu jõu, relvade, laskemoona ja varustuse kasutamisega seotud tegevust ning annab kõigi juhtumite kohta aru oma aruannetes ja ameti aastaaruandes.

5. **Teenistusrelvadega varustamine**

Relvade lubamine

Et otsustada, milliseid relvi, millist laskemoona ja muud varustust peavad rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad kasutama, koostab amet isikliku varustuse komplekti kuuluvatest esemetest ammendava nimekirja.

Isikliku varustuse komplekte kasutavad kõik rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulised töötajad. Amet võib täiendada isikliku varustuse komplekte täiendavate relvade, laskemoona või muu varustusega, mida on vaja konkreetsete ülesannete täitmiseks üht või kaht liiki rühmades.

Amet tagab, et kõik rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisulistele töötajatele antavad relvad, sealhulgas tulirelvad, laskemoon ja varustus, vastab kõigile vajalikele tehnilistele standarditele.

Kasutamiseks lubatud relvad, laskemoon ja varustus loetletakse operatsiooniplaanis kooskõlas vastuvõtva liikmesriigi nõuetega lubatavate ja keelatud relvade kohta.

Juhised tööajaks

Relvi, laskemoona ja varustust võib kanda operatsioonide ajal ja neid võib kasutada üksnes viimase abinõuna. Relvade, laskemoona ja varustuse kandmine ning kasutamine väljaspool tööaega ei ole lubatud. Amet kehtestab erireeglid ja -meetmed rühmaliikmetena kohapeale suunatud koosseisuliste töötajate relvade, laskemoona ja muu varustuse hoidmiseks tööst vabal ajal turvalistes rajatistes, nagu on osutatud artikli 55 lõike 5 punktis c.

VI LISA

Vastavustabel

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
Artikli 1 esimene lause	—	Artikli 1 esimene lõige
Artikli 1 teine lause	—	Artikli 1 teine lõige
Artikli 2 punkt 1	—	Artikli 2 punkt 1
—	—	Artikli 2 punktid 2, 4, 5, 6, 9, 15, 16, 17, 18, 29 ja 30
Artikli 2 punkt 2	—	Artikli 2 punkt 3
—	Artikli 3 punktid b, c, d, f ja g	Artikli 2 punktid 7, 8, 10 11 ja 13
Artikli 2 punkt 16	Artikli 3 punkt e	Artikli 2 punkt 12
—	Artikli 3 punkt i	Artikli 2 punkt 14
Artikli 2 punkt 9	—	Artikli 2 punkt 19
Artikli 2 punktid 5–7	—	Artikli 2 punktid 20–22
Artikli 2 punktid 10–15	—	Artikli 2 punktid 23–28
Artikli 4 punktid a–d	—	Artikli 3 lõike 1 punktid a–d
Artikli 4 punkt e	—	Artikli 3 lõike 1 punktid e ja f
Artikli 4 punktid f–k	—	Artikli 3 lõike 1 punktid g–l
—	—	Artikli 3 lõige 2
Artikli 3 lõige 1	—	Artikkel 4
Artikkel 6	—	Artikkel 5

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
Artikkel 7	—	Artikkel 6
Artikli 5 lõige 1	—	Artikli 7 lõige 1
—	—	Artikli 7 lõige 2
Artikli 5 lõiked 2 ja 3	—	Artikli 7 lõiked 3 ja 4
Artikli 8 lõige 2	—	Artikli 7 lõige 5
—	—	Artikli 8 lõiked 1–4
Artikli 3 lõige 2	—	Artikli 8 lõige 5
Artikli 3 lõige 3	—	Artikli 8 lõige 6
—	—	Artikli 8 lõiked 7 ja 8
—	—	Artikkel 9
Artikli 8 lõike 1 punkt a	—	Artikli 10 lõike 1 punkt a
—	—	Artikli 10 lõike 1 punkt b
Artikli 8 lõike 1 punkt b	—	Artikli 10 lõike 1 punkt c
Artikli 8 lõike 1 punkt c	—	Artikli 10 lõike 1 punkt d
—	—	Artikli 10 lõike 1 punkt e
Artikli 8 lõike 1 punkt s	—	Artikli 10 lõike 1 punkt f
Artikli 8 lõike 1 punkt d	—	Artikli 10 lõike 1 punkt g
Artikli 8 lõike 1 punkt e	—	Artikli 10 lõike 1 punkt h
Artikli 8 lõike 1 punkt f	—	Artikli 10 lõike 1 punkt i

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
Artikli 8 lõike 1 punkt g	—	Artikli 10 lõike 1 punkt j
Artikli 8 lõike 1 punkt h	—	Artikli 10 lõike 1 punkt k
—	—	Artikli 10 lõike 1 punkt l
Artikli 8 lõike 1 punkt i	—	Artikli 10 lõike 1 punkt m
Artikli 8 lõike 1 punkt l	—	Artikli 10 lõike 1 punkt n
Artikli 8 lõike 1 punkt n	—	Artikli 10 lõike 1 punkt o
Artikli 8 lõike 1 punkt o	—	Artikli 10 lõike 1 punkt p
Artikli 8 lõike 1 punkt m	—	Artikli 10 lõike 1 punkt q
—	—	Artikli 10 lõike 1 punktid r ja s
Artikli 8 lõike 1 punkt t	—	Artikli 10 lõike 1 punkt t
—	—	Artikli 10 lõike 1 punkt u
Artikli 8 lõike 1 punkt u	—	Artikli 10 lõike 1 punkt v
Artikli 8 lõike 1 punkt p	—	Artikli 10 lõike 1 punkt w
Artikli 8 lõike 1 punkt q	—	Artikli 10 lõike 1 punkt x
—	—	Artikli 10 lõike 1 punkt y
Artikli 8 lõike 1 punkt j	—	Artikli 10 lõike 1 punkt z
—	Artikli 6 lõike 1 punkt a	Artikli 10 lõike 1 punkt aa
Artikli 8 lõike 1 punkt r	—	Artikli 10 lõike 1 punkt ab
Artikli 8 lõike 1 punkt s	—	Artikli 10 lõike 1 punkt ac

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
—	—	Artikli 10 lõike 1 punktid ad–ag
Artikli 8 lõige 3	—	Artikli 10 lõige 2
Artikkel 9	—	Artikkel 11
Artikkel 10	—	Artikli 12 lõige 1
—	—	Artikli 12 lõiked 2, ja 3
Artikkel 23	—	Artikli 13 lõike 1 esimene lause
—	—	Artikli 13 lõike 1 teine lause
—	—	Artikli 13 lõike 2 ja 3
—	Artikli 7 lõige 1	Artikli 14 lõige 1
—	Artikli 7 lõige 2	Artikli 14 lõige 2
Artikli 44 lõige 1	—	Artikli 15 lõiked 1 ja 2
—	—	Artikli 15 lõige 3
—	—	Artikkel 16
—	—	Artikkel 17
—	Artikkel 1	Artikkel 18
—	Artikli 2 lõiked 1 ja 2	Artikli 19 lõige 1
—	Artikli 2 lõige 3	Artikli 19 lõige 2
—	Artikli 4 lõike 1 punktid a ja b	Artikli 20 lõike 1 punktid a ja b
—	Artikli 4 lõike 1 punkt d	Artikli 20 lõike 1 punkt c

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
—	—	Artikli 20 lõike 1 punktid d, e ja f
—	Artikli 4 lõiked 2 ja 3	Artikli 20 lõiked 2 ja 3
—	Artikli 5 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 21 lõiked 1 ja 2 ning lõike 3 punktid a–h
—	—	Artikli 21 lõike 3 punktid i ja j
—	Artikli 17 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 21 lõiked 4, 5 ja 6
—	Artikli 5 lõige 4	Artikli 21 lõige 7
—	Artikkel 21	Artikkel 22
—	Artikli 22 lõige 1	Artikli 23 lõige 1
—	—	Artikli 23 lõiked 2 ja 3
—	Artikli 8 lõiked 1 ja 2	Artikli 24 lõige 1
—	—	Artikli 24 lõige 2
—	—	Artikli 24 lõige 3
—	Artikli 9 lõige 1	Artikli 25 lõige 1
—	Artikli 9 lõike 2 punktid a–e	Artikli 25 lõike 2 punktid a–e
—	—	Artikli 25 lõike 2 punkt f
—	Artikli 9 lõike 2 punkt f	Artikli 25 lõike 2 punkt g
—	Artikli 9 lõike 2 punkt g	Artikli 25 lõike 2 punkt h
—	Artikli 9 lõike 2 punkt h	Artikli 25 lõike 2 punkt i
—	Artikli 9 lõike 2 punkt i	Artikli 25 lõike 2 punkt j

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
—	Artikli 9 lõike 2 punkt j	Artikli 25 lõike 2 punkt k
—	Artikli 9 lõike 2 punkt k	Artikli 25 lõike 2 punkt l
—	Artikli 9 lõige 4	Artikli 25 lõige 3
—	Artikli 9 lõike 5 punkti a teine lause	Artikli 25 lõige 4
—	Artikli 9 lõige 10	Artikli 25 lõige 5
—	Artikli 10 lõige 1	Artikli 26 lõige 1
—	Artikli 10 lõike 2 punktid a ja b	Artikli 26 lõike 2 punktid a ja b
—	Artikli 10 lõike 2 punkt d	Artikli 26 lõike 2 punkt c
—	Artikli 10 lõike 2 punkt e	Artikli 26 lõike 2 punkt d
—	—	Artikli 26 lõike 2 punkt e
—	Artikli 10 lõike 2 punkt f	Artikli 26 lõike 2 punkt f
—	Artikli 10 lõike 3 punkt a	Artikli 26 lõike 3 punkt a
—	—	Artikli 26 lõike 3 punkt b
—	Artikli 10 lõike 3 punkt c	Artikli 26 lõike 3 punkt c
—	Artikli 10 lõige 5	Artikli 26 lõige 4
—	Artikli 10 lõige 6	Artikli 26 lõige 5
—	Artikli 10 lõige 4	Artikli 26 lõige 6
—	—	Artikkel 27
—	Artikli 12 lõige 1	Artikli 28 lõige 1

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
—	Artikli 12 lõike 2 punktid a, b ja c	Artikli 28 lõike 2 punktid a, b ja c
—	—	Artikli 28 lõike 2 punkt d
—	Artikli 12 lõike 2 punkt d	Artikli 28 lõike 2 punkt e
—	Artikli 12 lõike 2 punkt e	Artikli 28 lõike 2 punkt f
—	—	Artikli 28 lõike 2 punktid g, h ja i
—	Artikli 12 lõiked 4 ja 5	Artikli 28 lõiked 3 ja 4
Artikkel 11	—	Artikli 29 lõiked 1, 2, 3 ja 5–8
—	—	Artikli 29 lõige 4
—	Artikkel 14	Artikkel 30
Artikkel 12	—	Artikli 31 lõiked 1, 2 ja 4–7 ning artikli 31 lõike 3 punktid a–e ja g–j
—	—	Artikli 31 lõike 3 punktid f ja k
Artikkel 13	—	Artikli 32 lõiked 1–8, 10 ja 11
—	—	Artikli 32 lõige 9
—	—	Artikkel 33
—	Artikli 15 lõige 1	Artikli 34 lõige 1
—	—	Artikli 34 lõige 2
—	—	Artikli 34 lõige 3
—	Artikli 15 lõige 2	Artikli 34 lõige 4
—	Artikli 15 lõige 3	Artikli 34 lõige 5

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
—	Artikli 16 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 35 lõike 1 punktid a, b ja c ning artikli 35 lõiked 2 ja 3
—	—	Artikli 35 lõike 1 punkt d
—	Artikli 16 lõige 5	Artikli 35 lõige 4
Artikkel 14	—	Artikli 36 lõiked 1, 3 ja 4 ning artikli 36 lõike 2 punktid a–e
—	Artikli 16 lõike 4 punkt a	Artikli 36 lõike 2 punkt f
Artikli 15 lõiked 1, 2 ja 3	—	Artikli 37 lõiked 1, 2 ja 3
Artikli 15 lõige 5	—	Artikli 37 lõige 4
Artikkel 16	—	Artikli 38 lõiked 1, 2 ja 4 ning artikli 38 lõike 3 punktid a–k ja punktid m–o
—	—	Artikli 38 lõike 3 punkt l ning artikli 38 lõige 5
Artikkel 17	—	Artikli 39 lõiked 1, 2, 3, 5, 7–10 ja 13–15
—	—	Artikli 39 lõiked 4, 6, 11 ja 12
Artikkel 18	—	Artikli 40 lõiked 1, 2, 3 ja 5 ning artikli 40 lõike 4 punktid a, b ja c
—	—	Artikli 40 lõike 4 punkt d
Artikli 15 lõige 4	—	Artikli 41 lõige 1
—	—	Artikli 41 lõige 2
Artikkel 19	—	Artikkel 42
Artikkel 21	—	Artikli 43 lõiked 1–5

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
—	—	Artikli 43 lõige 6
Artikkel 22	—	Artikkel 44
Artikli 24 lõike 1 punktid a–e ning artikli 24 lõige 2	—	Artikli 45 lõige 1
—	—	Artikli 45 lõige 2
Artikkel 25	—	Artikli 46 lõiked 1–4 ja 7
—	—	Artikli 46 lõiked 5 ja 6
Artikkel 26	—	Artikkel 47
Artikli 27 lõike 1 punkt a	—	Artikli 48 lõike 1 punkti a alapunkt i
Artikli 27 lõike 1 punkt c	—	Artikli 48 lõike 1 punkti a alapunktid ii ja iii
—	—	Artikli 48 lõike 1 punkti a alapunkt iv
Artikli 27 lõike 1 punkt b	—	Artikli 48 lõike 1 punkt b
—	—	Artikli 48 lõike 1 punktid c ja d
Artikli 27 lõike 1 punkt d	—	Artikli 48 lõike 1 punkt e
Artikli 27 lõike 1 punkt e	—	Artikli 48 lõike 1 punkt f
Artikli 27 lõige 2	—	Artikli 48 lõike 2 punktid a–d
—	—	Artikli 48 lõike 2 punkt e
Artikli 27 lõige 3	—	Artikli 48 lõige 3
—	—	Artikkel 49
Artikkel 28	—	Artikkel 50

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
Artikkel 29	—	Artikkel 51
—	—	Artikli 52 lõige 1
Artikli 32 lõige 2	—	Artikli 52 lõige 2
Artikkel 33	—	Artikkel 53
—	—	Artikkel 54
—	—	Artikkel 55
—	—	Artikkel 56
—	—	Artikkel 57
—	—	Artikkel 58
—	—	Artikkel 59
—	—	Artikkel 60
—	—	Artikkel 61
Artikli 36 lõige 1	—	Artikli 62 lõige 1
—	—	Artikli 62 lõiked 2 ja 3
Artikli 36 lõige 2	—	Artikli 62 lõige 4
Artikli 36 lõiked 4–8	—	Artikli 62 lõiked 5–9
—	—	Artikli 62 lõige 10
Artikli 38 lõige 1	—	Artikli 63 lõige 1
—	—	Artikli 63 lõige 2

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
Artikli 38 lõiked 2–5	—	Artikli 63 lõiked 3–6
Artikli 39 lõiked 1–12 ja 14–16	—	Artikkel 64
—	—	Artikli 65 lõiked 1 ja 2
Artikli 20 lõige 12 ning Artikli 39 lõige 13	—	Artikli 65 lõige 3
—	—	Artikli 65 lõige 4
Artikkel 37	—	Artikli lõiked 1–4
—	—	Artikli 66 lõige 5
—	—	Artikkel 67
Artikli 52 lõige 1	Artikli 18 lõiked 1, 2 ja 3	Artikli 68 lõike 1 esimene lõik ja teise lõigu punktid a–g
—	—	Artikli 68 lõike 1 punktid i ja j
—	—	Artikli 68 lõike 1 kolmanda lõigu punktid a–d
—	Artikli 18 lõige 3	Artikli 68 lõike 1 kolmanda lõigu punkt e
Artikli 52 lõige 2	Artikli 18 lõige 5	Artikli 68 lõige 2
Artikli 52 lõige 4	Artikli 18 lõige 5	Artikli 68 lõige 3
Artikli 52 lõige 3	—	Artikli 68 lõige 4
Artikli 52 lõige 4	Artikli 18 lõige 6	Artikli 68 lõige 5
—	Artikli 18 lõige 4	Artikli 68 lõige 6
Artikkel 53	—	Artikkel 69

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
Artikli 51 lõige 1	—	Artikli 70 lõige 1
—	Artikkel 19	Artikli 70 lõiked 2–6
Artikli 51 lõiked 2 ja 3	—	Artikli 70 lõiked 7 ja 8
Artikli 54 lõiked 1 ja 2	—	Artikli 71 lõiked 1, 2 ja 3
—	—	Artikli 71 lõige 4
—	Artikli 20 lõige 1	Artikli 72 lõige 1
—	—	Artikli 72 lõige 2
—	Artikli 20 lõige 3	Artikli 72 lõige 3
Artikli 54 lõige 2	—	Artikli 73 lõiked 1 ja 2
Artikli 54 lõige 4	—	Artikli 73 lõiked 3 ja 4
Artikli 54 lõige 8	—	Artikli 73 lõige 5
Artikli 54 lõige 9	—	Artikli 73 lõige 6
Artikli 54 lõige 11	—	Artikli 73 lõiked 7 ja 8
Artikli 54 lõige 3	—	Artikli 74 lõiked 1, 2 ja 3
—	—	Artikli 74 lõiked 4, 5 ja 6
—	Artikli 20 lõige 1	Artikli 75 lõiked 1 ja 2
—	Artikli 20 lõige 7	Artikli 75 lõige 3
Artikli 54 lõige 5	—	Artikli 76 lõige 1
—	—	Artikli 76 lõiked 2, 3, ja 4

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
Artikli 55 lõige 4	—	Artikli 76 lõige 5
Artikli 55 lõiked 1, 2 ja 3	—	Artikli 77 lõiked 1, 2 ja 3
—	—	Artikli 77 lõige 4
Artikli 52 lõige 5	—	Artikli 78 lõige 1
Artikli 54 lõige 7	—	Artikli 78 lõige 2
—	—	Artikli 78 lõige 3
—	—	*Artikkel 79*
Artikkel 34	—	Artikkel 80
Artikkel 35	—	Artikkel 81
Artikkel 40	—	Artikli 82 lõiked 1, 3, 4 ja 6–11
—	—	Artikli 82 lõiked 2 ja 5
Artikkel 41	—	Artikkel 83
Artikkel 42	—	Artikkel 84
Artikkel 43	—	Artikkel 85
Artikli 45 lõiked 1 ja 2	—	Artikli 86 lõiked 1 ja 2
—	—	Artikli 86 lõiked 3, 4 ja 5
Artikli 46 lõige 1	—	Artikli 87 lõike 1 punktid a, b, c, e, f ja h
—	—	Artikli 87 lõike 1 punktid d ja g
Artikli 46 lõiked 3 ja 4	—	Artikli 87 lõiked 2 ja 3

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
—	—	Artikli 88 lõike 1 esimene lõik
Artikli 47 lõike 1 punktid b ja c	—	Artikli 88 lõike 1 teise lõigu punktid a ja c
—	—	Artikli 88 lõike 1 teise lõigu punkt b
Artikli 47 lõige 2	—	Artikli 88 lõike 2 punktid a ja c
—	—	Artikli 88 lõike 2 punkt b
—	Artikkel 13	Artikli 89 lõiked 1 ja 2
—	—	Artikli 89 lõige 3
—	Artikli 20 lõiked 4 ja 5	Artikli 89 lõiked 4 ja 5
—	—	Artikli 89 lõige 6
—	—	Artikkel 90
—	—	Artikkel 91
Artikkel 50	—	Artikkel 92
Artikkel 56	—	Artikkel 93
Artikkel 57	—	Artikkel 94
Artikkel 58	—	Artikli 95 lõiked 1, 4, 5 ja 6
—	—	Artikli 95 lõiked 2 ja 3
Artikkel 59	—	Artikkel 96
Artikkel 60	—	Artikkel 97
—	—	Artikkel 98

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
Artikkel 61	—	Artikkel 99
Artikli 62 lõiked 1 ja 3–8	—	Artikli 100 lõiked 1 ja 3–8
Artikli 62 lõike 2 esimese lõigu punktid a–g ja punktid i–z	—	Artikli 100 lõike 2 esimese lõigu punktid a, b, d, f–z ja punkt ab
—	—	Artikli 100 lõike 2 esimese lõigu punktid c, e, aa, ac, ad ja ae
Artikli 62 lõike 2 teine lõik	—	Artikli 100 lõike 2 teine lõik
Artikkel 63	—	Artikkel 101
Artikkel 64	—	Artikkel 102
Artikkel 65	—	Artikkel 103
Artikkel 66	—	Artikli 104 lõiked 1–5 ja 7–9
—	—	Artikli 104 lõige 6
Artikkel 67	—	Artikkel 105
Artikli 68 lõiked 1 ja 2 ning lõike 3 punktid a–j ja punktid l–r	—	Artikli 106 lõiked 1, 2, 5 ja 6 ning artikli 106 lõike 4 punktid a–l, n, o, r, s ja t
—	—	Artikli 106 lõige 3
—	—	Artikli 106 lõike 4 punktid m, p ja q
Artikkel 69	—	Artikli 107 lõiked 1–7
—	—	Artikli 107 lõige 8
Artikkel 70	—	Artikkel 108
Artikkel 71	—	Artikli 109 lõiked 1, 4 ja 7

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
—	—	Artikli 109 lõiked 2, 3, 5 ja 6
—	—	Artikkel 110
Artikkel 72	—	Artikkel 111
—	—	Artikkel 112
Artikkel 73	—	Artikkel 113
Artikkel 74	—	Artikkel 114
Artikkel 75	—	Artikli 115 lõiked 1–14
—	—	Artikli 115 lõige 15
Artikkel 76	—	Artikkel 116
Artikkel 77	—	Artikli 117 lõiked 1, 2, 3 ja 5
—	—	Artikli 117 lõige 4
Artikkel 78	—	Artikkel 118
—	—	Artikkel 119
Artikkel 79	—	Artikkel 120
Artikli 81 lõige 1	—	Artikli 121 lõike 1 esimese lõigu punktid a–e ja artikli 121 lõike 1 teine lõik
—	—	Artikli 121 lõike 1 esimese lõigu punktid f ja g
—	—	Artikli 121 lõiked 2 ja 3
Artikli 81 lõige 2	—	Artikli 121 lõige 4

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
—	Artikli 22 lõige 2	Artikli 121 lõige 5
—	Artikli 22 lõiked 3 ja 4	Artikli 121 lõige 6
—	—	Artikkel 122
Artikkel 82	—	Artikkel 123
Artikkel 83	—	Artikkel 124
Artikli 2 punktid 3 ja 4	—	—
Artikli 8 lõike 1 punkt k	—	—
Artikli 8 lõike 1 punktid t ja u	—	—
Artikli 20 lõiked 3–11	—	—
Artikli 27 lõike 1 punkt c	—	—
Artikli 27 lõige 4	—	—
Artikkel 30	—	—
Artikkel 31	—	—
Artikli 32 lõige 1	—	—
Artikli 36 lõige 3	—	—
Artikli 44 lõige 2	—	—
Artikli 45 lõiked 3 ja 4	—	—
Artikli 46 lõiked 2, 3 ja 4	—	—
Artikli 47 lõige 3	—	—

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
Artikkel 48	—	—
Artikkel 49	—	—
Artikli 62 lõike 2 esimese lõigu punkt h	—	—
—	Artikli 2 lõige 4	—
—	Artikli 3 punkt a	—
—	Artikli 3 punkt h	—
—	Artikli 4 lõike 1 punktid c, e ja f	—
—	Artikli 4 lõige 4	—
—	Artikli 6 lõike 1 punktid b, c ja d	—
—	Artikli 6 lõige 2	—
—	Artikli 7 lõiked 3, 4 ja 5	—
—	Artikli 9 lõike 2 punkt k	—
—	Artikli 9 lõike 5 punkt b	—
—	Artikli 9 lõige 6	—
—	Artikli 9 lõige 7	—
—	Artikli 9 lõige 8	—
—	Artikli 9 lõige 9	—
—	Artikli 9 lõige 10	—
—	Artikli 10 lõike 2 punktid c ja f	—

Määrus (EL) 2016/1624	Määrus (EL) nr 1052/2013	Käesolev määrus
—	Artikli 10 lõige 7	—
—	Artikkel 11	—
—	Artikli 12 lõige 3	—
—	Artikli 16 lõige 4	—
—	Artikli 20 lõige 2	—
—	Artikli 20 lõige 6	—
—	Artikli 20 lõige 8	—
—	Artikli 20 lõige 9	—
—	Artikkel 23	—
—	Artikkel 24	—

ISSN 1977-0650 (elektrooniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET